

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Tokmanni-konsernin liiketoimintamalli ja arvon luominen.....	3
Markkinakehitys.....	3
Kilpailukenttä.....	4
Tokmanni-konsernin myymäläverkosto.....	4
Taloudellinen kehitys.....	5
Tokmanni-konsernin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ja toteuma.....	9
Henkilöstö.....	10
Osakkeet ja osakkeenomistajat.....	10
Hallinnointi.....	11
Riskienhallinta.....	14
Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	16
Tulosohjeistus vuodelle 2025.....	16
Hallituksen voitonjakoehdotus.....	16
Konsernin tunnusluvut.....	18
Tunnuslukujen laskentakaavat.....	20
Osakkeet ja osakepääoma.....	22
Kestävyyseraportti.....	24

TILINPÄÄTÖS

KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS)

Konsernin tuloslaskelma.....	125
Konsernitase.....	126
Konsernin rahavirtalaskelma.....	127
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista.....	128
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot.....	129
1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet.....	129
1.1. Konsernin perustiedot.....	129
1.2. Tilinpäätöksen laatomperusta.....	129
1.3. Konsernitilinpäätöksen laatomperiaatteet.....	130
1.4. Johdon harkintaa edellyttävät laatomperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät.....	130
1.5. Uudet ja muuttuneet standardit ja tulkinnat.....	131
2. Liiketoiminnan kehitys.....	131
2.1. Toimintasegmentit.....	131
2.2. Tuotot.....	133
2.3. Materiaalit ja palvelut.....	134
2.4. Liiketoiminnan muut kulut.....	134
2.5. Poistot.....	135
2.6. Työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut.....	135
2.7. Rahoitustuotot ja -kulut.....	136
2.8. Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot.....	136
2.9. Osakekohtainen tulos.....	138
3. Varat ja velat.....	138
3.1. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.....	138
3.2. Aineettomat hyödykkeet.....	144
3.3. Vaihto-omaisuus.....	147
3.4. Muut saamiserät ja tuloverosaamiset.....	148
3.5. Pitkäaikaiset saamiset ja muut pitkäaikaiset rahoitusvarat.....	148
3.6. Muut velkaerät ja tuloverovelat.....	149
3.7. Pitkäaikaiset korottomat velat.....	149
3.8. Rahavarat.....	149
3.9. Osuudet yhteisyrityksissä.....	149
3.10. Liiketoimintojen yhdistäminen.....	150
4. Pääomarakenne, rahoitus ja riskienhallinta.....	151
4.1. Oma pääoma.....	151
4.2. Rahoitusvarat ja -velat.....	153
4.3. Rahoitusriskien hallinta.....	157
4.4. Pääoman hallinta.....	161
4.5. Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset.....	161
5. Muut.....	162
5.1. Lähipiiritapahtumat.....	162
5.2. Varaukset ja ehdolliset erät.....	164
5.3. Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat.....	164

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

Emoyhtiön tuloslaskelma.....	165
Emoyhtiön tase.....	166
Emoyhtiön rahoituslaskelma.....	167
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	168
1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	168
2. Liikevaihdon jakautuminen markkina-alueittain.....	169
3. Liiketoiminnan muut tuotot	169
4. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot.....	169
5. Liiketoiminnan muut kulut	169
6. Konserniavustukset.....	169
7. Tuloverot.....	169
8. Tilintarkastajan palkkiot.....	169
9. Lähipiiriliiketoimet.....	170
10. Sijoitukset	170
11. Saamiset.....	170
12. Oma pääoma	172
13. Pitkäaikainen vieras pääoma	172
14. Lyhytaikainen vieras pääoma.....	173
15. Luottolimiittisopimukset.....	173

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Kestävyysraportin varmennuskertomus

ESEF-raportti

Tokmanni Group Oyj

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

Raportoivan yhteisön nimi tai muu tunniste: Tokmanni Group Oyj

Yhteisön kotipaikka: Helsinki

Yhteisön oikeudellinen muoto: Oyj

Kotivaltio: Suomi

Yhteisön rekisteröity osoite: Isolammintie 1, 04600 Mäntsälä

Pääasiallinen toimipaikka: Mäntsälä

Kuvaus yhteisön toiminnan luonteesta ja pääasiallisista toiminnoista: Tukku-, vähittäis- ja erikoistavarakauppa

Emoyrityksen nimi: Tokmanni Group Oyj

Koko konsernin emoyrityksen nimi: Tokmanni Group Oyj

Tokmanni-konsernin liiketoimintamalli ja arvon luominen

Tokmanni Group Oyj on yksi Pohjoismaiden johtavista halpakauppakonserneista. Vuoden 2024 lopussa Tokmanni-konserniin kuului yhteensä 380 myymälää. Suomessa konsernilla oli 204 Tokmanni-myymlää, 35 Click Shoes- ja Shoe House -myymälää ja 1 Miny-myymlä. Ruotsissa Tokmanni-konserniin kuului 133 Dollarstore-myymlää ja Tanskassa 7 Big Dollar -myymälää. Tokmanni-konsernin visiona on olla Pohjois-Euroopan johtava halpakauppaketju.

Tokmanni-konserni toimii vähittäiskauppamarkkinassa ja siellä erityisesti halpakauppamarkkinassa. Vähittäiskauppa voidaan jakaa päivittäistavara- ja käyttötavarakauppaan. Vuonna 2024 Tokmanni-konsernin myynnistä noin 53,1 % (52,4 %) tuli päivittäistavara- ja noin 46,9 % (47,6 %) käyttötavaroista. Päivittäistavaramarkkina koostuu muun muassa elintarvikkeiden, juomien, kodin papereiden, lehtien, siivoustuotteiden ja päivittäiskosmetiikan tuotteiden myynnistä. Käyttötavaramarkkina koostuu muun muassa pukeutumisen, asumisen, puutarhan ja vapaa-aikaan liittyvien tuotteiden myynnistä.

Tokmanni-konserni on asiakaslähtöinen halpakauppaketju, jonka kilpailuetuja ovat halvat hinnat, mielenkiintoinen tuotevalikoima, palvelu- ja motivoitunut henkilökunta, verkkokaupan ja valtakunnallisen myymäläverkoston yhdistäminen sekä tehokas ja ketterä liiketoimintamalli. Tokmanni tähtää vakaaseen ja kannattavaan pitkän aikavälin kasvuun.

Tokmanni-konserni hankkii tuotteita useilta eri tavarantoimittajilta. Hankinnassa keskitytään hankkimaan tuotteita yhä enemmän suoraan tavarantoimittajilta ja alhaisten tuotantokustannusten maista. Tämä tehdään muun muassa yhteistyössä norjalaisen Europrisin kanssa Shanghaissa sijaitsevan yhteisyrityksen kautta. Jättämällä välikädet pois ja hankkimalla tuotteita suoraan tavarantoimittajilta konserni voi tarjota tuotteita erittäin edulliseen hintaan. Samalla se pystyy itse paremmin hallitsemaan toimitusketjua ja sen vastuullisuutta.

Tokmanni-konsernin valikoima koostuu omien tuote- ja yksinoikeusmerkkien tuotteiden ohella merkittömistä ja johtavien kotimaisten ja kansainvälisten tuotemerkkien tuotteista. Konsernilla on laaja valikoima hinta-laatusuhteeltaan hyviä tuotteita muun muassa seuraavissa tuotekategorioissa: kodin puhdistus ja siivous, henkilökohtainen hygienia, pukeutuminen, työkalut ja sähkötarvikkeet, koti ja sisustus, piha, parveke ja puutarha, vapaa-aika, kodintekniikka ja elintarvikkeet. Vuoden 2024 lopussa Tokmanni-myymlöistä 20:ssä oli myynnissä tuoreruokaa.

Tokmanni-konserni luo omistaja-arvoa auttamalla myymäläketjujaan saavuttamaan nopean ja kannattavan kasvun. Konserni kohdistaa kasvuinvestoinnit parhaiten tuottaviin omaisuuseriin ja kasvun mahdollistaville markkinoille. Konserniin kuuluvat myymäläketjut voivat hyödyntää yhteistä osaamista ja muita tarvittavia resursseja, mikä vähentää epäonnistumisen riskiä. Jaetut arvot ja yrityskulttuuri luovat pohjan onnistumiselle.

Omistajille luomansa arvon lisäksi Tokmanni-konserni luo taloudellista arvoa työnantajana, veronmaksajana ja toimittajiensa asiakkaana. Konserni tarjoaa työpaikkoja ja liiketoimintamahdollisuuksia useille sidosryhmille ja lisää välillisesti paikallisyhteisöjen hyvinvointia.

Toiminnan vastuullisuus on Tokmanni-konsernin strategian, toimintojen ja arvoluonnin ytimessä. Kestävä kehitys on integroitu konsernin strategiaan ja pääprosesseihin. Vastuullisuus ja kestävä liiketoiminta kattaa Tokmannin koko arvoketjun, mukaan lukien toimitusketjun ja konsernin omat toiminnot. Konsernissa panostetaan vastuullisuusosaamiseen, omien tuotemerkkijemme suoraan tuontiin, pitkien toimittajasuhteiden luomiseen sekä tiiviiseen yhteistyöhön eri sidosryhmien kanssa. Näin voidaan sekä vaikuttaa hankittujen tuotteiden valmistusolosuhteisiin että pitää hinnat alhaisina.

Markkinakehitys

Tokmanni-konserni seuraa jatkuvasti markkinakehitystä sekä kilpailukenttää Pohjoismaissa ja kehittää aktiivisesti omaa liiketoimintaansa säilyttääkseen kilpailuetunsa. Tokmanni-konsernin näkemyksen mukaan ne vähittäiskaupat, jotka pystyvät tarjoamaan tuotteille muita toimijoita halvemmat hinnat ja monikanavaisen palvelun, menestyvät parhaiten nykyisessä markkinassa ja kiristyneessä kilpailutilanteessa.

Vähittäiskaupan markkina on käymässä läpi rakenteellista ja digitaalista muutosta. Rakenteellisen muutoksen osalta suuremmiksi yrityksiksi yhdistymiset ja paikallisten yritysten kansainvälistyminen jatkuivat vuonna 2024.

Digitaalisen muutoksen osalta digitaalinen liiketoiminta kasvoi monilla rintamilla. Kanta-asiakasohjelmat ja mobiiliratkaisut saivat yhä enemmän aktiivisia käyttäjiä. Menestyvät vähittäiskaupat keräävät ja analysoivat asiakasdataa parantaakseen palveluitaan, personoidakseen tarjouksiaan ja luodakseen parempia asiakaskokemuksia. Lisäksi verkkokaupan kasvun elpymisestä näkyi merkkejä. Tekoälyyn pohjautuvien ratkaisujen merkitys liiketoiminnassa alkoi korostumaan vuoden 2024 aikana ja trendin odotetaan jatkuvan myös tulevana vuosina.

Markkinaympäristön keskeiset tekijät, jotka vaikuttivat Tokmanni-konsernin liiketoimintaan vuonna 2024, olivat kuluttajien heikko ostovoima, geopoliittinen epävarmuus sekä pitkälle kevääseen jatkunut kylmä sää. Hinta säilytti asemansa keskeisimpänä kuluttajien ostopäätöksiin vaikuttavana tekijänä, mikä näkyi aiempaa pienempänä määränä tuotteita ostoskorissa sekä tarjoustuotteiden ja päivittäistavaroiden merkityksen korostumisena. Lisäksi toimitusketjujen haasteet ja häiriöt ovat viime vuosina korostaneet tarvetta toiminnan joustavuuteen ja toimitusketjujen kehittämiseen.

Kilpailukenttä

Halpakauppamarkkinoilla kilpailu on kovaa, ja toimijat pyrkivät erottautumaan esimerkiksi tarjoamalla parasta hinta-laatusuhdetta, laajaa valikoimaa ja houkuttelevia tarjouksia. Kuluttajien hintatietoisuus ja halu löytää hinta-laatusuhteeltaan houkuttelevia tuotteita ajavat alan toimijat jatkuvaan liiketoiminnan kehittämiseen ja kustannustehokkuuden parantamiseen.

Halpakauppamarkkinoilla Tokmanni-konsernin kilpailijoita ovat etenkin hypermarketit sekä useat paikalliset halpakaupat, kansainväliset halpakauppaketjut ja verkkokaupat sekä erikoishalpakaupat. Hypermarketeilla on laaja tuotevalikoima tuore-elintarvikkeista käyttötavaroihin. Halpakaupat, joilla on edulliset hinnat ja laajat valikoimat valituissa tuoteryhmissä, tarjoavat vaihtoehdon hypermarketeille ja erikoisliikkeille. Erikoishalpakaupat, joilla on edulliset hinnat ja vahva omien tuotemerkkien valikoima, tarjoavat perusteellisen tuotevalikoiman yksittäisissä tuoteryhmissä.

Tokmanni-myymläketjun kilpailuetuja muihin toimijoihin nähden ovat erityisesti halvat hinnat, mielenkiintoinen ja muista toimijoista erottuva tuotevalikoima sekä huomattavan laaja valikoima eri tuoteryhmien tuotteita yhdistettynä valtakunnalliseen myymäläverkostoon ja verkkokauppaan sekä asiakaspalveluun. Dollarstore- ja Big Dollar-myymläketjujen kilpailuetuja muihin toimijoihin nähden ovat erityisesti halvat hinnat sekä tuotteiden matalat hintapisteet, mielenkiintoinen ja muista toimijoista erottuva tuotevalikoima sekä laaja valikoima eri tuoteryhmien tuotteita yhdistettynä valtakunnalliseen myymäläverkostoon.

Päivittäistavarakauppa ry:n (PTY, <http://www.pty.fi>) tilaston mukaan tavaratalo- ja hypermarketketjujen kokonaismyynti Suomessa kasvoi 2,1 % vuonna 2024. On tärkeää huomioida, että PTY:n tilasto kattaa vain osan Tokmanni-segmentille olennaisesta markkinasta.

Swedish Food Retailers' Federation (<https://www.svenskdagligvaruhandel.se/>) tilaston mukaan elintarvikkeiden vähittäiskaupan indeksi (Food retail index) Ruotsissa kasvoi yhteensä 4,1 % vuonna 2024. Kivijalkamyymlöiden myynti kasvoi 4,0 % ja verkkokaupan 4,9 %. Elintarvikkeiden vähittäiskaupan indeksi mittaa myynnin kehitystä päivittäistavarakaupassa eikä se kata erityisruokakauppoja tai palvelukauppaa. On tärkeää huomioida, että Swedish Food Retailers' Federationin tilasto kattaa vain osan Dollarstore-myymläketjulle olennaisesta markkinasta.

Tokmanni-konsernin myymäläverkosto

Joulukuun 2024 lopussa Tokmanni-konsernilla oli yhteensä 380 myymälää (31.12.2023: 372 myymälää). Suomessa konsernilla oli 204 Tokmanni-myymlää, yhteensä 35 Click Shoes- ja Shoe House-myymlää sekä 1 Miny-myymlää. Ruotsissa Tokmanni-konserniin kuului 133 Dollarstore-myymlää ja Tanskassa 7 Big Dollar -myymälää.

Tokmanni-konsernin myymälät	31.12.2024	31.12.2023
Tokmanni-segmentti	240	238
Tokmanni	204	201
Click Shoes ja Shoe House	35	31
Miny	1	6
Dollarstore-segmentti	140	134
Dollarstore	133	130
Big Dollar	7	4
Yhteensä	380	372

Lisätietoa Tokmanni-konsernin myymäläverkostosta löytyy konsernin verkkosivuilta osoitteesta <https://ir.tokmanni.fi>.

Taloudellinen kehitys

Raportointirakenne

Tokmanni-konserni koostuu Tokmanni- ja Dollarstore-segmenteistä sekä konsernitoiminnoista ja eliminoinneista. Tokmanni-segmentti sisältää Tokmanni-, Miny-, Click Shoes- ja Shoe House -myymälät sekä Tokmannin ja Click Shoesin verkkokaupat. Click Shoesin ja Shoe Housen liiketoiminnan taloudelliset luvut on yhdistetty Tokmanni-konsernin lukuihin 1.3.2023 alkaen. Dollarstore-segmentti muodostuu Dollarstore- ja Big Dollar -myymälöistä. Dollarstore-segmentin liiketoiminnan taloudelliset luvut on yhdistetty Tokmanni-konsernin lukuihin 1.8.2023 alkaen.

Kausiluonteisuus

Tokmanni-konsernin liiketoiminta on kausiluonteista, mikä vaikuttaa merkittävästi liikevaihtoon, liiketoiminnan tulokseen ja rahavirtaan. Tokmanni-konsernin liikevaihto, kannattavuus ja rahavirta ovat yleensä matalimmat ensimmäisellä vuosineljänneksellä ja korkeimmat neljännellä vuosineljänneksellä joulumyynnin ansiosta.

Tokmanni-konserni

Liikevaihto

Liikevaihto, milj. euroa	1–12/2024	1–12/2023	Muutos,%
Tokmanni	1 233,7	1 208,6	2,1
Dollarstore*	442,4	184,1	140,3
Konsernitoiminnot ja eliminoinnit	-1,1	-0,1	
Yhteensä	1 675,0	1 392,7	20,3

* Dollarstore-segmentin liiketoiminnan taloudelliset luvut on yhdistetty Tokmanni-konsernin lukuihin 1.8.2023 alkaen.

Vuonna 2024 Tokmanni-konsernin liikevaihto kasvoi 20,3 % (19,2 %) ja oli 1 675,0 milj. euroa (1 392,7). Tokmanni-konsernin päivittäistavaroiden myynti kasvoi 4,3 % (5,0 %) edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Päivittäistavaroiden myynnin osuus kokonaismyynnistä oli 53,1 % (52,4 %). Päivittäistavaroiden luvut sisältävät Dollarstore-segmentin myynnin vertailukaudelta.

Tokmanni-konsernin vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 1,0 % (1,1 %). Vertailukelpoinen %-muutos on laskettu paikallisissa valuutoissa, ja vertailukausi sisältää Dollarstore-segmentin luvut.

Tokmanni-konsernin vertailukelpoinen asiakasmäärä kasvoi 1,3 % (-1,3 %) ja kokonaisasiakasmäärä kasvoi 2,8 % (0,7 %) edellisvuoden vastaavaan kauteen verrattuna. Vertailukelpoinen keskiostos laski 0,3 % ja oli 19,68 euroa (19,74).

Tokmanni-konsernin hallinnoimien merkkien (omat tuotemerkit, yksinoikeusmerkit ja merkittömät tuotteet) osuus myynnistä oli 25,3 % (26,3 %).

Kannattavuus

Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	1–12/2024	1–12/2023	Muutos, %
Tokmanni	86,9	87,8	-1,0
Dollarstore*	15,9	12,6	26,5
Konsernitoiminnot ja eliminoinnit	-3,1	-1,6	97,1
Yhteensä	99,7	98,8	0,9

* Dollarstore-segmentin liiketoiminnan taloudelliset luvut on yhdistetty Tokmanni-konsernin lukuihin 1.8.2023 alkaen.

Vuonna 2024 Tokmanni-konsernin myyntikate oli 596,4 milj. euroa (486,9) ja myyntikatemarginaali oli 35,6 % (35,0). Vertailukelpoinen myyntikate oli 596,2 milj. euroa (489,5), mikä vastaa 35,6 %:n vertailukelpoista myyntikatemarginaalia (35,2 %). Konsernin vuoden 2024 myyntikatetta kasvatti ennen kaikkea Dollarstore-segmentin myyntikate.

Tokmanni-konsernin liiketoiminnan kulut olivat 374,1 milj. euroa (301,2), eli 22,3 % liikevaihdosta (21,6 %). Kulujen kasvuun vaikutti erityisesti Dollarstore-segmentin kulujen liittäminen osaksi Tokmanni-konsernin kokonaiskuluja. Lisäksi kuluja kasvattivat kiinteistö- ja markkinointikustannusten sekä henkilöstökulujen nousut. Liiketoiminnan kuluihin sisältyvät henkilöstökulut olivat 224,1 milj. euroa (174,4), eli 13,4 % liikevaihdosta (12,5 %). Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut olivat 373,7 milj. euroa (298,1), eli 22,3 % liikevaihdosta (21,4 %).

Konsernin vuoden 2024 käyttökate oli 227,2 milj. euroa (189,9), mikä vastaa 13,6 %:n käyttökatemarginaalia (13,6 %). Vertailukelpoinen käyttökate oli 227,4 milj. euroa (195,6) ja vertailukelpoinen käyttökatemarginaali 13,6 % (14,0 %).

Tokmanni-konsernin poistot olivat 127,6 milj. euroa (96,8). Kasvussa näkyi pääasiassa IFRS 16 -standardin vaikutus yritysostoihin sekä myymäläverkoston kasvuun liittyen. Poistot ilman yrityshankinnoista syntyneitä aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistoja (PPA) olivat 124,7 milj. euroa (95,4). Yrityshankinnoista syntyneitä aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistoja (PPA) kirjattiin 2,9 milj. euroa (1,4).

Konsernin vuoden 2024 liikevoitto oli 99,6 milj. euroa (93,0), mikä vastaa 5,9 %:n liikevoittomarginaalia (6,7 %). Vertailukelpoinen liikevoitto oli 99,7 milj. euroa (98,8) ja vertailukelpoinen liikevoittomarginaali 6,0 % (7,1 %). Liiketoiminnan kulujen kasvu laski liiketulosta.

Tokmanni-konsernin nettorahoituskulut olivat 38,8 milj. euroa (24,7). Tulos ennen veroja oli 60,7 milj. euroa (68,4). Katsauskauden verot olivat 12,3 milj. euroa (14,4). Vuoden 2024 tulos oli 48,4 milj. euroa (54,0). Edellisvuotta heikompaan tulokseen vaikuttivat eniten liiketoiminnan kasvaneet kulut, poistojen lisäys ja kasvaneet rahoituskulut.

Laimennettu osakekohtainen tulos oli 0,82 euroa (0,92). Sijoitetun pääoman tuotto oli 9,7 % (11,2 %). Oman pääoman tuotto oli 19,5 % (22,2 %).

Tase, rahoitus ja rahavirta

Tokmanni-konsernin vaihto-omaisuus oli 428,4 milj. euroa (342,9) vuoden 2024 lopussa. Tokmanni-segmentin vaihto-omaisuus oli 298,9 milj. euroa (248,8) ja Dollarstore-segmentin 129,5 milj. euroa (94,1) vuoden lopussa.

Konsernin vuoden 2024 rahavirta oli 89,1 milj. euroa (220,2). Liiketoiminnan rahavirran laskuun vaikutti erityisesti vaihto-omaisuuden arvon kasvu verrattuna vertailukauteen.

Tokmanni Group Oyj allekirjoitti joulukuussa 2024 uuden 325 milj. euron suuruisen rahoitussopimuksen. Uusi rahoituspaketti korvasi vuonna 2021 allekirjoitetun rahoitusjärjestelyn sekä tilikaudella 2023 nostetun lisälainan Dollarstoren hankintaan liittyen. Rahoituspaketin maturiteetti on kolme vuotta kahdella yhden vuoden jatko-optiolla. Rahoituspakettiin sisältyy 250 milj. euron suuruinen pankkilaina ja 75 milj. euron luottolimiitti ("RCF"), joita käytetään nykyisten lainojen takaisinmaksuun sekä konsernin yleisiin rahoitustarpeisiin. Rahoituspaketin marginaali on sidottu Tokmanni-konsernin velkaantumisasasteeseen (nettovelat / rullaava 12 kk vertailukelpoinen käyttökate).

Vuoden 2024 lopussa Tokmanni-konsernilla oli nostettavissa yhteensä 226,0 milj. euron (216,0) luottolimiitit, jotka koostuivat rahoituslaitoslainasopimuksista ja yrityslainaohjelmasta. Rahavarat olivat 15,9 milj. euroa (133,7) vuoden 2024 lopussa ja rahoitusasema on vakaa.

Vuoden 2024 lopussa Tokmanni-konsernilla oli korollista velkaa yhteensä 832,2 milj. euroa (864,1), josta pitkäaikaisia rahoituslaitoslainoja on 230,0 milj. euroa (245,0) ilman emissiokulujen jaksetusta sekä lyhytaikaisia rahoituslaitoslainoja ja yritystodistuksia 42,0 milj. euroa (55,0). Loput velat ovat pääasiassa IFRS 16 -standardin perusteella raportoitavia vuokrasopimusvelkoja. Konsernin nettovelan määrä ilman vuokrasopimusvelkoja oli 255,3 milj. euroa (165,3).

Tokmanni-konsernin nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen ilman IFRS 16:n vaikutusta oli 2,39 vuoden 2024 lopussa (1,56). Tokmanni-konsernin tavoitteena on tehokas pääomarakenne. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen ilman IFRS 16:n vaikutusta on alle 2,25 tilikauden lopussa.

Tokmanni-konsernin omavaraisuusaste oli 19,1 % (18,8 %) vuoden 2024 lopussa.

Investoinnit

Tokmanni-konsernin Vuoden 2024 investoinnit olivat 39,4 milj. euroa (238,7). Vertailukauden investoinnit sisälsivät Dollarstoren, Click Shoesin ja Shoe Housen yritysostot sekä Moreeni-logistiikkakeskuksen ja sen luo johtavan tieyhteyden rakentamisen.

Tokmanni-segmentti

Tokmanni-segmentti sisältää Tokmanni-, Miny-, Click Shoes- ja Shoe House -myymälät sekä Tokmannin ja Click Shoesin verkkokaupat. Click Shoesin ja Shoe Housen liiketoiminnan taloudelliset luvut on yhdistetty Tokmanni-konsernin lukuihin 1.3.2023 alkaen.

	1–12/2024	1–12/2023
Liikevaihto, milj. euroa	1 233,7	1 208,6
Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihdon kehitys, %	0,3	0,7
Vertailukelpoinen myyntikate, milj. euroa	428,4	415,5
Vertailukelpoinen myyntikatemarginaali, %	34,7	34,4
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	86,9	87,8
Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali, %	7,0	7,3
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %, rullaava 12 kk	12,0	12,5
Vaihto-omaisuus kauden lopussa, milj. euroa	298,9	248,8
Investoinnit, milj. euroa	32,6	236,5
Henkilöstö keskimäärin, henkilötyövuosi	3 293	3 160
Myymälöiden määrä kauden lopussa	240	238

Liikevaihto

Tokmanni-segmentin vuoden 2024 liikevaihto kasvoi 2,1 % (3,5 %) ja oli 1 233,7 milj. euroa (1 208,6). Eniten kasvoivat esim. lelujen ja kodintekniikan osastojen myynnit. Vastaavasti asiakkaat ostivat edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa vähemmän esim. Miny- ja vapaa-ajan osaston tuotteita. Päivittäistavaroiden myynti kasvoi 3,4 % (4,1 %). Päivittäistavaroiden myynnin osuus Tokmanni-segmentin kokonaismyynnistä oli 52,3 % (51,5 %).

Yritysasiakasmyynnin osuus Tokmanni-segmentin liikevaihdosta oli 3,2 % (3,1 %). Yritysasiakasmyynnin liikevaihto kasvoi 5,3 % (-6,5 %). Tokmannin verkkokaupan osuus liikevaihdosta oli 1,6 % (1,6 %). Verkkokaupan liikevaihto kasvoi 2,9 % (-1,5 %).

Tokmanni-segmentin vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 0,3 % (0,7 %). Vertailukelpoinen asiakasmäärä kasvoi 1,7 % (-1,3 %) ja kokonaisasiakasmäärä kasvoi 2,6 % (0,5 %). Vertailukelpoinen keskiostos laski 1,4 % ja oli 21,43 euroa (21,73).

Suoran tuonnin osuus Tokmanni-segmentin myynnistä oli 27,0 % (27,7 %). Tämä jakautuu siten, että 20,9 % (21,5 %) oli Shanghain hankintayhtiötä hyödyntäen hankittuja tuotteita ja 6,0 % (6,2 %) muuta suoraa tuontia.

Kannattavuus

Vuonna 2024 Tokmanni-segmentin myyntikate oli 429,4 milj. euroa (415,5) ja myyntikatemarginaali oli 34,8 % (34,4). Vertailukelpoinen myyntikate oli 428,4 milj. euroa (415,5), mikä vastaa 34,7 %:n vertailukelpoista myyntikatemarginaalia (34,4 %).

Tokmanni-segmentin liiketoiminnan kulut olivat 263,9 milj. euroa (255,8), eli 21,4 % liikevaihdosta (21,2 %). Kulujen kasvuun vaikuttivat henkilöstökulujen lisäksi markkinointi- ja IT-kustannusten nousu. Liiketoiminnan kuluihin sisältyvät henkilöstökulut olivat 151,1 milj. euroa (144,1), eli 12,3 % liikevaihdosta (11,9 %). Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut olivat 263,8 milj. euroa (252,7), eli 21,4 % liikevaihdosta (20,9 %).

Tokmanni-segmentin vuoden 2024 käyttökate oli 169,2 milj. euroa (163,9), mikä vastaa 13,7 %:n käyttökatemarginaalia (13,6 %). Vertailukelpoinen käyttökate oli 168,3 milj. euroa (167,0) ja vertailukelpoinen käyttökatemarginaali 13,6 % (13,8 %).

Tokmanni-segmentin vuoden 2024 liikevoitto oli 87,8 milj. euroa (84,7), mikä vastaa 7,1 %:n liikevoittomarginaalia (7,0 %). Vertailukelpoinen liikevoitto oli 86,9 milj. euroa (87,8) ja vertailukelpoinen liikevoittomarginaali 7,0 % (7,3 %).

Tokmanni-segmentin investoinnit olivat 32,6 milj. euroa (236,5) vuonna 2024.

Dollarstore-segmentti

Dollarstore-segmentin liiketoiminnan taloudelliset luvut on yhdistetty Tokmanni-konsernin lukuihin 1.8.2023 alkaen. Dollarstore-segmentti muodostuu Dollarstore- ja Big Dollar -myymälöistä.

	1–12/2024	8–12/2023
Liikevaihto, milj. euroa	442,4	184,1
Vertailukelpoisten myymälöiden liikevaihdon kehitys, %	3,2	3,8
Vertailukelpoinen myyntikate, milj. euroa	168,6	74,1
Vertailukelpoinen myyntikatemarginaali, %	38,1	40,2
Vertailukelpoinen liikevoitto, milj. euroa	15,9	12,6
Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali, %	3,6	6,8
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %, rullaava 12 kk *	4,1	*
Vaihto-omaisuus kauden lopussa, milj. euroa	129,5	94,1
Investoinnit, milj. euroa	6,8	2,2
Henkilöstö keskimäärin, henkilötyövuosi	1 309	*
Myymälöiden määrä kauden lopussa	140	134

* Ei laskettavissa

Liikevaihto

Vuonna 2024 Dollarstore-segmentin liikevaihto oli 442,4 milj. euroa (elo–joulukuussa 184,1). Paikallisissa valuutoissa liikevaihto kasvoi 6,1 % (7,5 %) edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Eniten kasvoivat esim. kodin säilytykseen, jouluun ja henkilökohtaiseen hygieniaan liittyvien tuotteiden myynnit. Vastaavasti asiakkaat ostivat selvästi edellisvuotta vähemmän esim. huonekaluja. Päivittäistavaroiden myynti kasvoi paikallisissa valuutoissa 6,8 % (10,6 %) edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Päivittäistavaroiden myynnin osuus Dollarstore-segmentin kokonaismyynnistä oli 55,4 % (55,0 %).

Dollarstore-segmentin vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 3,2 % (3,8 %) paikallisissa valuutoissa. Vertailukelpoinen asiakasmäärä kasvoi 0,6 (-1,5 %) ja kokonaisasiakasmäärä kasvoi 3,1 % (1,9 %) edellisvuoden vastaavaan kauteen verrattuna. Vertailukelpoinen keskiostos kasvoi 2,6 % ja oli 16,00 euroa (15,59).

Kannattavuus

Vuonna 2024 Dollarstore-segmentin myyntikate oli 167,8 milj. euroa (elo–joulukuussa 2023 71,4) ja myyntikatemarginaali oli 37,9 % (38,8 %). Vertailukelpoinen myyntikate oli 168,6 milj. euroa (74,1), mikä vastaa 38,1 %:n (40,2 %) vertailukelpoista myyntikatemarginaalia.

Dollarstore-segmentin liiketoiminnan kulut olivat 107,9 milj. euroa (44,0), eli 24,4 % (23,9 %) liikevaihdosta. Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut olivat 107,7 milj. euroa (44,0), eli 24,3 % (23,9 %) liikevaihdosta. Liiketoiminnan kuluihin sisältyvät henkilöstökulut olivat 70,9 milj. euroa (29,3), eli 16,0 % liikevaihdosta (15,9 %).

Dollarstore-segmentin käyttökate oli 61,1 milj. euroa (27,6), mikä vastaa 13,8 %:n (15,0 %) käyttökatemarginaalia. Vertailukelpoinen käyttökate oli 62,2 milj. euroa (30,2) ja vertailukelpoinen käyttökatemarginaali 14,1 % (16,4 %).

Dollarstore-segmentin liikevoitto oli 14,8 milj. euroa (9,9), mikä vastaa 3,4 %:n (5,4 %) liikevoittomarginaalia. Vertailukelpoinen liikevoitto oli 15,9 milj. euroa (12,6) ja vertailukelpoinen liikevoittomarginaali 3,6 % (6,8 %).

Dollarstore-segmentin investoinnit olivat 6,8 milj. euroa (2,2).

Tokmanni-konsernin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ja toteuma

Tokmanni päivitti strategiaansa vuosille 2021–2025 helmikuussa 2024.

Tokmanni-konsernin strategiakauden 2021–2025 tavoitteet ja toteumat vuonna 2024

	Aiempi tavoite	Helmikuussa 2024 päivitetty tavoite	Toteuma vuonna 2024
Liikevaihto vuonna 2025	1,5 miljardia euroa	1,8 miljardia euroa	1 675,0 milj. euroa
Vertailukelpoinen liiketulos vuonna 2025	150 milj. euroa	150 milj. euroa	99,7 milj. euroa
Myymäläverkosto vuoden 2025 lopussa	Yli 220 Tokmanni-myyrmälää Suomessa	Yli 360 myymälää Pohjoismaissa*	344 myymälää Pohjoismaissa*
Nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate	Alle 3,2 (mukana vuokrasopimusvelat)	Alle 2,25 vuoden lopussa (ilman vuokrasopimusvelkoja)	2,39 (ilman vuokrasopimusvelkoja)
Osinko**	Noin 70 % tilikauden nettotuloksesta	Noin 70 % tilikauden nettotuloksesta	83 % tilikauden 2024 nettotuloksesta (hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle)

* Luku ei sisällä Click Shoes-, Shoe House- tai Miny-myyrmälöitä.

** Osingonjakopäätös on aina riippuvainen pääomarakenteesta, taloudellisesta asemasta, yleisistä taloudellisista ja liiketoiminnallisista olosuhteista ja tulevaisuuden näkymistä.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä	1–12/2024	1–12/2023
Kauden lopussa	6 613	6 206
Suomi	4 488	4 301
Ruotsi	2 016	1 844
Tanska	109	61
Keskimäärin, henkilötyövuosi	4 611	3 164
Suomi	3 302	3 164
Ruotsi	1 262	*
Tanska	47	*

* Ei laskettavissa

Johtoryhmä

Tokmannin johtoryhmään kuuluivat 31.12.2024 seuraavat henkilöt:

- Mika Rautiainen, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsen 1.6.2018 alkaen
- Tapio Arimo, talous- ja tietohallintojohtaja, johtoryhmän jäsen 15.11.2022 alkaen ja toimitusjohtajan sijainen 23.11.2022 alkaen
- Timo Heimo, johtaja, myynti ja toimitusketju, johtoryhmän jäsen 1.12.2018 alkaen
- Sirpa Huuskonen, johtaja, henkilöstö ja vastuullisuus, johtoryhmän jäsen 1.5.2016 alkaen
- Harri Koponen, johtaja, myymäläverkosto ja konsepti, johtoryhmän jäsen 1.2.2018 alkaen
- Virpi Ojanen, lakiasianjohtaja, johtoryhmän jäsen 16.12.2024 alkaen
- Janne Pihkala, johtaja, strategia ja kehitys, johtoryhmän jäsen 1.4.2018 alkaen
- Juha Valtonen, johtaja, hankinta, johtoryhmän jäsen 1.8.2020 alkaen
- Veli-Pekka Ääri, johtaja, markkinointi, viestintä ja verkkokauppa, johtoryhmän jäsen 1.10.2021 alkaen.

Tokmanni-konserni teki tammikuussa 2025 muutoksia johtoryhmäänsä tukeakseen konsernin kansainvälistä kasvua. Lisätietoa Tokmanni-konsernin hallinnosta ja johtoryhmän jäsenistä löytyy yhtiön internetsivuilta

<https://ir.tokmanni.fi/fi/sijoittajat/hallinnointi>.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Tokmanni Group Oyj:n osakepääoma oli 80 000 euroa ja sillä oli 58 868 752 osaketta vuoden 2024 lopussa. Vuoden 2024 aikana yhtiön osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsinki Oy:ssä yhteensä 23 807 619 kappaletta 302,2 milj. euron kokonaishintaan. Tokmanni Group Oyj:n osakkeen viimeinen kauppa vuonna 2024 tehtiin Nasdaq Helsingissä hintaan 12,11 euroa. Osakkeen ylin kurssi oli 16,02 euroa ja alin 9,94 euroa vuonna 2024. Osakkeen hinnan volyymilla painotettu keskimurssi oli 12,69 euroa. Vuoden 2024 lopussa osakkeiden markkina-arvo oli 712,9 milj. euroa (860,7).

Tokmanni Group Oyj:llä on yksi osakelaji, ja kukin osake tuottaa yhden äänen yhtiön yhtiökokouksessa. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Tokmanni Group Oyj luovutti vuoden 2024 aikana yhteensä 24 935 yhtiön hallussa olevaa osaketta vastikkeetta yhtiön pitkäaikaiseen osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään kuuluville henkilöille. Vuoden 2024 aikana Tokmanni Group Oyj:lle palautui 506 omaa osaketta. Vuoden 2024 lopussa Tokmanni omisti 18 609 omaa osakettaan, joka on 0,03 % koko osakekannasta. Hallituksella on voimassa oleva valtuutus omien osakkeiden hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta. Valtuutuksesta kerrotaan alla kohdassa Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset.

Vuoden 2024 lopussa Tokmanni Group Oyj:llä oli 49 353 rekisteröityä osakkeenomistajaa. Vuoden 2024 lopussa sen suurimmat omistajat olivat Takoa Invest Oy 18,69 %:n, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma 4,17 %:n, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen 2,96 %:n, Evli rahastot 2,50 %:n ja Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo 1,45 %:n osuudella.

Rahoitus- ja vakuutuslaitokset omistivat osakkeista 29,19 %, kotitaloudet 29,27 %, yksityiset yritykset 25,83 %, julkisyhteisöt 9,18 % ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt 3,01 %. Suora ulkomaalaisomistus oli 3,53 %. Osakkeista 22,41 % oli hallintarekisteröityä.

Tokmanni-konsernin hallituksen, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä muiden johtoryhmän jäsenten yhteenlaskettu omistusosuus yhtiön liikkeeseen laskemista osakkeista oli 0,76 % vuoden 2024 lopussa.

Hallituksen osakeomistus 31.12.2024

Osakkeita	
Mikko Bergman*	1 959
Erkki Järvinen	6 646
Ulla Serlenius	4 284
Seppo Saastamoinen**	216 821
Harri Sivula	216 533
Eja Tuominen	961
Yhteensä	447 204

* Mikko Bergman on Sompia Capital Oy:n hallituksen jäsen. Sompia Capital Oy omisti 50 000 Tokmanni Group Oy:n osaketta, eli 0,08 % Tokmanni Group Oy:n osakkeista vuoden 2024 lopussa.

** Seppo Saastamoinen on yksi Takoa Invest Oy:n perustajista, hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Takoa Invest Oy omisti 11 003 349 Tokmanni Group Oy:n osaketta, eli 18,69 % Tokmanni Group Oy:n osakkeista vuoden 2024 lopussa. Lisäksi Jukka Saastamoinen Oy omisti 274 000 Tokmanni Group Oy:n osaketta, eli 0,47 % Tokmanni Group Oy:n osakkeista vuoden 2024 lopussa. Seppo Saastamoinen omisti 30 % Jukka Saastamoinen Oy:n osakkeista (äänistä 25,58 %).

Johtoryhmän osakeomistus 31.12.2024

Osakkeita	
Tapio Arimo	10 520
Timo Heimo	49 489
Sirpa Huuskonen	23 062
Harri Koponen	41 260
Janne Pihkala	30 000
Virpi Ojanen	0
Mika Rautiainen	184 732
Juha Valtonen	33 924
Veli-Pekka Ääri	12 486
Yhteensä	385 473

Lisätietoa Tokmanni-konsernin osakkeista ja osakkeenomistajista sekä johdon omistuksista löytyy yhtiön internetsivuilta ir.tokmanni.fi.

Hallinnointi

Tokmanni Group Oy:n hallinto perustuu yhtiökokouksen hyväksymään yhtiöjärjestykseen, Suomen osakeyhtiölakiin ja Nasdaq Helsinki Oy:n antamiin, listattuja yhtiöitä koskeviin sääntöihin ja määräyksiin sekä Arvopaperimarkkinayhdistyksen julkaisemaan Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodiin.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Tokmanni Group Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 23.4.2024 Tokmannin hallinto- ja logistiikkakeskuksessa osoitteessa Isolammintie 1, 04600 Mäntsälä.

Yhtiökokous kannatti kaikkia yhtiökokoukselle tehtyjä ehdotuksia ja vahvisti vuoden 2023 tilinpäätöksen.

Taseen osoittaman voiton käyttäminen ja osingonmaksu

Osingoksi vahvistettiin hallituksen esityksen mukaisesti enintään 0,76 euroa osakkeelta. Siitä 0,38 euroa maksettiin osakkaalle, joka täsmäytyspäivänä 25.4.2024 oli merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Osingon maksupäivä oli 8.5.2024. Lisäksi yhtiökokouksen valtuuttamana hallitus päätti osingon toisen erän maksusta. Osingon

toinen erä oli 0,38 euroa osakkeelta. Se maksettiin 28.11.2024 osakkeenomistajille, jotka olivat osingonmaksun täsmäytyspäivänä 20.11.2024 merkittyinä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon.

Vastuuvapaus

Yhtiökokous myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.–31.12.2023.

Toimielinten palkitsemispolitiikka

Yhtiökokous hyväksyi toimielinten palkitsemispolitiikan. Päätös palkitsemispolitiikasta on neuvoa-antava.

Hallituksen jäsenten palkkiot

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenten palkkioina maksetaan seuraavaa:

- Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkiona 70 000 euroa;
- Hallituksen varapuheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkiona 47 000 euroa; ja
- Hallituksen jäsenelle maksetaan vuosipalkkiona 33 000 euroa.

Lisäksi hallituksen puheenjohtajalla ja jäsenille maksetaan kokouspalkkio kutakin hallituksen kokousta kohden seuraavasti:

- 1 000 euroa hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on Suomessa;
- 2 000 euroa hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on muualla Euroopassa; ja
- 3 000 euroa hallituksen jäsenille, joiden kotipaikka on Euroopan ulkopuolella.

Lisäksi talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle sekä kestävyys- ja henkilöstövaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan kuukausipalkkiona 1 000 euroa kuukaudelta.

Hallituksen jäsenten vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja rahana siten, että noin 40 %:lla vuosipalkkion määrästä hankitaan hallituksen jäsenille yhtiön osakkeita ja loput maksetaan rahana. Yhtiö vastaa osakkeiden hankinnasta aiheutuvista kuluista ja varainsiirtoverosta. Hallituksen jäsenelle hankittuja osakkeita ei voi luovuttaa ennen kuin ostopäivästä on kulunut 3 vuotta tai ennen kuin hallituksen jäsenen jäsenyys hallituksessa on päättynyt, riippuen siitä kumpi ajankohdista on aikaisempi.

Hallituksen jäsenten kokouspalkkiot ja talous- ja tarkastusvaliokunnan sekä kestävyys- ja henkilöstövaliokunnan puheenjohtajien palkkiot maksetaan rahana.

Hallituksen jäsenten lukumäärä

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenten lukumäärä pysyy ennallaan ja on kuusi.

Hallituksen jäsenet

Yhtiökokous päätti, että seuraavat henkilöt valitaan hallituksen jäseniksi yhtiöjärjestyksen mukaiselle yhden vuoden toimikaudelle, joka alkoi varsinaisen yhtiökokouksen 2024 päätyttyä ja päättyy varsinaisen yhtiökokouksen 2025 päättyessä: Seppo Saastamoinen, Harri Sivula, Erkki Järvinen, Ulla Serlenius, Mikko Bergman ja Eja Tuominen. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Seppo Saastamoinen.

Tilintarkastaja

Yhtiökokous päätti, että tilintarkastajalle maksetaan palkkio kohtuullisen laskun mukaan. Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin uudelleen tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Päävastuullisena tilintarkastajana jatkaa KHT Ylva Eriksson.

Kestävyysraportoinnin varmentaja

Yhtiökokous päätti, että kestävyysraportoinnin varmentajalle maksetaan palkkio ja kulujen korvaus kohtuullisen laskun mukaan. Yhtiön kestävyysraportoinnin varmentajaksi valittiin kestävyystarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Päävastuullisena kestävyysraportoinnin varmentajana toimii KRT, kestävyysraportointitarkastaja Ylva Eriksson.

Yhtiöjärjestyksen muuttaminen

Yhtiökokous päätti yhtiöjärjestyksen muuttamisesta hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Yhtiöjärjestykseen lisättiin uusi 9 § kestävyysraportoinnin varmentajasta ja tehtiin lisäystä vastaavat muut tarvittavat päivitykset.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 2 940 000 oman osakkeen hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla, mikä vastaa noin 5 % yhtiön kaikista osakkeista varsinaisen yhtiökokouksen kutsuhetkellä. Hankkiminen voi tapahtua yhdessä tai useammassa erässä.

Osakkeet voidaan hankkia yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamiseksi, käytettäväksi yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen tai investointien toteuttamiseksi, yhtiön rahoitusrakenteen parantamiseksi tai muutoin edelleen luovutettavaksi, yhtiöllä pidettäväksi tai mitätöitäväksi.

Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakkeiden hankkimiseen ja/tai pantiksi ottamiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa vuonna 2025 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2025 saakka.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä enintään 2 940 000 uuden tai yhtiön hallussa olevan osakkeen antamisesta osakeannilla ja/tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia. 2 940 000 osaketta vastaa noin 5 % Tokmanni Group Oyj:n nykyisestä rekisteröidystä osakkeiden kokonaismäärästä.

Valtuutusta käytetään yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamiseen, mahdollisten yrityshankintojen tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen tai investointien toteuttamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin.

Osakeanti voi olla maksuton, jos osakkeita annetaan yhtiön kannustinjärjestelmän toteuttamiseen tai yhtiölle itselleen ottaen kuitenkin huomioon osakeyhtiölain määräykset yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden enimmäismäärästä.

Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista osakeannin sekä osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Valtuutus sisältää siten oikeuden antaa osakkeita myös muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden mukaisessa suhteessa laissa säädetyin ehdoin.

Valtuutus on voimassa vuonna 2025 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2025 saakka.

Yhtiökokouksen pöytäkirja

Yhtiökokouksen pöytäkirja on nähtävillä yhtiön internetsivuilla osoitteessa ir.tokmanni.fi/yhtiokokous2024.

Hallituksen järjestäytymiskokouksen päätökset

Hallitus päätti yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa valita hallituksen varapuheenjohtajaksi Erkki Järvisen.

Hallituksen talous- ja tarkastusvaliokuntaan päätettiin valita seuraavat jäsenet: Erkki Järvinen, Mikko Bergman ja Harri Sivula. Erkki Järvinen valittiin talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi.

Hallituksen kestävyys- ja henkilöstövaliokuntaan päätettiin valita seuraavat jäsenet: Ulla Serlenius, Eja Tuominen ja Harri Sivula. Ulla Serlenius valittiin kestävyys- ja henkilöstövaliokunnan puheenjohtajaksi.

Riskienhallinta

Tokmanni Group Oyj:n riskienhallintaa ohjaa Tokmanni-konsernin hallituksen hyväksymä riskienhallintapolitiikka. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tukea konsernin arvoja, strategiaa ja liiketoiminnan jatkuvuutta tunnistamalla, mittaamalla, hallinnoimalla ja valvomalla toimintoihin liittyviä mahdollisia riskejä. Tavoitteena on arvioida riskejä järjestelmällisesti perusteellisen suunnittelun ja päätöksentekoprosessin edistämiseksi.

Tokmanni-konsernissa riskienhallinta on ennakoivaa ja olennainen osa päivittäistä johtamista liiketoimintaan liittyvien mahdollisuuksien ja uhkien arvioimiseksi ja hallitsemiseksi. Vastuu riskienhallinnan käytännön toteuttamisesta on Tokmanni-konsernin johtoryhmällä. Riskejä arvioidaan säännöllisesti ja hallitaan kokonaisvaltaisesti. Tokmanni Group Oyj:n riskejä käsitellään Tokmanni-konsernin hallituksen talous- ja tarkastusvaliokunnassa vuosittain. Talous- ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja raportoi riskienhallinnasta säännöllisesti hallitukselle. Merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä hallitus raportoi markkinoille toimintakertomuksessaan ja olennaisista muutoksista niihin konsernin liiketoiminta- ja puolivuositarkastuksissa.

Sisäinen valvonta on olennainen osa Tokmanni-konsernin hallinnointi- ja johtamisjärjestelmää. Sisäiseen valvontaan osallistuvat Tokmanni Group Oyj:n hallitus, johto ja henkilöstö. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on osaltaan varmistaa konsernin tavoitteiden saavuttaminen. Konsernin sisäisestä tarkastuksesta vastaa sisäinen tarkastaja, joka hallinnollisesti raportoi konsernin talousjohtajalle. Sisäiseen tarkastukseen liittyvissä asioissa tarkastaja kuitenkin raportoi talous- ja tarkastusvaliokunnalle. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on valvoa ja varmentaa, että yhtiön liiketoiminta on tehokkaasti johdettua ja tuottavaa, riskienhallinta on riittävällä tasolla sekä ulkoinen ja sisäinen raportointi on oikeaa ja asianmukaista.

Tokmanni-konserni noudattaa ulkoisessa taloudellisessa raportoinnissaan konsernin hallituksen hyväksymää tiedonantopolitiikkaa. Yhtiön tavoitteena on tuottaa ja julkistaa luotettavaa tietoa oikea-aikaisesti. Julkistamisessa periaatteena on, että kaikilla markkinoilla toimivilla osapuolilla on saatavilla samanaikaisesti ja tasapuolisesti tieto Tokmanni-konsernin rahoitusvälineiden, kuten osakkeiden, hinnanmuodostuksen perustaksi.

Tokmanni-konsernin merkittäviksi arvioituja riskejä ja epävarmuustekijöitä

Talouden vaihtelut

Kansainvälisessä tai kotimaisessa taloudellisessa tilanteessa tapahtuvat muutokset voivat nostaa kuljetusten, komponenttien, energian sekä materiaalien hintoja ja aiheuttaa jopa pulaa niistä. Pitkittyessään kohonnut hintataso, komponenttipula, ongelmat sähköjakelussa sekä logistiikkaketjun häiriöt voivat esimerkiksi viivästyttää toimituksia ja muutoinkin heikentää tuotesaatavuutta sekä aiheuttaa lisäkustannuksia, joita ei pystytä täysimääräisesti siirtämään asiakashintoihin. Tyypillisesti taloudellinen matalasuhdanne vaikuttaa halpakauppaan muuta vähittäiskauppaa vähemmän, mutta sillä on kuitenkin merkittävää vaikutusta varsinkin kalliimpien tuotteiden kysyntään.

Geopoliittiset muutokset ja hankintojen riskit

Maailmantalouden epävarmuuksiin ja geopoliittiseen kehitykseen liittyy suoria tai epäsuoria riskejä, kuten talouden hitaampi kasvu sekä mahdolliset odottamattomat poliittiset päätökset. Nämä seikat voivat vaikuttaa epäsuotuisasti Tokmanni-konsernin liiketoimintaan ja tuotteiden kysyntään. Lisäksi Kiinan muuttuva ympäristölainsäädäntö, poliittisten päätösten vaikutus maan talouden kehitykseen ja lainsäädäntöön sekä poliittinen epävakaus muissakin

hankintamaissa, kuten Turkissa, Bangladeshissa, Myanmarissa ja Pakistanissa, voivat nostaa hankintahintoja tai aiheuttaa toimitusongelmia. Tokmanni-konsernin yhteisyritys Europrisin kanssa Kiinan Shanghaissa toimii hankintakanavana lähes kaikkeen Kaukoidästä tulevaan tavaraan. Mahdollinen hankintayhteistyön päättymisen voi aiheuttaa Tokmanni-konsernille lisäkustannuksia ja nostaa tuotteiden ostohintoja.

Kilpailija- ja markkinariski

Tokmanni-konsernin liiketoiminnan tulos ja kannattavuus sekä myynnin kasvu ovat alttiina kuluttajien ja alalla toimivien kilpailijoiden käyttäytymiselle Pohjoismaiden vähittäiskauppa-markkinoilla. Uudet kansainväliset markkinavoimat sekä verkkokauppa muuttavat toimialaa ja markkinadynamiikkaa, luovat painetta markkinoilla ja voivat kiristää kilpailutilannetta entisestään Tokmanni-konsernin päämarkkina-alueilla.

Varaston kierto ja käyttöpääoman hallinta

Tokmanni-konserni pyrkii parantamaan käyttöpääoman hallintaansa kehittämällä prosesseja ja työkaluja hankintatoiminnassa, toimitusketjun hallinnassa ja tuoteryhmäjohtamisessa. Jos konserni epäonnistuu käyttöpääomanhallinnassa, voi sillä olla negatiivisia vaikutuksia sen taloudelliseen asemaan ja kannattavuuteen.

Tietojärjestelmä- ja tietoturvallisuusriskit

Riippuvuus tietojärjestelmistä, tietoliikenteestä ja ulkoisista palveluntarjoajista on kasvanut. Myös verkkojen yhdistäminen, palveluiden ulkoistaminen sekä verkkokauppa vaativat yhtiöiltä yhä tehokkaampaa tietoturvallisuuden valvontaa. Pidemmät toimintahäiriöt tietojärjestelmissä, maksuliikenteessä tai muualla toimitusketjussa tai muut poikkeustilanteet, kuten kyberhyökkäys, voivat lamaannuttaa yhtiön toimintaa tai pysäyttää tavaravirran koko Tokmanni-konsernissa, aiheuttaen siten merkittäviä myynnin menetyksiä ja asiakkaiden luottamuksen heikentymistä.

Strategisten hankkeiden läpiviennin epäonnistuminen ja ihmisten osaaminen sekä henkilöstön saatavuus

Tokmanni-konsernin strategian toteuttaminen ja strateginen muutostyö vaativat uudenlaista kyvykkyyttä ja osaavaa henkilöstöä. Orgaanisen kasvun lisäksi yritysostot ovat yksi mahdollinen tapa saavuttaa konsernin strategiset ja taloudelliset tavoitteet. Yritysostoihin sisältyy riskejä, jotka liittyvät muun muassa kestäväen kehityksen työn sekä ostotoimintojen ja työntekijöiden onnistuneeseen integrointiin. Integroimisen epäonnistuminen voi vaikeuttaa tarvittavan vastuullisuustason ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista. Tokmanni-konserni on luonut toimintamalleja ja kohdentanut konsernitason resursseja aktiivisesti yritysostojen toteuttamisen ja integraation tukemiseen. Ulkopuolisia neuvonantajia käytetään myös mahdollisten hankintakohteiden ja niihin liittyvien transaktioiden arvioinnissa.

Vahinkoriskit

Onnettomuuksista, luonnonilmiöistä ja pandemioista sekä niiden aiheuttamista matkustamisen ja liikenteen rajoittamisesta voi aiheutua merkittäviä vahinkoja ihmisille, omaisuudelle tai liiketoiminnalle. Lisäksi vahinkoriskit saattavat aiheuttaa liiketoiminnan ja tuonnin viivästyksiä ja keskeytyksiä, joita ei pystytä ennalta ehkäisemään.

Ympäristöriskit

Äärimmäiset sääolosuhteet, kuten hurrikaanit ja tulvat, voivat vaikuttaa esim. Tokmanni-konsernin toimitusketjuun ja tavarantoimittajien tuotanto- ja varastotiloihin. Lisääntynyt tietoisuus ja huoli ilmastonmuutoksesta ja tietoisuus yhä vastuullisemmista tuotteista voivat muuttaa asiakkaiden ostokäyttäytymistä.

Korko-, valuutta-, ja hyödykeriskit

Tokmanni-konserni altistuu valuuttakurssiriskeille hankintojensa ja ulkomaantoimintojensa kautta. Konsernilla on ulkopuolista velkaa ja konsernin korkomenot vaihtelevat markkinakorkojen muuttuessa. Konserni ostaa myös merkittäviä määriä sähkö- ja lämpöenergiaa, joiden hinnat vaihtelevat markkinatilanteen mukaan.

Maineriski

Vastuullisuusnäkökulmien, tuotteiden tuotannon ja hankinnan vastuullisuuden sekä työntekijöiden oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun merkitys sidosryhmille on entistä korostuneempi. Jos esimerkiksi Tokmanni-konsernin tuoteturvallisuuden valvonta epäonnistuu tai toimitusketjun vastuullisuuden varmistus pettää, voi seurauksena olla taloudellinen menetys ja asiakkaiden luottamuksen heikentyminen tai menettäminen. Mahdolliset epäonnistumiset vastuullisuusnäkökulmien toteuttamisessa voivat aiheuttaa Tokmanni-konsernille negatiivista julkisuutta ja vaikuttaa siten sen maineeseen.

Brändimielikuva- ja markkinointiriski

Tokmanni-konsernin toiminnan yhtenä kulmakivenä on vahva brändi ja hintamielikuva. Näiden parantaminen vaatii onnistuneita markkinointi-investointeja. Mikäli markkinointi ei onnistu toivotulla tavalla, Tokmanni-konsernin brändimielikuva saattaa heikentyä ja Tokmanni-konsernin myyntivolyymit ja kannattavuus vastaavasti heikentyä.

Henkilöstöriskit

Laajamittaiset henkilöstön poissaolot eri työntekijäryhmissä (esim. logistiikka, myynti, asiakaspalvelu, johto) voivat vaikuttaa yrityksen liiketoimintaan. Mikäli Tokmanni-konserni ei pysty palkkaamaan päteviä työntekijöitä, yrityksen toimintakyky saattaa heiketä. Mikäli työntekijöitä ei pystytä pitämään motivoituneina ja jatkuvasti kouluttamaan heitä vastaamaan kasvaviin työelämän vaatimuksiin, voi se heikentää Tokmanni-konsernin toimintaa. Lakot saattavat myös vaikeuttaa merkittävästi konsernin tehokasta liiketoimintaa ja aiheuttaa taloudellisia menetyksiä.

Keskusvaraston tuhoutuminen tai vaurioituminen

Tokmanni-konserni on riippuvainen varastojensa keskeytymättömästä toiminnasta. Jos yksittäinen varasto mistä tahansa syystä tuhoutuu tai suljetaan tai jos sen laitteet vaurioituvat merkittäväällä tavalla tai jos sen toiminta altistuu muille häiriöille, voi se viivästyttää tuotteiden toimittamista myymälöihin aikataulujen mukaisesti. Merkittävät viivästykset johtavat menetettyyn myyntiin sekä lisäkuluihin.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Tokmanni Oy kertoi 14.1.2025 allekirjoittaneensa lisenssisopimuksen SPAR Internationalin kanssa. Myönnetty lisenssi antaa Tokmannille yksinoikeuden myydä SPAR-tuotteita ja käyttää SPAR-brändiä Suomessa. Tokmanni on vakiintunut halpakaupan toimija, joka hyötyy SPAR Internationalin mittakaavaeduista ja osaamisesta erityisesti päivittäistavaroiden myynnissä. Lisätietoa allekirjoitetusta lisenssisopimuksesta löytyy tiedotteesta <https://ir.tokmanni.fi/fi/news-and-media/pr-story?itemid=1DBE343817E7764F>.

Tokmanni Group Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdotti 22.1.2025 yhtiön varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten lukumäärä pysyy ennallaan ja olisi kuusi. Nimitystoimikunta ehdottaa, että yhtiön hallituksen jäseniksi valitaan uudelleen Seppo Saastamoinen, Erkki Järvinen, Ulla Serlenius, Mikko Bergman ja Eja Tuominen ja, että uutena jäsenenä hallitukseen valitaan Erja Hyrsky. Nykyinen hallituksen jäsen Harri Sivula ilmoitti, ettei ole enää käytettävissä hallituksen jäseneksi. Lisätietoa nimitystoimikunnan ehdotuksesta löytyy tiedotteesta <https://ir.tokmanni.fi/fi/news-and-media/pr-story?itemid=7B59D64B75713EE3>.

Tulosohjeistus vuodelle 2025

Tokmanni-konserni arvioi vuoden 2025 liikevaihdon olevan 1 720–1 820 milj. euroa. Vertailukelpoisen liikevoiton arvioidaan olevan 100–130 milj. euroa.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 219 486 237,94 euroa, josta tilikauden voitto on 41 585 172,74 euroa.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että 31.12.2024 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella jaettaisiin osinkona yhteensä enintään 0,68 euroa osakkeelta, eli 40 018 097,24 euroa. Hallitus ehdottaa osingon maksamista kahdessa erässä.

Osingon ensimmäinen erä 0,34 euroa osakkeelta ehdotetaan maksettavaksi osakkeenomistajalle, joka osingon ensimmäisen maksuerän täsmäytyspäivänä 9.5.2025 on merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa ensimmäisen osinkoerän maksupäiväksi 21.5.2025.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että vuoden 2025 varsinainen yhtiökokous valtuuttaisi hallituksen päättämään myöhemmin harkintansa mukaan enintään 0,34 euron osakekohtaisen osingon jakamisesta yhdessä erässä neljännellä vuosineljänneksellä. Valtuutus olisi voimassa 31.12.2025 asti. Yhtiö julkistaa hallituksen mahdollisen osingonjakopäätöksen ja vahvistaa samassa yhteydessä osingonmaksun täsmäytys- ja maksupäivän. Valtuutuksen perusteella maksettava osinko maksetaan osakkeenomistajille, jotka ovat kyseisen osingonmaksun täsmäytyspäivänä kirjattuna Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Mäntsälä 9.4.2025

Tokmanni Group Oyj

Hallitus

Konsernin tunnusluvut

Avainluvut	1-12/2024	1-12/2023	1-12/2022
Liikevaihto, tuhatta euroa	1 674 960	1 392 654	1 168 017
Vertailukelpoinen liikevaihdon kehitys, %	1,0	1,1	-0,7
Asiakasmäärän muutos, %	2,8	0,7	0,8
Myyntikate, tuhatta euroa	596 379	486 862	396 767
Myyntikatemarginaali, %	35,6	35,0	34,0
Vertailukelpoinen myyntikate, tuhatta euroa	596 186	489 546	397 964
Vertailukelpoinen myyntikatemarginaali, %	35,6	35,2	34,1
Liiketoiminnan kulut, tuhatta euroa	-374 055	-301 247	-243 678
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut, tuhatta euroa	-373 697	-298 137	-243 138
Käyttökate, tuhatta euroa	227 221	189 853	157 114
Käyttökatemarginaali, %	13,6	13,6	13,5
Vertailukelpoinen käyttökate, tuhatta euroa	227 385	195 647	158 852
Vertailukelpoinen käyttökatemarginaali, %	13,6	14,0	13,6
Liikevoitto, tuhatta euroa	99 576	93 049	84 054
Liikevoittomarginaali, %	5,9	6,7	7,2
Vertailukelpoinen liikevoitto, tuhatta euroa	99 741	98 843	85 792
Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali, %	6,0	7,1	7,3
Nettorahoituskulut, tuhatta euroa	-38 847	-24 657	-10 749
Investoinnit, tuhatta euroa	39 380	238 714	54 275
Liiketoiminnan rahavirta, tuhatta euroa	89 104	220 179	86 332
Nettovelat, tuhatta euroa	816 295	730 445	383 389
Nettovelat ilman vuokrasopimusvelkoja, tuhatta euroa	255 284	165 310	100 413
Nettovelat / vertailukelpoinen käyttökate *	3,59	3,73	2,41
Nettovelat / vertailukelpoinen käyttökate ilman vuokrasopimusvelkoja *	2,39	1,56	1,08
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,7	11,2	12,8
Oman pääoman tuotto, %	19,5	22,2	26,9
Omavaraisuus, %	19,1	18,8	31,2
Henkilöstö kauden lopussa	6 613	6 206	4 241
Henkilöstö keskimäärin, henkilötyövuosi	4 611	3 706	3 126

* Rullaava 12 kk vertailukelpoinen käyttökate

Osakekohtaisia tietoja	2024	2023	2022
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,82	0,92	1,00
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,82	0,92	1,00
Osakekohtainen oma pääoma, (euroa/osake)	4,47	4,51	4,20
Osakekohtainen osinko, (euroa/osake) *	0,68	0,76	0,76
Osinko tuloksesta, % *	82,7	82,8	76,2
Efektiiivinen osinkotuotto, % *	5,6	5,2	6,7
Hinta/voitto-suhde (P/E)	14,72	15,92	11,31
Tilikauden päätöskurssi	12,11	14,62	11,29
Tilikauden ylin kurssi	16,02	14,87	20,26
Tilikauden alin kurssi	9,94	11,29	10,77
Tilikauden keskimurssi	12,69	12,93	13,91
Osakkeiden vaihto, 1 000 kpl	23 808	25 839	48 596
Osakkeiden vaihto, %	40,4	43,9	82,5
Osakekannan markkina-arvo 31.12. tuhatta euroa	712 901	860 661	664 628
Osakkeiden lukumäärä 31.12., 1 000 kpl	58 869	58 869	58 869
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	58 844	58 819	58 815
Laimennettu osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana (1 000 kpl)	58 872	58 878	58 858

* Vuoden 2024 osalta hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Vertailtavuuteen vaikuttavat oikaisut

Tokmanni-konserni raportoi käyttökate ja liikevoittoa avainlukuina ja tekee oikaisuja, jotka parantavat vertailtavuutta sekä antavat paremman kuvan yhtiön toiminnallisesta tuloksesta. Käyttökate ei ole IFRS-tilinpäätösstandardien mukainen tunnusluku ja se kuvaa liikevoittoa ennen poistoja. Vertailukelpoinen käyttökate ja liikevoitto kuvaavat tunnuslukuja, joista on poistettu Tokmanni-konsernin johdon poikkeukselliseksi ja kertaluontoisiksi katsomat erät. Eriin sisältyvät muutokset sähköjohdannaissopimusten ja valuuttajohdannaisten käyvissä arvoissa, jotka Tokmanni-konserni oikaisee, koska ne ovat konsernin avoimiin rahavirran suojautumispositioihin liittyviä realisoitumattomia voittoja ja tappioita, eivätkä ne siten liity Tokmanni-konsernin toiminnalliseen tulokseen katsauskausilla. Lisäksi vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyvät muut hankittuihin liiketoimintoihin ja yhtiöihin liittyvät kertaluonteiset kulut.

Tokmanni-konsernin johto käyttää vertailukelpoista käyttökate- ja liikevoittomarginaalia keskeisinä tunnuslukuina konsernin ja segmenttien liiketoiminnallisen tuloksen kehittymisen arvioinnissa.

Tuhatta euroa	1-12/2024	1-12/2023	1-12/2022
Myyntikate	596 379	486 862	396 767
Muutokset valuuttajohdannaisten markkina-arvossa	-1 034	-250	1 197
Kertaluonteiset kulut, muut	303	-	-
Hankintamenolaskelman vaihto-omaisuuden käyvän arvon muutos	538	2 934	-
Vertailukelpoinen myyntikate	596 186	489 546	397 964
Liiketoiminnan kulut	-374 055	-301 247	-243 678
Muutokset sähköjohdannaisten markkina-arvossa	-	-	540
Kertaluonteiset kulut, muut	228	-	-
Kertaluonteiset kulut liittyen hankittuihin liiketoimintoihin ja yhtiöihin	130	3 110	-
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut	-373 697	-298 137	-243 138
Käyttökate	227 221	189 853	157 114
Liikevoitto	99 576	93 049	84 054
Muutokset valuuttajohdannaisten markkina-arvossa	-1 034	-250	1 197
Muutokset sähköjohdannaisten markkina-arvossa	-	-	540
Kertaluonteiset kulut, muut	530	-	-
Kertaluonteiset kulut liittyen hankittuihin liiketoimintoihin ja yhtiöihin	130	3 110	-
Hankintamenolaskelman vaihto-omaisuuden käyvän arvon muutos	538	2 934	-
Vertailukelpoinen käyttökate	227 385	195 647	158 852
Vertailukelpoinen liikevoitto	99 741	98 843	85 792

Tunnuslukujen laskentakaavat

Vertailukelpoinen liikevaihdon kehitys, %	=	Vertailukelpoinen liikevaihdon kasvu/kehitys lasketaan ottamalla huomioon niiden myymälöiden liikevaihdon kasvu, joita ei katsota uusiksi ja uudelleensijoitetuiksi myymälöiksi nettomääräisesti laskettuna. Tokmanni-konsernin määritelmän mukaan uusiin ja uudelleensijoitettuihin myymälöihin kuuluvat: (i) uudet avatut myymälät; (ii) myymälöiden uudelleensijoittamiset, kun myymälän koko muuttuu 30 prosenttia tai enemmän ja kun valikoima laajenee tai supistuu merkittävästi; (iii) myymälöiden laajentamiset, kun myymälän koko muuttuu 30 prosenttia tai enemmän. Jos myymälä kuuluu johonkin näistä ryhmistä, sitä pidetään uutena tai uudelleensijoitettuna myymälänä avaamisvuotenaan ja sitä seuraavana kalenterivuotena. Nettomääräisesti laskettuna Tokmanni-konserni vähentää uusista ja uudelleensijoitetuista myymälöistä tilikaudella suljetut myymälät.
Asiakasmäärän muutos, %	=	Asiakasostotapahtumien lukumäärän kehitys
Myyntikate	=	Liikevaihto - Materiaalit ja palvelut
Vertailukelpoinen myyntikate	=	Myyntikate - Valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset - Muut kertaluonteiset kulut
Liiketoiminnan kulut	=	Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut + Liiketoiminnan muut kulut
Vertailukelpoiset liiketoiminnan kulut	=	Liiketoiminnan kulut - Sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset - Muut kertaluonteiset kulut
Käyttökate	=	Liikevoitto + Poistot
Vertailukelpoinen käyttökate	=	Käyttökate - Valuutta- ja sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset - Muut kertaluonteiset kulut
Vertailukelpoinen liikevoitto	=	Liikevoitto - Valuutta- ja sähköjohdannaisten käyvän arvon muutokset - Muut kertaluonteiset kulut
Nettorahoituskulut	=	Rahoitustuotot – Rahoituskulut
Investoinnit	=	Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin + Ostetut tytäryhtiöosakkeet
Nettovelat	=	Korolliset velat – Rahavarat
Nettovelat (ilman vuokrasopimusvelkoja)	=	Nettovelat – IFRS 16 -vuokrasopimusvelat
Nettovelat / vertailukelpoinen käyttökate	=	$\frac{\text{Nettovelat}}{\text{Vertailukelpoinen käyttökate edelliseltä 12 kuukaudelta}}$
Nettovelat / vertailukelpoinen käyttökate (ilman vuokrasopimusvelkoja)	=	$\frac{\text{Nettovelat} - \text{IFRS 16 -vuokrasopimusvelat}}{\text{Vertailukelpoinen käyttökate ilman IFRS 16 -vaikutusta, edelliseltä 12 kuukaudelta}}$
Sidottu pääoma	=	Pitkäaikaiset varat - Laskennalliset verosaamiset + Vaihto-omaisuus + Myyntisaamiset ja muut saamiset + Rahavarat - Pitkäaikaiset korottomat velat - Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %, rullaava 12 kk	=	$\frac{\text{Vertailukelpoinen liikevoitto edelliseltä 12 kuukaudelta}}{\text{Sidottu pääoma, keskimäärin 12 kuukautta}}$

Sijoitettu pääoma	= Taseen loppusumma - Laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat
Sijoitetun pääoman tuotto, %	= $\frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{Korko- ja muut rahoituskulut edelliseltä 12 kuukaudelta}}{\text{Sijoitettu pääoma, keskimäärin 12 kuukautta}}$
Oman pääoman tuotto, %	= $\frac{\text{Kauden tulos edelliseltä 12 kuukaudelta}}{\text{Oma pääoma, keskimäärin 12 kuukautta}}$
Henkilöstö kauden lopussa	= Henkilöstön määrä kauden lopussa
Henkilöstö keskimäärin, henkilötyövuosi	= Henkilöstön määrä keskimäärin kokoaikaiseksi muutettuna
Omavaraisuus, %	= $\frac{\text{Taseen oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - Saadut ennakot}}$

Osakekohtaisten tietojen laskentakaavat

Laimentamaton osakekohtainen tulos	= $\frac{\text{Nettotulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana}}$
Laimennettu osakekohtainen tulos	= $\frac{\text{Nettotulos}}{\text{Laimennettu osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana}}$
Osakekohtainen oma pääoma	= $\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ilman omia osakkeita}}$
Osakekohtainen osinko	= $\frac{\text{Tilikauden osingot}}{\text{Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana}}$
Osakekohtainen tulos	= $\frac{\text{Nettotulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ilman omia osakkeita}}$
Osinko tuloksesta, %	= $\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	= $\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Kauden päätöskurssi}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E)	= $\frac{\text{Kauden päätöskurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Kauden päätöskurssi	= Kauden päätöspäivän osakekurssi
Kauden keskikurssi	= Osakkeiden euromääräinen vaihto jaettuna vaihdettujen osakkeiden kaupankäyntipainotetulla keskiarvolla
Osakkeiden vaihto	= Osakkeiden kappalemääräinen vaihto kauden aikana
Osakekannan markkina-arvo	= Osakkeiden lukumäärä x kauden päätöskurssi
Osakkeiden lukumäärä	= Osakkeiden lukumäärä kauden päätöspäivänä

Osakkeet ja osakepääoma

Tilikauden 2024 aikana osakemäärässä ei ole tapahtunut muutoksia.

Tokmanni Group Oyj:llä on yksi osakelaji ja kukin osake tuottaa yhden äänen yhtiökokouksessa. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. 31.12.2024 Tokmanni Group Oyj omistaa omia osakkeitaan 18 609 kappaletta.

Tokmanni Group Oyj:n osake Nasdaq Helsingin pörssilistalla 2024

Pörssivaihto, euroa	302 227 754
Vaihdettu määrä, kpl	23 807 619
Ylin kurssi, euroa	16,02
Alin kurssi, euroa	9,94
Keskikurssi, euroa	12,69
Pörssikurssi tilikauden lopussa, euroa	12,11
Markkina-arvo tilikauden lopussa, euroa	712 900 587

Omistusmääräjakauma 31.12.2024

	Omistaja		Arvo-osuusmäärä		Äänimäärä	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1–100	25 382	51,43	1 071 335	1,82	1 071 335	1,82
101–500	16 261	32,95	4 159 323	7,07	4 159 323	7,07
501–1 000	4 092	8,29	3 129 919	5,32	3 129 919	5,32
1 001–5 000	3 116	6,31	6 441 852	10,94	6 441 852	10,94
5 001–10 000	282	0,57	2 012 217	3,42	2 012 217	3,42
10 001–50 000	152	0,31	2 939 529	4,99	2 939 529	4,99
50 001–100 000	30	0,06	2 028 571	3,45	2 028 571	3,45
100 001–500 000	26	0,05	5 169 127	8,78	5 169 127	8,78
50 0001-	12	0,02	31 916 879	54,22	31 916 879	54,22
Yhteensä	49 353	100,00	58 868 752	100,00	58 868 752	100,00
joista hallintarekisteröityjä	12		13 191 343	22,41	13 191 343	22,41

Omistajaryhmät 31.12.2024

	Osakkeita	
	kpl	%
Kotitaloudet	17 231 273	29,27
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	17 182 608	29,19
Yritykset	15 203 299	25,83
Julkisyhteisöt	5 403 605	9,18
Suora ulkomaalaisomistus	2 076 190	3,53
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1 771 777	3,01
Kaikki yhteensä	58 868 752	100,00
joista hallintarekisteröityjä	13 191 343	22,41

Tokmanni Group Oyj:n 20 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2024 osakemäärän mukaan

	Osakkeet kpl	Osakkeista %
Takoa Invest Oy	11 003 349	18,69
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	2 457 715	4,17
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 740 000	2,96
Elo Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö	855 000	1,45
Sijoitusrahasto Evli Suomi Pienyhtiöt	739 000	1,26
Sijoitusrahasto Evli Suomi Select	730 000	1,24
Sijoitusrahasto Danske Invest Suomi Osake	659 081	1,12
Säästöpankki Kotimaa -sijoitusrahasto	554 118	0,94
Sijoitusrahasto Nordea Suomalaiset Tähdet	527 854	0,90
Sijoitusrahasto Aktia Capital	470 000	0,80
OP-Henkivakuutus Oy	442 239	0,75
Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	303 360	0,52
S-pankki Fenno Osake Sijoitusrahasto	290 217	0,49
Jukka Saastamoinen Oy	274 000	0,47
Kirkon Eläkerahasto	222 479	0,38
Saastamoinen Seppo	216 821	0,37
Sivula Harri	216 533	0,37
Takanen Jorma	207 000	0,35
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	195 306	0,33
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	193 094	0,33

Kestävyysraportti

ESRS 2 Yleiset tiedot	25
Kestävyys selvityksen laatiminen	25
Vastuullisuus ja johtaminen Tokmanni-konsernissa	27
Vastuullisuus ja strategia	33
Olenaisuuden arviointi	42
ESRS-sisältöindeksi	47
Muusta EU:n lainsäädännöstä johdetut tietopisteet	50
Ympäristö	53
EU-Taksonomia	53
E1 Ilmastonmuutos	56
E5 Resurssien käyttö ja kiertotalous	69
Ihmiset	76
S1 Oma työvoima	76
S2 Arvoketjun työntekijät	95
S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät	106
Hyvä hallinto	117
G1 Liiketoiminnan harjoittaminen	117

ESRS 2 Yleiset tiedot**Kestävyysselvityksen laatiminen**

(BP-1, BP-2)

Tämä kestävyysraportti ("kestävyysselvitys") on laadittu eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien (ESRS) ja Suomen kirjanpitolain 7 luvun mukaisesti. Tämä kestävyys selvitys kattaa tilikauden 1.1.–31.12.2024 ja on linjassa konsolidoidun konsernitilinpäätöksen laajuuden kanssa, joka on esitetty konsolidoidun tilinpäätöksen luvussa: Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet. Kestävyys selvitys kattaa konsernin ja sen tytäryhtiöiden toiminnot ja arvoketjun olennaisilta osin (ks. lisätietoja luvuissa: Olennaiset kestävyysseikat ja Olennaisuuden arviointi).

Tokmanni-konsernilla on kaksi raportointisegmenttiä, Tokmanni ja Dollarstore-segmentit koostuvat alla olevassa taulukossa kuvatuista myymäläketjuista. Segmenteillä, sekä myymäläketjuilla on omat tavoitteensa ja toimintasuunnitelmansa, minkä vuoksi joitakin seikkoja on tarpeen raportoida konsernitason tietojen lisäksi erikseen määritellyllä tasolla. Tekstissä on esitetty, missä määrin konsernin politiikat, toimet, tavoitteet ja mittarit ulottuvat arvoketjuun tai raportointisegmentteihin. Tokmanni-konserni omistaa Hong Kongissa toimivan yhteisyritys Tokmanni-Europris Sourcing Ltd:n osakkeista 50 %, muttei harjoita siellä operatiivista määräysvaltaa. Yhteisyritys omistaa Shanghaissa toimivan hankintatoimiston, joka toimii Kiinasta ja Kaukoidästä hankittavien tavarastojen tukijalkana. Hankintatoimistolla on tärkeä rooli muun muassa aasialaisten toimittajien löytämisessä ja valinnassa, halutun laadun varmistamisessa ja toimitusaikojen seuraamisessa sekä toimittajien vastuullisen toiminnan varmistamisessa. Liikesuhteella on siis merkittävä vaikutus olennaisiin kestävyys teeen liittyviin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin. Hankintatoimistoa ei käsitellä tässä kestävyys selvityksessä suoraan osana omaa toimintaa, joka on linjassa tilinpäätöksen kanssa, Hankintatoimistoa käsitellään sen sijaan osana toimitusketjua ja hankintojen scope 3 -päästöjä.

Selvityksessä käytetyt raportointisegmentit ja usein käytetyt lyhenteet

Raportoittavat segmentit	Merkitys
Tokmanni-konserni	Koskee kaikkia toimintoja, ellei toisin mainita.
Tokmanni-segmentti *	Koostuu Tokmanni-myymlöistä, Miny-myymlöstä, Click Shoes -myymlöistä ja Shoe House -myymlöistä sekä Tokmanni- ja Click Shoes -verkkokaupoista, eli toiminnoista Suomessa.
Dollarstore-segmentti	Koostuu Dollarstore- ja Big Dollar -myymlöistä, eli Ruotsin ja Tanskan toiminnoista.
Tokmanni-myymläketju	Koostuu Tokmanni- ja Miny-myymlöistä sekä Tokmanni-verkkokaupasta.
Click Shoes -myymläketju	Koostuu Click Shoes - ja Shoe House -myymlöistä sekä Click Shoes -verkkokaupasta.
Dollarstore-myymläketju	Koostuu Dollarstoren toiminnasta Ruotsissa.
Big Dollar -myymläketju	Koostuu Dollarstoren toiminnasta Tanskassa.

Lyhenteet	Merkitys
CSRD	EU:n direktiivi yritysten kestävyysraportoinnista
ESRS	Eurooppalaiset kestävyysraportointistandardit
DMA	Kaksinkertaisen olennaisuuden arviointiprosessi
IRO	Vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet
KPI	Suorituskykymittari

* Tokmanni-konserni päätti vuonna 2024 sulkea Miny-lifestylebrändin nimikkomyymälät. Viimeinen Miny-myymlä sulki ovensa tammikuun 2025 lopussa.

Tokmanni-konserni ei ole jättänyt kestävyys selvityksestä pois tietoja, jotka liittyisivät teollis- ja tekijänoikeuksiin, taitotietoon tai innovaatioiden tuloksiin, eikä se ole jättänyt ilmoittamatta tietoa käynnissä tai neuvotteluissa olevasta kehityksestä tai asioista. Kestävyys selvityksessä esitettyjä mittareita ei ole varmennettu muiden ulkopuolisten varmentajien toimesta kuin PwC:n, joka on varmentanut tämän kestävyys selvityksen.

Tiettyjä olosuhteita koskevat tiedot

Kestävyys selvityksen valmistelussa on käytetty ESRS:n määritelmiä aikaväleille. Lyhyt aikaväli ollen vuoden tai alle, keskipitkä 1–5 vuotta ja pitkä aikaväli yli viisi vuotta.

Kestävyysselvityksessä esitetyt mittarit ja tulokset on pääosin kyetty keräämään sisäisistä lähteistä tai suoraan toimittajilta. Tarvittaessa, näistä tiedoista on johdettu lisäksi estimaatteja. Raportoituihin mittareihin tai tuloksiin liittyvät epävarmuustekijät ja estimoinnit on raportointi kunkin luvun esittämisen yhteydessä. Kestävyysselvityksessä raportoituja rahamääriä ei liity erityisiä mittaasepävarmuuksia.

Epävarmuustekijöitä liittyy sosiaalisen vastuun standardin S2 Arvoketjun työntekijät luvussa: Menestyksen mittaaminen, esitettyihin amfori BSCI arvointien määrään. Suurin osa estimaateista ja epävarmuustekijöistä kuitenkin liittyy ympäristötietoihin, ja näistä on kerrottu seikkaperäisesti kussakin osiossa. Energiankulutuksen ekstrapoloinnista ja kasvihuonekaasupäästölaskennassa käytettyjen, erityisesti arvoketjun päästöihin liittyvistä estimaateista kerrotaan luvussa: Kasvihuonekaasupäästöt 2024. Resurssien sisäänvirtauksista on kyetty raportoimaan datankeruujärjestelmien puutteista johtuen ainoastaan Tokmanni-myymläketjua koskien. Resurssihin liittyvistä rajauksista ja epävarmuustekijöistä kerrotaan luvussa: Resurssien käyttö 2024. Tokmanni-konserni kehittää konsernin laajuisia tiedonkeruujärjestelmiä ja -menetelmiä edelleen 2025 parantaakseen raportointia erityisesti resurssivirtoihin liittyen.

Tokmanni-konserni on aiemmin raportoinut vastuullisuudesta GRI:n mukaisesti. Tämä on ensimmäinen vuosi, kun konserni raportoi kestävyystiedoistaan CSRD:n mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että tiedot on kerätty ja esitetään pääosin eri tavalla kuin aiemmin, minkä vuoksi kaikkia lukuja ei voida verrata toisiinsa. Ainoastaan kasvihuonekaasujen laskentatiedot ovat vertailukelpoisia, sillä ne on laadittu ja varmennettu aiemminkin kansainvälisen päästölaskentastandardin: GHG protokollan mukaisesti. Muilta osin Tokmanni-konserni hyödyntää vertailutietojen osalta vaiheittain käyttöön otettavia säännöksiä.

Vuoden 2024 scope 1 -päästölaskennan yhteydessä havaittiin, että vuoden 2023 päästötiedoista puuttui öljynkulutus muutamista Tokmannin myymälöistä. Vuoden 2023 laskelma päivitettiin vertailukelpoisuuden varmistamiseksi vuoden 2024 laskennan välillä. Puuttuvien tietojen lisäämisen seurauksena, vuoden 2023 Scope 1 päästöt ovat 578 tCO₂eq enemmän kuin viime vuoden GRI-raportissa on esitetty.

Euroopan unionin taksonomia-asetuksen (2020/852) mukaiset tiedot on esitetty tässä kestävysselvityksessä ennen ilmastonmuutosta käsittelevää lukua. Mitään olennaisista ESRS:n mukaisista tiedonantovaatimuksista ei ole sisällytetty viittauksina, vaan ne ovat katettu tässä selvityksessä.

Tokmanni-konserni käyttää joitakin ESRS 1:n lisäyksen C mukaisia vaiheittain käyttöön otettavia säännöksiä. Luettelo kaikista olennaisista kestävyysseikoista esitetään kunkin aihekohtaisen luvun alussa, mukaan lukien vaiheittain käyttöön otettavien säännösten piirissä olevat kestävyysseikat. Kaikki olennaiset kestävyysseikat on otettu huomioon laadittaessa tietoja kunkin aihekohtaisen luvun politiikoista, toimista, tavoitteista ja mittareista. Näiden olennaisten kestävyysseikkojen ja strategian integrointia kuvataan luvussa: Olennaiset kestävyysseikat, sekä kutakin aihekohtaista standardia koskevan luvun alussa.

Seuraavat raportointivaatimukset on jätetty pois tästä selvityksestä ESRS 1, lisäyksen C mukaisesti

Standardi	Tiedonantovaatimus	Tiedonantovaatimuksen koko nimi	Vaiheittain käyttöön otettavat tiedot
ESRS 2	SBM-1	Strategia, liiketoimintamalli ja arvoketju	ESRS 2:n SBM-1:n 40 kohdan b alakohta (kokonaistulojen jakautuminen merkittävän ESRS-alan mukaan) ja 40 kohdan c alakohta (luettelo muista merkittävistä ESRS-aloista)
ESRS 2	SBM-3	Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	ESRS 2:n SBM-3:n 48 kohdan e alakohta (ennakoidut taloudelliset vaikutukset)
ESRS E1	E1-9	Olennaisten fyysisten ja siirtymäriskien ja mahdollisten ilmastoon liittyvien mahdollisuuksien ennakoidut taloudelliset vaikutukset	ESRS E1-9
ESRS E5	E5-6	Pilaantumiseen liittyvien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien ennakoidut taloudelliset vaikutukset	ESRS E2-6
ESRS S1	S1-8	Työehtosopimusneuvottelujen kattavuus ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu	ESRS S1-8 oman työvoiman osalta ETAn ulkopuolisissa maissa
ESRS S1	S1-11	Sosiaalinen suojele	ESRS S1-11 kokonaisuudessaan
ESRS S1	S1-13	Koulutus ja taitojen kehittäminen	ESRS S1-13 kokonaisuudessaan

ESRS S1	S1-14	Terveys ja turvallisuus	ESRS S1-14 tiedot työperäisistä terveyshaitoista sekä vammojen, onnettomuuksien, kuolonuhrien ja sairauksien vuoksi menetettyjen päivien lukumäärästä
ESRS S1	S1-15	Työ- ja yksityiselämän tasapaino	ESRS S1-15 kokonaisuudessaan

Vastuullisuus ja johtaminen Tokmanni-konsernissa

Hallintorakenne ja -prosessit

(GOV-1)

Tokmanni-konsernin selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sisältää yksityiskohtaisempia tietoja hallinto-, johto- ja valvontaelimistä sekä niiden tehtävistä ja vastuualueista. Tässä selvityksessä keskitytään kuvaamaan vastuullisuuteen liittyvää hallintoa ja päätöksentekoa.

Tokmanni-konsernin hallitus on konsernin ylin vastuullisuutta valvova elin. Konsernin hallituksella on kaksi valiokuntaa: talous- ja tarkastusvaliokunta sekä kestävyys- ja henkilöstövaliokunta. Kestävyys- ja henkilöstövaliokunta tukee hallituksen vastuullisuustyötä. Vastuullisuuden ohjausryhmä on ylin operatiivinen elin, joka hallinnoi vastuullisuutta ja siihen liittyviä IROja. Vastuullisuuden ohjausryhmään kuuluu konsernin toimitusjohtaja, laatu- ja vastuullisuustoimintojen edustajia sekä muita avainhenkilöitä. Vastuullisuuden ohjausryhmää johtaa henkilöstö- ja vastuullisuusjohtaja, jolla on kokonaisvastuu vastuullisuuden operatiivisesta hallinnoinnista.

Hallitus nimittää konsernin toimitusjohtajan, joka vastaa konsernin päivittäisestä johtamisesta kokonaisuudessaan. Konsernin johtoryhmä tukee toimitusjohtajaa johtamistyössä.

Hallinnollisten elinten monimuotoisuus 31.12.2024

	Hallitus*	Talous- ja tarkastusvaliokunta	Kestävyys- ja henkilöstövaliokunta	Osakkeenomistajien nimitystoimikunta	Johtoryhmä**
Naiset	2 (33 %)	0 (0 %)	2 (67 %)	1 (25 %)	2 (22 %)
Miehet	4 (67 %)	3 (100 %)	1 (33 %)	3 (75 %)	7 (78 %)
Sukupuolten välinen suhde	1:2	0:1	2:1	1:3	1:3,5

* Kukaan hallituksen kuudesta jäsenestä ei kuulunut liikkeenjohtoon eikä hallituksessa ollut Tokmanni-konsernin työntekijöitä tai muita työntekijöitä.

** Kaikki yhdeksän johtoryhmän jäsentä kuuluivat liikkeenjohtoon, eikä johtoryhmässä ollut työntekijöitä tai muita toimihenkilöitä.

Tokmanni-konsernin hallituksen monimuotoisuutta koskevissa periaatteissa otetaan huomioon laaja-alainen kokemus, koulutus ja osaaminen sekä sukupuolten välinen tasapaino. Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ottaa periaatteet huomioon valmistellessaan hallituksen kokoonpanoa koskevaa ehdotusta varsinaiselle yhtiökokoukselle. Yhtiökokous tekee päätöksen kokoonpanosta. Hallitus arvioi jäsentensä riippumattomuuden vuosittain ja päivittää arviotaan tarpeen mukaan.

Hallituksen jäsenten kokemus ja koulutustausta sekä ammattitaito ovat monimuotoisia ja monialaisia. Alla on kuvaus joidenkin jäsenten kokemuksesta. Esimerkiksi hallituksen puheenjohtaja Seppo Saastamoinen on työskennellyt halpakaupan alalla lähes 50 vuotta. Mikko Bergmanilla on laaja kokemus strategisesta suunnittelusta ja strategian toteutuksesta. Eja Tuomisella on kansainvälinen johtamistausta suurista kuluttajaliiketoiminnan yrityksistä.

Myös konsernin johtoryhmän jäsenten kokemus ja koulutustausta sekä ammattitaito ovat laaja-alaisia. Esimerkiksi toimitusjohtaja Mika Rautiainen on työskennellyt vähittäiskaupassa lähes 40 vuotta. Henkilöstö- ja vastuullisuusjohtaja Sirpa Huuskosella on kokemusta juristina ja yli 20 vuoden kokemus henkilöstöjohtajana. Konsernin toimitusketjusta vastaavalla johtajalla Timo Heimolla on laaja kokemus tiedonhallinnasta, toimitusketjuista ja logistiikasta.

Hallituksen jäsenten, hallituksen puheenjohtajaa lukuun ottamatta, katsotaan olevan riippumattomia konsernista ja sen merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen riippumattomien jäsenten osuus oli 83 % 31.12.2024. Hallituksen

jäsenistä kerrotaan myös Tokmanni-konsernin selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ja konsernin verkkosivuilta.

Alla olevassa kaaviossa esitetään vastuullisuuteen liittyvien asioiden valvontaan ja hallinnointiin liittyvät päävastuualueet. Tokmanni-konsernin hallintoelinten tehtävät ja roolit perustuvat yhtiökokouksen hyväksymään yhtiöjärjestykseen, lainsäädäntöön, määräyksiin, ohjeisiin ja suosituksiin. Hallitus käsittelee kaikki sen vastuulle kuuluvat asiat lain, muiden säädösten ja konsernin yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Hallitus on määritellyt työjärjestyksessään tarkemmin kaikki omat tehtävänsä, puheenjohtajan ja muiden jäsenten tehtävät sekä käytännön työskentelytavat. Rahoitus- ja tilintarkastuselimistä ja -käytäntöjä selostetaan yksityiskohtaisesti Tokmanni-konsernin selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmässä.

Hallituksen talous- ja tarkastusvaliokunnalla sekä kestävyys- ja henkilöstövaliokunnalla on hallituksen antama mandaatti, ja niiden tehtävät ja mandaatit on määriteltä niiden työjärjestyksessä. Toimitusjohtajan palvelussuhteen ehdot ja toimeksianto sekä tärkeimmät tehtävät ja vastuut määritellään kirjallisesti työsopimuksessa. Johtoryhmän jäsenillä on erityisvaltuudet omilla vastuualueillaan. Hallitus osallistuu johtoryhmän jäsenten valintaan ja heidän työehtojensa määrittelyyn. Johtoryhmän jäsenten palvelussuhteen ehdot ja toimeksiannot sekä tärkeimmät tehtävät ja vastuualueet määritellään kirjallisesti heidän työsopimuksissaan.

Vastuullisuuteen liittyviä IROja ei mainita erikseen työjärjestyksissä, koska niiden katsotaan olevan erottamaton osa strategista johtamista. Due diligence (huolellisuusmenettely) ja ennalta varautumisen periaate ohjaavat kaikkia Tokmanni-konsernin toimintoja, vastuullisuus mukaan lukien. Hallinnon, johdon ja valvonnan toimielinten olennaisia IROja koskevat seuranta-, johtamis- ja valvontatehtävät on kuvattu seuraavassa kaaviossa. Säännöllinen, vähintään vuosittainen raportointi on tärkein valvonnan muoto eri elinten välillä. Raportointisuhteita on kuvattu tarkemmin seuraavassa luvussa: Sisäinen tiedonkulku vastuullisuuden osalta.

Kestävyyden hallintorakenne ja vastuut

Osakkeenomistajat	
Yhtiökokous Hallituksen nimittäminen.	
Hallitus Huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä, mikä sisältää myös vastuun kestävyysaiheista.	Osakkeenomistajien nimitystoimikunta
Talous- ja tarkastusvaliokunta Avustaa hallitusta yhtiön taloudellisten raportointiprosessien valvontaan liittyvien velvollisuuksien täyttämiseksi ja yhtiön tilintarkastuksen seurannassa. Lisäksi se avustaa hallitusta taloudelliseen raportointiin, sisäiseen valvontaan, sisäiseen tarkastukseen ja riskienhallintaan liittyvien asioiden valvonnassa.	Tilintarkastaja Ulkoiset tarkastukset sisäisen tarkastajan avuksi.
Kestävyys- ja henkilöstövaliokunta Avustaa konsernin hallitusta ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan (ESG) liittyvissä asioissa. Se mm. seuraa kestävyysraportoinnin laatua ja luotettavuutta ja kestävyysraportin lakisääteistä varmentamista sekä arvioi kestävyteen liittyvien järjestelmien ja prosessien tehokkuutta. Lisäksi valiokunta hyväksyy hallituksen mandaatilla vastuullisuuden politiikat ja vastuullisuusperiaatteet.	Sisäinen valvonta Avustaa vaatimustenmukaisuuden varmistamisessa sekä riskienhallinta-, seuranta- ja hallintoprosessien tehostamisessa.
Konsernin toimitusjohtaja Kokonaisvastuu vastuullisuusstrategian toteuttamisesta ja yhteisiin tavoitteisiin pääsemisestä.	
Konsernin johtoryhmä Tukee toimitusjohtajaa yllä mainitussa roolissaan ja käsittelee kokouksissaan säännöllisesti olennaisimpia kestävyysvaikutuksia, riskejä, mahdollisuuksia ja tavoitteiden etenemistä. Lisäksi johtoryhmän jäsenet vastaavat konsernitasoisten ja toimialakohtaisten vastuullisuustavoitteiden johtamisesta, seurannasta, saavuttamisesta ja raportoinnista.	

Vastuullisuuden ohjausryhmä

Edistää vastuullisuusstrategiaan sisältyviä toimenpiteitä, seuraa strategian etenemistä, arvioi IROja, koordinoi konsernitason aloitteita sekä tukee eri toimintoja ja jakaa parhaita käytänteitä esim. prosessien yhdenmukaistamiseksi. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii henkilöstö- ja vastuullisuusjohtaja, joka on konsernijohtoryhmän jäsen ja raportoi suoraan konsernin toimitusjohtajalle. Hän vastaa vastuullisuusstrategian sisällöstä ja valvoo sen edistymistä.

Sisäisen tarkastuksen prosesseja sovelletaan vastuullisuuteen liittyvien aiheiden hallinnointiin ja raportointiin. Sisäisen tarkastuksen toimintaa ohjaavat sisäisen tarkastuksen standardit ja prosessit, joilla pyritään tilintarkastuksen kaltaisiin käytäntöihin. Lisätietoa sisäisestä tarkastuksesta ja siihen liittyvistä prosesseista on luvussa: Kestävyysraportoinnin valvonta.

Kestävyys- ja henkilöstövaliokunta avustaa Tokmanni-konsernin hallitusta ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan (ESG) liittyvissä asioissa. Valiokunta saa päivityksiä ja tietoja tavoitteiden saavuttamisesta ja edistymisestä sovitun aikataulun mukaisesti. Vuonna 2024 valiokunta ei seurannut yksittäisiin IROihin liittyvien tavoitteiden kehitystä, koska kaksinkertaisen olennaisuuden arviointiprosessi ja tytäryhtiöiden toimintojen integrointi olivat ensisijaisia painopisteitä.

Jotta hallitus olisi ajan tasalla vastuullisuuteen liittyvistä aiheista ja nopeasti kehittyvästä sääntelystä, vastuullisuuden ohjausryhmää johtava henkilöstö- ja vastuullisuusjohtaja antaa säännöllisesti kestävyys- ja henkilöstövaliokunnalle päivityksiä vastuullisuuteen ja muihin olennaisiin aiheisiin kuten vastuullisuusraportointiin liittyvistä asioista. Konsernin vastuullisuuden ohjausryhmä hyödyntää Tokmanni- ja Dollarstore-segmenttien vastuullisuustiimejä hankkiakseen liiketoiminnallista asiantuntemusta. Segmenttien vastuullisuustiimit saavat tarvittaessa koulutusta ja ulkopuolista konsultointiapua, jotta ne voivat hallita olennaisia IROja. Vuonna 2024 Tokmanni-konserni käytti ulkopuolista konsulttia kasvihuonekaasujen (GHG) laskennassa ja uusien ESRS:n mukaisten kestävyysraportointivaatimusten täyttämässä.

Tokmanni-konsernin strategiapäivitysten ohessa hallitus saa vastuullisuustietoja kestävyys- ja henkilöstövaliokunnan lisäksi johtoryhmän jäseniltä ja muilta asiantuntijoilta, jotka ovat mukana kyseisessä päivityksiä tekevissä työryhmissä. Vastuullisuuden ohjausryhmän jäsenillä on laaja ammattitaito ja kokemus vaatimustenmukaisuudesta ja vastuullisuuden eri osa-alueista ja olennaisista IROista, jotka on esitelty kunkin aihekohtaisen luvun alussa. Tokmannin vastuullisuuden ohjausryhmää johtavan henkilöstö- ja vastuullisuusjohtajan lisäksi Tokmannin vastuullisuusjohtajalla on yli 20 vuoden kokemus vastuullisen toimitusketjun hallinnasta, vastuullisuuden muutosstrategioista, vastuullisuuskonseptien hyödyntämisestä liiketoiminnan tuloksellisuuden edistämässä ja muutosjohtamisesta. Dollarstoren vastuullisuusjohtajan osaaminen koskee erityisesti strategista suunnittelua, täytäntöönpanoa ja vastuullisen globaalin toimitusketjun hallintaa, ihmisoikeudet ja ympäristö mukaan lukien. Ensimmäisen DMA:n jälkeen ei ole tehty erityistä kartoitusta olennaisiin IROihin liittyvien taitojen tunnistamiseksi.

Sisäinen tiedonkulku vastuullisuuden osalta
 (GOV-2)

Tokmanni-konsernin hallitus saa vastuullisuustietoja kestävyys- ja henkilöstövaliokunnalta, sekä aina tarvittaessa vastuullisuuden ohjausryhmän vetäjältä tai suoraan muilta johtoryhmän jäseniltä ja asiantuntijoilta. Due diligence-prosessin seurannan sisäiseen raportointiin ei vielä 2024 ollut erikseen toimintaohjeistusta. Hallitus ja sen kestävyys- ja henkilöstövaliokunta tarkastelevat kestävyteen liittyviä politiikkoja, tavoitteita ja päivityksiä tarvittaessa. Tarkastelutarve perustuu vastuullisuuden ohjausryhmän toimittamiin tietoihin. Lisäksi tavoitteet ja toimintaperiaatteet päivitetään, kun toimintaympäristössä tapahtuu olennaisia muutoksia.

Konsernin talousjohtaja raportoi konsernin riskienhallinnan tuloksista johtoryhmälle ja hallitukselle kerran vuodessa tai tarpeen mukaan. Henkilöstö- ja vastuullisuusjohtaja pitää kestävyys- ja henkilöstövaliokunnan ja tarvittaessa hallituksen ajan tasalla vastuullisuustavoitteiden ja -hankkeiden edistymisestä. Vastuullisuustavoitteet sisältyvät liiketoimintastrategiaan.

Johtoryhmä kokoontui kahdeksan kertaa vuonna 2024 tarkastelemaan vastuullisuuteen liittyviä aiheita, joita esittelivät vastuullisuus- ja henkilöstöjohtaja sekä muut vastuullisuuden asiantuntijat. Vastuullisuuden ohjausryhmä kokoontui kaksi kertaa vuonna 2024.

Vuonna 2024 hallitus ei tehnyt merkittäviä muutoksia tai IROihin liittyviä kompromisseja konsernin strategiaan vastuullisuusaiheiden tarkastelun perusteella. Hallitus kuitenkin päätti, että Dollarstore-segmentin on noudatettava Tokmanni-konsernin toimittajien toimintaohjeiden (Supplier Code of Conduct) vaatimuksia ja prosesseja. Hallitus käsitteli kaikkia olennaisia IROja hyväksyessään lokakuussa 2024 valmistuneen kaksinkertaisen olennaisuuden arvioinnin tulokset. DMAn tuloksena tarkentuneita vaikutuksia ja riskejä ei sovellettu vielä konsernin päätöksenteko- ja riskienhallintaprosesseihin vuonna 2024. Tokmanni-konserni tulee sisällyttämään vastuullisuuden IROt strategian päivitysprosessiin, jonka tuloksena syntyvä uusi konsernin strategia on tarkoitus julkaista vuoden 2025 lopussa. Lisäksi kaikki olennaiset IROt otetaan kattavasti huomioon, kun konserni asettaa vastuullisuustavoitteita ja -mittareita seuraavalle strategiakaudelle.

Kestävyys- ja henkilöstövaliokunnan kestävyyskatsauksissa käsiteltiin muun muassa seuraavia aiheita vuonna 2024:

- ilmastonmuutos ja ilmastonmuutoksen hillitseminen, energia, vastuulliset tuotteet ja uusiutuva energia (vastuullisuusraportoinnin perusteella)
- johdon palkat ja palkkiot sekä henkilöstöedut: palkitsemissuunnitelma vuosiksi 2024 ja 2025
- oman työvoiman työolot: sairauspoissaolot ja työtapaturmat
- yhdenvertainen kohtelu ja yhdenvertaiset mahdollisuudet kaikille: palkkaus, rekrytointi, koulutukset, palkat ja henkilöstöedut, monimuotoisuus ja osallisuus
- yrityskulttuuri: Pulssi-henkilöstökyselyn tulokset sekä henkilöstöpolitiikat ja hallinto- ja ohjausjärjestelmä
- kaikkiin olennaisiin kestävyysseikkoihin liittyvät tavoitteet ja -toimet vuonna 2024.

Johtoryhmän kokouksissa vuonna 2024 keskityttiin mm. seuraaviin vastuullisuuteen liittyviin aiheisiin:

- työolot: työturvallisuus, työhyvinvointi ja sen kehittäminen sekä työkyky
- yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille: palkkaus ja rekrytointikäytännöt.

Hallitus laatii vuosittain arvion omasta toiminnastaan ja toimintatavoistaan. Arvioinnin tarkoituksena on selvittää, miten hallitus on onnistunut hoitamaan tehtäviään, esimerkiksi seuraamaan asetettujen tavoitteiden edistymistä vuoden aikana, ja luoda perusta hallituksen toiminnan arviolle. Vuonna 2024 arvioinnin teki ulkopuolinen taho.

Palkitsemiskäytännöt (GOV-3)

Seuraava luku on yhdenmukainen Tokmanni-konsernin palkitsemisraportin kanssa:

Tokmanni-konsernin palkitsemisperiaatteet sekä hallinto-, johto- ja valvontaelinten kokonaispalkitseminen on kuvattu palkitsemispolitiikassa ja palkitsemisraportissa.

Kannustinjärjestelmän keskeiset piirteet

Tokmanni Group Oyj:n hallitus päätti 13.12.2023 uuden osakepohjaisen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän perustamisesta yhtiön johdolle ja valituille avainhenkilöille. Järjestelmä koostuu suoritusperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä (Performance Share Plan, PSP). Hallitus päätti lisäksi ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän (Restricted Share Plan, RSP) käynnistämisestä, joka on tarkoitettu käytettäväksi täydentävänä osakepohjaisena sitouttamisohjelmaksi. Kummassakin järjestelmässä on rullaava rakenne, eli PSP- ja RSP-ohjelmat alkavat vuosittain hallituksen päätöksellä. Osallistujat, ansaintamahdollisuudet, suoritusmittarit ja tavoitetasot päätetään erikseen kullekin ohjelmalle. RSP ohjelmaan ei toistaiseksi ole liittynyt vastuullisuusnäkökohtia.

Ensimmäinen yksittäinen ohjelma PSP-rakenteessa, PSP 2024–2026, alkoi vuoden 2024 alusta ja sen nojalla mahdollisesti ansaitut palkkiot maksetaan Tokmanni Group Oyj:n osakkeina ja mahdollisesti osittain rahana vuoden 2027 ensimmäisen puoliskon aikana. PSP 2024–2026-ohjelman mittarit ovat kuvattu alla. Vastuullisuuteen liittyvien ilmasto- ja DEI-tavoitteen yhteenlaskettu painoarvo on 15 %.

PSP 2024–2026-ohjelman suoritusperusteet ja painoarvo

Suoriteperusteet	Painoarvo
Tulos/osake	50 %
Tokmanni osakkeen suhteellinen kokonaistuotto suhteessa verrokkiyhtiöiden mediaanituottoon	35 %
Ilmasto- (scope 3) *	7,5 %
DEI-tavoite: (monimuotoisuus, tasapuolisuus ja osallisuus) **	7,5 %

* Vuoden 2024 aikana toteutettiin uusi kasvihuonekaasupäästöjen konsernitason perusvuoden laskenta ja aloitettiin uusien konsernitason SBT-tavoitteiden määrittely. Ylimmän johdon ja PSP 2024–2026-ohjelman mittarina olevaa scope 3 -ilmastotavoitetta tarkennetaan, kun SBT-tavoitteet on validoitu. Palkitsemisen perusteena olevia tavoitteita ei siis ole vielä esitetty tässä selvityksessä. Tulos mitataan vain vuosien 2025 ja 2026 kumulatiivisen tuloksen perusteella.

** DEI-mittari on määritelty luvussa: Kohti kaupan alan parasta työpaikkaaja sen tavoitetaso on 3,45 vuoden 2025 ja 3,5 vuoden 2026 osalta (asteikolla 1–4).

Toinen yksittäinen ohjelma PSP-rakenteessa, PSP 2025–2027, alkoi vuoden 2025 alusta ja sen nojalla mahdollisesti ansaitut palkkiot maksetaan Tokmanni Group Oyj:n osakkeina ja mahdollisesti osittain rahana vuoden 2028 ensimmäisen puoliskon aikana. PSP 2025–2027-ohjelman mittarit on kuvattu alla. Vastuullisuuteen liittyvien ilmasto- ja DEI-tavoitteen yhteenlaskettu painoarvo on 15 %.

PSP 2025–2027-ohjelman suoritusperusteet ja painoarvo

Suoriteperusteet	Painoarvo
Tulos/osake	50 %
Tokmanni osakkeen suhteellinen kokonaistuotto suhteessa verrokkiyhtiöiden mediaanituottoon	35 %
Ilmasto- (scope 3) *	7,5 %
DEI-tavoite: (monimuotoisuus, tasapuolisuus ja osallisuus) **	7,5 %

* Ylimmän johdon ja PSP 2025–2027-ohjelman mittarina olevaa scope 3 -ilmastotavoitetta tarkennetaan, kun SBT-tavoitteet on validoitu.

** Vuodelle 2027 on asetettu tavoite ylimmän johdon sekä avainhenkilöiden sukupuolijakaumalle, jonka mukaisesti vähintään 35 % olisi naisia.

PSP 2024–2026 -ohjelmaan ovat oikeutettuja osallistumaan noin 80 henkilöä, mukaan lukien yhtiön johtoryhmän jäseniä sekä yhtiön muita avainhenkilöitä (konsernin hallitusta lukuun ottamatta). Jos kaikki PSP 2024–2026 -ohjelmalle asetetut suoritustavoitteet saavutetaan kokonaisuudessaan, ohjelman perusteella maksettavien osakepalkkioiden kokonaismäärä on yhteensä enintään noin 200 000 osaketta (tarkoittaen bruttomääräistä palkkiota, josta suoritetaan soveltuva ennakonpidätys ennen osakkeiden toimittamista).

Kestävyys- ja henkilöstövaliokunta valmistelee palkitsemiseen liittyvät keskeiset periaatteet ja käytännöt, ja hallitus hyväksyy ne. Kestävyys- ja henkilöstövaliokunta avustaa hallitusta konsernin palkitsemispolitiikan ja vuotuisen palkitsemisraportin valmistelussa ja arvioinnissa. Hallituksen valtuuttamana valiokunta arvioi lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinpalkkioiden tavoitteet ja hyväksyy niiden asettamisen ja toteuttamisen sekä hyväksyy kannustimien maksamisen konsernin toimitusjohtajalle ja muulle ylimmälle johdolle.

Due diligence ja riskienhallinta

(GOV4, GOV-5)

Tokmanni-konsernilla on käytössä seuraava OECD:n monikansallisia yrityksiä koskevien ohjeiden mukainen due diligence -prosessi, jonka osia on kuvattu tässä selvityksessä. Kuvaukset esitetään alla olevassa taulukossa.

1. Sitoutuminen YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin ohjaaviin periaatteisiin ja saman edellyttäminen liikeyhteisöpaneilta. Tokmanni-konserni tukee YK:n Global Compact -aloitetta ja siinä linjattuja ihmisoikeuksia, työtekijöitä, ympäristöä ja korruption torjuntaa koskevia periaatteita. Tokmanni-konserni on julkisesti sitoutunut kunnioittamaan ihmisoikeuksia Tokmanni-konsernin eettisessä toimintaohjeessa ja hallituksen hyväksymässä Tokmanni-konsernin ihmisoikeuspolitiikassa.
2. Tunnistetaan ja arvioidaan tosiasiallisia ja mahdollisia haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia Business Social Compliance Initiative (amfori BSCI) -järjestön periaatteilla maariskianalyysillä, tekemällä tehdastason ihmisoikeusarviointeja uusissa hankintamaissa sekä kolmansien osapuolten raporttien ja tutkimusten sekä sidosryhmävuoropuhelun avulla esimerkiksi kansalaisjärjestöjen kanssa.

3. Ihmisoikeuksiin kohdistuvien vaikutusten ehkäiseminen ja lieventäminen kehittämällä toimittajien ja muiden kolmansien osapuolten due diligence -prosesseja seuraavien dokumenttien ja prosessien avulla: vastuullisen ostamisen periaatteet ja ohjeet, Tokmannin-konsernin yleiset hankintaehdot, Tokmanni-konsernin toimittajien toimintaohjeet (Supplier Code of Conduct) ja kolmansien osapuolten auditoinnit (esimerkiksi Bureau Veritas), sertifikaatit (esimerkiksi riski-raaka-aineet), toimittajakoulutukset (esimerkiksi amfori BSCI ja Bangladesh Accord), omat tehdastarkastukset sekä korjaavien toimien suunnitelmat (muun muassa Tokmanni-konsernin omat toiminnan kehityssuunnitelmat (Corrective Action Plans eli CAP:t), amfori BSCI:n CAP:t ja Bangladesh Accordin CAP:t).
4. Tarjotaan tarvittaessa korjaavia toimia tai yhteistyötä niiden toteuttamiseksi Tokmanni- ja Dollarstore-segmenttien sisäisten ja ulkoisten ilmoituskanavien, amfori BSCI:n Speak for Change -ohjelman Speak up -kanavan, amfori BSCI:n nollatoleranssimenettelyn sekä amfori BSCI:n verkostossa järjestettävien koulutusten ja muiden ostajien kanssa tehtävän yhteistyön avulla. Amfori Speak for Change -prosessi on tällä hetkellä saatavilla Vietnamin, Turkissa, Bangladeshissa, Kambodžassa ja tietyillä Intian alueilla, mutta ei Kiinassa.
5. Seurataan, raportoidaan ja viestitään ihmisoikeusriskeistä ja niihin liittyvistä toiminnoista konsernin kestävyys selvityksessä, verkkosivustoilla ja tarvittaessa viestitään lisäksi suoraan niille sidosryhmille, joita asia koskee.

Taulukointi due diligence -prosessin osien kuvauksista

Due diligence -prosessin vaiheet	Kestävyys selvityksen kohdat, Yleiset tiedot ja hallinto	Kestävyys selvityksen kohdat, Sosiaalinen ja ympäristövastuu
1. Due diligence -prosessin sisällyttäminen hallintoon, strategiaan ja liiketoimintamalliin	Hallintorakenne ja -prosessit (GOV-1) Sisäinen tiedonkulku vastuullisuuden osalta (GOV-2) Olennaiset kestävyysseikat (SBM-3)	Omaa työvoimaa koskevien vaikutusten hallintaa koskevat politiikat (S1-1, MDR-P) Arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat politiikat (S2-1, MDR-P). Asiakkaisiin kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat politiikat (S4-1, MDR-P). Ilmastoon liittyvien vaikutusten hallintaa koskevat politiikat (E1-2)
2. Vuorovaikutus vaikutusten kohteena olevien sidosryhmien kanssa kaikissa due diligence -prosessin keskeisissä vaiheissa	Sisäinen tiedonkulku vastuullisuuden osalta (GOV-2) Sidosryhmävuorovaikutus (SBM-2) Olennaisuuden arviointi, keskeiset syöttötiedot (IRO-1) Hyvän hallintotavan politiikat (G1-1, MDR-P)	Sidosryhmävuorovaikutus (SBM-2) Omaa työvoimaa koskevien vaikutusten hallintaa koskevat politiikat (MDR-P) Vuorovaikutus omien työntekijöiden kanssa (S1-2) Kanavat huolenaiheiden esiin tuomiseksi (S1-3) Arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat politiikat (MDR-P) Vuorovaikutus arvoketjun työntekijöiden kanssa (S2-2) Kanavat huolenaiheiden esiin tuomiseksi (S2-3) Asiakkaisiin kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat politiikat (MDR-P) Asiakasvuorovaikutus (S4-2) Kanavat huolenaiheiden esiin tuomiseksi (S4-3)
3. Haitallisten vaikutusten tunnistaminen ja arviointi	Olennaisuuden arviointi, kaksinkertaisen olennaisuuden arviointiprosessi (IRO-1) Olennaiset kestävyysseikat (SBM-3)	Olennaiset arvoketjuun liittyvät aiheet ja niiden hallinta (SBM-3) Olennaiset ilmastoon liittyvät aiheet ja niiden hallinta (SBM-3) Olennaiset kiertotalouteen liittyvät aiheet ja niiden hallinta (ESRS 2, SBM-3)
4. Toimien toteuttaminen kyseisten haitallisten vaikutusten torjumiseksi	Toimiminen luotettavana kumppanina (G1-2)	Kohti kaupan alan parasta työpaikkaa (S1-4, MDR-A) Toiminta tuotteiden kestävyys ja jäljitettävyyden edistämiseksi (S2-4, MDR-A) Paras vaihtoehto kaikille (S4-4, MDR-A) Ilmastovaikutusten lieventämiseen tähtäävät toimet (E1-3, MDR-A) Materiaalitehokkuuteen ja jätteiden vähentämiseen tähtäävät toimet (E5-2, MDR-A)

5. Kyseisten toimien tuloksellisuuden seuranta ja viestintä	Korruption ja lahjonnan nollatoleranssi (G1-3)	Menestyksen mittaaminen (S1-5, MDR-T)
		Menestyksen mittaaminen (S2-5, MDR-T)
		Jatkuva seuranta ja kehittäminen (MDR-M)
		Menestyksen mittaaminen (S4-5, MDR-T)
		Menestyksen mittaaminen (E1-4, MDR-T)
		Menestyksen mittaaminen (E5-3, MDR-T)

Kestävyyysraportoinnin valvonta

Tokmanni-konsernilla on yleiset riskienhallinnan periaatteet, joita sovelletaan myös kestävyys selvityksen valmisteluun. Riskienhallintaprosesseja tai sisäisen valvonnan periaatteita tarkennetaan tulevaisuudessa vastuullisuusraportoinnin osalta. Kestävyyysraportointiprosessin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan integraation aikataulua tai aikataulua riskihavaintojen raportoinnille hallinto-, johto- ja valvontaelimille ei ole vielä määritetty. Konserni on tunnistanut tarpeen parantaa vastuullisuusraportoinnissa käytettävien tietojen laatua ja kattavuutta. Tärkeimmät vastuullisuusraportointiin liittyvät riskit liittyvät epätarkkojen tai väärien tietojen riskiin.

Kestävyys selvityksen kokoa Tokmanni-konsernin työntekijöistä koostuva tiimi, ja kukin työntekijä on vastuussa oman vastuualueensa raportoitujen tietojen laadun ja tarkkuuden valvonnasta. Vuodesta 2024 lähtien Tokmanni-konsernin talousosasto tarkistaa ja validoi kestävyys selvityksessä käytetyt sisäiset tiedot sisäisessä tarkastuksessa. Sisäisessä tarkastuksessa arvioidaan vastuullisuusraportoinnin prosesseja, valvontaa ja sisäisen valvonnan käytäntöjä osana tarkastustyötä. Talousosasto raportoi havainnoistaan raportoinnista ja tiedonkeruusta vastaaville työntekijöille. Tunnistettuja riskejä arvioidaan yksityiskohtaisemmin tämän selvityksen asianomaisissa kohdissa. Tokmanni-konserni käyttää myös kolmannen osapuolen konsultteja sen varmistamiseksi, että se pystyisi noudattamaan CSRD-direktiiviä ja parantamaan raportoitujen tietojen laatua.

Vastuullisuus ja strategia

(SBM-1)

Tokmanni-konserni on pohjoismainen halpakauppaketju. Päivittäistavaramarkkina koostuu muun muassa elintarvikkeiden, juomien, kodin papereiden, lehtien, siivoustuotteiden ja päivittäiskosmetiikan tuotteiden myynnistä. Käyttötavaramarkkina koostuu muun muassa pukeutumisen, asumisen, puutarhan ja vapaa-aikaan liittyvien tuotteiden myynnistä. Konsernin valikoima koostuu omien tuotemerkkien ja yksinoikeusmerkkien ohella merkittömistä sekä johtavien pohjoismaisten ja kansainvälisten tuotemerkkien tuotteista.

Konsernilla on laaja valikoima tuotteita muun muassa seuraavissa tuotekategorioissa: puhdistus ja siivous, henkilökohtainen hygienia, pukeutuminen, työkalut ja sähkötarvikkeet, koti ja sisustus, puutarha, vapaa-aika, sesonki, juhla, lemmikit, kodintekniikka ja elintarvikkeet. Vuoden 2024 lopussa Tokmanni-konsernin 380 myymälästä 20 myi tuoreita elintarvikkeita, ja ne kaikki sijaitsivat Suomessa.

Tokmanni-konsernia pidetään joko tuotteiden jakelijana, maahantuojaana tai valmistajana riippuen tuotemerkistä ja sen roolista tuotteen saattamisessa Suomen, Ruotsin tai Tanskan markkinoille. Vuonna 2024 konsernilla oli Suomessa 204 Tokmanni-myymlää, 33 Click Shoes -myymälää, kaksi Shoe House -myymälää ja yksi Miny-myymlä sekä kaksi verkkokauppaa. Suomessa on lisäksi B2B-myyntiä ja oma kanta-asiakasohjelma. Ruotsissa konsernilla oli 133 Dollarstore-myymlää ja Tanskassa seitsemän Big Dollar -myymälää.

Työntekijöiden henkilömäärä 31.12.2024

- Suomi: 4 488
- Ruotsi: 2 016
- Tanska: 109

Vuoden 2024 aikana ei tullut merkittäviä muutoksia markkinoihin, asiakasryhmiin, tuotteisiin tai palveluihin. Tokmanni-konsernin myymäläketjut eivät myy tuotteita tai palveluita, jotka ovat kiellettyjä jollakin markkinoilla. Konsernilla on tuloja joistakin kiistanalaisista tuotteista, joiden tiedetään kiihdyttävän ilmastonmuutosta. Fossiilisista polttoaineista saatu liikevaihto oli 9,7 miljoonaa euroa vuonna 2024 ja se sisälsi öljypohjaisten polttoaineiden, kuten pienkoneiden polttoaineiden, nestekaasun ja sytyttimien myyntiä.

Kestävyyteen liittyvät päämäärät

Tokmanni-konsernilla on neljä keskeistä vastuullisuusteemaa, joiden avulla se pyrkii johtavaksi vastuullisuustoimijaksi Pohjois-Euroopan halpakaupan segmentissä. Jotta kaikki jäljempänä mainitut päämäärät voitaisiin saavuttaa, vuonna 2024 keskityttiin konsernitason toimintojen, prosessien ja mittareiden integrointiin, yhtenäistämiseen ja käyttöönottoon sekä läpinäkyvyyden ja osaamisen lisäämiseen. Tätä työtä jatketaan vuonna 2025. Tokmanni-konserni koostuu useiden myymäläketjujen verkostosta, joista suurimmat on esitetty tämän selvityksen alussa olevassa taulukossa. Näillä myymäläketjuilla oli omat toimintatapansa vuoden 2023 lopulle asti ja osin vielä myös vuonna 2024. Myymäläketjuista Click Shoes, Shoe House, Dollarstore ja Big Dollar ostettiin ja liitettiin osaksi Tokmanni-konsernia vuonna 2023. Konsernikulttuurin yhtenäistäminen ja tuotteiden laadun parantaminen ovat keskeisiä teemoja lyhyellä aikavälillä.

1. Tuotteet ja hankintaketju: tavoitteena vastuullisuus, laatu ja jäljitettävyys
 - Tokmanni-konserni on vastuussa kaikista myymistään tuotteista. Parhaiten konserni voi vaikuttaa omien tuotemerkkiensä tuotteisiin, ja siksi hankintaprosesseissa keskitytään erityisesti niihin. Vuonna 2025 konserni keskittyy esimerkiksi hankintojen vastuullisuuden ja laatu prosessien kehittämiseen. Teemaan liittyvien tavoitteiden edistämiseksi Tokmanni-konserni aikoo lisätä omien tuotemerkkiensä tuotteiden määrää tuotevalikoimissaan.
 - Omien tuotemerkkiensä tuotteiden osuuden kasvattaminen lisäksi teemaan liittyvät tavoitteet keskittyvät riskiraaka-ainesiin ja riskimaihin. Tokmanni-konserni hyödyntää erilaisia sertifikaatteja raaka-aineisiin liittyvien vaikutusten ja riskien hallitsemiseksi. Riskimaihin liittyvien vaikutusten hallitsemiseksi kaikilta konsernin riskimaissa käyttämillä tehtailta edellytetään voimassa oleva amfori BSCI -auditointi Tokmanni-konsernin vastuullisen hankinnan periaatteiden mukaisesti. Kolmansien osapuolten auditointien lisäksi konserni tekee omia tehdastarkastuksia.
2. Ilmasto: tavoitteena toimia linjassa Pariisin ilmastopöytäkirjan kanssa
 - Työ konsernitason integroinnin eteen on ollut erityisen tärkeää ilmastotyön kannalta. Tokmanni-myymläketju on tehnyt Suomessa esimerkiksi päästöihin ja energiaan liittyvää ilmastotyötä, ja sillä on ollut SBT-tavoitteet vuodesta 2020 lähtien. Vuonna 2024 perusvuoden tiedot laskettiin ensimmäistä kertaa koko konsernille, Ruotsin ja Tanskan toiminnot mukaan lukien. Konsernin johtoryhmä on hyväksynyt uudet konsernitason ilmastotavoitteet, jotka lähetetään SBTi:lle validoitavaksi vuonna 2025. Kun uudet SBT-tavoitteet on vahvistettu, voidaan luoda konsernitason siirtymäsuunnitelma scope 1, 2 ja 3 -päästöille.
3. Ihmiset: tavoitteena olla kaikkien kauppa
 - Tokmanni-segmentillä on yli kaksi kertaa enemmän työntekijöitä kuin Dollarstore-segmentillä, joten sillä on luonnollisesti ollut useampia prosesseja ja järjestelmiä henkilöstöjohtamisen tukemiseksi. Vuonna 2024 integroitiin henkilöstöhallinnon prosesseja, toimintaperiaatteita, tavoitteita, mittareita ja järjestelmiä konsernitason tasolle. Yhtenäistämistä jatketaan vuonna 2025.
 - Tällä hetkellä vastuullisuustavoitteita ei ole erikseen kohdistettu tietyille asiakasryhmille. Vuonna 2024 keskityttiin tuotteiden laadun varmistamiseen useiden eri toimenpiteiden, sekä jatkuvaluontoisten prosessien avulla. Tokmanni-myymläketju on myös kehittänyt Tokmanni Klubi -kanta-asiakasohjelman, jonka avulla se pitää yhteyttä asiakkaisiinsa ja saa lisätietoa asiakkaiden tarpeista ja käyttäytymisestä. Kehitystyöstä jatketaan vuonna 2025.
4. Rehti liiketoiminta: tavoitteena olla luotettava kumppani
 - Rehti liiketoiminta on tavoite, joka koskee kaikkea Tokmanni-konsernin toimintaa. Suurimmat ponnistelut keskitetään arvoketjun toimintoihin, sillä merkittävimmät vastuullisuusvaikutukset johtuvat niistä. Vuonna 2024 Tokmanni-konserni järjesti koulutusta hankintojen parissa työskentelevien henkilöiden osaamisen kehittämiseksi. Koulutuksessa keskityttiin vastuullisuuteen ja eettisen toimintaohjeeseen. Tätä työtä jatketaan vuonna 2025.
 - Tavoitteena on päivittää konsernin arvot sekä luoda johtamislupaukset vuoden 2025 aikana. Nämä sisällytetään osaksi Tokmanni-konsernin henkilöstön jokapäiväistä toimintaa ja henkilöstön johtamista.

Merkittävimmät vastuullisuusvaikutukset ja siten myös tavoitteet liittyvät jäljempänä kuvattuihin tuotantopanoksiin. Tokmanni-konserni hankkii suuren määrän tuotteita ja materiaaleja, jotka aiheuttavat liiketoiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset. Hankinnat riskimaista aiheuttavat merkittävimmät mahdolliset arvoketjun työntekijöihin liittyvät vaikutukset.

Tokmanni-konserni jatkaa määrätietoista toimintaansa kasvun edistämiseksi. Tokmanni-konsernin pitkän aikavälin visiona on tulla Pohjois-Euroopan johtavaksi halpakaupaksi. Tokmanni-konsernin strategian kulmakiviä ovat asiakasluottamuksen ja -uskollisuuden vahvistaminen sekä kustannustehokkuus. Keskeisiä toimenpiteitä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ovat panostukset valikoiman laajentamiseen, halpoihin hintoihin, asioinnin vaivattomuuteen, mielenkiintoiseen asiakaskokemukseen, myymäläverkoston laajentamiseen, henkilökuntaan, vastuullisuuteen ja toiminnan tehokkuuteen. Seuraavaa strategian päivytystä alettiin valmistella vuonna 2024, ja se on tarkoitus julkistaa vuoden 2025 lopussa.

Tokmanni-konsernin strategiassa vuosille 2021–2025 vastuullisuus nähdään menestystekijänä. Tavoitteena on olla kaupan alan paras työpaikka, entistä vastuullisempi halpakauppaketti ja parantaa toiminnan tehokkuutta. Tokmanni-konsernin vastuullisuusagendan pääteemat ovat rehti liiketoiminta, ihmiset, tuotteet ja hankintaketju sekä ilmasto ja ympäristö.

Tokmanni-konserni tiedostaa, että sen strateginen päätös lisätä riskimaissa sijaitsevien tehtaiden määrää tai painottaa alhaisia hintoja saattaa luoda haasteita vastuullisuuteen. Nämä haasteet pyritään kuitenkin ratkomaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Arvoketju

Tuotantopanokset, toimitusketju

Tokmanni-konsernin tuotantopanokset viittaavat työvoimaan (työntekijöiden työaika), polttoaineisiin, materiaaleihin, rakennuksiin ja laitteisiin. Vastuullisuuden kannalta merkittävimmät konsernin liiketoimintaan liittyvät haasteet koskevat tuotteita ja vastuullista hankintaa, ilmatoriskien minimointia ja hiilidioksidipäästöjen vähentämistä koko toimitusketjussa.

Tavoitteena on optimoida omaa toimintaa ja kasvaa kestävästi, jotta voidaan tarjota asiakkaille saumattomia ostokokemuksia. Tavoitteena on myös lisätä hankintoja suoraan tavarantoimittajilta. Tämä tapahtuu esimerkiksi yhteistyössä norjalaisen Europris-yrityksen kanssa omistetun Shanghaissa sijaitsevan yhteisyrityksen avulla. Koska tuotteet hankitaan suoraan tavarantoimittajilta ilman välikäsiä, pystytään tarjoamaan asiakkaille tuotteita hyvällä hintalaatusuhteella. Yhdessä pitkäaikaisten toimittajien kanssa mahdollistetaan toimitusketjun, tuotteiden ja niiden vastuullisuuden parempi hallinta. Lisäksi synergioita saadaan muun muassa Tokmanni- ja Dollarstore-segmenttien yhteisistä ostomääristä, yhteisistä toimittajista, yhteisestä valikoimatarjonnasta ja hankinnoista. Tokmanni-konserni ei itse omista tehtaita vaan tekee yhteistyötä riippumattomien valmistajien kanssa.

Toimitusketjun läpinäkyvyyden lisäämiseksi Tokmanni-konserni julkistaa verkkosivuillaan kaikki tehtaot, jotka valmistavat Tokmanni Oy:n omien merkkien vaatteita, kenkiä, laukkuja ja asusteita. Julkistettavia tietoja ovat esimerkiksi tehtaiden nimet ja osoitteet. Tokmanni Oy:n omia vaatemerkkejä ovat muun muassa Force New Attitude, Future TT Sport, Peuhu, Pola, Pola Plus, R-Cover, Vaeltaja ja Catmandoo. Tehdasluettelo päivitetään vuosittain. Tuorein päivitys tehtiin 27.8.2024.

Konserni pyrkii mahdollisimman suureen suoran tuonnin osuuteen. Suora tuonti voidaan jakaa tuontiin, joka tapahtuu Shanghaissa sijaitsevan hankintayhtiön kautta, ja muuhun suoraan tuontiin. Tokmanni-segmentin suoraan maahantuomista tuotteista noin 74 % hankittiin maista, jotka ovat Maailmanpankin Worldwide Governance -indikaattoreiden mukaan riskimaita. Tokmannin tärkeimmät hankintamaat ostojen perusteella ovat Suomi (76 %) ja Kiina (12 %) ja seuraavina Alankomaat, Ruotsi, Tanska ja Bangladesh.

Dollarstore-segmentti ostaa tuotteensa ruotsalaisilta, eurooppalaisilta ja aasialaisilta toimittajilta. Toimittajat Aasiassa olivat 2024 pääasiassa agentteja ja kauppiaita, jotka hankkivat tuotteita tehtailta, jotka ovat joko agentin tai kolmannen osapuolen omistuksessa. Valtaosa riskimaiden toimittajista on Aasiassa, pääasiassa Kiinassa, joka oli vuonna 2024 oman tuonnin tärkein hankintamaa. Vuoden 2024 aikana, Dollarstore on keskittänyt Aasian hankintansa konsernin Shanghaissa sijaitsevaan hankintayhtiöön.

Tokmanni-konsernin vastuullinen hankinta tarkoittaa tuotteiden ja raaka-aineiden laatuasioiden lisäksi esimerkiksi sen varmistamista, että työntekijöiden perusoikeuksia kunnioitetaan kaikkialla toimitusketjussa. Prosessia tukevat Tokmanni-konsernin vastuullisen hankinnan periaatteet ja ohjeet. Tokmanni-konserni on amfori BSCI:n jäsenenä sitoutunut noudattamaan amfori BSCI:n eettisiä toimintaperiaatteita.

Tuotokset, toimitusketjun loppupää

Tokmanni-konsernin tuotokset kattavat tuotteet ja palvelut. Konserni on viime kädessä vastuussa omien tuotemerkkiensä ja muiden Euroopan unioniin tuomiensa tuotteiden turvallisuudesta. Konserni valvoo tuoteturvallisuutta tarkastamalla asiakirjoja, valvomalla laatua tuotannon aikana ja tarkastamalla lähetyksiä. Se testauttaa tuotteita kolmansilla osapuolilla ja tarkastaa tuotteensa niiden riskitason perusteella.

Tokmanni-konserni luo arvoa osakkeenomistajille auttamalla myymäläketjujaan saavuttamaan nopeaa ja kannattavaa kasvua. Konserni keskittää kasvusijoituksensa kannattavimpiin omaisuuseriin ja kasvua mahdollistaville markkinoille. Konserniin kuuluvat myymäläketjut voivat hyödyntää yhteistä osaamista ja muita tarvittavia resursseja, mikä vähentää epäonnistumisen riskiä. Jaetut arvot ja yrityskulttuuri luovat pohjan onnistumiselle. Sen lisäksi, että Tokmanni-konserni luo arvoa omistajilleen, se luo taloudellista arvoa työnantajana, veronmaksajana ja toimittajiensa asiakkaana. Tokmanni-konserni tarjoaa työpaikkoja ja liiketoimintamahdollisuuksia monille eri sidosryhmille, suoraan sekä välillisesti, ja edistää siten välillisesti myös paikallisyhteisöjen hyvinvointia. Vuonna 2024 Tokmanni-konserni tuotti myös 6 196 MWh aurinkoenergiaa, josta 971 MWh myytiin verkkoon.

Sidosryhmäyhteistyö

(SBM-2)

Tokmanni-konserni toimii yhteistyössä kaikkien keskeisten sidosryhmiensä kanssa. Se pyrkii olemaan aktiivisesti yhteydessä tärkeimpiin sidosryhmiinsä, työntekijöihin, asiakkaisiin ja tavarantoimittajiin, eri kanavien kautta tavoittaakseen ne kattavasti. Konserni pitää yhteyttä myös muihin keskeisiin sidosryhmiin kuten sijoittajiin, osakkeenomistajiin ja analyytikoihin, toimialajärjestöihin, kansalaisjärjestöihin, tiedotusvälineisiin ja viranomaisiin. Lisätietoja vuoropuhelusta on esitetty alla olevassa taulukossa.

Tokmanni-konsernin tarkoituksena on varmistaa avoin ja aktiivinen vuoropuhelu sidosryhmiensä kanssa. Näin voidaan jatkuvasti arvioida ja parantaa vastuullisuuteen tähtääviä toimia, ymmärtää sidosryhmien odotuksia ja tarpeita sekä saavuttaa yhteiset tavoitteet. Sidosryhmien odotukset on kuvattu alla olevassa taulukossa: Odotukset ja vuoropuhelun tarkoitus -sarakkeessa. Sidosryhmien näkemykset otetaan huomioon, kun tunnistetaan konsernin olennaisia kestävyysvaikutuksia ja varmistetaan asianmukainen huolellisuus eli due diligence. Tätä kautta sidosryhmävuoropuhelu vaikuttaa myös strategiaan sekä potentiaalisiin liiketoimintamallin muutoksiin. Strategian ja liiketoimintamallin vaikutuksista omiin työntekijöihin ja asiakkaisiin löytyy luvuista: Olennaiset omaan työvoimaan liittyvät kestävyysseikat ja niiden hallinta, sekä Olennaiset asiakkaisiin liittyvät kestävyysseikat ja niiden hallinta. Lisätietoja vuoropuhelun prosesseista on kussakin aihekohtaisessa luvussa.

Sidosryhmät Työntekijät ja mahdolliset tulevat työntekijät	Odotukset ja vuoropuhelun tarkoitus	Tokmanni-konsernin sidosryhmä-vuoropuhelun pääpiirteet ja kanavat	Sidosryhmävuoropuhelun tulokset 2024
	• Yhdenvertainen kohtelu ja työntekijöiden hyvinvointi • Koulutus- ja uramahdollisuudet • Työterveys ja -turvallisuus • Työssä selviytyminen • Yhteistyöhön perustuva ja houkutteleva työpaikka	• Henkilöstötutkimus, mukaan lukien osallisuuteen liittyvät aiheet. • Kehityskeskustelut työntekijöiden kanssa. • Yhteistyökokoukset työntekijöiden edustajien kanssa kansallisen lainsäädännön mukaisesti. • Työsuojelun hallintajärjestelmä ja sen kanavat.	• Työntekijäkyselyt, säännölliset keskustelut työntekijöiden edustajien kanssa ja turvallisuushavainnot otettiin huomioon asetettaessa laadullisia tavoitteita terveyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin parantamiseksi. • Toteutettiin korjaavia toimia työntekijöiltä saatujen turvallisuushavaintojen perusteella, mikä teki työympäristöstä terveellisemmän ja turvallisemman. • Kehitettiin tasa-arvoisempia henkilöstöetuja (ePassi, henkilöstöalennukset ja työterveyspalvelut) koko Tokmanni-segmentissä. • Tokmanni-myymläketju käynnisti "Hinnat hinnat" -hankkeen, joka perustui työntekijäkyselyyn ja jonka tavoitteena oli tehostaa myymälän prosesseja.
Asiakkaat	• Tuotteiden saatavuus ja hinnoittelu • Tuoteturvallisuus ja laatu • Vastuullinen hankinta ja tuotevalikoima • Tuotteiden alkuperä	• Jatkuva viestintä verkkosivustojen ja esitteiden avulla koko konsernissa. • Verkkokyselyt Tokmanni Klubin jäsenille Suomessa. • Luottamus&Maine-tutkimus Tokmannille Suomessa, kestävyys ja laatu olivat osa yleistä tutkimusta. • Jakamalla tietoa Tokmanni-segmentin vastuullisuustyöstä Tarjoussanomalehdessä, sosiaalisessa mediassa, verkkosivustolla ja myymäläradiossa Suomessa. • Vuosittainen asiakastutkimus, jossa Tokmanni-myymläketjun asiakkailta kysyttiin heidän käsityksiään Tokmannin tuotteiden laadusta ja kestävydestä. • Tokmanni-konserni mittaa tuoteturvallisuutta niiden tuotetyyppien määrällä, jotka eivät täytä kaikkia sen vaatimuksia. • Vahvistetaan asiakkaiden luottamusta lisäämällä avoimuutta koko arvoketjussa.	• Jatketaan Claim Rate -hanketta vaatimustenvastaisten tai heikkolaatuisten tuotteiden määrän vähentämiseksi valikoimassa. • Tokmanni-segmentti kehitti asiakasuskollisuusohjelmansa keräämään asiakastietoa ja -ymmärrystä ja siten parantamaan asiakastytytyväisyyttä Suomessa. Segmentti on myös parantanut asiakasuskollisuusohjelmaansa, johon sisältyy jatkuvia asiakastytytyväisyyskyselyitä ja muita toimia asiakaspalautteen seuraamiseksi ja keräämiseksi sekä yhteydenpitoa asiakkaiden kanssa. • Lisätäkseen toimitusketjun läpinäkyvyyttä asiakkaille Tokmanni-konserni julkisti kaikki tehtaot, jotka valmistavat sen omien tuotemerkkien vaatteita, kenkiä, laukkuja ja asusteita.

Tavaran-toimittajat ja palvelun-tarjoajat	Tokmanni-konsernin vaatimukset: • Hankinta- ja toimittajavaatimukset • Ihmisoikeudet ja työelämän käytännöt • Ympäristövaikutusten lieventäminen, esimerkiksi toimittajien kannustaminen asettamaan tiedeperusteiset tavoitteet ilmastopäästöille • EU:n tulevien lainsäädäntökehysten noudattaminen	• Toimittajatapaamiset: vuonna 2024 järjestettiin Tokmanni Supplier Dayn Suomessa ja Vendor Summitin yhdessä Europrisin kanssa Aasiassa. • Vierailut aasialaisten liikekumppaneiden tehtaissa. • Toimittajien auditoinnit ja korjaussuunnitelmien seuranta. • Kahdenkeskiset tapaamiset Kiinan suurimpien kauppiaiden kanssa (keskittyminen eettisiin toimintaohjeisiin ja GTO:hon vuonna 2024). • Dollarstore-segmentti: Tapaaminen tärkeimpien pohjoismaisten tavarantoimittajien kanssa (eettisten toimintaohjeiden täytäntöönpano sekä kestävyyttä ja laatua koskevat odotukset).	• Tokmanni-konsernin vastuullisuuden painopistealueista ja tavoitteista toimittajien kanssa käytykäyty vuoropuhelu on edistänyt tavarantoimittajien vastuullista toimintaa. • Dollarstoren ja Click Shoesin tavarantoimittajien sisällyttäminen laadunvarmistusprosesseihin, toimittajien toimialakohtaisiin käytäntöihin ja amforin BSCI-tarkastusprosessiin toimitusketjun läpinäkyvyyden parantamiseksi, ja jotta toimitusketjun tehtaiden toiminnan yhteiskehittäminen olisi mahdollista.
Sijoittajat, osakkeen-omistajat ja analyytikot	• Taloudellinen tulos • Konsernin ja segmenttien strategiat • Toimitusketjun hallinta • Ilmastoon liittyvät riskit ja riskien lieventäminen • Kestävät tuotteet ja toimitusketjut • Monimuotoisuus • Palkat ja palkkiot • Yrityksen hallinto ja johtaminen	• Vuoropuhelu yksityisten ja institutionaalisten sijoittajien ja pankkien kanssa ESG-kysymyksistä ja kestävyystavoitteista erilaisissa tapaamisissa. • Tiedon jakaminen mm. kestävyys selvityksen, digitaalisten kanavien ja sijoittajasivuston kautta. • ESG-kyselyt. • IR-tiimin jäsenten jatkuva vuoropuhelu osakkeenomistajien, analyytikoiden, sijoittajien ja pankkien välillä (tiimikokoukset ja puhelut, kahdenkeskiset tapaamiset, ryhmäkokoukset, seminaarit, tulosesittelyt, yhtiökokoukset, CMD-tapahtumat jne.)	• Tuettiin osakkeen oikeaa arvostusta tarjoamalla markkinoille merkityksellistä ja johdonmukaista tietoa Tokmanni-konsernista. • Kehitettiin keskeisiä viestejä ja sijoitustarina, joka korreloi konsernin muun viestinnän kanssa (esim. strategiapäivitys ja yritysostot). • Raportoitiin Dollarstore-segmentin liiketoiminnasta ja sen merkityksestä osana Tokmanni-konsernia (segmenttiraportointi).

Toimiala-järjestöt	- Osallistuminen työryhmiin ja aloitteisiin - Tietojen jakaminen	- Jäsenyys valtakunnallisissa järjestöissä: Kaupan liitto, Päivittäistavarakauppa ry (PTY), Suomen Kauppakeskushdistys, Kosmetiikka- ja Hygieniateollisuus ry. - Edustus Kaupan Liiton eri toimikunnissa sekä PTY-ryhmissä. - Yritysten vastuullisuusverkoston FIBS:n Pro-jäsen. - Osa YK:n Global Compact Finland -verkostoa. - Tokmanni-konsernin henkilöstö- ja vastuullisuusjohtaja on Helsingin seudun kauppakamarin hallituksen varapuheenjohtaja, Elinkeinoelämän keskusliiton Osaava työvoima -valiokunnan jäsen ja edustaa Tokmannia Helsingin seudun kauppakamarin koulutus- ja työvoima-asian valiokunnassa. - Dollarstore-segmentillä on tapaamisia Ruotsin kemikaalivalvonnan kanssa.	
	Kansalais-järjestöt	- Läpinäkyvyys - Sosiaalinen vastuu ja ympäristövastuu arvoketjussa	- Kyselyt, kuten CDP-raportointi, ja näistä saadun palautteen seuranta. - Yhteistyö ja paikallisten kansalaisjärjestöjen toiminnan edistäminen rahalahjoituksin tai tuotelahjoituksin ja viestimällä siitä kuluttajakanaavissa ja sosiaalisessa mediassa. - Dollarstore-segmentistä tuli Ruotsin ETIn (Ethical Trading Initiative) jäsen vuonna 2024, ja järjesti sisäisen koulutuksen Ruotsin ETI:n edustajan kanssa ja osallistui ulkoisiin seminaareihin.
Media	- Tietojen hankkiminen - Viestinnän reagointikyky	- Säännöllinen yhteydenpito tiedotusvälineiden edustajiin ja kertominen konsernin toiminnasta esimerkiksi lehdistötiedotteiden ja myymälöiden avajaistapahtumien avulla. - Vastaukset toimittajien tiedusteluihin ja haastattelupyyntöihin, jotka koskevat tuotteita ja liiketoimintaa. - Lehdistötiedotteet yhdessä eri liiketoimintojen kanssa. - Yhteistyö sosiaalisen median vaikuttajien kanssa. - Johtoryhmälle toimitettu neljännesvuosittainen suomalainen mediaraportointitutkimus.	- Tunnistettiin valmiita teemoja sekä tartuttiin aiheisiin ja ilmiöihin. - Luotiin dataan perustuvia lehdistötiedotteita ja viestejä somekanaviin. Tehostettiin yhteistyötä Dollarstoren ja Click Shoesin viestintätoimintojen kanssa ja lisättiin mediaseurantaa Dollarstore. - Dollarstore-segmentti palkkasi viestintäjohtajan, joka toimii Dollarstoren tiedottajana ja mediayhteyshenkilönä. - Järjestettiin mediatapaamisia ja tapahtumia myymälöiden avajaisten yhteydessä Suomessa.

Viranomaiset (EU, valtio, paikallis- viranomaiset)	- Yhdenmukaisuus lisääntyneen kestävyysääntelyn ja -odotusten kanssa - Tokmanni-konsernin tavoitteena on varmistaa, että lakisääteisiä velvoitteita noudatetaan, jotta voidaan mm. tarjota turvallinen ja terveellinen työympäristö sekä edistää eettisesti kestävää toimintaa, tuotteita ja palveluita, ja siten pienentää säännösten laiminlyönnin riskiä.	- Osallistuminen valtionhallinnon organisaatioiden kyselyihin ja raportointiin, kuten Tukesin sidosryhmäkyselyyn, joka koski yhteistyötä tuoteturvallisuuden alalla, ja Luken kyselyyn, joka koski "Matsit"-hanketta, eli sitoutumista materiaalihokkuuteen. - Yhteistyö aluehallintoviranomaisten kanssa työturvallisuudessa ja työterveydessä, esim. työpaikoilla tehdyt tarkastukset ja saadut neuvot ja ohjeet. - Keskustelu kuntien edustajien kanssa esim. suunnitteluun, lupiin ja maanhankintaan liittyvistä kysymyksistä myymäläverkostoa a kehitettäessä. - Yhteistyö poliisi- ja paloviranomaisten kanssa esim. rikosten ehkäisemisessä ja tutkinnassa sekä myymälöiden turvallisuuden varmistamiseksi.	- Varmistettiin, että materiaalihokkuus on osa Tokmanni-konsernin vastuullisuustyötä. - Viranomaisten havaintojen perusteella toteutetut korjaavat toimet (esim. tuotteiden takaisinvedot). - Perustettiin kestävyys- ja henkilöstövaliokunta vastaamaan lisääntyvään kestävyysääntelyyn ja -odotuksiin.
---	---	---	--

* Tokmanni-konserni tekee laajasti yhteistyötä eri hyväntekeväisyysjärjestöjen kanssa yhteiskunnan heikoimmassa asemassa olevien tukemiseksi ja ympäristön suojelemiseksi. Vuonna 2024 Tokmanni-myymläketju teki viidettä vuotta peräkkäin yhteistyötä John Nurmisen Säätiön kanssa ja lahjoitti Itämeren suojeluun osan oman Pisara-tuotemerkinsä tuotteiden myyntituotoista. Vuonna 2024 vastaava kampanja toteutettiin MIELI Suomen Mielenterveys ry:n ja Tokmannin omien tuotemerkkien Future TT Sportin ja Arki 360°:n kanssa. Tokmanni-myymläketju jatkoi myös Mielinauha-kampanjaa MIELI Mielenterveys ry:n kanssa. Tokmanni-myymlöiden paikallisten hyväntekeväisyysaloitteiden lisäksi jatkettiin yhteistyötä Hurstin Apu Laupeudentyö ry:n kanssa yhdessä Suomen Unileverin kanssa. Tokmanni-segmentti on tehnyt lahjoituksia 77 000 € edestä vuonna 2024. Dollarstore-segmentti tekee pitkäaikaista yhteistyötä Stockholms Stadsmissionin kanssa. Yhteistyön puitteissa Dollarstore lahjoittaa tuotenäytteitä ruotsalaiselle järjestölle, joka myy lahjoitukset ja saa näin myyntivoitot.

Sidosryhmävuoropuheluntulokset otetaan huomioon priorisoimalla esiin nousseita aiheita tavoitteiden asettamisprosesseissa ja kehittämällä toimintasuunnitelmia sekä jokapäiväistä toimintaa. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen pyritään varmistamaan due diligence -menettelyn mukaisesti. Keskeiset vuoropuhelun tulokset vuonna 2024 on kuvattu edellä olevassa taulukossa. Lisätietoja sidosryhmävuoropuhelusta kerrotaan kunkin sosiaalisen vastuun standardia koskevan osion toisessa luvussa.

Sidosryhmiä kuultiin osana DMA-prosessia due diligence -menettelyn mukaisesti olennaisten vaikutusten tunnistamiseksi. DMA loi perustan vastuullisuusaiheiden sisällyttämiselle konsernin vastuullisuusagendalle vuonna 2024. Sidosryhmiä kuullaan jatkossa tarvelähtöisesti, kun DMA:ta, konsernistrategiaa ja muita prosesseja päivitetään. DMA-prosessi ja Pulssi-henkilöstökyselyt ovat keskeisiä keinoja, joiden avulla pyritään arvioimaan konsernin työntekijöiden etuja, näkemyksiä ja oikeuksia, mukaan lukien ihmisoikeuksien toteutuminen. Ne luovat pohjan tulevalle strategiapäivitykselle.

Sidosryhmät ovat nostivat esille erilaisia kestävyysaiheita DMA:n haastatteluissa. DMA-työryhmän tietämys sidosryhmien näkemyksistä on kuitenkin myös pitkäaikaisen yhteistyön ja vuosien varrella kehitetyn vuoropuhelun tulos. IROt eivät määrittäneet suoraan olennaisiksi sidosryhmien näkemysten perusteella, vaan ne toimivat syötteinä arvioinnille. Sidosryhmien tärkeinä pitämät aiheet on kuvattu yllä olevassa taulukossa. Lisätietoa löytyy kaksinkertaisen olennaisuuden arviointiprosessin kuvauksesta.

Tokmanni-konsernin päivitetty strategia julkistettiin 13.2.2024. Päivitysprosessin aikana yhdenmukaistettiin strategiaa linjauksia konsernitasolla, mutta konsernin strategiaan tai liiketoimintamalliin ei tehty merkittäviä muutoksia tai tarkistuksia.

Vuonna 2024 Tokmanni-konserni toteutti ensimmäisen koko konsernin henkilökunnan kattavan henkilöstökyselyn. Tutkimuksessa käsiteltiin tasa-arvoa ja osallisuutta. Kyselyn ja DMA:n tulokset otetaan huomioon laadittaessa uutta strategiaa kaudelle 2026–2030. Suhteissa sidosryhmiin ei odoteta tapahtuvan suuria muutoksia lähitulevaisuudessa.

DMA:n ja whistleblowing-kanavan ilmoitusten perusteella saaduista sidosryhmävuoropuhelun tuloksista raportoidaan vuosittain asianomaisille hallintoelimille, henkilöstö- ja vastuullisuusjohtajalle sekä muille compliance-toimintojen jäsenille. Lisäksi johtoryhmä raportoi omiin työntekijöihin liittyvistä asioista Tokmanni-konsernin hallitukselle ja sen valiokunnille tarvittaessa.

Tokmanni-konsernin henkilöstö- ja vastuullisuusjohtajalla on kokonaisvastuu kestävään kehitykseen, omiin työntekijöihin ja arvoketjun työntekijöihin liittyvistä aiheista sekä näihin liittyvästä sidosryhmävuoropuhelusta. Kestävyys- ja henkilöstövaliokunta avustaa henkilöstö- ja vastuullisuusjohtajaa.

Olennot kestävyyseikat

(SBM-3)

Kaikki Tokmanni-konsernin vuoden 2024 olennaisuuden arvioinnin tuloksena olennaisiksi määritetyt IROt, niiden sijainti arvoketjussa sekä aikahorisontit, esitetään taulukkomuodossa tämän selvityksen kunkin aihekohtaisen luvun alussa. Minkään IRO:n ei tunnistettu aiheuttavan yhteisökohtaisia julkaisuvaatimuksia. Vastuullisuus on sisällytetty Tokmanni-konsernin vuosien 2021–2025 strategiaan yleisellä tasolla, jota kautta se vaikuttaa konsernin päätöksentekoon ja toimintaan. Kaikkien IROjen on tunnistettu liittyvät tällä yleisellä tasolla strategiaan ja liiketoimintamalliin. Tarkempaa IROjen ja strategian sekä liiketoimintamallin yhteyttä pohditaan seuraavan strategiapäivityksen yhteydessä. Nykyistä strategiaa täsmennettiin vuoden 2024 päivityksessä, mutta merkittäviä muutoksia ei tehty. Konsernin tavoitteena on olla johtava vastuullisuustoimija Pohjois-Euroopan halpakaupparegionissa. Painopistealueista ja niihin liittyvistä tavoitteista voi lukea lisää luvusta: Kestävyyteen liittyvät päämäärät.

Ensimmäinen konsernitason DMA hyväksyttiin johtoryhmässä ja hallituksessa vuoden 2024 lopussa. Tunnistettuja olennaisia IROja otettiin huomioon toiminnassa jo prosessin aikana kehittämällä uusia konsernitason toimintaohjeita ja käynnistämällä hankkeita uusien konsernitason ilmastotavoitteiden määrittelemiseksi SBTi-kriteerien mukaisesti. DMA:n tulokset otetaan huomioon laadittaessa seuraavaa strategiaa, due diligence -prosessin mukaisesti.

Tokmanni-konsernin strategia ja liiketoimintamalli vaikuttavat merkittävästi ihmisiin ja ympäristöön. Konsernilla on henkilöstöä Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa, ja se työllistää yli 6 600 työntekijää ja palvelee päivittäin noin 230 000 asiakasta. Liiketoimintamalli ja -strategia keskittyvät pääasiassa fyysisiin myymälöihin ja fyysisten tuotteiden myyntiin, mikä tarkoittaa, että liiketoiminta ja -prosessit sekä moninainen toimitusketju aiheuttavat monenlaisia ympäristö- ja yhteiskunnallisia vaikutuksia, jotka kuvataan jäljempänä.

Shanghain hankintatoimisto on merkittävin DMA:n tuloksiin vaikuttava liikesuhde, vaikkei konsernilla ole yhtiön operatiivista määräysvaltaa. Hankintatoimistoon liittyvät vaikutukset huomioidaan selvityksessä osana toimitusketjua ja hankintojen scope 3-päästöjä.

Olennaisuusarviossa tunnistetut riskit tai mahdollisuudet eivät aiheuttaneet merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Konsernissa ei ole myöskään tunnistettu merkittäviä riskejä kirjanpitoarvojen oikaisuihin. Riskien realisoidumisen aikajänne on kuvattu aihekohtaisten IROjen esittelyn yhteydessä. Tokmanni-konserni ei ole vielä tehnyt konsernitason resilienssianalyysiä. Tätä tarkastellaan seuraavan strategiapäivityksen yhteydessä. Tokmanni-konsernilla on kattavat toimintaperiaatteet sekä -mallit, joiden avulla vastuullisuustyötä johdetaan. Lue lisää hyvään hallintoon liittyvistä IROista sekä niiden hallinnasta luvusta G1 Liiketoiminnan harjoittaminen.

Ympäristö

Tokmanni-konsernin liiketoimintamalli perustuu fyysisten tuotteiden myyntiin. Näin ollen toiminnasta aiheutuu päästöjä, jätteitä, luonnonvarojen ja maan käyttöä, mikä myötävaikuttaa yhteiskunnallisiin ongelmiin, kuten ilmastonmuutokseen ja resurssikriisiin lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Konsernin liiketoimintamalli huomioon ottaen olennaiset vaikutukset liittyvät energiaan, päästöihin, materiaalien käyttöön sekä jätteisiin niin arvoketjun alkupäässä, omassa toiminnassa, kuin tuotteiden elinkaaren lopussakin eli arvoketjun loppupäässä. Tunnistetut riskit ja mahdollisuudet riippuvat siitä, miten hyvin olennaisia vaikutuksia hallitaan.

Energiankulutus, siitä johtuvat päästöt ja materiaalien käytöstä johtuvat ympäristövaikutukset keskittyvät erityisesti arvoketjun alkupäähän ja omaan toimintaan. Tästä syystä myös IROjen hallinta keskittyy erityisesti toimitusketjuun ja omaan toimintaan näkyen esimerkiksi hankinnan toimintaperiaatteissa ja toimintatavoissa sekä energiatehokkuustoimenpiteinä. Ilmasto- ja ympäristöön liittyvien IROjen merkitys on varmasti tulevaisuudessakin toimitusketjun ja hankintojen hallinnassa.

Tokmanni-konserni tunnisti olennaisia IROja kaikkiin kolmeen ilmastonmuutokseen liittyvään kestävyysseikkaan: ilmastonmuutokseen sopeutuminen, ilmastonmuutoksen hillitseminen ja energia. Kaikki vaikutukset voivat realisoitua sekä lyhyellä, keskipitkällä sekä pitkällä aikavälillä. Katso lisätietoja ilmastoon liittyvistä vaikutuksista ja hallinnasta osiosta E1 Ilmastonmuutos. Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen kohdistuvat vaikutukset todettiin olennaisiksi kahteen kestävyysseikkaan liittyen: Resurssien sisäänvirtaukset ja jäte. Vaikutukset voivat realisoitua joko lyhyellä, keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä. Katso lisätietoja resurssien käyttöön liittyvistä vaikutuksista ja hallinnasta osiosta E5 Resurssien käyttö ja kiertotalous.

Ihmiset

Tokmanni-konserni on tunnistanut kaikkiin kolmeen kestävyysseikkaan (osa-aihetasolla) omaa henkilöstöään koskevia olennaisia vaikutuksia. Nämä ovat: kansallisen lainsäädännön noudattaminen, työhyvinvointi sekä työtapaturvat, jotka liittyvät erityisesti työoloihin, yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden edistäminen liittyen yhdenvertaiseen kohteluun ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin kaikille, sekä tietosuoja- ja tietoturva-asioiden liittyminen muihin työhön liittyviin oikeuksiin. Kaikki mahdolliset myönteiset vaikutukset omaan työvoimaan liittyvät konsernin strategiaan ja ovat siitä johdannaisia ja voivat realisoitua sekä lyhyellä, keskipitkällä, että pitkällä aikavälillä. Katso lisää strategian ja liiketoimintamallin yhteydestä ja vaikutuksista työvoimaan osiosta S1 Oma työvoima.

Toimittajasuhteet ovat kriittinen menestystekijä sekä Tokmanni-konsernin liiketoiminnalle että vastuullisuudelle. Tokmanni tunnisti olennaiseksi vaikutukseksi potentiaaliset epäoikeudenmukaiset olosuhteet arvoketjussa, joka voi realisoitua sekä lyhyellä, keskipitkällä, että pitkällä aikavälillä. Nykyiset periaatteet ja ohjeistukset eivät takaa, että arvoketjussa ei olisi lainkaan epäoikeudenmukaisia työoloja, mikä tarkoittaa, että arvoketjun työntekijöiden hyvinvointiin (sosiaalinen vuoropuhelu, järjestäytymisvapaus, työehtosopimusneuvottelut ja työ- ja yksityiselämän tasapaino) ja mahdollisesti myös yhdenvertaiseen kohteluun ja mahdollisuuksiin voi kohdistua tällä hetkellä kielteisiä vaikutuksia. Tämä koskee erityisesti tavarantoimittajia riskimaissa, joissa ihmisoikeusloukkausten riski on suuri. Katso lisää strategian ja liiketoimintamallin yhteydestä, IROista ja niiden hallinnasta arvoketjun työntekijöihin liittyen osiosta S2 Arvoketjun työntekijät.

Tokmanni-konserni on vastuussa asiakkaidensa tietoturvasta sekä myytävien tuotteiden turvallisuudesta ja laadusta. Lisäksi on tärkeää, että asiakkaiden tarpeisiin kyetään ja pystytään vastaamaan niin viestinnän kuin valikoimankin osalta. Nämä vastaavat Tokmanni-konsernin olennaisiksi määrittelemiä vaikutuksia, jotka voivat realisoitua sekä lyhyellä, keskipitkällä, että pitkällä aikavälillä. Koska Tokmanni-konserni toimii vähittäiskaupan alalla, asiakkaiden ymmärtäminen ja heidän tarpeisiinsa vastaaminen on avain yrityksen pitkän aikavälin menestykseen. Katso lisää strategian ja liiketoimintamallin yhteydestä ja vaikutuksista asiakkaisiin osiosta S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät.

Olennaisuuden arviointi

(IRO-1)

Kaksinkertainen olennaisuuden arviointiprosessi

Vuonna 2023 Tokmanni-konserni aloitti ensimmäisen DMA-prosessin, joka perustuu kaksinkertaisen olennaisuuden periaatteeseen arvioiden sekä vaikutusten, että taloudellisen olennaisuuden merkitystä. Arviointi tehtiin ensin vain Suomen markkinat huomioon ottaen, minkä jälkeen sitä täydennettiin vuonna 2024 yhdessä Dollarstore-segmentin kanssa.

DMA toteutettiin kolmannen osapuolen vastuullisuusasiantuntijoiden kanssa, ja se kattaa kaikki Tokmanni-konsernin liiketoiminnot Suomen, Ruotsin ja Tanskan markkinoilla. Koko arvoketju otettiin huomioon analysoimalla, toteutuvatko IROt toimitusketjussa, omissa liiketoiminnoissa vai asiakkaiden toiminnoissa.

Arvioinnin täydennysvaiheessa perustettiin työtä varten Tokmanni-konsernin sisäinen CSRD-työryhmä. Työryhmään kuului edustajia sekä Tokmanni että Dollarstore-segmenteistä, vastuullisuustiimistä, viestinnästä, taloudesta, hankinnasta ja laadusta. Vuoden 2023 taustatietojen lisäksi vuoden 2024 täydennystyöhön vaikuttivat sääntely-ympäristöön liittyvät päivitettyt tiedot, Tokmannin viimeisimmät asiakaskyselyn tulokset ja vuoden 2023 aikana tehdyt yritysostot. Arviointi perustuu siis kerättyihin ennakkoaineistoihin, sekä Tokmanni-konsernin avainhenkilöiden näkemyksiin, jotka perustuvat heidän kokemuksiinsa ja niihin liittyviin oletuksiin omista vastuualueista.

Vuonna 2024 perustettu CSRD-työryhmä aloitti DMA:n tarkastelun kartoittamalla vuoden 2023 kaksinkertaisen olennaisuuden arvioinnin tulokset ja yhdistämällä tunnistetut IROt ESRS 1, AR16:ssa määritettyihin kestävyysseikkoihin ja alateemoihin. Yhteisökohtaisia aiheita ei koettu tarpeelliseksi lisätä. Päivytysprosessin aikana kaikki vuoden 2023 DMA-prosessiin liittyvä aineisto uudelleenanalysoitiin työryhmän toimesta kaikki markkinat huomioiden. Analyysit ja tarvittavat täydennykset toteutettiin sisäisissä työpajoissa. Tämä työvaihe perustui keskusteluihin, joissa sisäinen arviointi priorisoitiin suhteessa ulkoisten sidosryhmien näkemyksiin. Näin varmistettiin yhdenmukaisuus Tokmanni-konsernin liiketoimintamallin kanssa.

Prosessin vaiheet 2023:

1. Taustatietojen kerääminen yhteistyössä kolmannen osapuolen vastuullisuusasiantuntijan kanssa.
2. Vastuullisuusasiantuntijan tekemä olennaisuudenarvioinnin ensimmäinen luonnos.
3. Tulosten validointi Tokmannin sisäisessä työpajassa.
4. Tulosten validointi konsernin uusien yhtiöiden kanssa.

Prosessin vaiheet 2024:

1. Tokmanni-konsernin CSRD-työryhmä päivitti taustatiedot.
2. Tokmanni-konsernin CSRD-työryhmän keskustelu ja IROjen uudelleenarviointi.
3. Tulosten viimeistely ja yhteenveto yhteistyössä ulkopuolisen konsultin kanssa.
4. Tokmanni-konsernin johtoryhmä ja hallituksen kestävyys- ja henkilöstövaliokunta validoivat DMA:n.
5. PriceWaterhouseCoopersin (PwC) antama ulkoinen varmennus DMA-prosessista.

Vuonna 2024 noin 74 % Tokmanni-segmentin suoraan maahantuomista tuotteista hankittiin riskimaista, joissa saattaa esiintyä kohonneita kestävyysriskejä, joten näiden hankintatoimien vaikutusta pidettiin merkittävässä roolissa arvioitaessa arvoketjun ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia. Varmistaakseen toimittajiensa, asiakkaidensa ja muiden kumppaneidensa vastuullisuutta Tokmanni-konserni noudattaa prosesseissaan ja dokumentaatioissaan due diligence -menettelyjä.

Koko arvoketju arvioitiin päivytysprosessissa tarkastelemalla, toteutuivatko IROt toimitusketjussa, omissa liiketoiminnoissa vai asiakkaiden toimien kautta. Suurin osa vaikutuksista toteutui Tokmanni-konsernin omassa toiminnassa. Merkittävin kaksinkertaisen olennaisuuden arvioinnin tuloksiin vaikuttava liikesuhde on Shanghain hankintatoimiston kanssa, johon liittyvät vaikutukset on huomioitu osana toimitusketjua.

Haastatellut ulkoiset sidosryhmät edustivat Tokmannin-konsernin asiakkaita (B2B ja B2C), kansalaisjärjestöjä, Shanghain hankintayhtiön edustajia, osakkeenomistajia ja sijoittajia. Haastatellut sisäiset sidosryhmät edustivat Tokmanni-konsernin henkilöstön ja johtoryhmän näkemyksiä. Konsernin henkilöstön edustajia oli henkilöstö-, laatu-, markkinointi-, viestintä-, talous- ja asiakaspalveluyksiköistä sekä johtoryhmästä. Sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien haastattelut tehtiin ennen Dollarstoren ja Shoe Housen ostoja. Kolmannen osapuolen vastuullisuusasiantuntijat tukivat Tokmannin avainhenkilöitä olennaisuusarviointiprosessin ajan.

Keskeiset päätökset, joita prosessissa harkittiin, tehtiin CSRD-työryhmän toimesta. Keskeisistä prosessin vaiheista keskusteltiin henkilöstö- ja vastuullisuusjohtajan kanssa, joka raportoi näistä edelleen kestävyys- ja henkilöstövaliokunnalle.

Arvioinnin periaatteet

Vaikutusten olennaisuutta arvioitiin mittakaavan, laajuuden, korjaamattomuuden (ennalta määritelty numeerinen asteikko 1–5) ja todennäköisyyden (samoin kuin riskit ja mahdollisuudet) perusteella. Kunkin kestävyysseikan osalta tarkasteltiin kielteisiä, myönteisiä, tosiasiallisia ja mahdollisia vaikutuksia ja ihmisoikeusvaikutuksia sekä riskejä ja mahdollisuuksia.

Olennaisuuden asteikko on 0–15 EFRAGin DMA-ohjeiden mukaisesti. EFRAGin DMA-ohjeistuksessa määritellään olennaisiksi *tärkeät, merkittävät ja kriittiset IROt*. Olennaisuuden raja-arvoksi määriteltiin 8, sekä vaikutusolennaisuuden, että taloudellisen olennaisuuden osalta. Myönteisten vaikutusten osalta kynnysarvo on 5, koska korjaamattomuutta ei ole tarpeen näiden osalta arvioida.

Taloudellinen olennaisuus määriteltiin taloudellisen vaikutuksen merkittävyyden ja todennäköisyyden perusteella CSRD:n mukaisesti. Taloudelliset vaikutukset syntyivät vaikutuksista liiketoiminnassa tarvittaviin pääomiin, kuten rahoituspääomaan, tuotettuun pääomaan, henkiseen, inhimilliseen, sosiaaliseen ja ihmissuhteisiin liittyvään pääomaan sekä luontopääomaan. Työryhmä käytti seuraavaa asteikkoa arvioidessaan taloudellisten vaikutusten suuruutta sekä riskin ja mahdollisuuden todennäköisyyttä.

Riskit ja mahdollisuudet arvioitiin seuraavasti:

Taloudellisen vaikutuksen suuruus: (% vuosituloksesta)

- 0 (ei vaikutuksia) 0 %
- 1–4 (vähäinen) 5 %
- 5–7 (informatiivinen) 10 %
- 8–9 (tärkeä) 15 %
- 10–12 (merkittävä) 20 %
- 13–15 (kriittinen) 25 %

Todennäköisyys (mahdollisten vaikutusten osalta):

- 0 (varmuus siitä, että vaikutuksia ei synny)
- 0,25 (todennäköisemmin ei toteudu kuin toteutuu)
- 0,5 (yhtä todennäköisesti toteutuu kuin ei toteudu)
- 0,75 (todennäköisempi toteutuminen kuin toteutumatta jääminen)
- 1 (vaikutukset toteutuvat varmasti)

Tunnistettujen riskien ja mahdollisuuksien osalta listattiin niihin liittyvät riippuvuudet ennen vuotta 2023 tunnistettujen vaikutusten perusteella. Nämä riippuvuudet otettiin huomioon arvioitaessa riskien ja mahdollisuuksien taloudellista olennaisuutta vuonna 2024.

Kaikki liiketoimintariskit asetetaan Tokmanni-konsernissa tärkeysjärjestykseen riskin merkittävyyden perusteella. Merkittävyys määritellään taloudellisen vaikutuksen ja todennäköisyyden perusteella linjassa DMA:n metodologian kanssa. Taloudellisia riskejä ja kestävyysriskejä kohdellaan näin ollen tasavertaisina.

Tokmanni-konsernin johto arvioi liiketoiminnan riskejä säännöllisesti. Kaksinkertaisen olennaisuuden arvioinnin ja yleisen vuosittaisen riskienarviointiprosessin tulokset ohjaavat vastuullisuusriskien hallintaa konsernissa. Vastuullisuuteen liittyviä riskejä valvotaan riskikohtaisesti liiketoimintaprosesseissa soveltaen konsernin yleistä sisäistä valvontamallia. Tulosten tulisi vaikuttaa toimintasuunnitelmiin ja käytännön toimiin, kuten resurssien jakamiseen ja riskienhallintamenetelmien implementointiin. Virallista prosessia vastuullisuuteen liittyvien mahdollisuuksien toteuttamiseksi tai integroimiseksi ei vielä ollut vuonna 2024.

Vuonna 2024 toteutettu DMA-prosessi oli ensimmäinen Tokmanni-konsernin kaksinkertaisen olennaisuuden periaatteen mukainen arviointi. Olennaisuuden arviointia tarkistetaan liiketoimintastrategian päivityksen yhteydessä.

DMA-prosessin aikana sekä olennaisia, että epäolennaisia IROja tunnistettiin kattavasti jokaiseen ESRS 1:n määrittämään kestävyysseikkaan liittyen. Arviointiprosessin lopussa, olennaiset IROt yhdisteltiin ja kategorisoitiin konsernin nykyisten sekä mahdollisten tulevien hallintakeinojen mukaisesti. Tokmanni-konsernin talous- ja tietohallintojohtaja (CFO), henkilöstö- ja vastuullisuusjohtaja sekä vastuullisuusjohtaja olivat mukana viimeistelemässä IROja kestävyys selvityksessä esitettävään muotoon.

Tärkeimmät panokset

Myönteiset ja kielteiset, mahdolliset ja tosiasialliset vaikutukset sekä taloudelliset riskit ja mahdollisuudet tunnistettiin ensin taustatietojen perusteella. Työ aloitettiin arvioimalla tämänhetkistä kestävyysraportointistandardien vaatimusten

mukaisuutta: SASB, GRI ja IFRS, mukaan lukien eurooppalaiset kestävyysraportointistandardit (ESRS). Aiemmin toteutettujen ihmisoikeusriskien arviointien ja auditointien tulokset otettiin tässä huomioon.

Seuraavaksi kerättiin eri tavoin taustatietoja DMA:ta varten:

- tehtiin sisäisiä ja ulkoisia sidosryhmähaastatteluja (ks. edellä), jotta ymmärrettäisiin, miten Tokmanni-myymläketjun liiketoiminta voi vaikuttaa eri ryhmiin;
- analysoitiin megatrendit, jotta ymmärrettäisiin laajempia kestävyysriskien liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia; ja
- tehtiin kilpailija-analyysi vähittäiskaupan yleisten vaikutusten ymmärtämiseksi.

Tokmanni-konsernin jatkuva due diligence -työ, mukaan lukien aiempi ihmisoikeusriskien arviointi sekä sisäiset ja ulkoiset auditointiraportit, auttoivat tunnistamaan ja arvioimaan Tokmanni-konsernin liiketoiminnan vaikutuksia konsernin sidosryhmiin, erityisesti toimitusketjussa.

Ulkoista aineistoa, kuten Maailmanpankkiryhmän raportteja, Disaster Risk Management Knowledge Centren eli katastrofiriskien hallinnan osaamiskeskuksen aineistoa ja sisäisiä keskusteluja käytettiin arvioinnin tukena.

Aihekohtaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistaminen

Ilmastomuutos

Ilmastoan liittyvät IROt arvioitiin edellä kuvattun prosessin ja kriteerien mukaisesti, mukaan lukien aikahorisontit ja omaisuuserät. DMA-prosessien taustatietoihin sisältyi laadullisia analyysejä myös ilmastomuutoksesta. Megatrendejä koskevia tietoja analysoitiin, jotta ymmärrettäisiin paremmin ilmastoan liittyviä kestävyysriskejä ja -mahdollisuuksia. Markkina- ja kilpailija-analyysin avulla pyrittiin ymmärtämään vähittäiskaupan yleisiä vaikutuksia ja toimialan haavoittuvuutta ilmastomuutokselle. Tokmanni-konsernin vuoden 2023 scope 1–3 -päästöt laskettiin kasvihuonekaasuprotokollan mukaisesti, ja tuloksia käytettiin DMA-prosessin pohjana.

Fyysiset riskit ja siirtymäriskit arvioitiin edellä kuvattujen yleisten taloudellisen olennaisuuden periaatteiden mukaisesti. TCFD:n viitekehyksen mukaisesti tunnistetut ilmastoan liittyvät fyysiset riskit, jotka on raportoitu aiemmin Tokmanni Oy:n CDP-julkaisussa vuonna 2023 ja Tokmanni-konsernin vuoden 2023 vastuullisuusraportissa, vaikuttivat vuoden 2024 DMA-arviointiin. Skenaarioanalyysiä, jonka avulla voitaisiin tunnistaa ja arvioida fyysisiä tai siirtymäriskejä lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ei kuitenkaan ole vielä tehty konsernitasolla. Siitä syystä fyysisiä riskejä, ilmastoan liittyviä vaaroja ja siirtymäriskejä tarkennetaan vuoden 2025 aikana. Vuoden 2024 DMA-päivitystyötä tekevää CSRD-työryhmää johti vastuullisuuspäällikkö, joka vastaa kestävyysriskien liittyvien riskien ja mahdollisuuksien tunnistamisesta konsernin omissa toiminnoissa sekä tuotantoketjun alkupään ja loppupään arvoketjussa.

Merkittävimmät Tokmanni-konsernin kannalta tunnistetut ilmastoan liittyvät fyysiset riskit liittyvät äärimmäisiin sääilmiöihin ja ilmastomuutokseen toimitusketjussa, koska ne voivat aiheuttaa kustannuksia sekä hankaloittaa toimintaa esimerkiksi tuotteiden saatavuuden tai logistiikan häiriöiden kautta. Tietty raaka-aineet, kuten puuvilla, ovat erityisen alttiita ilmastomuutokselle, mikä voi johtaa raaka-aineiden saatavuuden heikkenemiseen ja hintojen nousuun. Mainitut haasteet voivat vaikuttaa Tokmanni-konsernin edulliseen hinta-asemaan ja liikevaihtoon.

Tunnistettuihin olennaisiin ilmastoan liittyviin siirtymäriskeihin kuuluvat maineriskit, jotka realisoituvat, jos ilmastomuutoksen hillitsemiseksi tehdyt toimet ovat riittämättömiä, tai ei kyetä noudattamaan tiukentunutta sääntelyä. Ilmastoan liittyviin siirtymämahdollisuuksiin kuuluvat kustannussäästöt, joita voidaan saavuttaa tehostamalla ja optimoimalla tuotantoketjun alkupään logistiikkaa. Konserni on myös todennut, että ilmastomuutoksen hillitsemiseen tähtäävä työ voi johtaa kilpailuetuihin ja kykyyn houkuttaa liikekumppaneita, sijoittajia ja asiakkaita. Luettelo olennaisista IROista ilmastomuutokseen liittyen löytyy E1 Ilmastomuutoksen alla olevasta luvusta: Olennaiset ilmastoan liittyvät kestävyysseikat ja niiden hallinta.

Saastuminen sekä vesivarat ja merten luonnonvarat

IROt, jotka liittyvät pilaantumiseen sekä vesivaroihin ja merten luonnonvaroihin, arvioitiin edellä kuvattun prosessin ja kriteerien mukaisesti. DMA-prosessien taustatietoina oli laadullisia analyysejä, mukaan lukien ympäristökysymykset, saastuminen sekä vesivarat ja merten luonnonvarat. Markkinoita ja kilpailijoita analysoitiin vähittäiskaupan yleisten ajankohtaisten vaikutusten ymmärtämiseksi. Tokmanni-konsernin toimipaikat ja liiketoiminta sen omissa toiminnoissa sekä tuotantoketjun alkupään ja loppupään arvoketjussa tarkastettiin yleisesti DMA-arviointiprosessin aikana.

Tokmanni-konsernin omien toimintojen vedenkulutus oli arvioinnin perustana, mutta yksittäisiä saastumista aiheuttavia tekijöitä ei seulottu. Konserni ei järjestänyt erityisiä kuulemisia vaikutusten kohteena olevien yhteisöjen kanssa. Saasteisiin, vesivaroihin tai merten luonnonvaroihin liittyviä riskejä tai mahdollisuuksia ei havaittu, eikä vaikutuksia arvioitu olennaisiksi.

Luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemit

Luonnon monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyviä vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia arvioitiin edellä kuvatun prosessin ja kriteerien mukaisesti. Sellaisia merkittäviä liiketoimintariskejä, joita olisi pitänyt arvioida ei tunnistettu. DMA-prosessien taustatietoihin sisältyi laadullisia, myös luonnon monimuotoisuuden sisältäviä analyysejä, mutta konsernitason luonnon monimuotoisuuteen liittyvää skenaarioanalyysia ei ollut vielä tehty vuonna 2024. Megatrendejä koskevia tietoja analysoitiin laajempien luontoon liittyvien riskien ymmärtämiseksi. Luonnon monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvä markkina- ja kilpailija-analyysi tehtiin, jotta ymmärrettäisiin vähittäiskaupan yleisiä vaikutuksia ja toimialan haavoittuvuutta luonnon monimuotoisuuden vähenemiselle. Arvioinnissa hyödynnettiin myös konsernin riskiraaka-aineiden hankintaprosesseja ja -periaatteita sekä tuoteryhmäkohtaisia tietoja, kuten tiedot riskialttiista raaka-aineista tai maankäyttöintensiivistuotteiden osuus.

Tokmanni-konserni ei tunnistanut DMA-prosessissa riippuvuuksia tietyistä raaka-aineista. Prosessissa ei myöskään tunnistettu myymälöitä, joiden sijainnilla olisi negatiivisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuden kannalta herkkiin alueisiin, kuten luonnonsuojelualueisiin.

Merkittäviä riskejä tai mahdollisuuksia ei havaittu, eikä luonnon monimuotoisuuteen liittyviä vaikutuksia arvioitu olennaisiksi. Luonnon monimuotoisuutta koskevia, sääntelystä aiheutuvia toimenpiteitä ei toistaiseksi tunnistettu. Merkittävimmät havaitut luonnon monimuotoisuuteen liittyvät vaikutukset liittyvät riskialttiisiin raaka-aineisiin. Konserni ei ole kuullut vaikutuksen kohteena olevia yhteisöjä yhteisten luonnonresurssien ja ekosysteemien kestävyysarvioimiseksi, eikä omille toimipaikoille tehty erillisiä luonnonmonimuotoisuusarviointoja.

Vaikka luonnon monimuotoisuutta ei todettu olennaiseksi aiheeksi, konserni jatkaa riskialttiisiin raaka-aineisiin liittyvien kielteisten vaikutusten ja riskien lieventämistä soveltamalla riskialttiiden raaka-aineiden periaatteita ja ohjeita. Luonnon monimuotoisuuteen ja ekosysteemiin liittyvät vaikutukset ja riskit arvioidaan uudelleen seuraavassa DMA-päivityksessä.

Resurssien käyttö ja kiertotalous

Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät IROt arvioitiin edellä kuvatun prosessin ja kriteerien mukaisesti. DMA-prosessiin sisältyi resursseja koskevien taustatietojen laadullinen analyysi. Megatrendejä koskevia tietoja analysoitiin laajempien kiertotalouden kestävyysriskien ja -mahdollisuuksien ymmärtämiseksi. Markkina- ja kilpailija-analyysin avulla pyrittiin ymmärtämään vähittäiskaupan yleisiä vaikutuksia ja toimialanhaavoittuvuutta resurssien käyttöön liittyen.

Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvien olennaisten IROjen tunnistamiseksi ja arvioimiseksi DMA-prosessissa hyödynnettiin tietoja, jotka liittyvät tuoteryhmien volyymiin, laajennettuun tuottajavastuujärjestelmään, jätteiden raportointitietoihin, korkean riskin materiaaleja koskeviin periaatteisiin, konsernin hankintaprosessiin, tulevaan kiertotalouteen liittyvään sääntelyyn sekä aiemmin raportoituihin kiertotalouteen ja resurssitehokkuuteen liittyviin toimiin. Tiedot pohjautuivat vuoden 2023 kasvihuonekaasupäästöjen laskemista varten kerättyihin tietoihin ostetuista ja myydyistä tuotteista sekä jätevirroista. Lisäksi Tokmannin laatupääällikkö, laatutiimi ja konsernin vastuullisuusasiantuntijat antoivat kiertotalouteen liittyviä tietoja CSRD-työryhmälle. Tokmanni-konserni ei järjestänyt resurssien käyttöä ja kiertotaloutta koskevia kuulemisia yhteisöille DMA-prosessin aikana.

Tokmanni-konserni on tunnistanut useita kiertotalouden kannalta olennaisia vaikutuksia, jotka liittyvät laajan tuotevalikoiman valmistukseen tarvittaviin resursseihin ja materiaaleihin, materiaalitehokkuuteen ja konsernin tuotteiden pakkausmateriaaleihin sekä jätteiden ja resurssien käytön tehokkuuteen omassa toiminnassa ja jätehuollossa. Olennaisia taloudellisia riskejä tunnistettiin kustannusten kasvuun liittyen. Luettelo olennaisista IROista kiertotalouteen liittyen löytyy E5 Resurssien käyttö ja kiertotalous- alla olevasta luvusta: Olennaiset kiertotalouteen liittyvät kestävyysseikat ja niiden hallinta.

Liiketoiminnan harjoittaminen

Liiketoimintaan ja hyvään hallintoon liittyviä IROja arvioitiin edellä kuvatun yleisen prosessin ja kriteerien mukaisesti. Liiketoimintakäytäntöjä ja hallintoa koskevassa arvioinnissa on otettu huomioon kaikki Tokmanni-konsernin toimipaikat, toiminnot, toimialat ja molempien segmenttien organisaatorakenteet.

ESRS-sisältöindeksi

(IRO-2)

Tiedon antova atimus	Vaatimuksen nimi	Sijainti selvityksessä	Sivun numero
ESRS 2 Yleiset tiedot			
BP-1	Kestävyys selvityksen yleiset laatimisperusteet	Kestävyys selvityksen laatiminen	25
BP-2	Tiettyjä olosuhteita koskevat tiedot	Kestävyys selvityksen laatiminen	25
GOV-1	Hallinto-, johto- ja valvontaelinten rooli	Hallintorakenne ja -prosessit	27
GOV-2	Yrityksen hallinto-, johto- ja valvontaelimille toimitettavat tiedot ja niiden käsittelemät kestävyysseikat	Sisäinen tiedonkulku vastuullisuuden osalta	29
GOV-3	Kestävyys liittyvän suorituskyvyn sisällyttäminen kannustinjärjestelmiin	Palkitsemiskäytännöt	30
GOV-4	Selvitys kestävyys koskevasta due diligence -prosessista	Due diligence ja riskienhallinta	31
GOV-5	Riskienhallinta ja sisäinen valvonta kestävyysraportoinnin osalta	Due diligence ja riskienhallinta	31
SBM-1	Strategia, liiketoimintamalli ja arvoketju	Vastuullisuus ja strategia	33
SBM-2	Sidosryhmien edut ja näkemykset;	Sidosryhmäyhteistyö	36
SBM-3	Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	Olennaiset kestävyysseikat	41
		Olennaiset omaan työvoimaan liittyvät kestävyysseikat ja niiden hallinta	76
		Olennaiset arvoketjuun liittyvät kestävyysseikat ja niiden hallinta	95
		Olennaiset asiakkaisiin liittyvät kestävyysseikat ja niiden hallinta	106
IRO-1	Kuvaus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista	Kaksinkertainen olennaisuuden arviointiprosessi	42
IRO-2	Yrityksen kestävyys selvityksissä huomioon otetut ESRS-standardien tiedonantovaatimukset	ESRS-sisältöindeksi	47
		Muusta EU:n lainsäädännöstä johdetut tietopisteet	50
MDR-P	Olennaisten kestävyysseikkojen hallitsemiseksi käyttöön otetut toimintaperiaatteet	Omaan työvoimaan kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat toimintaperiaatteet	78
		Arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat politiikat	97
		Asiakkaisiin kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat toimintaperiaatteet	108
		Hyvään hallintotapaan liittyvät toimintaperiaatteet	118
MDR-A	Olennaisiin kestävyysseikkoihin liittyvät toimet ja resurssit	Ilmastovaikutusten lieventämiseen tähtäävät toimet	58
		Materiaalitehokkuutta ja jätteiden vähentämistä edistävät toimet	71
		Kohti kaupan alan parasta työpaikkaa	83
		Paras vaihtoehto kaikille	111
MDR-M	Olennaisiin kestävyysseikkoihin liittyvät mittarit	E1 Ilmastonmuutos	56
		E5 Resurssien käyttö ja kiertotalous	69
		G1 Liiketoiminnan harjoittaminen	117
		S1 Oma työvoima	76
		S2 Arvoketjun työntekijät	95
		S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät	106

MDR-T	Toimintaperiaatteiden ja toimien vaikuttavuuden seuranta tavoitteiden avulla	Kunkin standardikokonaisuuden alla oleva luku: Menestyksen mittaaminen	60 72 87 104 116
-------	--	--	------------------------------

ESRS E1: Ilmastomuutos

E1	Taksonomia-asetuksen 8 artiklan mukaiset tiedot	E1 Ilmastomuutos	56
E1-1	Ilmastomuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma	Siirtymäsuunnitelma	57
E1-2	Ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät toimintaperiaatteet	Ilmastoan liittyvien vaikutusten hallintaa koskevat toimintaperiaatteet	58
E1-3	Ilmastomuutosta koskeviin toimintaperiaatteisiin liittyvät toimet ja resurssit	Ilmastovaikutusten lieventämiseen tähtäävät toimet	58
E1-4	Ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet	Menestyksen mittaaminen	60
E1-5	Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä	Energiankulutus 2024	63
E1-6	Kasvihuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3 - bruttopäästöt ja kokonaispäästöt	Kasvihuonekaasupäästöt 2024	64
E1-7	Päästöhyvityksillä rahoitettavat kasvihuonekaasujen poistot ja kasvihuonekaasupäästöjen hillintähankkeet	Ei ole olennaista, Tokmanni-konsernilla ei ole toistaiseksi poisto- tai lieventämishankkeita.	
E1-8	Sisäinen hiilen hinnoittelu	Ei ole olennaista, Tokmanni-konsernilla ei ole toistaiseksi sisäistä hiilen hinnoittelua.	

ESRS E5: Resurssien käyttö ja kiertotalous

E5-1	Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät toimintaperiaatteet	Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen kohdistuvien vaikutusten hallinnan toimintaperiaatteet	70
E5-2	Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät toimet ja resurssit	Materiaalitehokkuutta ja jätteiden vähentämistä edistävät toimet	71
E5-3	Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät tavoitteet	Menestyksen mittaaminen	72
E5-4	Resurssien sisäänvirtaukset	Resurssien käyttö 2024	73
E5-5	Resurssien ulosvirtaukset	Resurssien käyttö 2024	73

ESRS S1: Oma työvoima

S1-1	Omaan työvoimaan liittyvät toimintaperiaatteet	Omaan työvoimaan kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat toimintaperiaatteet	78
S1-2	Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista omien työntekijöiden ja heidän edustajiensa kanssa	Vuorovaikutus omien työntekijöiden kanssa	81
S1-3	Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat omille työntekijöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi	Kanavat huolenaiheiden esiin tuomiseksi	82
S1-4	Toimien toteuttaminen omaan työvoimaan kohdistuvien olennaisten vaikutusten suhteen ja toimintatavat omaan työvoimaan liittyvien olennaisten riskien vähentämiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien vaikuttavuus	Kohti kaupan alan parasta työpaikkaa	83
S1-5	Tavoitteet, jotka liittyvät olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen sekä olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan	Menestyksen mittaaminen	87
S1-6	Yrityksen työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet	Tokmanni-konserni 2024	90
S1-8	Työehtosopimusneuvottelujen kattavuus ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu	Tokmanni-konserni 2024	90
S1-9	Monimuotoisuuden mittarit	Yhdenvertainen kohtelu työpaikalla	93
S1-10	Riittävä palkka	Yhdenvertainen kohtelu työpaikalla	93
S1-14	Terveystta ja turvallisuutta koskevat mittarit	Työhyvinvointi	93
S1-16	Ansiotuloa koskevat mittarit (palkkaero ja kokonaisansiot)	Yhdenvertainen kohtelu työpaikalla	93
S1-17	Tapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset	Yhdenvertainen kohtelu työpaikalla	93

Standardi S2: Arvoketjun työntekijät

S2-1	Arvoketjun työntekijöihin liittyvät toimintaperiaatteet	Arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat politiikat	97
S2-2	Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista arvoketjun työntekijöiden kanssa	Vuoropuhelu arvoketjun työntekijöiden kanssa	99
S2-3	Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat arvoketjun työntekijöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi	Kanavat huolenaiheiden esiin tuomiseksi	100
S2-4	Arvoketjun työntekijöihin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus	Toiminta tuotteiden kestävyys ja jäljitettävyyden edistämiseksi	101
S2-5	Tavoitteet, jotka liittyvät olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen sekä olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan	Menestyksen mittaaminen	104

Standardi S4: Kuluttajat ja loppukäyttäjät

S4-1	Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvät toimintaperiaatteet	Asiakkaisiin kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat toimintaperiaatteet	108
S4-2	Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa kuluttajien ja loppukäyttäjien kanssa	Vuoropuhelu asiakkaiden kanssa	109
S4-3	Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat kuluttajille ja loppukäyttäjille huolenaiheiden esiin tuomiseksi	Kanavat huolenaiheiden esiin tuomiseksi	110
S4-4	Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat kuluttajiin ja loppukäyttäjiin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus	Paras vaihtoehto kaikille	111
S4-5	Tavoitteet, jotka liittyvät olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen sekä olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan	Menestyksen mittaaminen	116

Standardi G1: Liiketoiminnan harjoittaminen

G1-1	Liiketoiminnan harjoittamista koskevat toimintaperiaatteet ja yrityskulttuuri	Hyvään hallintotapaan liittyvät toimintaperiaatteet	118
G1-2	Suhteet toimittajiin	Toimiminen luotettavana kumppanina	122
G1-3	Korruption ja lahjonnan ehkäiseminen ja havaitseminen	Korruption ja lahjonnan nollatoleranssi	123
G1-4	Korruptio- tai lahjontatapaukset	Korruption ja lahjonnan nollatoleranssi	123
G1-5	Poliittinen vaikuttaminen ja lobbaustoiminta	Aktiivinen yhteiskunnan jäsen	124

Muusta EU:n lainsäädännöstä johdetut tietopisteet
 (IRO-2)

Tiedonantovaatimus ja siihen liittyvä tietopiste	Viittaus tiedonanto velvoitease- tukseen (1)	Viittaus pilariin 3(2)	Viittaus vertailuarvoa setukseen (3)	Viittaus EU:n ilmastolakiin (4)	Sivun numero
ESRS 2 GOV-1 Hallituksen sukupuolijakauma 21 kohdan d alakohta	X		X		27
ESRS 2 GOV-1 Riippumattomien hallituksen jäsenten prosenttiosuus 21 kohdan e alakohta			X		27
ESRS 2 GOV-4 Selvitys kestävyyttä koskevasta due diligence -prosessista 30 kohta	X				31
ESRS 2 SBM-1 Osallistuminen fossiilisiin polttoaineisiin liittyvään toimintaan 40 kohdan d alakohdan i alakohta	X	X	X		33
ESRS 2 SBM-1 Osallistuminen kemikaalien tuotantoon liittyvään toimintaan 40 kohdan d alakohdan ii alakohta	X		X		33
ESRS 2 SBM-1 Osallistuminen kiistanalaisiin aseisiin liittyvään toimintaan 40 kohdan d alakohdan iii alakohta	X		X		33
ESRS 2 SBM-1 Osallistuminen tupakan viljelyyn ja tuotantoon liittyvään toimintaan 40 kohdan d alakohdan iv alakohta			X		33
ESRS E1-1 Siirtymäsuunnitelma ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä 14 kohta				X	57
ESRS E1-1 Pariisin sopimuksen mukaisten vertailuarvojen ulkopuolelle suljetut yritykset 16 kohdan g alakohta		X	X		57
ESRS E1-4 Kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteet 34 kohta	X	X	X		60
ESRS E1-5 Fossiilisista lähteistä peräisin olevan energian kulutus eriteltynä lähteiden mukaan (vain ilmastovaikutuksiltaan merkittävät alat) 38 kohta	X				63
ESRS E1-5 Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä 37 kohta	X				63
ESRS E1-5 Energiaintensiteetti, joka liittyy toimintaan ilmastovaikutuksiltaan merkittäväillä aloilla 40–43 kohta	X				64
ESRS E1-6 Kasvihuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt 44 kohta	X	X	X		64
ESRS E1-6 Kasvihuonekaasujen bruttopäästöjen intensiteetti 53–55 kohta	X	X	X		65
ESRS E1-7 Kasvihuonekaasujen poistot ja päästöhyvitykset 56 kohta				X	Ei olennainen
ESRS E1-9 Vertailuarvosalkun alttius ilmastoon liittyville fyysisille riskeille 66 kohta			X		Vaiheittain käyttöön otettava
ESRS E1-9 Rahallisten määrien erittely akuutin ja kroonisen fyysisen riskin mukaan 66 kohdan a alakohta		X			Vaiheittain käyttöön otettava
ESRS E1-9 Sellaisten merkittävien omaisuuserien sijaintipaikka, joihin kohdistuu olennainen fyysinen riski 66 kohdan c alakohta					

ESRS E1-9 Yrityksen kiinteistöomaisuuden kirjanpitoarvo eriteltynä energiatehokkuusluokittain 67 kohdan c alakohta	X			Vaiheittain käyttöön otettava
ESRS E1-9 Ilmastoön liittyvien mahdollisuuksien huomioiminen salkussa 69 kohta		X		Vaiheittain käyttöön otettava
ESRS E2-4 Kunkin sellaisen ilmaan, veteen ja maaperään päätyvän epäpuhtauden määrä, joka mainitaan E-PRTR-asetuksen (epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskeva eurooppalainen rekisteri) liitteen II luettelossa 28 kohta	X			Ei olennainen
ESRS E3-1 Vesivarat ja merten luonnonvarat 9 kohta	X			Ei olennainen
ESRS E3-1 Kohdennetut toimintaperiaatteet 13 kohta	X			Ei olennainen
ESRS E3-1 Merien ja valtamerten kestävyys 14 kohta	X			Ei olennainen
ESRS E3-4 Kierrätetyn ja uudelleenkäytetyn veden kokonaismäärä 28 kohdan c alakohta	X			Ei olennainen
ESRS E3-4 Kokonaisvedenkulutus kuutiometreinä oman toiminnan liikevoittoa kohti laskettuna 29 kohta	X			Ei olennainen
ESRS 2 - SBM 3 - E4 16 kohdan a alakohdan i alakohta	X			40
ESRS 2 - SBM 3 - E4 16 kohdan b alakohta	X			40
ESRS 2 - SBM 3 - E4 16 kohdan c alakohta	X			40
ESRS E4-2 Kestävät maata tai maataloutta koskevat käytännöt tai toimintaperiaatteet 24 kohdan b alakohta	X			Ei olennainen
ESRS E4-2 Kestävät meriin liittyvät käytännöt tai toimintaperiaatteet 24 kohdan c alakohta	X			Ei olennainen
ESRS E4-2 Metsäkatoon puuttumista koskevat toimintaperiaatteet 24 kohdan d alakohta	X			Ei olennainen
ESRS E5-5 Kierrättämätön jäte 37 kohdan d alakohta	X			75
ESRS E5-5 Vaarallinen jäte ja radioaktiivinen jäte kohta 39	X			75
ESRS 2 – SBM-3 – S1 Pakkotyötapauksen riski 14 kohdan f alakohta	X			77
ESRS 2 – SBM-3 – S1 Lapsityövoimatapausten riski 14 kohdan g alakohta	X			77
ESRS S1-1 Ihmisoikeuspoliittiset sitoumukset 20 kohta	X			78
ESRS S1-1 Kansainvälisen työjärjestön kahdeksan perusyleissopimuksen käsittelemiä aiheita koskevat due diligence -käytännöt 1–8, 21 kohta		X		80
ESRS S1-1 Ihmiskaupan ehkäisemistä koskevat prosessit ja toimenpiteet 22 kohta	X			78
ESRS S1-1 työtaturmien ehkäisemistä koskevat toimintaperiaatteet tai hallintajärjestelmä 23 kohta	X			78
ESRS S1-3 Epäkohtien tai valitusten käsittelyjärjestelmät 32 kohdan c alakohta	X			82
ESRS S1-14 Kuolemantapausten lukumäärä ja työtaturmien lukumäärä ja osuus 88 kohdan b ja c alakohta	X	X		Vaiheittain käyttöön otettava

ESRS S1-14 Loukkaantumisten, onnettomuuksien, kuolemantapausten tai sairauksien vuoksi menetettyjen päivien määrä 88 kohdan e alakohta	X			Vaiheittain käyttöön otettava
ESRS S1-16 Sukupuolten välinen tasoittamaton palkkaero 97 kohdan a alakohta	X	X		93
ESRS S1-16 Toimitusjohtajan suhteettoman suuri palkka 97 kohdan b alakohta	X			93
ESRS S1-17 Syrjintätapaukset 103 kohdan a alakohta	X			93
ESRS S1-17 Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden ja OECD:n toimintaohjeiden noudattamatta jättäminen 104 kohdan a alakohta	X	X		93
ESRS 2 – SBM-3 – S2 Huomattava lapsityövoiman tai pakkotyön käytön riski arvoketjussa 11 kohdan b alakohta	X			95
ESRS S2-1 Ihmisoikeuspoliittiset sitoumukset 17 kohta	X			97
ESRS S2-1 Arvoketjun työntekijöihin liittyvät toimintaperiaatteet 18 kohta	X			97
ESRS S2-1 Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden ja OECD:n toimintaohjeiden noudattamatta jättäminen 19 kohta	X	X		97
ESRS S2-1 Kansainvälisen työjärjestön kahdeksan perusyleissopimuksen käsittelemiä aiheita koskevat due diligence -käytännöt 1–8, 19 kohta		X		99
ESRS S2-4 Arvoketjun alkua- ja loppupäähän liittyvät ihmisoikeusongelmat ja ihmisoikeuksien loukkaukset 36 kohta	X			102
ESRS S3-1 Ihmisoikeuspoliittiset sitoumukset 16 kohta	X			Ei olennainen
ESRS S3-1 Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden, ILO:n periaatteiden tai OECD:n toimintaohjeiden noudattamatta jättäminen 17 kohta	X	X		Ei olennainen
ESRS S3-4 Ihmisoikeusongelmat ja ihmisoikeuksien loukkaukset 36 kohta	X			Ei olennainen
ESRS S4-1 Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvät toimintaperiaatteet kohta 16	X			106
ESRS S4-1 Yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden ja OECD:n toimintaohjeiden noudattamatta jättäminen 17 kohta	X	X		106
ESRS S4-4 Ihmisoikeusongelmat ja ihmisoikeuksien loukkaukset 35 kohta	X			111
ESRS G1-1 Korruption vastainen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus 10 kohdan b alakohta	X			118
ESRS G1-1 Väärinkäytösten paljastajien suojeleminen 10 kohdan d alakohta	X			122
ESRS G1-4 Korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevien lakien rikkomisesta määrätyt sakot 24 kohdan a alakohta	X	X		123
ESRS G1-4 Korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevat normit 24 kohdan b alakohta	X			123

Ympäristö

EU-Taksonomia

Tokmanni-konserni raportoi EU-taksonomiasta Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 perusteella. EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmän eli taksonomian tavoitteena on auttaa yrityksiä ja sijoittajia arvioimaan kuinka ympäristön kannalta kestävää taloudellinen toiminta on. Tämä järjestelmä määrittelee kriteerit, joiden avulla voidaan arvioida yrityksen toiminnan vaikutusta ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseen. Taksonomia-asetuksen tavoitteena on tukea EU:n talouden muuntumista vastaamaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita, mukaan lukien ilmastoneutraaliuden saavuttaminen vuoteen 2050 mennessä.

Tokmanni-konsernin on EU-taksonomian mukaisesti raportoitava tiedot toiminnastaan kuuden ympäristö- ja ilmastotavoitteen perusteella. Tavoitteet ovat ilmastomuutoksen hillintä, ilmastomuutokseen sopeutuminen, vesi- ja merivarojen suojelu, kiertotalouden edistäminen, ympäristön pilaantumisen ehkäisy sekä ekosysteemien ja biodiversiteetin suojelu.

Tokmanni-konsernin pääasiallinen toiminto, josta konsernin liikevaihto syntyy, on tuotteiden myynti asiakkaille. Tuotteiden myynti ei tällä hetkellä kuulu taksonomian piiriin. Konserni ei myöskään ole tunnistanut taksonomian mukaista liikevaihtoa. Konserni on kuitenkin tunnistanut tiettyjä taksonomiakelpoisia pääomamenoja (CapEx). Nämä liittyvät leasing-ajoneuvojen käyttöön (CCM6.5) sekä kiinteistöjen ostamiseen ja omistamiseen (CCM 7.7). Leasing-ajoneuvojen käyttöön (CCM6.5) liittyvät pääomamenot on määritetty IFRS-konsernilaskennan mukaisesti tehtyjen käyttöoikeusomaisuuskohteiden lisäysten perusteella eritellen ajoneuvoihin liittyvät lisäykset tosiesarjan perusteella. Kiinteistöjen ostamiseen ja omistamiseen (CCM 7.7) liittyvät pääomamenot on määritetty kirjanpidon tilien perusteella sisältäen käyttöoikeusomaisuus- ja käyttöomaisuuskohteiden lisäykset rakennuksille. Kaksinkertainen laskenta eri toimintojen välillä on vältetty hyödyntämällä laskennassa eri tilejä ja muita kirjanpidon dimensioita.

Luokitus-järjestelmä	Tunnistetut taloudelliset toiminnot	Kuvaus	Luokitusjärjestelmän arviointi	CapEx
CCM 6.5*	Moottoripyörillä, henkilöautoilla ja kevyillä hyötyajoneuvoilla tapahtuva liikenne	M1-, N1- ja L-luokan ajoneuvojen hankinta, rahoitus, leasing, vuokraus ja käyttö	Tokmanni-konsernissa tämä liittyy pääomamenoihin (CapEx), jotka koskevat henkilö- ja yritysautojen leasingsopimuksia. Tokmanni ei ole kyennyt saamaan tietoja, kuinka ajoneuvot täyttävät ei merkittävää haittaa -kriteeristöön liittyvät vaatimukset.	✓
CCM 7.7**	Rakennusten hankinta ja omistaminen	Kiinteistöjen ostaminen ja kyseisten kiinteistöjen omistaminen	Tokmanni-konsernissa tämä liittyy pääomamenoihin (CapEx), jotka koskevat Tokmanni-konsernin ostamia ja omistamia kiinteistöjä. Tokmanni-konserni ei kyennyt saamaan tietoja, kuinka kiinteistöt täyttävät ei merkittävää haittaa -kriteeristöön liittyvät vaatimukset.	✓

* Luokitusjärjestelmän CCM 6.5. toiminto pitää sisällään autosopimusten lisäykset taseeseen käyttöoikeusomaisuuserinä tilikauden aikana.

** Luokitusjärjestelmän CCM 7.7 toiminto pitää sisällään tilikauden aikana tehdyt rakennusten ja rakennelmien lisäykset, jotka koskevat valmiita kiinteistöjä, sekä kiinteistöjen vuokrasopimusten lisäykset taseeseen käyttöoikeusomaisuuserinä.

Erittely EU-taksonomian tarkoittamista pääomamenoista

Tuhatta euroa	2024	2023
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (Liite 3.1)	38 161	120 316
Aineettomat hyödykkeet (Liite 3.2)	1 169	42 569
Käyttöoikeusomaisuuserät (Liite 3.1)	102 894	360 434
Yhteensä	142 224	523 319

Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvistä tuotteista tai palveluista saatu osuus liikevaihdosta – vuotta 2024 koskevat tiedot

Taloudelliset toiminnot	Koodi(t)	Liikevaihto	Osuus liikevaihdosta, 2024	Merkittävän edistämisen kriteerit						Ei merkittävää haittaa -kriteerit (DNSH)						Luokitusjärjestelmän mukaisten (A.1) tai luokitusjärjestelmäkelpoisten (A.2) osuus liikevaihdosta, 2023	Luokka mahdollistava toiminta	Luokka siirtymätoiminta
				Ilmastomuutoksen hillintä	Ilmastomuutokseen sopeutuminen	Vesi	Ympäristön pilaantumisen	Kiertotalous	Biologinen monimuotoisuus	Ilmastomuutoksen hillintä	Ilmastomuutokseen sopeutuminen	Vesivarat	Ympäristön pilaantumisen	Kiertotalous	Biologinen monimuotoisuus			
				K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E		
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot		tuhatta euroa	%													%	M	S
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																		
Ympäristön kannalta kestävästä (luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.1.)		0	0 %													0 %		
Josta mahdollistavat toiminnot		0	0 %													0 %		
Josta siirtymätoiminnot		0	0 %													0 %		
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																		
				KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	E/KE L	E/KE L									
Luokitusjärjestelmäkelpoisista mutta ei ympäristön kannalta kestävästä (muista kuin luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.2)		0	0 %													0 %		
A. Luokitusjärjestelmäkelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto (A.1 + A.2)		0	0 %													0 %		
B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT																		
Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto		1 674 960	100 %															
Yhteensä		1 674 960	100 %															

Kokonaisliikevaihto vastaa IFRS:n mukaisen konsernitilinpäätöksen tuloslaskelman rivillä ”Liikevaihto” raportoitua lukua. Konsernin laadintaperiaatteet liikevaihdon määritelmälle löytyvät tilinpäätöksen osiosta 2.2.

Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvien tuotteiden ja palvelujen osuus pääomamenoista – vuoden 2024 tiedot

				Merkittävän edistämisen kriteerit						Ei merkittävää haittaa -kriteerit (DNSH)									
	Koodi(t)	Pääomamenot	Osuus pääomamenoista a, 2024	Ilmastomuutoksen hillintä	Ilmastomuutokseen sopeutuminen	Vesi	Ympäristön pilaantuminen	Kiertotalous	Biologinen monimuotoisuus	Ilmastomuutoksen hillintä	Ilmastomuutokseen sopeutuminen	Vesi	Ympäristön pilaantuminen	Kiertotalous	Biologinen monimuotoisuus	Vähimmäistason suojatimet	Luokitusjärjestelmän mukaisten (A.1) tai luokitusjärjestelmäkelpoisten (A.2) osuus pääomamenoista, 2023	Luokka mahdollistava toiminta	Luokka siirtymätoiminta
Taloudelliset toiminnot		tuhatta euroa	%	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	S
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot																			
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																			
Ympäristön kannalta kestävien (luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.1.)																			
		0	0 %														0 %		
Josta mahdollistavat toiminnot																			
		0	0 %														0 %		
Josta siirtymätoiminnot																			
		0	0 %														0 %		
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																			
				KEL, E/KEL	KEL, E/KEL	KEL, E/KEL	KEL, E/KEL	E/KE L	E/KE L										
Moottoripyörillä, henkilöautoilla ja kevyillä hyötyajoneuvoilla tapahtuva liikenne	CCM 6.5	602	0 %	KEL	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KE L	E/KE L								0 %		
Rakennusten hankinta ja omistaminen	CCM 7.7	103 044	72 %	KEL	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KE L	E/KE L								0 %		
Luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.2)		103 646	73 %	73 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %								0		
A. Luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen pääomamenot (A.1+A.2)		103 646	73 %	73 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %								0 %		
B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMAKELPOISET TOIMINNAT																			
Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisista toiminnoista koostuva pääomameno		38 578	27 %																
Yhteensä		142 224	100 %																

Tokmanni on määritellyt pääomamenot (nimittäjä), 142 224 tuhatta euroa, luokittelujärjestelmän ohjeistuksen mukaisesti. Pääomamenot sisältävät Tokmannin aineettomien hyödykkeiden, aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden sekä käyttöoikeusomaisuuserien (vuokrasopimukset) lisäykset tilikauden aikana.

Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyviin tuotteisiin ja palveluihin liittyvä osuus toimintamenoista – vuoden 2024 tiedot

				Merkittävän edistämisen kriteerit						Ei merkittävää haittaa -kriteerit (DNSH)							Luokitusjärjestelmän mukaisien (A.1) tai luokitusjärjestelmäkelpoisten (A.2) osuus toimintamenoista, 2023	Luokka (mahdollistava toiminta) (20)	Luokka (siirtymä toiminta) (21)
	Koodi(t)	Toimintameno t	Osuus toimintamenoista, 2024	Ilmastomuutoksen hillintä	Ilmastomuutokseen sopeutuminen	Vesi	Ympäristön pilaantuminen	Kiertotalous	Biologinen monimuotoisuus	Ilmastomuutoksen hillintä	Ilmastomuutokseen sopeutuminen	Vesi	Ympäristön pilaantuminen	Kiertotalous	Biologinen monimuotoisuus	Vähimmäistason suojatimet			
Taloudelliset toiminnot		tuhatta euroa	%	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	S
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot																			
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																			
Ympäristön kannalta kestävien (luokitusjärjestelmän mukaisien) toimintojen toimintamenot (A.1.)		0	0 %														0 %		
Josta mahdollistavat toiminnot		0	0 %														0 %		
Josta siirtymätoiminnot		0	0 %														0 %		
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																			
				KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	KEL; E/KEL	E/KE L	E/KE L										
Luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin luokitusjärjestelmän mukaisien) toimintojen toimintamenot (A.2)		0	0 %														0 %		
A. Luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen toimintamenot (A.1+A.2)		0	0 %														0 %		
B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMAKELPOISET TOIMINNAT																			
Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisista toiminnoista koostuva toimintameno		1 034	100 %																
Yhteensä		1 034	100 %																

Konserni on määritellyt toimintamenojen kokonaiskulut (nimittäjä), 1 034 tuhatta euroa, luokittelujärjestelmän ohjeistuksen mukaisesti. Toimintamenot sisältävät Konsernin lyhytaikaiset leasing-kulut.

Ydinenergiaan liittyvät toiminnot	
Yritys toteuttaa tai rahoittaa tutkimusta, kehittämistä, demonstrointia ja käyttöönottoa liittyen sellaisiin innovatiivisiin sähköntuotantolaitoksiin, jotka tuottavat energiaa ydinreaktion avulla siten, että polttoainekierrosta aiheutuu mahdollisimman vähän jätettä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Ei
Yritys toteuttaa tai rahoittaa sähköön tai prosessilämmön tuottamiseen tarkoitettujen uusien ydinlaitosten rakentamista ja turvallista käyttöä, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa, varten, sekä niiden turvallisuuden parantamista käyttäen parasta käytettävissä olevaa teknologiaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Ei
Yritys toteuttaa tai rahoittaa olemassa olevien sähköä tai prosessilämpöä tuottavien ydinlaitosten turvallista toimintaa, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa ydinenergiasta, varten, sekä niiden turvallisuuden parantamista, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Ei
Fossiiliseen kaasuun liittyvät toiminnot	
Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien sähköntuotantolaitosten rakentamista tai toimintaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Ei
Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien yhdistettyjen lämpöä tai jäähdytystä ja sähköä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Ei
Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien lämpöä tai jäähdytystä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Ei

E1 Ilmastonmuutos

(SBM-3)

Tokmanni-konserni on siirtymävaiheessa, jossa kehitetään ja integroidaan konsernitason ympäristöpolitiikkoja, tavoitteita sekä tiedonkeruuta ja tiedonkeruun prosesseja. Tämä vaikuttaa kykyyn raportoida tiettyjä tausta-arviointeja ja tulevia tavoitteita konsernitason tasolla. Ilmastoan liittyvää raportointia kehitetään edelleen vuoden 2025 aikana, jotta tiedot pystytään esittämään nykyistä luotettavammin ja kattavammin vuoden 2025 kestävyysarviointikatsauksessa. Vuoden 2024 raportissa tiedot annetaan joko konserni-, segmentti- tai myymäläketjutasolla.

Olennaiset ilmastoan liittyvät kestävyysseikat ja niiden hallinta

Vuonna 2024 tehdyssä DMA:ssa olennaisiksi tunnistetut IROt sekä niiden sijainti arvoketjussa on esitetty alla olevassa taulukossa. Kaikki vaikutukset voivat realisoitua sekä lyhyellä, keskipitkällä että pitkällä aikavälillä. Riskit ja mahdollisuudet voivat realisoitua keskipitkällä sekä pitkällä aikavälillä. Ilmastonmuutoksesta aiheutuvat kustannukset ja toiminnan hankaloituminen on fyysinen riski, joka liittyy ilmastonmuutokseen sopeutumiseen. Riittämättömästä toiminnasta aiheutuvat kustannukset ja mainehaitta, sekä kasvavasta ilmastosääntelystä johtuvat kustannukset ovat siirtymäriskejä. Mahdollisuudet, fyysinen riski, sekä riittämättömästä toiminnasta johtuva siirtymäriskei realisoituvat riippuen siitä, miten hyvin onnistutaan olennaisten vaikutusten hallinnassa. Tässä luvussa esitetyt mittareita ei ole varmentanut muu ulkoinen varmentaja PwC:n lisäksi.

Ilmastoön liittyvät IROt

Sijainti arvoketjussa

Olennaiset IROt	Sijainti arvoketjussa	Kuvaus
Vaikutus: scope 1–2 päästöt	● ●	Ilmastonmuutosta edistäviä kasvihuonekaasupäästöjä syntyy suoraan yrityksen omista toiminnoista, kuten omista ajoneuvoista sekä energiankulutuksesta.
Vaikutus: scope 3 päästöt	● ● ●	Ilmastonmuutosta edistäviä kasvihuonekaasupäästöjä syntyy yhteistyökumppaneiden toiminnoista, kuten raaka-aineiden käytöstä, tuotteiden valmistuksesta, logistiikasta ja jätteistä. Tokmanni-konsernin liiketoiminta perustuu laajan ja kasvavan tuotevalikoiman tuotteiden myyntiin, jonka seurauksena päästöt realisoituvat. Tarjoamalla tuotteita, joilla on pienempi ympäristövaikutus, ja vaikuttamalla asiakkaiden käyttäytymiseen tuotevalikoimaa kehittämällä voidaan vähentää päästöjä ja ilmastovaikutuksia arvoketjun loppupäässä. Tätä toteutetaan esimerkiksi toimittajavuorovaikutuksen avulla kehottaen toimittajia liittymään amfori BEPlin ja asettamaan tieteeseen perustuvia päästövähennystavoitteita.
Vaikutus: energiankulutus	● ●	Lisääntyvä energiankulutus johtaa suurempiin ilmastovaikutuksiin, kun liiketoimintaa laajennetaan uusille markkinoille ja uusiin paikkoihin sekä tuotevalikoimaa laajennetaan. Oman toiminnan vaikutuksia vähennetään uusiutuvan energian käytön ja energiatehokkuuden avulla.
Riski: ilmastonmuutoksesta aiheutuvat kustannukset ja toiminnan hankaloituminen	● ●	Ilmastonmuutoksesta johtuvat olosuhteiden muutokset saattavat johtaa omaisuusvahinkoihin, kustannusten nousuun tai toiminnanhäiriöihin raaka-ainesaatavuuden kautta.
Riski: riittämättömästä toiminnasta aiheutuvat kustannukset ja mainehaitta	● ● ●	Riittämättömistä ilmastotoimista saattaa aiheutua mainehaittaa johtuen kykenemättömyyteen houkutella asiakkaita, liikekumppaneita sekä sijoittajia. Tiukentuvien säännösten noudattamatta jättämisestä saattaa aiheutua sakkoja.
Riski: kasvavasta ilmastosääntelystä johtuvat kustannukset	● ●	Tiukentuva sääntely, kuten EUDR, merikuljetuksia koskevasta CBAM-järjestelmä ja materiaalien hankintaan ja loppukäyttöön liittyvä regulaatio, aiheuttaa lisäresurssien tarvetta ja muita lisäkustannuksia.
Mahdollisuus: toiminnan optimoinnista saavutetut kustannussäästöt sekä mainehyöty	● ● ●	Odotuksia vastaavalla tai ylittävällä ilmastotyöllä parannetaan mainetta ja kilpailukykyä sekä houkuttelee tietoisia asiakkaita, liikekumppaneita ja sijoittajia. Vastuullisuusyhtiö vaatii toiminnan optimointia, josta aiheutuu myös kustannussäästöjä.

Tokmanni-konserni on tunnistanut yleisluontoisen riskin, joka koskee strategian ja liiketoimintamallin kykyä vastata ilmastonmuutokseen liittyviin kielteisiin vaikutuksiin sekä riskeihin. Tokmanni-konserni ei ole vielä tehnyt virallista resilienssianalyysiä konsernitasonlailla. Tätä käsitellään aiempaa perusteellisemmin strategiapäivityksen aikana vuonna 2025.

Siirtymäsuunnitelma

(E1-1)

Tokmanni-konserni ei ole vielä laatinut virallista siirtymäsuunnitelmaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Suunnitelman puuttuminen johtuu tarpeesta kerätä ja analysoida konsernitason tietoja kattavasti ja vuoden 2023 yritysostojen myötä meneillään olevasta integroinnista. Tokmanni-konserni on sitoutunut kehittämään ja toteuttamaan pitkän aikavälin siirtymäsuunnitelman kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja liiketoimintamallin mukauttamiseksi Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteisiin.

Raportointikauden aikana konserni laski perusvuoden arvot ja asetti päästövähennystavoitteet scope 1, 2 ja 3 -päästöjen osalta Science Based Targets -aloitteen (SBTi) mukaisesti. Uudet tavoitteet toimitetaan SBTi:n hyväksyttäväksi vuonna 2025. Tokmanni-konserni laatii tavoitteiden hyväksynnän jälkeen uusien tieteesen perustuvien tavoitteiden mukaisen siirtymäsuunnitelman, joka on linjassa myös konsernin uuden strategian kanssa.

Ilmastoön liittyvien vaikutusten hallintaa koskevat toimintaperiaatteet

(E1-2)

Tokmanni-konsernilla ei ole erillistä ilmastoön tai ympäristöön liittyvää toimintaperiaatetta. Tokmanni-konserni on parhaillaan laatimassa ilmastomuutokseen liittyviä konsernitason toimintaperiaatteita, tavoitteita ja toimintasuunnitelmia, ja se aikoo ottaa käyttöön uuden ympäristöpolitiikan vuonna 2025.

Nykyisellään ilmastotyö on sisällytetty strategiaan. Konserni pyrkii vähentämään ympäristövaikutuksia eettisen toimintaohjeensa ja strategiansa mukaisesti kattaen kaikki olennaiset kestävyysseikat. Toimintaohjeessa todetaan yleisellä tasolla, että konserni pyrkii lieventämään toimintansa haitallisia ympäristövaikutuksia ja odottaa yhteistyökumppaneidensa pyrkivän samaan. Lisätietoja eettisestä toimintaohjeesta löytyy luvusta: Hyvään hallintotapaan liittyvät toimintaperiaatteet

Tämän lisäksi konserni odottaa toimittajiensa ja palveluntarjoajiensa sitoutuvan toimittajien toimintaohjeeseen, joka perustuu amfori BSCI:n eettisiin periaatteisiin. Lisätietoja toimittajien toimintaohjeesta löytyy luvusta: Arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat politiikat. Ympäristönsuojelun osalta amfori BSCI:n allekirjoittajat sitoutuvat yleisellä tasolla tunnistamaan toimintansa ympäristövaikutukset ja toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä, joilla ehkäistään, lievennetään ja korjataan ympäröiviin yhteisöihin, luonnonvaroihin, ilmastoön ja ympäristöön yleisesti kohdistuvia haitallisia vaikutuksia.

Parantaakseen toimitusketjunsä riskimaiden toimijoiden suoriutumista ympäristökysymyksissä Tokmanni-konserni on liittynyt amfori BEPI -ympäristöarviointiohjelman jäseneksi. Amfori BEPI -ohjelma tarjoaa työkaluja, ohjeita ja arviointeja keskeisten ympäristöhaasteiden, kuten energiankäytön, vedensäätön, kemikaalien hallinnan ja jätteiden vähentämisen ratkaisemiseksi.

Ilmastovaikutusten lieventämiseen tähtäävät toimet

(E1-3, MDR-A)

Alla olevissa taulukoissa kuvataan keskeisiä raportointikaudella toteutettuja ja suunniteltuja toimia, joilla pyritään ehkäisemään tai lieventämään olennaisia kielteisiä vaikutuksia ja vähentämään riskejä. Taulukossa kuvataan myös toimia, joilla pyritään hyödyntämään ilmastoön ja energiaan liittyviä mahdollisuuksia. Toimet esitetään taulukoissa joko konserni-, segmentti- tai myymäläketjutasolla. Käytetyt raportointisegmentit on avattu kestävyys selvityksen alussa olevassa taulukossa.

IROjen hallitsemiseksi ja ilmastomuutokseen liittyvien toimien ohjaamiseksi Tokmanni-konsernilla on eettinen toimintaohje ja toimittajien toimintaohjeet, jotka ylätasolla ohjaavat toimintaa läpi arvoketjun. Yksi keskeisistä toimista kaikkien ilmastoön ja energiaan liittyvien IROjen hallitsemiseksi on uuden, nykyistä yksityiskohtaisemman ympäristöpolitiikan luominen Tokmanni-konsernille vuonna 2025. Toimien tehokkuutta mitataan seuraavassa luvussa, Menestyksen mittaaminen, esitettyjen tavoitteiden avulla. Raportointikaudella ei toteutettu korjaavia toimenpiteitä.

Eettinen toimintaohje:

Tokmanni-konserni lieventää toimintansa haitallisia ympäristövaikutuksia ja odottaa kumppaneidensa pyrkivän samaan.

Toimittajien toimintaohjeet:

Tokmanni-konsernin tavarantoimittajat ovat sitoutuneet tunnistamaan toimintansa ympäristövaikutukset ja toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä, joilla ehkäistään, lievennetään ja korjataan ympäröiviin yhteisöihin, luonnonvaroihin, ilmastoön ja koko ympäristöön kohdistuvia haitallisia vaikutuksia.

Ilmastomuutokseen liittyviin vaikutuksiin ja niistä johtuvien riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät toimenpiteet

Toimet, joilla pyritään ehkäisemään ja vähentämään scope 1–3 päästöjä

Toimet 2024	Tulokset	Suunnitellut toimet 2025	Toimien soveltamisala
Tokmanni-konserni: Laskettiin Tokmanni-konsernin perusvuoden päästöt ja määriteltiin uudet scope 1, 2 ja 3 -ilmastotavoitteet SBTi:n lyhyen aikavälin kriteerien mukaisesti.	Tokmanni-konserni: Uudet ilmastotavoitteet ohjaavat konsernin ilmastotyötä vuodesta 2025 alkaen. Scope 1 ja 2 -tavoitteiden asettaminen liittyy epäsuorasti erilaisiin hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen tähtääviin toimiin. Scope 3 -sitoumuksen tavoitteiden asettaminen liittyy toimitusketjun hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen.	Tokmanni-konserni: Uudet ilmastotavoitteet lähetetään SBTi:lle validoitavaksi. Siirtymäsuunnitelma laaditaan scope 1:n ja 2:n osalta.	Tokmanni-konserni: Scope 1 ja 2 -tavoitteet kattavat konsernin omat toiminnot Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa. Scope 3 -tavoite kattaa luokkaan 3.1 kuuluvat toimittajat arvoketjun alkupäässä.
Tokmanni-segmentti: Kannustettiin toimittajia edistykseen ilmastotyöhön ja tieteeseen perustuvien ilmastotavoitteiden asettamiseen vuoropuhelun avulla.	Tokmanni-segmentti: Yhä useampien toimittajien odotetaan ryhtyvän ilmastotoimiin, ja asettavan SBT-tavoitteet, joiden avulla vähennetään kielteisiä ilmastovaikutuksia ja toimitusketjun päästöjä.		Tokmanni-segmentti: Tokmanni-segmentin scope 3, luokan 3.1 toimittajat.
Tokmanni-myymläketju: Käytettiin logistiikkakumppanin EcoDelivery-kuljetuksia, joka kattaa Aasian toiminnot. Keskitettiin logistiikkatoiminnot Mäntsälään.	Tokmanni-myymläketju: * Siirtymällä EcoDelivery-kuljetuksiin, eli vaihtamalla polttoaineita, vältettiin 5 830 t CO ₂ päästöjä raportointikauden aikana. Logistiikkakeskusten keskittäminen liittyy päästöjä aiheuttavien prosessien korvaamiseen. Kaiken kaikkiaan liikenteen päästöt vähenevät.		Tokmanni-myymläketju: Kuljetukset arvoketjun alkupäässä ja Tokmanni-myymläketjun oma toiminta Suomessa.

* Tieto 5 830 t CO₂-ekv vältetyistä päästöistä on saatu logistiikkapalvelujen tarjoajalta. Tarkempia tietoja tämän toimen vaikutuksista esitetään jäljempänä tavoitteita koskevassa osassa. Logistiikkatoimintojen keskittämisen määrällisiä vaikutuksia ei voida määrittellä.

Energiankulutukseen liittyvät toimet

Edellä olevassa taulukossa mainittu scope 1 ja 2 -päästöjen vähentämistä koskeva siirtymäsuunnitelma sisältää myös energiatehokkuustoimia.

Toimet 2024	Tulokset	Toimien soveltamisala
Tokmanni-konserni: Hankittiin ja otettiin käyttöön EG EnerKey -energianhallintajärjestelmä.	Tokmanni-konserni: Energiankulutuksen vähentäminen ja energiatehokkuuden hallinnan parantaminen vähentävät päästöjä. Energianhallintajärjestelmän hankkiminen liittyy energiatehokkuuden parantamiseen. Tulosten odotetaan näkyvän pitkällä aikavälillä.	Tokmanni-konserni: Oma toiminta Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa

Tokmanni-segmentti: Sähkön kulutuksen etämonitorointi otettiin käyttöön 17 myymälässä. Pilotoitiin reaaliaikaista ennakoivaa analytiikkajärjestelmää myymälöiden energiankäytön optimoimiseksi. Päivitettiin 20 kohteen ulkovalaistus LED-valaistukseen. Jatkettiin myymälöiden lämmityslähteiden arviointia ja kartoitettiin mahdollisuuksia siirtyä kahdessa kohteessa öljy- ja kaasulämmityksestä uusiutuviin energialähteisiin. Tilattiin uusien aurinkovoimaloiden asennus kuuden kiinteistön katolle. Niiden kokonaiskapasiteetti on 1 725,7 kWp. Käytettiin 5 255 MWh ja myytiin 940 MWh aurinkosähköä.	Tokmanni-segmentti: Lämmityksen ja sähkön aiheuttamien päästöjen vähentäminen perustuu energiatehokkuuteen ja uusiutuviin energialähteisiin. Energian kokonaiskulutus väheni 7 % vuoteen 2023 verrattuna.	Tokmanni-segmentti: Oma toiminta Suomessa.
Dollarstore-segmentti: Myymälöiden sähkönkulutustietojen avulla arvioitiin mahdollisia toimenpiteitä, kuten uusien rutiinien käyttöönottoa ja energiatehokkaaseen valaistukseen siirtymistä, energiankulutuksen vähentämiseksi.	Dollarstore-segmentti: Sekä sähkönkulutuksen, että siitä johtuvien kustannusten väheneminen myymälöissä, joissa mittaukset on tehty. Esimerkkejä ovat Ulricehamnin, Moran ja Mariestadin myymälät, joissa sähkönkulutus väheni yhteensä 19,5 % modernisointien, kuten uudenlaisen katon asentamisen, seurauksena. Näiden myymälöiden osuus Dollarstore-segmentin myymälöistä on 1,8 % (neliömetreinä, 31.12.2024).	Dollarstore-segmentti: Oma toiminta Ruotsissa ja Tanskassa.

Ilmastotyöhön ei ole osoitettu merkittäviä CapEx- tai OpEx-menoja ennen virallisen siirtymäsuunnitelman valmistumista. Konserni on tunnistanut vuoden 2024 tiettyjä taksonomiakelpoisia pääomamenoja (CapEx), joita ei kuitenkaan toimenpidekohtaisesti kyetä erottelemaan Tokmanni-konserni on kuitenkin osoittanut henkilöresursseja, (vastuullisuuden ohjausryhmän ja vastuullisuustiimit) jotka työskentelevät vastuullisuus- ja ilmastotavoitteiden parissa. Uusiutuvan energian ja energiatehokkuustoimien hallinnointi edellyttää myös kiinteistöjen hallintatiimiltä resursseja. Ilmastokysymysten hallinta muodostaa merkittävän osan näistä vastuullisuuteen osoitetuista resursseista, sillä se on yksi vastuullisuuden kolmesta avainalueesta. Resurssien jakautumista eri vastuullisuusteemojen tai avainalueiden välillä ei ole seurattu, eikä sitä siksi voida luotettavasti arvioida.

Menestyksen mittaaminen

(E1-4, MDR-T)

Alla olevissa taulukoissa kuvataan asetettuja tavoitteita, jotka liittyvät olennaisten kielteisten vaikutusten ja riskien ehkäisemiseen ja lieventämiseen. Taulukossa kuvataan myös toimia, joilla pyritään edistämään olennaisia mahdollisuuksia, vaikutusten tehokkaan hallinnan kautta. Sidosryhmät eivät osallistuneet suoraan tavoitteiden asettamiseen. Tavoitteet esitetään taulukoissa joko konserni-, segmentti- tai myymäläketjutasolla.

Vuodelle 2024 oli asetettu vain segmentti- ja myymäläketjutaso tavoitteita. Tokmanni-konserni keskittyi kehittämään tiedonkeruuta ja yhteisiä mittareita, joita tarvitaan konsernitason ilmastotavoitteiden asettamiseen. Tokmanni-konserni laski vuonna 2024 perusvuoden scope 1, 2 ja 3 -päästöille sekä määrittä uudet lyhyen aikavälin päästövähennystavoitteet. Vuonna 2025 keskitytään SBT-tavoitteiden validointiprosessiin ja uusien konsernitason ilmastotavoitteiden toteuttamiseen.

Ilmastomuutokseen liittyviin vaikutuksiin ja niistä johtuvien riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet

Scope 1 ja 2*

Raportointi-segmentti	Tavoitteet	Perusvuosi ja -arvo	Tavoitteiden soveltamisala	Tulokset 2024
Tokmanni-segmentti	SBT: 70 % (13 174 t CO ₂ -ekv) absoluuttinen päästövähennys vuoteen 2025 mennessä	Scope 1 ja 2 -päästöt 2015: 18 820 t CO ₂ -ekv	SBT scope 1 ja 2 -tavoite kattaa kaikki Tokmanni-segmentin omat toiminnot Suomessa	71,5 % (13 447 t CO ₂ -ekv) absoluuttinen päästövähennys
Tokmanni-myymläketju	2025: Hiilineutraalius (0 CO ₂ e) oman toiminnan osalta	Scope 1 ja 2 -päästöt 2015: 18 820 t CO ₂ -ekv	Hiilineutraaliustavoite kattaa myymäläketjun scope 1 ja 2 -päästöt	5 315 t CO ₂ -ekv

* Scope 1, 2 ja 3 -ilmastotavoitteet ovat tieteeseen perustuvat SBT-aloitteen V4.1 (2020) kriteeristön mukaiset, ja noudattavat 1,5 asteen kehityspolkua. Muita skenaarioita ei huomioitu, eikä saatavilla vielä ollut alakohtaista hiilestä irtautumisen kehityspolkua. Tavoitteita asetettaessa ei huomioitu merkittäviä toiminnan muutoksia. Tästä syystä, toiminnan merkittävästi kasvettua, tavoitteet arvioidaan vuonna 2025 uudelleen. SBTi on validoinut scope-tavoitteet ja perustasot. GHG-protokollan mukainen laskenta ja scope 1 ja 2 on määritelty tarkemmin Kasvihuonekaasupäästöjen laskentamenetelmien yhteydessä luvussa: Kasvihuonekaasupäästöt 2024. Perusvuosi 2015 edustaa tämänhetkistä tilannetta toimintojen ja ulkoisten tekijöiden vaikutusten osalta vuosien 2013–2017 sääolosuhteisiin ja energiankulutukseen tehdyn vertailun perusteella. Shoe Housen päästöt sisältyvät vasta vuosien 2023 ja 2024 laskentaan. Tavoitteiden rajaukset ovat yhdenmukaisia luvussa: Kasvihuonekaasupäästöt 2024, esitettyjen laskentamenetelmien ja rajausten kanssa.

Scope 3*

Raportointi-segmentti	Tavoitteet	Perusvuosi ja -arvo	Tavoitteiden soveltamisala	Tulokset 2024
Tokmanni-segmentti	SBT: 80 %:lla toimittajista (perustuen hankintamenoihin) on tieteeseen perustuvat tavoitteet vuoteen 2025 mennessä	Osuus toimittajista, joilla on SBTi-sitoumus vuonna 2019: 2 %	Scope 3 -sitoutumistavoite kattaa Tokmanni-segmentin arvoketjun alkupään päästöt luokassa 3.1. ostetut tuotteet ja palvelut	47,6 % toimittajista on asettanut SBT-tavoitteet

* Scope 3 -sitoutumistavoite lasketaan luokan 3.1 ostettujen tuotteiden ja palveluiden menojen perusteella. Prosenttiosuus sisältää kaikki toimittajat, jotka ovat asettaneet SBT-tavoitteet joko itsenäisesti tai emoyhtiönsä kautta, sekä toimittajat, jotka ovat sitoutuneet asettamaan SBT-tavoitteet.

Arvoketjun alkupään kuljetusten päästöintensiteetti*

Raportointi-segmentti	Tavoitteet	Perusvuosi ja -arvo	Tavoitteiden soveltamisala	Tulokset 2024
Tokmanni-segmentti	Intensiteetti pidetään vuoden 2015 tasolla suhteessa liikevaihtoon.	Intensiteetti 2015: 11,5 t CO ₂ /MEUR	Päästöintensiteettitavoite sisältää arvoketjun alkupään kuljetusten ja jakelun päästöt	Intensiteetti: 14,3 t CO ₂ / MEUR

* Kuljetuspäästöjen intensiteetti lasketaan luokan 3.4 kuljetus- ja jakelupäästöjen inventaarion perusteella, joka on esitetty luvussa: Kasvihuonekaasupäästöt 2024.

Energiankulutukseen liittyvät tavoitteet

Tavoitteet saavutettiin edellisessä luvussa kerrottujen energiatehokkuustoimien ansiosta.

Energiankulutus*

Raportointi-segmentti	Tavoitteet*	Perusvuosi ja -arvo	Tavoitteiden soveltamisala	Tulokset 2024
Tokmanni-segmentti	Vähennetään vertailukelpoista energiankulutusta 1 % (1 303 MWh) verrattuna vuoteen 2023	2023: 130 338 MWh	Tavoite kattaa segmentin oman toiminnan energiankulutuksen Suomessa	Energiankulutus -7 % (9 124 MWh) vuoteen 2023 verrattuna

* Vertailtavissa olevan energiankulutuksen muutos on laskettu Tokmanni-segmentin kokonaisenergiankulutuksen perusteella. Energiatiedot ja keruumenetelmät on esitetty osiossa: *Energiankulutus 2024*.

Aurinkovoimalat

Raportointi-segmentti	Tavoitteet*	Perusvuosi ja -arvo	Tavoitteiden soveltamisala	Tulokset 2024
Tokmanni-myymläketju	2024: Asennetaan 8 uutta aurinkovoimalaa (2 000 kWp)	-	Tavoite koskee myymäläketjun omaa toimintaa Suomessa	Asennetut aurinkovoimalat: 6 kpl (1 726 kWp)

Tokmanni-segmentti saavutti SBT-tavoitteensa scope 1 ja 2 -päästöjen osalta. Tulos oli 71,5 %:n eli 13 447 t CO₂-ekv:n absoluuttinen päästövähennys perusvuoteen 2015 verrattuna. Scope 1 -päästöt vähenivät 17,5 % ja markkinaperusteiset scope 2 -päästöt 19,1 % vuoteen 2023 verrattuna. Keskeisiä toimia tavoitteen saavuttamiseksi olivat kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen, aurinkovoimaloiden asentaminen ja uusiutuvan energian käytön lisääminen. Esimerkiksi älykkäällä automaatiolla vähennettiin pilottimyymlän kaasun hankintakuluja yli 30 %, mikä vastaa 14 t CO₂-ekv:n päästövähennystä.

SBT scope 1 ja 2 -tavoitteen lisäksi Tokmanni-myymläketjulla on omana tavoitteenaan saavuttaa hiilineutraalius omassa toiminnassa vuonna 2025. Tokmanni-myymläketjun scope 1 ja 2 -päästöt olivat 5 315 t CO₂-ekv vuonna 2024. Hiilineutraaliuden saavuttaminen vuonna 2025 edellyttäisi, että vuoden 2025 lopussa jäljellä olevat scope 1 ja 2 päästöt katettaisiin kompensaatiolla.

Scope 3 -päästöjä koskevaa sitoutumistavoitetta ei saavutettu. Toimittajien sitouttamiseen osoitetut resurssit eivät ole olleet riittäviä, ja on tunnistettu tarve näiden lisäämiselle. Vuoden 2024 aikana keskityttiin konsernin hankintaprosessien integrointiin ja yhtenäistämiseen sekä koko konsernin scope 3 -laskentaprosessin parantamiseen. Vuoden 2025 aikana Tokmanni-konserni toimittaa uudet tavoitteet SBT:lle validoitavaksi ja kehittää konsernitason toimittajien sitouttamisohjelmaa yhteistyössä Shanghain-hankintatoimiston kanssa. Tähän työhön ei ollut asetettu resursseja vuonna 2024.

Arvoketjun alkupään logistiikkapäästöjen vähentämiseksi Tokmanni-myymläketju teki yhteistyötä merkittävän kuljetuskumppanin kanssa, joka pystyi tarjoamaan ekologisia kuljetuspalveluja. Tätä palvelua käytettiin yli 89 %:ssa Tokmanni-myymläketjun kuljetuksissa Aasiassa. Samanaikaisesti kuljetusreittejä oli kuitenkin suunniteltava uudelleen, sillä Suezin kanavaa ei ole voitu käyttää. Tämä johti kuljetusetäisyyksien odottamattomaan kasvuun. Esimerkiksi kontin kuljettaminen Kiinan Ningbosta Helsinkiin aiheutti 2,03 t CO₂-ekv:n päästöt fossiilisista polttoaineista vuonna 2023. Vuonna 2024 sama reitti johti 3,03 t CO₂-ekv:n päästöihin fossiilisista polttoaineista ja 0,72 t CO₂-ekv:n päästöihin ekologisista kuljetuspalveluista. Näin ollen ekologisen toimituksen käytöllä saavutettiin vain 65 %:n vähennys kuljetusten päästöissä vuoteen 2023 verrattuna, kun odotettu vähennys oli 80 %.

Toinen keskeinen logistiikkapäästöjen vähentämiseen tähtäävä toimenpide vuonna 2024 oli Tokmanni-myymläketjun logistiikkatoimintojen keskittäminen Mäntsälään, jossa on kaksi logistiikkakeskusta. Ulkoinen varastotoiminta supistettiin vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Näiden toimien määrällinen vaikutus päästöihin arvioidaan vuonna 2025.

Logistiikan päästöjen vähentämiseen tähtäävistä toimista huolimatta päästöintensiteettitavoitetta ei saavutettu 2024. Sen lisäksi, että kuljetusetäisyydet Aasiasta kasvoivat odottamattomasti, osa Bulgariasta tulevista kuljetuksista siirrettiin konttikuljetuksista kuorma-autokuljetuksiin, mikä lisäsi kuormakohtaisia päästöjä.

Tokmanni-konsernin ilmastotyö on siirtymävaiheessa. Kyse on siirtymisestä Tokmanni-myyväläketjun ilmastotavoitteista konsernitason ilmastotavoitteisiin. Siirtymävaiheen vuoksi konsernitason hiilestä irtautumisen keinoja ja vuoden 2030 ilmastotavoitetta ei voida tällä hetkellä raportoida. Vuoden 2025 aikana konserni asettaa tieteeseen perustuvat tavoitteet ja aloittaa ilmastoa koskevan siirtymäsuunnitelman laatimisen. Tässä yhteydessä pohditaan erilaisia päästövähennyskeinoja ja myös teknologioiden roolia, jota ei toistaiseksi ole hyödynnetty.

Tokmanni-konserni aikoo julkistaa uudet SBTi-kriteerien mukaiset konsernitason tavoitteensa vuonna 2025. Vuoden 2024 aikana konserni määritteli uudet SBTi:n lyhyen aikavälin kriteereihin perustuvat tavoitetasot sisäisesti. Uudet tavoitteet toimitetaan SBTi:n hyväksyttäväksi vuonna 2025. Uudet ilmastotavoitteet kattavat kaikki Tokmanni-konsernin toiminnot Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa. Uudet tavoitteet huomioidaan konsernin strategisessa suunnittelussa vuonna 2025.

Energiankulutus 2024

(E1-5)

Vuonna 2024 Tokmanni-konsernin kokonaisenergiankulutus väheni 4,3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Lisäksi uusiutuvan energian osuus kasvoi ollen 28,7 % kokonaisenergiankulutuksesta. Tokmanni-segmentin kiinteistöjen energiatehokkuus on parantunut, ja kaukolämmön kulutus laski 78,8 kWh/m²:stä 74,6 kWh/m²:iin. Logistiikan varastotoimintojen keskittäminen Mäntsälään, jossa Tokmanni-myyväläketjulla on kaksi logistiikkakeskusta, on myös vähentänyt kaukolämpömenoja.

Mittaaminen ja kulutuksen seuranta on parantunut merkittävästi öljyä ja kaasua käyttävissä kiinteistöissä, mikä on johtanut öljyn kulutuksen vähenemiseen ja kaasua käyttävien kiinteistöjen määrän kasvuun. Nämä yhtiöt tuottavat siis lämmitykseen tarvittavan energian itse ostamansa kaasun tai öljyn avulla. Dollarstore-segmentin kaukolämpömenot ovat kasvaneet kiinteistöjen määrän kasvaessa, mutta samalla sähkönkulutuksen päästöt ovat vähentyneet.

Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä Tokmanni-konsernissa (MWh)*

Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä (MWh)	2023	2024	Muutos %
Hiilestä ja hiilituotteista peräisin oleva polttoaineen kulutus (MWh)	-	-	-
Raakaöljystä ja öljytuotteista peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	3 622	3 094	-14,6 %
Maakaasusta peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	1 927	2 128	10,5 %
Muista fossiilisista lähteistä peräisin olevan polttoaineen kulutus	-	-	-
Ostetun tai hankitun fossiilisista lähteistä peräisin olevan sähkön, lämmön, höyryn ja jäähdytyksen kulutus (MWh)	27 135	25 940	-4,4 %
Fossiilisen energian kokonaiskulutus (MWh)	32 683	31 162	-4,7 %
Fossiilisten energialähteiden osuus energian kokonaiskulutuksesta (%)	18,7 %	18,7 %	-0,4 %
Fossiilisen energian kokonaiskulutus Tokmanni-segmentti (MWh)	29 897	28 238	-5,5 %
Fossiilisen energian kokonaiskulutus Dollarstore-segmentti (MWh)	2 787	2 924	4,9 %
Ydinvoimaan perustuvista lähteistä peräisin olevan energian kulutus (MWh)	92 717	87 888	-5,2 %
Ydinvoimaan perustuvien lähteiden osuus energian kokonaiskulutuksesta (%)	53,1 %	52,6 %	-0,9 %
Ydinvoimaan perustuvista lähteistä peräisin olevan energian kulutus Tokmanni-segmentti (MWh)	69 542	63 750	-8,3 %
Ydinvoimaan perustuvista lähteistä peräisin olevan energian kulutus Dollarstore-segmentti (MWh)	23 175	24 138	4,2 %
Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	12	2	-80,5 %
Ostetun tai hankitun uusiutuvista lähteistä peräisin olevan sähkön, lämmön, höyryn ja jäähdytyksen kulutus (MWh)	43 926	42 744	-2,7 %
Itse tuotetun, muusta kuin polttoaineesta peräisin olevan uusiutuvan energian kulutus (MWh)	5 225	5 255	0,6 %

Uusiutuvan energian kokonaiskulutus (MWh)	49 163	48 002	-2,4 %
Uusiutuvien energialähteiden osuus energian kokonaiskulutuksesta (%)	28,2 %	28,7 %	2,0 %
<i>Uusiutuvan energian kokonaiskulutus, Tokmanni-segmentti (MWh)</i>	<i>30 899</i>	<i>29 226</i>	<i>-5,4 %</i>
<i>Uusiutuvan energian kokonaiskulutus, Dollarstore-segmentti (MWh)</i>	<i>18 264</i>	<i>18 776</i>	<i>2,8 %</i>
Energian kokonaiskulutus (MWh)	174 563	167 052	-4,3 %
<i>Energian kokonaiskulutus, Tokmanni-segmentti (MWh)</i>	<i>130 338</i>	<i>121 214</i>	<i>-7,0 %</i>
<i>Energian kokonaiskulutus, Dollarstore-segmentti (MWh)</i>	<i>44 225</i>	<i>45 838</i>	<i>3,6 %</i>

* Laskentamenetelmät on avattu luvussa: Kasviuonekaasupäästöt 2024.

Energian tuotanto (MWh)*

	2023	2024	Muutos %
Uusiutumattoman energian tuotanto (MWh)	4 613	4 396	-4,7 %
Uusiutuvan energian tuotanto (MWh)	6 248	6 196	-0,8 %
Energian kokonaistuotanto (MWh)	10 861	10 592	-2,5 %

* Laskentamenetelmät on avattu luvussa: Kasviuonekaasupäästöt 2024.

Tokmanni-konserni toimii tukku- ja vähittäiskauppa-alalla (NACE-koodi G), joka kuuluu ilmastovaikutuksiltaan merkittäviin aloihin. Ilmastovaikutuksiltaan merkittävien alojen toiminnasta peräisin oleva liikevaihto (milj. euroa) sisältää koko Tokmanni-konsernin liikevaihdon ja vastaa ja vastaa konsolidoidun tilinpäätöksen konsernin tuloslaskelmassa ilmoitettua liikevaihtoa. Tätä lukua on käytetty alla esitetyn energiantensiteetin laskennassa.

Energiantensiteetti

	2023	2024	Muutos %
Ilmastovaikutuksiltaan merkittävien alojen toiminnan kokonaisenergiankulutus (MWh)	174 563	167 052	-4,3 %
Ilmastovaikutuksiltaan merkittävien alojen toiminnasta peräisin oleva liikevaihto (MEUR)	1 393	1 675	20,3 %
<i>Tokmanni-segmentti</i>	<i>1 209</i>	<i>1 234</i>	<i>2,1 %</i>
<i>Dollarstore-segmentti</i>	<i>184</i>	<i>442</i>	<i>140,3 %</i>
Ilmastovaikutuksiltaan merkittävien alojen toiminnan kokonaisenergiankulutus suhteessa ilmastovaikutuksiltaan merkittävien alojen toiminnasta peräisin olevaan liikevaihtoon (MWh/MEUR)	125	100	-20,4 %

Kasviuonekaasupäästöt 2024

(E1-6)

	2023	2024	Muutos%	Tavoitteet			Vuotuinen %-tavoite / perusvuosi
				2025	2030	2050	
Kasviuonekaasupäästöt (t CO₂-ekv)							
Scope 1 -kasviuonekaasupäästöt*	2 103	1 828	-13,1 %				
<i>Tokmanni-segmentti</i>	<i>1 509</i>	<i>1 245</i>	<i>-17,5 %</i>				
<i>Dollarstore-segmentti</i>	<i>594</i>	<i>583</i>	<i>-1,9 %</i>				
Scope 2 -kasviuonekaasupäästöt	6 915	6 037	-12,7 %				
Kasviuonekaasujen sijaintiperusteiset scope 2 -bruttopäästöt	14 162	12 857	-9,2 %				
<i>Tokmanni-segmentti</i>	<i>13 270</i>	<i>11 941</i>	<i>-10,0 %</i>				
<i>Dollarstore-segmentti</i>	<i>892</i>	<i>916</i>	<i>2,7 %</i>				
Kasviuonekaasujen markkinaperusteiset scope 2 -bruttopäästöt	6 915	6 037	-12,7 %				
<i>Tokmanni-segmentti</i>	<i>5 103</i>	<i>4 128</i>	<i>-19,1 %</i>				
<i>Dollarstore-segmentti</i>	<i>1 812</i>	<i>1 909</i>	<i>5,4 %</i>				
Scope 3 -kasviuonekaasupäästöt*	1 202 172	1 362 924	13,4 %				
<i>Tokmanni-segmentti</i>	<i>1 022 266</i>	<i>1 139 933</i>	<i>11,5 %</i>				
<i>Dollarstore-segmentti</i>	<i>179 906</i>	<i>222 990</i>	<i>23,9 %</i>				
1. Ostetut tavarat ja palvelut	957 529	1 178 335	23,1 %				

2. Tuotantohyödykkeet	-	-	-
3. Polttoaineeseen ja energiaan liittyvät toiminnot	5 264	4 940	-6,2 %
4. Tuotantoketjun alkupään kuljetukset ja jakelu	24 492	25 434	3,8 %
5. Toiminnassa muodostuva jäte	537	421	-21,6 %
6. Liikematkustaminen	539	605	12,2 %
7. Työmatkaliikenne	5 321	5 657	6,3 %
8. Tuotantoketjun alkupään vuokratut omaisuuserät	-	-	-
9. Kuljetukset tuotantoketjun loppupäässä	208 490	147 533	-29,2 %
10. Myytyjen tuotteiden jalostus	-	-	-
11. Myytyjen tuotteiden käyttö	-	-	-
12. Myytyjen tuotteiden käsittely käyttöiän lopussa	-	-	-
13. Tuotantoketjun loppupään vuokratut omaisuuserät	-	-	-
14. Franchising	-	-	-
15. Investoinnit	-	-	-
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt	1 211 190	1 370 789	13,2 %
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt (sijaintiperusteiset)	1 218 437	1 377 608	13,1 %
<i>Tokmanni-segmentti</i>	<i>1 037 045</i>	<i>1 153 118</i>	<i>11,2 %</i>
<i>Dollarstore-segmentti</i>	<i>181 392</i>	<i>224 490</i>	<i>23,8 %</i>
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt (markkinaperusteiset)	1 211 190	1 370 789	13,2 %
<i>Tokmanni-segmentti</i>	<i>1 028 878</i>	<i>1 145 306</i>	<i>11,3 %</i>
<i>Dollarstore-segmentti</i>	<i>182 312</i>	<i>225 483</i>	<i>23,7 %</i>

* Biogeeniset päästöt on jätetty laskennan ulkopuolelle. Tokmanni-konserni ei ole mukana EU:n päästökauppajärjestelmässä, säänneltyjen päästöjen osuus on siis 0 %.

Tokmannilla ei ole vielä ilmastoon liittyviä konsernitason tavoitteita. Segmentti- ja myymäläketjukohtaiset tavoitteet on esitetty ainoastaan aikaisemmassa luvussa: Menestyksen mittaaminen.

Vuoden 2024 päästöjä laskettaessa huomattiin, että vuoden 2023 päästötiedoista puuttui muutaman Tokmanni-myyvälän öljynkulutus sekä Tokmanni-segmentin omien ja leasing-autojen polttoaineen kulutus. Vuotta 2023 koskeva laskelma päivitettiin vuosien 2023 ja 2024 vertailukelpoisuuden varmistamiseksi, minkä seurauksena vuoden 2023 scope 1 -päästöt kasvoivat 810 t CO₂-ekv.

Päästöintensiteetin laskennassa käytetty liikevaihto on 1 675,0 milj. euroa (2023: 1 392,7 milj. euroa). Luku vastaa ja vastaa konsolidoidun tilinpäätöksen konsernin tuloslaskelmassa ilmoitettua liikevaihtoa.

Kasvihuonekaasupäästöjen intensiteetti (t CO₂ekv / MEUR)

	2023	2024	Muutos %
Intensiteetti scope 1–2 (sijaintiperusteinen)	12	9	-24,9 %
<i>Tokmanni-segmentti</i>	<i>12</i>	<i>11</i>	<i>-12,6 %</i>
<i>Dollarstore-segmentti</i>	<i>8</i>	<i>3</i>	<i>-58,0 %</i>
Intensiteetti scope 1–2 (markkinaperusteinen)	6	5	-27,5 %
<i>Tokmanni-segmentti</i>	<i>5</i>	<i>4</i>	<i>-20,6 %</i>
<i>Dollarstore-segmentti</i>	<i>13</i>	<i>6</i>	<i>-56,9 %</i>
Intensiteetti scope 3	863	814	-5,7 %
<i>Tokmanni-segmentti</i>	<i>846</i>	<i>924</i>	<i>9,2 %</i>
<i>Dollarstore-segmentti</i>	<i>977</i>	<i>504</i>	<i>-48,4 %</i>
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöjen intensiteetti (sijaintiperusteinen)	875	822	-6,0 %
<i>Tokmanni-segmentti</i>	<i>858</i>	<i>935</i>	<i>8,9 %</i>
<i>Dollarstore-segmentti</i>	<i>985</i>	<i>507</i>	<i>-48,5 %</i>

Kokonaiskasvihuonekaasupäästöjen intensiteetti (markkinaperusteinen)	870	818	-5,9 %
<i>Tokmanni-segmentti</i>	<i>851</i>	<i>928</i>	<i>9,1 %</i>
<i>Dollarstore-segmentti</i>	<i>990</i>	<i>510</i>	<i>-48,5 %</i>

Päästölaskennan tulosten pohdinta

Scope 1 ja 2

Tokmanni-segmentin scope 1 -päästöt vähenivät 17,5 % ja markkinaehtoiset scope 2 -päästöt 19,1 % vuoteen 2023 verrattuna useiden tekijöiden vuoksi. Yllä olevassa luvussa: Menestyksen mittaaminen, esitettyjen syiden lisäksi. Tokmanni-segmentti on jatkanut energiatehokkuustoimenpiteitä kiinteistöissä esimerkiksi automatisoimalla myymälöiden etähallintaa ja energian seurantaa sekä uusimalla ulkovalaistusta. Kaukolämmön päästökertoimet ovat lisäksi laskeneet tasaisesti, koska energiayhtiöt ovat kehittäneet tuotteitaan (keskimäärin 2023: 89,9 kg CO₂-ekv/MWh, 2024: 80,9 kg CO₂-ekv/MWh myymälöistä). Tämä on johtanut 624 t CO₂-ekv:n päästövähennykseen myymälöissä. Kylmäaineet on vaihdettu vähemmän päästöjä aiheuttaviin vaihtoehtoihin, minkä ansiosta päästöjä on vähennetty 160 t CO₂-ekv.

Ruotsissa ja Tanskassa sijaitsevien Dollarstore-segmentin kiinteistöjen päästöt ovat pysyneet suhteellisen muuttumattomina vuoteen 2023 verraten. Kaukolämmön päästöt ovat lisääntyneet noin 48 t CO₂-ekv johtuen kiinteistöjen suuremmasta määrästä, mutta samanaikaisesti sähkönkulutuksesta aiheutuvat päästöt ovat vähentyneet 51 t CO₂-ekv. Scope 1 -päästöt ovat vähentyneet hieman, ja segmentin ajoneuvojen päästöt ovat vähentyneet 18 t CO₂-ekv eli 11 %, hybridi- ja sähköautojen käytön lisääntymisen ansiosta.

Scope 3

Tokmanni-konsernin hankinnoista aiheutuvat päästöt ovat kasvaneet kaikissa toimipaikoissa hankintojen lisääntymisen vuoksi. Menoperusteisen päästölaskennan luonteen vuoksi liikevoittomarginaalin kasvu on johtanut päästöjen merkittävään kasvuun. Tämä näkyy erityisesti Dollarstore-segmentin päästöissä. Tokmanni-segmentin päästöjen kasvu vastaa ostettujen tuotteiden määrän kasvua.

Tokmanni-segmentin kuljetuspäästöt ovat vähentyneet, vaikkakaan eivät niin paljon kuin odotettiin, koska kansainvälisen rahdin kuljetusetaisyydet ovat pidentyneet. Kotimaan kuljetuksissa päästöt kasvoivat noin 900 t CO₂-ekv. Kansainvälisessä rahtiliikenteessä päästöt vähenivät 450 t CO₂-ekv. Paperisen mainonnan väheneminen on johtanut kuljetukseen liittyvään 2 115 t CO₂-ekv:n päästövähennykseen.

Kuljetuspäästöt ovat kasvaneet Dollarstore-segmentissä erityisesti kansainvälisen rahdin osalta. Odotettua pidemmät kuljetusetaisyydet ovat aiheuttaneet osan kasvusta, ja osan uskotaan selittyvän laskennan arviointimenetelmien tarkentumisella vuoteen 2023 verrattuna. Tämä näkyy kotimaan liikenteen mitattujen päästöjen kasvuna ja arvioitujen päästöjen vähenemisenä.

Liiketoimintaan liittyvän matkustamisen päästöt ovat lisääntyneet, koska liikematkojen määrä ja businessluokan matkustamisen osuus ovat kasvaneet. Businessluokassa matkustaminen aiheuttaa enemmän päästöjä, koska matkustaja vie enemmän tilaa lentokoneessa. Työntekijöiden työmatkoista aiheutuvat päästöt ovat lisääntyneet. Työmatkojen päästölaskenta perustuu henkilömäärään. Kun työntekijöiden määrä on kasvanut raportointikauden aikana, ovat myös työntekijöiden työmatkapäästöt kasvaneet.

Tokmanni-konsernin kuljetusten päästöt tuotantoketjun loppupäässä ovat pienemmät kuin edellisellä raportointikaudella, pääasiassa laskennassa käytetyn raakadatan laadun paranemisen seurauksena. Suomen markkinoita koskevan asiakaskyselyn avulla saatiin tarkempia etäisyystietoja, joita hyödynnettiin myös Dollarstore-segmentin laskelmissa. Tämän seurauksena Tokmanni-segmentin yksityisajoneuvojen päästöt vähenivät 38 000 t CO₂-ekv ja julkisen liikenteen päästöt vähenivät 3 700 t CO₂-ekv. Dollarstore-segmentissä yksityisajoneuvojen päästöt vähenivät 18 000 t CO₂-ekv ja julkisen liikenteen päästöt vähenivät 1 800 t CO₂-ekv.

Kasvihuonekaasupäästöjen laskentamenetelmä

Tokmanni-konsernin päästöjen arviointi on tehty operatiivista lähestymistapaa käyttäen. Konsernin arvoketjuun kuuluvien yksiköiden raportointikaudet ovat linjassa, eikä raportointikausista siten aiheudu huomioitavia vaikutuksia päästöihin. Tokmanni-konserni omistaa 50 % Shanghaiin hankintatoimistosta, mutta ei harjoita yhtiössä operatiivista määräysvaltaa. Toimisto on siis jätetty Scope 1–2 -laskennan ulkopuolelle. Yhteisyrityksen vaikutus kasvihuonekaasupäästöjen inventaarioon näiden osalta olisi vähäinen. Verrattuna Tokmanni-konserniin, hankintatoimiston henkilöstömäärä on alle 1 % (0,6 %), ja sen ympäristövaikutukset syntyvät ainoastaan toimiston (n. 550 m²) ylläpidosta ja henkilöstön matkustamisesta. Shanghaiin toimiston kautta tehtyjen hankintojen vaikutukset sisältyvät kategoriaan 3.1. ostetut tavarat ja palvelut.

Tokmanni-konsernilla ei ole kasvihuonekaasujen poisto- tai hillintähankkeita eikä sisäistä hiilihinnoittelua. Niiden tarve arvioidaan siirtymäsuunnitelmaa laadittaessa.

Scope 1

Öljy ja kaasu (lämmitys):

Öljyä ja kaasua käytetään 14 Tokmanni-segmentin kiinteistön (5 öljy, 9 kaasu) ja 6 Dollarstore-segmentin kiinteistön (1 öljy, 5 kaasu) lämmittämiseen. Mittaus on tehty kaikille Suomen kaasua käyttäville kiinteistöille ja yhtä lukuun ottamatta kaikille öljyä käyttäville kiinteistöille. Ruotsissa tai Tanskassa kiinteistöjen mittauksia ei ole tehty. Puuttuvien tietojen osalta öljy- ja kaasumenot on ekstrapoloitu kiinteistötyypin ja pinta-alan perusteella. Ruotsissa ja Tanskassa sijaitsevien kiinteistöjen päästöarviossa on siksi huomattavia epävarmuustekijöitä.

Vuoden 2024 kasvihuonekaasujen arvioinnissa havaitun laskuvirheen vuoksi Tokmanni-segmentin vuoden 2023 energiankulutustietoja tarkistettiin, minkä seurauksena 2023 kulutustaso nousi 1,8 %.

Käytetyt päästökertoimet ovat Tilastokeskukselta. WTT-päästöt (Well-to-Tank päästöt, jotka syntyvät jo ennen polttoaineen jakelupistettä) on huomioitu luokassa 3.3.

Kylmäaineet:

Käytettyjä kylmäaineita ovat muun muassa R290, R410a ja R744. Näiden tuotteiden päästökertoimet vaihtelevat huomattavasti. Päästökertoimet ovat peräisin aineiden toimittajilta, ja ovat varmennettavissa muista lähteistä. Kylmäaineet mitattiin Tokmanni-segmentin kiinteistöistä 2024. Dollarstore-segmentin kiinteistöjen osalta on käytetty vuoden 2023 tietoja, sillä tuoreempia tietoja ei ole saatavilla. Tämän ei arvioida vaikuttavan suuresti arviointiin, sillä kylmäaineiden käyttö ei ole muuttunut edellisestä raportointikaudesta.

Ajoneuvot:

Tokmanni-segmentti vuokrasi tai omisti raportointikauden aikana yhteensä 41 ajoneuvoa. Näiden ajoneuvojen päästöt on laskettu raportoitujen polttoaineostojen ja Defran polttoainetyyppikohtaisten päästökerrointen mukaan.

Dollarstore-segmentti vuokrasi tai omisti raportointikauden aikana yhteensä 27 ajoneuvoa. Näiden ajoneuvojen päästöt on arvioitu etäisyysperusteisesti hyödyntäen ajoneuvokohtaisia kilometrilukemia. Käytetyt päästökertoimet ovat Defran antamia ja perustuvat oletukseen, että kyseessä on "keskikokoinen auto".

Scope 2

Sähköenergia:

Sähkönkulutus on mitattu 76 %:ssa Tokmanni-segmentin kiinteistöistä ja 83 %:ssa Dollarstore-segmentin kiinteistöistä. Muiden kiinteistöjen osalta sähkömenot on ekstrapoloitu kiinteistötyypin ja pinta-alan perusteella.

Kaikki Tokmanni-segmentin käyttämä sähkö on hiilidioksidivapaata. Itse tuotettua aurinkosähköä lukuun ottamatta tämä on katettu hiilivapaan energian alkuperätakuilla, jonka markkinaperusteinen päästökerroin on 0 g CO₂/kWh. Valtionyhtiö Motivan julkaisema Suomen sijaintiperusteinen päästökerroin on 70 g CO₂/kWh. Kaiken kaikkiaan, 41 % Tokmanni-konsernin scope 2:en kuuluvasta ostetusta energiasta on hankittu hiilivapaaseen alkuperätakuusopimukseen perustuen.

Dollarstore-segmentin ostama sähkö hankitaan vapailta markkinoilta, ja sen markkinaperusteinen päästökerroin on jäännösjakauma 39 g CO₂/kWh. Ruotsin viranomaisen julkaisema sijaintiperusteinen päästökerroin on 8 g CO₂/kWh.

Kaukolämpö:

Mittaroinnin piirissä on 50 % Tokmanni-segmentin kaukolämpökohteista ja 81 % Dollarstore-segmentin kaukolämpökohteista. Muiden kiinteistöjen osalta lämmitysmenot on ekstrapoloitu kiinteistötyypin ja pinta-alan perusteella. Suomen kaukolämmön päästökertoimet ovat vuoden 2023 kertoimia EnerKey-järjestelmästä. Ruotsin osalta ne ovat peräisin Miljövärderingistä, ja Tanskassa on käytetty kansallista keskiarvoa. Laskennan aikaan, vuoden 2024 kertoimia ei vielä ollut saatavilla. Markkinaperusteisia päästöjä laskettaessa on otettu huomioon kiinteistöt, joilla on uusiutuvia kaukolämpösopimuksia.

Scope 3

Konsernin kerättyjen ja ensisijaisten tietojen perusteella laskettu kasvihuonekaasupäästöjen scope 3 -prosenttiosuus on 99. Toissijaisia arvioita käytettiin vain työntekijöiden työmatkaliikenteen arvioinnissa.

Seuraavat scope 3 -kasvihuonekaasupäästöluokat on jätetty pois:

- Luokka 3.2. Ei merkitystä, koska Tokmanni-konsernilla ei ole merkittäviä pääomakuluja, vaan kaikki merkitykselliset kulut on otettu huomioon luokassa 3.1.
- Luokka 3.10. Ei merkitystä, koska Tokmanni-konserni ei käsittele myyjiä tuotteita merkittävällä tavalla.
- Luokat 3.11 ja 3.12 sisältyvät luokkaan 3.1.
- Luokilla 3.13, 3.14 ja 3.15 ei ole merkitystä Tokmanni-konsernin liiketoimintamallin kannalta.

Ostetut tavarat ja palvelut:

Laskettu hankintojen menotietojen perusteella ostoluokittain ja keskimääräistä myyntikatetta koskevien tietojen perusteella. Päästökertoimet ovat Syken (Suomen ympäristökeskus) julkaisemasta Suomen ENVIMAT-mallista, ja elinkaaren aikaiset kasvihuonekaasupäästöt Exiobasesta ja EPA:ta. Exiobasen osalta oli mahdollista käyttää kansallisia päästökertoimia, joten ne asetettiin etusijalle. Kun se ei ole ollut mahdollista, molempien segmenttien osalta käytettiin Suomen ENVIMAT-lukuja. Kun ENVIMAT-tietokannan tulokset eivät olleet yksiselitteisiä, käytettiin EPA:n (Yhdysvaltain ympäristönsuojeluvirasto) lukuja. EPA:n ja Exiobasen luvut ovat saatavilla Climatiqissa.

Suomessa vuoden 2024 ostohinnat korjattiin Tilastokeskuksen (2024) hintaindeksitietojen ja myyntikatetietojen avulla. Samaa myyntikatetta käytettiin koko Tokmanni-segmentin osalta. Ruotsissa ja Tanskassa tehtiin vastaavat korjaukset käyttäen kunkin maan kuluttajahintaindeksiä. Dollarstore-segmentin ostoihin käytettiin Dollarstore-segmentin myyntikatetietoja.

Koska päästökertoimet sisältävät tuotteiden koko elinkaaren, tuotteiden kuljetukset on laskettu kahteen kertaan, kerran luokkaan 1 ja kerran luokkaan 4. Koska menoperusteiset päästöarviointit eivät yleensä ole kaiken kattavia, kaksinkertainen laskenta parantaa tämän luokan laatua. Luokan 1 tiedot sisältävät myös arvion käyttövaiheesta (sähkölaitteiden luokka 11) ja käytöstä poistamisesta (luokka 12). Vaikka ostojen menotiedot ovat tarkkoja, päästökertoimet ovat korkeatasoisia arvioita, joiden perusteella arvioidaan kulutuksesta aiheutuvien päästöjen suuruutta Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa.

Muut polttoaineisiin ja energiaan liittyvät päästöt:

Ostetun sähkön, kaukolämmön ja polttoaineiden osalta louhinnasta, tuotannosta ja kuljetuksesta aiheutuvat päästöt lasketaan scope 1:n ja 2:n ilmoitettujen energiamäärien perusteella. Arvioinnissa käytettiin Defrasta saatuja WTT-päästökertoimia olettaen, että kokonaisenergiälähteiden yhdistelmä vastaisi Suomen ja Ruotsin energialähteiden yhdistelmää.

Sähkön ja kaukolämmön osalta siirto- ja jakeluhäviöistä aiheutuvat päästöt on otettu huomioon. Suomen sähköverkon häviöiden päästökertoimet laskettiin Carunan päästöselvityksen perusteella. Valtakunnallisen verkon osalta käytettiin Fingridin lukuja. Fingrid raportoi itse oman päästöintensiteettinsä. Ruotsissa tehtiin samanlainen arviointi Ellevion lukuja käyttäen.

Kuljetukset arvoketjun alkupäässä:

Tähän luokkaan kuuluvat kaikki ostetut kuljetuspalvelut, mukaan lukien paperinen mainosposti, kansainvälinen ja kotimaan rahti, elintarviketoimitukset (vain Tokmanni-myyväläketju) ja tilatut kuljetukset (vain Dollarstore-segmentti). Tokmanni-segmentin osalta kaikki päästöt ovat toimittajakohtaisia, koska ensisijaiset toimittajatiedot olivat saatavilla kaikista ostoista. Dollarstore-segmentin osalta tavarantoimittajakohtaisia ensisijaisia tietoja oli saatavilla yli 80 %

kuljetuksia tuotekohtaisten menojen perusteella. Loput ekstrapoloitiin kuljetustyyppin perusteella (esimerkiksi kansainvälinen, kotimaa, posti).

Jäte:

Tokmanni-segmentin jätetiedot saatiin jätteenkäsittelijä L&T:ltä jätelajeittain ja käsittelymenetelmittäin. Sähkö- ja elektroniikkaromua koskeva tieto saatiin Stena Oy:ltä ja Elker Oy:ltä. Akkujäte ja käsittelymenetelmät saatiin Recser Oy:ltä. L&T:n ensisijaiset tiedot kattavat noin 85 % Tokmanni-segmentin toimipaikoista (pinta-aloista). L&T:n raportoinnin ulkopuolelle jäävien Tokmanni-segmentin myymälöiden jätetiedot on arvioitu olevan todennäköisesti samanlainen kuin raportoinnin piiriin kuuluvien myymälöiden profiili. Siksi puuttuvat tiedot ekstrapoloitiin mitattujen tietojen perusteella. Vuodesta 2022 alkaen jätehuollon tarkemmat päästötiedot on saatu suoraan jätteenkäsittelijä L&T:ltä. Niiden jätelajien osalta, jotka eivät kuulu L&T:n raportoinnin piiriin (elektroniikkaromu, akut ja kuormalavat), käytettiin Defra-päästökertoimia.

Dollarstore-segmentin jätetiedot kerättiin jättekumppaneilta Marius Pedersen A/S (Tanska, myymälät), Stena Recycling (Ruotsi, myymälät ja varasto) ja Returab (Ruotsi, konttori). Päästökertoimina käytettiin Defrasta saatuja päästökertoimia, jotka kerrottiin toimintatiedoilla.

Liiketoimintaan liittyvä matkustaminen:

Lento- ja junamatkojen päästöjen laskentaa varten matkatiedot on saatu palveluntarjoajalta. Energiankulutus ei ole tiedossa, mutta raportti sisältää matkustusmatkat luokittain. Lentojen päästöjen arvioinnissa käytettiin etäisyyteen perustuvaa päästöarviointimenetelmää, joka perustui palveluntarjoajien toimintatietoihin ja Defran päästökertoimiin. Laskelmat sisältävät epäsuorien (muiden kuin hiilidioksidipäästöjen, esimerkiksi vesihöyryn, sumupilvien ja typen oksidien) ilmastomuutosvaikutusten päästöt.

Työsuhteisten työntekijöiden työmatkaliikenne:

Päästöt laskettiin käyttämällä työntekijöiden lukumäärää vuonna 2024, arvioitua keskimääräistä työmatkaa, keskimääräisiä työmatkaan Suomessa käytettäviä liikkumisvälineitä ja Defrasta saatuja työmatkatyypikohtaisia päästökertoimia. Samaa menetelmää on käytetty Suomen, Tanskan ja Ruotsin osalta. Arvioiden mukaan 50 % konsernin pääkonttorin työntekijöistä työskentelee kotoa käsin, ja heidät on jätetty laskelman ulkopuolelle. Arvio perustuu Tokmanni-segmentin etätyöpolitiikkaan.

Asiakasliikenne:

Päästöt on laskettu käyttämällä asiakkaiden kuittien määrää ja arviota asiakkaan kotoa myymälään kuljetun matkan pituudesta. Arvio perustuu Tokmanni-segmentin helmikuussa 2025 tehtyyn asiakaskyselyyn. Tyypikohtaiset päästökertoimet saatiin Defrasta.

E5 Resurssien käyttö ja kiertotalous

Tokmanni-konserni on siirtymävaiheessa, jossa kehitetään ja integroidaan konsernitason ympäristöpolitiikkoja ja -tavoitteita sekä tiedonkeruumittareita ja -prosesseja. Tämä vaikuttaa kykyyn raportoida tiettyjä tausta-arviointeja ja tulevia tavoitteita konsernitason tasolla. Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvien tietojen kattavuutta kehitetään edelleen vuoden 2025 aikana, jotta tiedot pystytään esittämään kattavammin vuoden 2025 kestävyys selvityksessä. Raportointivuoden osalta ajankohtaista standardia E5 koskevat tiedot esitetään pääasiassa segmentti- ja myymäläketjutasolla ja vain rajoitetusti konsernitason tasolla.

Olennaiset kiertotalouteen liittyvät kestävyysseikat ja niiden hallinta

Vuonna 2024 tehdyssä DMA:ssa tunnistetut olennaiset IROt sekä niiden sijainti arvoketjussa on esitetty alla olevassa taulukossa. Vaikutukset voivat realisoitua joko lyhyellä, keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä. Olennainen riski voi realisoitua pitkällä aikavälillä. Riskin realisoituminen riippuu siitä, miten hyvin onnistutaan olennaisten vaikutusten hallinnassa. Tässä luvussa esitettyjä mittareita ei ole varmentanut muu ulkoinen varmentaja PwC:n lisäksi.

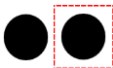
Kiertotalouteen liittyvät IROt

Sijainti arvoketjussa

Oma toiminta

toimitusketjun alkupää toimitusketjun loppupää

- tosiasiallinen, myönteinen
- mahdollinen, myönteinen
- mahdollinen, kielteinen
- tosiasiallinen, kielteinen

Olennaiset IROt	Sijainti arvoketjussa	Kuvaus
Vaikutus: materiaalien käyttö		Neitseellisten materiaalien laajamittainen käyttö sellaisten tuotteiden valmistuksessa, jotka vaativat huomattavan määrän resursseja. Tällä on kielteisiä ympäristövaikutuksia. Resurssien sisäänvirtauksista aiheutuvia kielteisiä vaikutuksia lievennetään materiaalitehokkuudella ja vähentämällä pakkausmateriaalien käyttöä omien tuotemerkkien tuotteissa.
Vaikutus: jätteet		Omassa toiminnassa sekä arvoketjun alku- ja loppupäässä syntyvällä jätteellä on kielteisiä ympäristövaikutuksia. Jätteestä aiheutuvia kielteisiä vaikutuksia lievennetään toimimalla jätehierarkian* mukaisesti ja pyrkimällä ensisijaisesti vähentämään, uudelleenkäyttämään ja kierrättämään jätettä.
Riski: riittämättömästä toiminnasta aiheutuvat mainehaitat		Mainehaitat ja taloudelliset tappiot, jotka johtuvat siitä, että kiertotaloustuotteita ja -palveluita koskevat asiakkaiden odotukset eivät täyty liittyen haasteisiin kiertotalouden mukaisten liiketoimintamallien käyttöönotossa halpakaupamarkkinoilla. Toisaalta onnistuneiden kiertotalousratkaisujen avulla voidaan saavuttaa kustannussäästöjä ja mainehyötyä.

Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen kohdistuvien vaikutusten hallinnan toimintaperiaatteet (E5-1)

Tokmanni-konsernilla ei ole erillistä ympäristöpolitiikkaa eikä myöskään resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvää toimintaperiaatetta. Konserni on parhaillaan laatimassa ympäristöön liittyviä konsernitason tavoitteita ja toimintasuunnitelmia, ja se ottaa käyttöön uuden ympäristöpolitiikan vuonna 2025. Tokmanni-konsernin ympäristötyötä johdetaan strategian mukaisesti. Raportointikauden aikana pakkausmateriaalien ja jätteiden vähentämistä sekä jätteiden lajittelun ja kierrätyksen parantamista ja muita toimenpiteitä on ohjattu ylemmän tason toimintaperiaatteilla ja ohjeilla, kuten Tokmanni-konsernin eettisellä toimintaohjeella, tavarantoimittajien toimintaohjeella ja korkean riskin raaka-aineperiaatteilla.

Tokmanni-konsernin eettisessä toimintaohjeessa todetaan: ”Käytämme toiminnassamme materiaaleja ja resursseja tehokkaasti ja etsimme aktiivisesti keinoja niiden parempaan hyödyntämiseen koko arvoketjussa. Pyrimme ympäristöystävällisten materiaalien ja palvelujen käyttöön kaikessa toiminnassamme”. Toimintaohjeessa ei käsitellä suoraan neitseellisiä materiaaleja, uusiutuvien resurssien käyttöä tai jätehierarkiaa. Toimintaohjeessa todetaan kuitenkin, että Tokmanni-konserni pyrkii lieventämään toimintojen haitallisia ympäristövaikutuksia ja odottaa kumppaneidensa pyrkivän samaan sekä varmistamaan oman hankintansa vastuullisuuden. Toimintaohjeesta kerrotaan tarkemmin luvussa: Hyvään hallintotapaan liittyvät toimintaperiaatteet, ja lisäksi toimittajia koskevasta toimintaohjeesta on kerrottu luvussa: Arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat politiikat. Konserni on määrittänyt korkean riskin raaka-aineiksi puuvillan, puun, palmuöljyn, kahvin ja kalan, jotka ovat Tokmanni-konsernin hankintojen kannalta merkittäviä. Konserni on sitoutunut hankkimaan näitä raaka-aineita vastuullisemmin käyttämällä sertifiointeja, jotka asettavat vaatimuksia myös biologisen monimuotoisuuden säilyttämiselle ja edistämiseksi, kuten FSC-, RSPO- ja Rainforest Alliance -sertifikaatit, sekä luonnonmukaisen maatalouden sertifikaatteja.

Eettisen toimintaohjeen hankintaa koskevat ohjeet on tuotu osaksi operatiivista toimintaa korkean riskin raaka-aineperiaatteilla, jotka sisältävät raaka-aineiden hankintaa koskevat toimintaohjeet. Ohjeet kattavat kaikki tunnistetut,

yllä mainitut korkean riskin raaka-aineet. Lisäksi Tokmanni-kauppaketjulla on jätteiden vähentämiseen ja resurssitehokkuuteen liittyviä sitoumuksia, kuten Suomen elintarviketeollisuuden materiaalitehokkuuden sitoumus (Matsit) ja muovikassisopimus.

Konserni jatkaa konsernitason ohjeistusten ja periaatteiden päivittämistä ja synkronointia. Dollarstore-segmentti aloitti vastuullisen hankinnan periaatteiden ja vastuullisen hankinnan ohjeistusten käyttöönoton vuonna 2024 järjestämällä koulutuksia ja työpajoja hankintaosaston kanssa ja ottamalla käyttöön Tokmanni-segmentin periaatteet ja ohjeistukset, mukaan lukien korkean riskin raaka-aineperiaatteet. Dollarstore-segmentti sai FSC:n tavaramerkkilisenssin vuonna 2024 ja aloitti datan kokoamisen voidakseen liittyä Better Cotton Initiative -aloitteen jäseneksi.

Materiaalitehokkuutta ja jätteiden vähentämistä edistävät toimet

(E5-2, MDR-A)

Alla olevassa taulukossa kuvataan toteutettuja ja suunniteltuja toimia, joilla pyritään ehkäisemään tai lieventämään olennaisia kielteisiä vaikutuksia ja niistä johtuvia riskejä. Toimet esitetään taulukoissa joko konserni-, segmentti- tai myymälätasolla. Käytetyt raportointisegmentit on avattu kestävyys selvityksen alussa olevassa taulukossa. Toimien tehokkuutta mitataan seuraavassa luvussa, Menestyksen mittaaminen, esitettyjen tavoitteiden avulla.

IROjen hallitsemiseksi ja kiertotalouteen liittyvien toimien ohjaamiseksi Tokmanni-konsernilla oli vuonna 2024 käytössä eettinen toimintaohje ohjaamassa isoa kuvaa. Yksi keskeisistä toimista kaikkien resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvien IROjen hallitsemiseksi on uuden ympäristöpolitiikan laatiminen Tokmanni-konsernille vuonna 2025.

Eettinen toimintaohje:

Tokmanni-konserni lieventää toimintansa haitallisia ympäristövaikutuksia ja odottaa kumppaneidensa pyrkivän samaan. Tokmanni-konserni käyttää materiaaleja ja resursseja tehokkaasti ja pyrkii aktiivisesti parantamaan niiden käyttötapoja koko arvoketjussa. Konserni pyrkii käyttämään ympäristöystävällisiä materiaaleja ja palveluja kaikissa toiminnoissaan.

Toimittajien toimintaohjeet:

Tokmanni-konsernin tavarantoimittajat ovat sitoutuneet tunnistamaan toimintansa ympäristövaikutukset ja toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä, joilla ehkäistään, lievennetään ja korjataan ympäröiviin yhteisöihin, luonnonvaroihin, ilmastoon ja koko ympäristöön kohdistuvia haitallisia vaikutuksia.

Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyviin vaikutuksiin ja niistä johtuvien riskien hallintaan liittyvät toimenpiteet

Toimet, joilla pyritään ehkäisemään ja vähentämään materiaalien käytöstä johtuvia vaikutuksia

Toimet 2024	Odotetut tulokset	Toimien soveltamisala
Tokmanni-konserni: Sisällytettiin Tokmannin raaka-aineita koskevat periaatteet Dollarstore-segmentin hankintaprosesseihin sekä laatuvarmistettuja ja vastuullisia tuotteita koskevaan viitekehykseen.	Tokmanni-konserni: Raaka-aineiden vastuullisella hankinnalla lievennetään niiden aiheuttamia kielteisiä vaikutuksia. Vaikutukset näkyvät pitkällä aikavälillä.	Tokmanni-konserni: Oma toiminta ja arvoketjun alkupää.
Dollarstore-segmentti: Otettiin käyttöön kemikaalien käyttöä koskevat ohjeet, jotka kattavat kaikki uudet tuotteet.	Dollarstore-segmentti: Selkeät ohjeet: niin sanotussa ehdokasluettelossa olevia aineita ei sallita, ja PVC-materiaalia vältetään.	Dollarstore-segmentti: Oma toiminta ja arvoketjun alkupää.
Tokmanni-myyväläketju: Uudistettiin oman Priima-tuotemerkin päivittäistavarapakkaukset pakkausohjeiden mukaisesti.	Tokmanni-myyväläketju: Pakkausten parantamistoimilla lievennetään raaka-aineiden kielteisiä vaikutuksia. Vaikutukset näkyvät pitkällä aikavälillä.	Tokmanni-myyväläketju: Oma toiminta ja arvoketjun alkupää.

Toimet, joilla pyritään ehkäisemään ja vähentämään jätteistä johtuvia vaikutuksia

Vuonna 2024 tehdyt jatkuvaluontoiset toimet	Odotetut tulokset	Toimien soveltamisala
Tokmanni-konserni: Lisättiin materiaalien uudelleenkäyttöä ja kierrätystä. Konserni valvoi jätekomponenttien käyttöä, opasti työntekijöitä ja toteutti huolellisen lajittelun myymälöissä, logistiikkakeskuksissa ja toimistoissa.	Tokmanni-konserni: Jätehuollon optimointi jätehierarkian mukaisesti: parannetaan materiaalien kierrätystä ja uudelleenkäyttöä ja pyritään samalla vähentämään jätteen määrää. Tokmanni-konsernin kierrätys- ja uudelleenkäyttöaste oli 80,8 % vuonna 2024.	Tokmanni-konserni: Oma toiminta Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa.
Dollarstore-segmentti: Käynnistettiin toimittajavuoropuheluhanke, jonka tavoitteena on optimoida kierrätysponnisteluita Dollarstore-segmentin myymälöissä.	Dollarstore-segmentti: Saadaan kattava selvitys siitä, miten Dollarstore-segmentin myymälät hallinnoivat jäte- ja kierrätysprosesseja tehokkuuden lisäämiseksi ja kustannusten vähentämiseksi.	Dollarstore-segmentti: Omat toiminnot.
Tokmanni-ketjun myymälät: Myytiin huomattavalla alennuksella elintarvikkeita, joiden parasta ennen -päiväys lähestyi tai oli jo mennyt. Mäntsälän logistiikkakeskus ja 135 myymälää tekivät elintarvikelahjoituksia paikallisille hyväntekeväisyysjärjestöille. Osallistuttiin Luonnonvarakeskuksen valtakunnallisiin ruokajätteen seurantatutkimusjaksoihin.	Tokmanni-ketjun myymälät: Jätehuollon optimointi jätehierarkian mukaisesti: ruokajätteen vähentäminen. Myytiin kaikkiaan 4,9 miljoonaa pian vanhentuvaa tuotetta alennuksella ruokahävikin välttämiseksi.	Tokmanni-ketjun myymälät: Kaikki Tokmannin myymälät ja logistiikkakeskukset Suomessa.

* Jätehierarkialla tarkoitetaan jätteen syntyminen ehkäisemisen ja jätehuollon tärkeysjärjestystä: a) ennaltaehkäisy, b) valmistelu uudelleenkäyttöön, c) kierrätys, d) muu hyödyntäminen esimerkiksi energiana, ja e) loppukäsittely.

Jatkuvana toimenpiteenä Tokmanni-segmentti täyttää lakisääteiset tuottajavastuuvaihtoehtonsa raportoimalla vuosittain pakkaustiedot Rinki Oy:lle, raportoimalla sähkö- ja elektroniikkalaiteromun Elker Oy:lle sekä paristot ja akut Recser Oy:lle. Dollarstore-segmentti raportoi Ruotsin ympäristönsuojeluvirastolle ja Tanskan ympäristönsuojeluvirastolle kaikista Ruotsin ja Tanskan markkinoille saatetuista tuotteista, jotka kuuluvat tuottajavastuun piiriin.

Menestyksen mittaaminen (E5-3, MDR-T)

Alla olevissa taulukoissa kuvataan asetettuja tavoitteita, jotka liittyvät olennaisten kielteisten vaikutusten ehkäisemiseen ja niistä johtuvien riskien vähentämiseen. Tavoitteet esitetään taulukoissa joko konserni-, segmentti- tai myymälätasolla.

Vuonna 2024 seurattiin konserni- ja myymäläketjutason tavoitteita, kun taas vuonna 2025 keskitytään puhtaasti Tokmanni-konsernin kierrätys- ja uudelleenkäyttöasteen nostamiseen sekä muiden asiaankuuluvien konsernitason vaikutustavoitteiden, mittareiden ja seurantaprosessin määrittelyyn. Tokmanni-konsernilla ei toistaiseksi ole kiertotalouteen liittyviä tavoitteita tuotesuunnitteluun, kierrätysmateriaalien käyttöasteen lisäämiseen, uusiutuvien resurssien kestävään hankintaan tai muihin liittyviä tavoitteita. Tavoitteet liittyvät primääristen raaka-aineiden minimointiin sekä jätehuoltoon.

Tokmanni-myymläketju on sitoutunut Matsitiin, joka on elintarviketeollisuuden vapaaehtoinen materiaalihokkuussitoutumus. Tokmanni-myymläketjun tavoitteet on johdettu tästä sitoumuksesta, eikä vuoropuhelua omien sidosryhmiä kanssa pidetty erikseen tarpeellisenä tavoitteita asetettaessa. Tavoitteet eivät perustu erityiseen tieteelliseen näyttöön tai ekologisiin kynnysarvoihin. Matsit-sitoumukseen liittyvät materiaalihokkuuden tulokset ovat vuoden 2026 tavoitteen mukaisia. Konsernitason tavoitteet asetetaan vuonna 2025 ja vaikutusten mittaamista kehitetään vastaamaan paremmin ESRS 5 -standardin vaatimuksiin.

Tokmanni-konsernilla on Matsit-sitoumukseen liittyviä operatiivisia tavoitteita. Konserni on esimerkiksi uusiutunut pakkausmateriaaleihin liittyvät ohjeistukset, joiden mukaisten uusien tuotteiden määrää seurataan. Strategisia tavoitteita materiaalien käyttöön ja tähän liittyvien riskien hallintaan liittyen ei kuitenkaan vielä ole asetettu. Konserni tunnistaa, että pakkauksissa käytettävillä raaka-aineilla on vaikutuksia myös luonnon monimuotoisuuden vähenemiseen, mutta se ei noussut DMA:ssa olennaiseksi aiheeksi, jonka takia tarkempia arviointoja ei ole tästä näkökulmasta tehty.

Tavoitteet, joilla seurataan jätteistä aiheutuvia olennaisia kielteisiä vaikutuksia

Tavoitteilla pyritään edistämään kierrätykseen, uudelleenkäytön valmisteluun ja loppukäsittelyyn liittyvää huolellista jätehuoltoa. Tavoitteet perustuvat lainsäädännön vaatimusten lisäksi vapaaehtoisuuteen Matsit-sitoumuksen kautta. Matsit-sitoumukseen liittyvät tiedot julkaistaan vuosittain sitoumuksen verkkosivuilla. Tavoitteet eivät perustu tieteelliseen näyttöön tai ekologisiin kynnysarvoihin.

Kierrätys- ja uudelleenkäyttöaste*

Raportointi-segmentti	Tavoitteet*	Perusvuosi ja -arvo	Tavoitteiden soveltamisala	Tulokset 2024
Tokmanni-konserni	2025: 85 %	2024: 80,8 %	Tokmanni-konsernin oma toiminta	80,8 %
Tokmanni-myymläketju	2024: 85 %	2023: 83,5 %	Tokmanni-myymläketjun oma toiminta	82,9 %

* Jätteet on hävitetty omien toimipaikkojen ulkopuolella. Ulkopuolinen jätehuoltourakoitsija on toimittanut tietoja jätteiden hävittämismenetelmistä. Uudelleenkäyttö koostuu logistiikkakeskuksessa uudelleen käytetyistä kuormalavoista.

Ruokahävikin vähentäminen*

Raportointi-segmentti	Tavoitteet*	Perusvuosi ja -arvo	Tavoitteiden soveltamisala	Tulokset 2024
Tokmanni-myymläketju	2026: -30 %	2021: 615 tonnia	Tokmanni-myymläketjun oma toiminta	540 tonnia, -12,1 %

*Ruokajätteen vähentämistavoite liittyy jätteen syntymisen ehkäisemiseen. Laskelma perustuu tuotehallintajärjestelmästä poimituihin ruokahävikkitietoihin, joissa käytetään myymättömille elintarvikkeille merkittyjä hävikkikoodeja.

Konserni jatkoi jätteiden kierrätyksen ja uudelleenkäytön lisäämistä, mutta toteutetut toimet eivät aivan riittäneet Tokmanni-segmentin 85 % tavoitteen saavuttamiseen. Lisätoimia suunnitellaan saman tavoitteen saavuttamiseksi konsernitasolla vuonna 2025.

Huolimatta jatkuvista toimista ruokahävikin vähentämiseksi, ruokahävikin kokonaismäärä kasvoi vuonna 2024 edelliseen vuoteen verrattuna. Kielteiseen kehitykseen ovat vaikuttaneet muun muassa kahden uuden tuoreita elintarvikkeita myyvän Tokmanni-myymlän avaaminen ja tuoreiden elintarvikkeiden logistiikkaa koskevan uuden prosessin käyttöönotto. Taustalla olevien syiden seurantaa jatketaan vuonna 2025.

Resurssien käyttö 2024

(E5-4, E5-5)

Resurssien sisäänvirtaukset

Tokmanni-konsernin materiaalivirrat koostuvat myytyjen tuotteiden laajasta valikoimasta ja niiden pakkauksista. Tuotevalikoima ja tuotantopanokset on esitetty luvussa: Vastuullisuus ja strategia. Tokmanni-konsernin tuotetietojärjestelmät eivät vielä täysin mahdollista tuotteiden sisältämien materiaalien luokittelua tai tietojen keräämistä ESRS E5:n vaatimusten mukaisesti. Tästä syystä konsernin materiaalivirtoja hallitaan alla olevassa taulukossa esitettyjen tuotekategorioiden kautta.

Esitetyt resurssien sisäänvirtaukset koskevat vain Tokmanni-myymläketjua. Vaikka Tokmanni- ja Dollarstore-myymläketjujen tuotevalikoimat ovat melko samankaltaisia, on yksittäisten kategorioiden, kuten ruoan ja vaatteiden, osuuksissa merkittäviä eroja. Näiden erojen vuoksi Tokmanni-myymläketjun tuotetietojen käyttäminen Dollarstoren

sisäänvirtausten arvioimiseen johtaisi harhaanjohtaviin ja virheellisiin tuloksiin, eikä tietoja siksi ole pyritty arvioimaan konsernitasolla.

Tokmanni-konserni on parhaillaan kehittämässä tuotetietojärjestelmiä ja datankeräysmenetelmiä. Tämä kehitys parantaa merkittävästi ESRS E5:n resurssien sisäänvirtausten raportointia tulevina vuosina.

Tokmanni-myymläketju, resurssien sisäänvirtaukset 2024*

	Tonnia	%
Teknisistä materiaaleista valmistetut tuotteet ja pakkaukset	119 494,11	43 %
Biologisista materiaaleista valmistetut tuotteet ja pakkaukset	156 253,60	57 %
Kestävästi hankitut biologiset tuotteet ja pakkaukset	14 317,36	5 %
Kierrätetystä materiaalista valmistetut tuotteet ja pakkaukset	14 323,78	5 %
Tuotteiden ja pakkausten kokonaispaino	275 747,71	100 %

* Tokmanni-myymläketjun resurssien sisäänvirtauksia koskevat tiedot on laskettu suoraan omasta tietovarastosta saatujen tietojen perusteella. Käytetyt tiedot perustuvat saapuneiden ostojen painotietoihin, joissa on mukana pakkauksen paino.

- Tuote katsotaan biologiseksi, siltä osin, kuin se sisältää jotakin seuraavista: ruokaa, juomia, puutarhatuotteita, tupakkaa, palmuöljyä, puuvillaa, puuta tai eläinperäisiä materiaaleja.
- Teknisiin tuotteisiin kuuluvat kaikki muut tuotteet. Luokittelu on tehty tietovaraston tietojen perusteella.
- Kestävästi hankitut materiaalit ovat tuotteita, jotka on hankittu konsernin riskiraaka-aineperiaatteiden mukaisesti, tai tuotteita, joilla on kolmannen osapuolen vahvistamat kestävyyssertifikaatit.
 - o Järjestelmässä seuratut sertifikaatit ovat:
 - Aquaculture Stewardship Council
 - Aurinkomerkki (Evira)
 - Better Cotton Initiative
 - Bra Miljoval
 - COSMOS Natural and COSMOS Organic cosmetics, incl. BDIH, Cosmebio, Ecocert, ICEA, Soil Association
 - Demeter
 - EU Organic Logo
 - (Organic Content Standard) Blended Organic cotton
 - (Organic Content Standard) 100 Organic cotton
 - Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO)
 - Roundtable on Responsible Soy
 - GLOBALG.A.P
 - Global Organic Textile Standard (GOTS)
 - Krav Label
 - FSC (Forest Stewardship Council)
 - MSC (Marine Stewardship Council)
 - PEFC
 - The Nordic Ecolabel (Swan)
 - Rainforest Alliance
 - Fairtrade
 - o Ostetut materiaalit käytetään kaskadiperiaatteen mukaisesti ensisijaisesti tuotteina eikä energiana. Riskiraaka-aineiden, kuten puu, osalta on tavoitteena hankkia kierrätettyjä raaka-aineita. Tokmanni-konsernilla on pieniä määriä energian tuottamisen tarkoitettuja tuotteita, kuten polttopuuta.
- Kierrätettäviä materiaaleja sisältävien tuotteiden tiedot perustuvat tietovaraston Sisältää kierrätettyä materiaalia -kenttään.

Tokmanni-myymläketjun osalta ei tunnistettu merkittäviä puutteita käytetyissä tiedoissa. Painokertoimissa on joitakin puutteita, jotka luovat epäolennaista epävarmuutta lukuihin. Lisäksi on mahdollista, että joiltakin tuotteilta puuttuu sertifikaatteja järjestelmästä, minkä vuoksi raportoidut luvut saattavat antaa todellisuutta negatiivisemmän kuvan.

Jäte

Ainoastaan jätteet ovat DMan mukaan Tokmanni-konsernille olennaisia ulosvirtauksia. Suurin osa jätteestä koostuu logistiikkatoiminnoista syntyvästä pakkausjätteestä, kuten uudelleenkäytettävistä lavoista (38 % kokonaisjätteestä), pahvista (21 %) ja paperista (14 %). Toiminnasta syntyy myös merkittävästi pienempiä osuuksia muita jätevirtoja, kuten metalleja (1 % kokonaisjätteestä) ja muovia (2 %). Poltettavan/energiajätejakeen osuus on 12 %. Tokmanni-konsernilla on tuoretuotteita myynnissä vain valikoiduissa myymälöissä, mikä rajoittaa tuotetun biojätteen osuuden 3 %:iin kokonaisjätteestä. Myös vaarallista jätettä (1 %) ja elektroniikkajätettä (1 %) syntyy vain pieniä määriä. Loput jätteestä (7 %) koostuu pääasiassa lietteestä, puujätteestä ja rakennusjätteestä. Tokmanni-konsernin toiminnassa ei muodostu radioaktiivista jätettä.

Jätetiedot on saatu suoraan jätehuoltokumppaneilta (toimittajakohtaiset tiedot). Puuttuvien tietojen osalta tiedot on arvioitu myymälöiden neliömetrimäärien perusteella. Arviointi on suoritettu vain Tokmanni-segmentille kattamaan puuttuvat tiedot 15 %:sta kiinteistöjä. Kumppanien jäteraportoinnin ulkopuolelle jäävien Tokmanni-segmentin myymälöiden jäteprofiili on arvioitu olevan todennäköisesti samanlainen kuin raportoinnin piiriin kuuluvien myymälöiden profiili. Siksi puuttuvat tiedot ekstrapoloitiin mitattujen tietojen perusteella. Jätteiden raportointijärjestelmän ulkopuolisille kuormalavoille käytettiin oletuksena 14 kg:n keskipainoa per lava. Jätehuoltokumppanin käsittelemistä kuormalavoista 99 % oletettiin uudelleenkäytetyiksi ja 1 % energiakäyttöisiksi. Tokmannin Mäntsälässä käsittelemistä kuormalavoista 100 % käytettiin uudelleen.

Vuonna 2024 jätettä syntyi Tokmanni-konsernissa yhteensä 27 299 tonnia, josta kierrättämättömän jätteen osuus oli 5 231 tonnia (19,2 %). Tämä tarkoittaa sitä, että yli 80 % jätteestä ohjattiin uudelleenkäyttöön tai kierrätykseen. Käsittelytavat on eroteltu tarkemmin alla olevassa taulukossa.

Jätteen määrä käsittelytavoittain (tonnia)

	Tokmanni-konserni	Tokmanni-segmentti	Dollarstore-segmentti
Vaarallisen jätteen kokonaismäärä	307	283	25
Loppukäsittelyyn ohjatun vaarallisen jätteen kokonaismäärä	37	12	25
Poltto	37	12	25
Kaatopaikalle sijoittaminen	-	-	-
Muu loppukäsittely	-	-	-
Loppukäsittelystä muualle ohjatun vaarallisen jätteen kokonaismäärä	270	270	-
Uudelleenkäyttö	-	-	-
Kierrätys	206	206	-
Muut hyödyntämistoimet*	64	64	-
Tavanomaisen jätteen kokonaismäärä	26 992	21 323	5 669
Loppukäsittelyyn ohjatun tavanomaisen jätteen kokonaismäärä	11	11	-
Poltto	-	-	-
Kaatopaikalle sijoittaminen	11	11	-
Muu loppukäsittely	-	-	-
Loppukäsittelystä muualle ohjatun tavanomaisen jätteen kokonaismäärä	26 981	21 312	5 669
Uudelleenkäyttö	10 269	10 268	0
Kierrätys	11 593	7 444	4 149
Muut hyödyntämistoimet*	5 119	3 599	1 520
Kierrättämättömän jätteen kokonaismäärä	5 231	3 686	1 545
Kierrättämättömän jätteen prosenttiosuus	19 %	17 %	27 %
Vuonna 2024 syntyneen jätteen kokonaismäärä	27 299	21 605	5 694
Radioaktiivinen jäte	-	-	-

*Muut hyödyntämistoimet käsittävät pääasiassa energian tuotannon jätteenpolttolaitoksissa.

Ihmiset

S1 Oma työvoima

Olennaiset omaan työvoimaan liittyvät kestävyysseikat ja niiden hallinta (SBM-3)

Alla olevassa taulukossa on Tokmanni-konsernin 2024 DMA:ssa tunnistamat olennaiset IROt sekä näiden sijainti arvoketjussa. Olennaiset vaikutukset omaan työvoimaan toteutuvat aina oman toiminnan kautta. Kaikki IROt realisoituvat potentiaalisesti sekä lyhyellä, keskipitkällä, että pitkällä aikavälillä. Tässä luvussa esitetyjä mittareita ei ole varmennettu muiden ulkopuolisten varmentajien toimesta kuin PwC:n, joka on varmentanut tämän kestävyys selvityksen.

Tokmanni-konserni on kasvanut orgaanisesti ja yritysostojen avulla yhdeksi Pohjoismaiden johtavista halpakauppaketjuista. Konsernilla on työntekijöitä Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa; se työllistää yli 6 600 henkilöä ja palvelee päivittäin noin 230 000 asiakasta. Toiminnalla on siis merkittäviä taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia.

Kaikki olennaiset vaikutukset omaan työvoimaan johtuvat konsernin strategiasta. Myönteiset vaikutukset realisoituvat vuotuisten toimintasuunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanon ja näiden tulosten kautta. Kielteiset vaikutukset taas realisoituvat, jos toimintasuunnitelman toimenpiteitä ei toteuteta tai niissä muuten epäonnistutaan. Turvallisen työympäristön varmistaminen kansallisen lainsäädännön noudattamisen, yhdenvertaisuuden ja työhyvinvoinnin eteen tehdyn työn kautta ovat tärkeä osa strategiaa.

Yhdenvertaisuustyötä tehdään monella rintamalla. Konserni keskittyy tarjoamaan työntekijöilleen mielekästä työtä ja mahdollisuuksia kehittyä työssä koulutusten ja sisäisten urapolkujen avulla. Tasa-arvoa pyritään ylläpitämään ja kehittämään kohtelemalla työntekijöitä tasapuolisesti sekä rekrytoinnissa että työsuhteen aikana. Konsernin kulttuurin mukaisesti jokaisella on oikeus olla oma itsensä, ja turvallisen työympäristön avulla pyritään varmistamaan työntekijöiden fyysinen ja psykologinen turvallisuus. Tokmanni-konsernin strategisena tavoitteena on olla kaupan alan paras työpaikka.

Tunnistetut IROt ovat linjassa sen kanssa, mitä strategiassa ja liiketoiminnan johtamisessa on aikaisemmin otettu huomioon. Vuonna 2024 valmistuneen DMA:n pohjalta ei toistaiseksi ole tehty muutoksia strategiaan ja liiketoimintaan. Olennaiset IROt otetaan huomioon strategian seuraavassa päivityksessä, joka on tarkoitus julkaista vuoden 2025 lopussa. Strategia määrittää konsernin yhteiset liiketoiminta- ja vastuullisuustavoitteet. Toimintaa ohjaa kuitenkin henkilöstön kanssa käyty vuoropuhelu, joka on ollut pohjatietona myös DMA:ssa.

Strategisissa tavoitteissa ja toimenpiteissä onnistumisella on myönteisiä vaikutuksia ja se luo mahdollisuuksia, kun taas epäonnistumisella on mahdollisia kielteisiä vaikutuksia, joista aiheutuu riskejä. Tokmanni-konsernin liiketoiminta on riippuvaista työvoimasta. Olennaiset riskit realisoituvat siis riippuen siitä, miten hyvin on onnistuttu hallitsemaan ja johtamaan tunnistettuja tosiasiallisia ja mahdollisia vaikutuksia, koska ne vaikuttavat työntekijöiden tyytyväisyyteen, työnantajamielikuvaan ja sitoutumiseen.

Omaan työvoimaan liittyvät IROT

Sijainti arvoketjussa

Oma toiminta

toimitusketjun alkupää   toimitusketjun loppupää

- tosiasiallinen, myönteinen
- mahdollinen, myönteinen
- mahdollinen, kielteinen
- tosiasiallinen, kielteinen

Olennaiset IROT	Sijainti arvoketjussa	Kuvaus
Vaikutus: kansallisen lainsäädännön vaatimusten noudattaminen		Vastuullisena työnantajana Tokmanni-konserni huolehtii siitä, että työsopimuksissa noudatetaan lakeja ja työehtosopimuksia. Lainsäädännön vaatimusten ylittäminen, kuten laiminlyöntikin vaikuttaisi, vaikuttaa työntekijöiden hyvinvointiin ja jaksamiseen.
Vaikutus: yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden edistäminen		Yhdenvertaisuuden ylläpitäminen ja kehittäminen yhdenvertaisen rekrytoinnin, yhdenvertaisten työsuhteiden, samapalkkaisuuden varmistamisen, koulutusmahdollisuuksien ja sisäisten urapolkujen edistämisen avulla. Työ yhdenvertaisuuden edistämiseksi lisää psykologista turvallisuutta työssä. Monimuotoisuustyössä on tunnistettu kehittämisen varaa.
Vaikutus: työhyvinvointi		Työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmät ja tapaturmien ehkäiseminen vaikuttavat työntekijöiden turvallisuuteen ja hyvinvointiin. Työtä tehdään myös psykologisen turvallisuuden edistämiseksi.
Vaikutus: työtapaturmat		Työtapaturmat vaikuttavat realisoituessaan työntekijöiden turvallisuuteen ja hyvinvointiin.
Vaikutus: tietoturvaloukkaukset		Mahdolliset tietoturvaloukkaukset loukkaisivat työntekijöiden yksityisyyttä. Tokmanni-konserni ylläpitää tietosuojaa vahvoilla tietosuojakäytännöillä sekä kouluttamalla työntekijöitä.
Riski: puutteet toiminnassa johtaen huonoon työnantajamielikuvaan ja kustannuksiin		Huono työnantajamielikuva heikentää työnvoiman saatavuutta ja lisää vaihtuvuutta, mikä aiheuttaa lisäkustannuksia ja heikentää investointikykyä, mikä puolestaan vaikuttaa liiketoiminnan kannattavuuteen. Hyvä henkilöstöhallinto taas toisi positiivisia vaikutuksia. Esimerkiksi tietosuojavuodot tai muut lainsäädännön laiminlyönnit aiheuttaisivat merkittäviä mainehaittoja sekä kustannuksia.

* Tokmanni-konserni ei ole tunnistanut omaan työvoimaan kohdistuvia olennaisia ihmisoikeusriskejä tai vihreästä siirtymästä johtuvia kielteisiä vaikutuksia omaan työvoimaan. Tokmanni-konsernilla ei ole vielä konsernitason ilmastosiirtymäsuunnitelmaa. Siirtymäsuunnitelmaa vuonna 2025 laadittaessa voidaan paremmin tunnistaa myös sen vaikutukset omaan työvoimaan.

Suurin osa konsernin työntekijöistä työskentelee myymälöissä tai logistiikkakeskuksissa joko vakituisesa tai määräaikaaisessa työsuhteessa. Konsernin työntekijöistä noin 400 työskentelee toimistoissa joko Suomessa tai Ruotsissa. Lisäksi toisinaan palkataan opiskelijoita harjoittelijoiksi tai tarjoaa toisen asteen opiskelijoille mahdollisuuden lyhyisiin työharjoittelujaksoihin. Kesälomien, sairauspoissaolojen ja sesonkien aikana konsernissa on kesätyöntekijöiden lisäksi vuokratyöntekijöitä henkilöstöpalveluyritysten kautta. Kaikki nämä työntekijäryhmät otettiin huomioon vuoden 2024 DMA:ssa. Muita kuin työsuhteisia työntekijöitä, eli henkilöstöpalvelujen kautta töitä tekeviä henkilöitä käytetään Tokmannilla suhteessa omaan henkilöstöön todella vähän, jonka takia tämän henkilöstöryhmän osalta raportointi on määritetty epäolellaiseksi. Työskennellessään Tokmanni-konsernin hallinnan alla, myös nämä muut kuin työsuhteiset työntekijät toimivat konsernin periaatteiden mukaisesti.

Tokmanni omistaa puolet Kiinan Shanghaissa sijaitsevasta Tokmanni-Europris Trading Ltd -hankintayhtiöstä, josta Europrisin omistaa toisen puolen Yhtiö ei ole konsernin operatiivisen määräysvallan alla. Hankintayhtiön työntekijät ovat siksi arvoketjun työntekijöitä, ja heitä käsitellään seuraavassa osiossa: S2 Arvoketjun työntekijät.

Olenlaiset kielteiset vaikutukset eli työtaturmat ja tietoturvaloukkaukset liittyvät yksittäisiin tapauksiin. Myönteiset vaikutukset taas ovat organisaation tasolla luonteeltaan systeemisiä. Kaikki tunnistetut IROt koskevat kaikkia omia työntekijöitä.

Tokmanni-konserni on tunnistanut tiettyjä haavoittuvia työntekijäryhmiä, kuten työntekijät, joiden suomen kielen taidoissa on puutteita, tai työntekijät, joilla on mielenterveyshaasteita, jotka korostuvat erityisesti nuorten keskuudessa. Kaikki työntekijät vastaavat vuosittaiseen Pulssi-henkilöstökyselyyn, jonka avulla Tokmanni-konserni kerää tietoa työntekijöiden näkemyksistä.

Päivittäisen vuorovaikutuksen lisäksi työntekijöillä on esihenkilönsä kanssa vuosittainen kehityskeskustelu, jossa huolenaiheita ja palautteita voidaan ottaa esille. Tietoja voidaan kerätä myös kunkin segmentin virallisen ilmoituskanavan kautta tehdyistä ilmoituksista. Konsernin työntekijöistä kuka tahansa voi ilmoittaa anonyymisti ja kirjallisesti eettisen toimintaohjeen rikkomuksista Compliance-raportointikanavalla. Dollarstore-segmentissä epäkohdista voi ilmoittaa nimettömänä kolmannen osapuolen ilmoituskanavan kautta joko puhelimitse tai kirjallisesti.

Omaan työvoimaan kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat toimintaperiaatteet

(S1-1, MDR-P)

Vastuullisuustyötä ohjaavat paikallisesti sovellettava lainsäädäntö ja konsernin hallituksen hyväksymät politiikat. Tokmanni-konsernin politiikat, joilla pyritään hallitsemaan omaan työvoimaan kohdistuvia vaikutuksia, ovat eettinen toimintaohje (avattu luvussa: Hyvään hallintotapaan liittyvät toimintaperiaatteet), ihmisoikeuspolitiikka ja henkilöstöpolitiikka. Toimintaperiaatteista on kerrottu alla olevassa taulukossa. Vuonna 2024 Tokmanni-konserni yhdenmukaisti konsernitason henkilöstöpolitiikan. Nämä alla esitellyt toimintaperiaatteet koskevat koko Tokmanni-konsernin omaa työvoimaa.

Omaan työvoimaan kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat toimintaperiaatteet

Politiikan nimi	Henkilöstöpolitiikka	Ihmisoikeuspolitiikka
Kolmannen osapuolen sitoumukset	Henkilöstöpolitiikka perustuu seuraaviin periaatteisiin ja viittaa niihin: • Kansainvälisen työjärjestön ILO:n keskeiset yleissopimukset ja suositukset • kansainvälinen ja kansallinen lainsäädäntö sekä työehtosopimukset.	Ihmisoikeuspolitiikka perustuu seuraaviin periaatteisiin ja viittaa niihin: • Kansainvälisen työjärjestön ILO:n keskeiset yleissopimukset ja suositukset • YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet (UNGP) • OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille • kansainvälinen ja kansallinen lainsäädäntö.
Politiikan keskeinen sisältö	Henkilöstöpolitiikka linjaa työntekijöille ja esihenkilöille yhteiset pelisäännöt, jotka koskevat käyttäytymistä työyhteisössä. Politiikka kattaa muun muassa ihmisoikeudet, monimuotoisuuden ja yhdenvertaisuuden, johtamisen ja yrityskulttuurin, työntekijöiden vuorovaikutuksen ja osallistumisen, työhyvinvoinnin ja -turvallisuuden (mukaan lukien syrjintä, häirintä ja kiusaaminen), väärinkäytöksistä kertovien suojelun, rekrytoinnin, perehdytyksen, palkkauksen ja etuudet, työntekijöiden koulutuksen ja osaamisen kehittämisen, työn ja perheen yhteensovittamisen sekä tietosuojan ja yksityisyyden suojan.	Politiikassa kuvataan Tokmanni-konsernin sitoutuminen ihmisoikeuksien kunnioittamiseen. Siinä annetaan ohjeita ja kuvataan ihmisoikeuksien kunnioittamiseen liittyvät tavoitteet sekä vastuut kaikkialla organisaatiossa ja arvoketjussa.

Toimintaperiaatteeseen liittyvät olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	Kaikki olennaiset IROt taulukossa Omaan työvoimaan liittyvät.	Kaikki taulukossa Omaan työvoimaan liittyvät IROt - luetellut riskit ja mahdollisuudet sekä seuraavat vaikutukset: • Kansallisen lainsäädännön vaatimusten noudattaminen • Työtapaturmat • Työhyvinvointi • Yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden edistäminen Kaikki luetellut IROt taulukossa: Arvoketjun työntekijöihin liittyvät IROt Kaikki henkilökohtaiseen turvallisuuteen liittyvät IROt taulukossa: Asiakkaisiin liittyvät IROt. Kaikki yrityskulttuuriin liittyvät IROt, jotka on lueteltu taulukossa: Liiketoiminnan harjoittamiseen eli hyvään hallintotapaan liittyvät IROt.
Ylin asema, jolla on vastuu täytäntöönpanosta	Segmenttien henkilöstöjohtajat ja henkilöstöosastot.	Tokmanni-konsernin hallituksen kestävyys- ja henkilöstövaliokunta.
Seurantaprosessi	Henkilöstöpolitiikan noudattamista seurataan esimerkiksi anonyymien ilmoituskanavien kautta saatujen ilmoitusten perusteella. Anonyymit ilmoituskanavat ovat saatavilla sekä sisäisille että ulkoisille sidosryhmille.	Oma työvoima: Seuranta perustuu suorituskyselyindikaattoreihin, henkilöstökyselyihin ja henkilöstöhallinnon tekemiin ilmoituksiin. Arvoketjun työntekijät: Seuranta perustuu toimittajien auditointeihin, amfori BSCI:n vaatimustenmukaisuusarvioon ja ilmoituskanavan ilmoituksiin.
Soveltamisala ja kattavuus	Kaikki Tokmanni-konsernin omat työntekijät.	Koko organisaatio ja arvoketju.
Sidosryhmien osallistaminen toimintaperiaatteen sisältöjen määrittämisessä	Toimintaperiaatteen määrittelyprosessissa otettiin huomioon työntekijöiden ja muiden keskeisten sidosryhmien ja työntekijöiden odotukset, joita kartoitettiin esimerkiksi henkilöstökyselyjen avulla. Myös DMA:n aikana tunnistetut työntekijöiden odotukset huomioitiin, esimerkiksi yhtäläinen ja oikeudenmukainen kohtelu, koulutusmahdollisuudet sekä mielekäs työ.	Tokmanni-konserni tekee yhteistyötä asiaankuuluvien sidosryhmien tai niiden edustajien kanssa mahdollisten ja tosiasiallisten ihmisoikeusvaikutusten arvioimiseksi. Tokmanni tiedostaa, että on kiinnitettävä erityistä huomiota niihin, jotka saattavat olla erityisen haavoittuvassa asemassa tai syrjäytyneitä. Nämä näkemykset on otettu huomioon toimintaperiaatteita laadittaessa. Ihmisoikeuspolitiikan tuorein päivitys on vuodelta 2023, ja se perustuu muun muassa sidosryhmien palautteeseen.

Toimintaperiaatteen saatavuus ja saavutettavuus	Toimintaperiaate on digitaalisesti kaikkien työntekijöiden saatavilla. Henkilöstöpolitiikka on saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Tokmanni-segmentissä työntekijät voivat käyttää yhtiön tietokoneita, joiden kautta taataan pääsy digitaalisiin kanaviin. Dollarstore-segmentissä työntekijät pääsevät tarkastelemaan politiikkaa sisäisen sovelluksen kautta, osana henkilöstökäsikirjaa.	Toimintaperiaate on julkinen, ja se on saatavilla suomeksi ja englanniksi. Tokmanni-konserni ei ole järjestänyt erillisiä koulutustilaisuuksia ihmisoikeuspolitiikasta, mutta tarjoaa kaikille työntekijöilleen ihmisoikeuksia koskevaa koulutusta esimerkiksi osana eettisen toimintaohjeen koulutusta. Hankintatoimen ja ostotoiminnan parissa työskenteleville työntekijöille tarjotaan ihmisoikeuskoulutusta osana vastuullisen hankinnan ohjeistuksen koulutusta. Liiketoimintasuhteissa, joista suurin osa koskee toimittajia, sitoumusten noudattaminen perustuu toimittajien toimintaohjeeseen (Supplier Code of Conduct) ja yleisiin hankintaehtoihin, joissa vaaditaan toimittajia noudattamaan keskeisiä ihmisoikeussitoumuksia.
---	---	---

Tokmanni-konserni on sitoutunut kunnioittamaan ihmisoikeuksia ja korjaamaan haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia kaikkialla liiketoiminnassaan edellä lueteltujen toimintaperiaatteiden ja kolmansien osapuolten sitoumusten pohjalta. Henkilöstöpolitiikkaan kuuluvat ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vuorovaikutus ja tarvittaessa korjaavat toimenpiteet taulukossa esitettyjen kolmansien osapuolten sitoumusten mukaisesti. Due diligence -periaatteen mukaisesti Tokmanni-konserni arvioi toimintansa ihmisoikeusvaikutukset, seuraa niitä, tekee tarvittaessa korjauksia ja tiedottaa niistä, mahdollisuuksiensa ja vaikutusvaltansa mukaisesti.

Tokmanni-konserni pyrkii rakentamaan, avoimeen ja aktiiviseen vuorovaikutukseen työntekijöidensä ja heidän edustajiensa kanssa. Vuorovaikutuksen tavoitteena on kehittää konsernin toimintaa ja työntekijöiden mahdollisuuksia vaikuttaa päätöksentekoon työn ja työolojen osalta sekä tarjota motivoivaa työtä. Due diligence -prosessi ohjaa Ihmisoikeusvaikutusten hallitsemista ja käsittelyä sekä tarvittaessa korjaustoimenpiteitä. Prosessin tärkein tavoite on välttää kielteisiä vaikutuksia ja korjausten tarvetta. Henkilöstöpolitiikka sisältää yksityiskohtaisemmat toimintaohjeet.

Eettisessä toimintaohjeessa korostetaan konsernin sitoutumista ihmisoikeusperiaatteisiin ja ihmisten oikeudenmukaiseen ja yhdenvertaiseen kohteluun sekä terveellisiin ja turvallisiin työoloihin. Tämän lisäksi konsernilla on erillinen tapaturmien ehkäisy- ja hallintajärjestelmä. Tokmanni-konserni on myös sitoutunut noudattamaan amfori BSCI:n eettisiä periaatteita sekä ja allekirjoittanut YK:n Global Compact -aloitteen, jonka kymmentä periaatetta se noudattaa. Ihmisoikeuspolitiikassa sitoudutaan noudattamaan kansallista lainsäädäntöä, ja se kattaa lainsäädännön ja sitoumusten mukaisesti seuraavat aiheet: turvallinen ja terveellinen työympäristö, työpaikka, tasa-arvoinen kohtelu, lapset ja nuoret työntekijät, pakkotyövoiman ja ihmiskaupan kielto, sidosryhmäyhteistyö sekä korjaavat parannustoimenpiteet. Toimintaperiaatteiden kattamat syrjintäperusteet pohjaavat lainsäädäntöön sisältäen ja sisältävät sukupuoli-identiteetin, seksuaalisen suuntautumisen, rodun, kansallisuuden, etnisen tai sosiaalisen alkuperän, vammaisuuden, kielen, mielipiteet, uskonnon ja iän. Yhdenvertaisuuteen liittyviä toimia käsitellään lisää luvussa: Kohti kaupan alan parasta työpaikkaa.

Konsernitason toimintaperiaatteiden lisäksi syrjinnän ja häirinnän ehkäisyä, yhtäläisten mahdollisuuksien edistämistä sekä muita tapoja edistää monimuotoisuutta ja osallisuutta ohjataan yksityiskohtaisemmin segmenttien omissa periaatteissa ja ohjeissa. Molemmilla segmenteillä on omat compliance-toimintonsa, jotka valvovat ilmoitusten arviointia ja varmistavat, että toimintaperiaatteita ja ohjeistuksia noudatetaan. Tokmanni-segmentillä on compliance-tiimi ja Dollarstore-segmentillä whistleblower-valiokunta.

Tokmanni-segmentti on ottanut ihmisoikeudet huomioon tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaansa, joka on sisällytetty työpaikan kehittämissuunnitelmaan. Suunnitelma laaditaan yhteistyössä työntekijöiden edustajien kanssa, ja siitä tiedotetaan työntekijöille. Dollarstore-segmentti on ottanut ihmisoikeudet huomioon tasa-arvoa ja yhdenvertaista kohtelua koskevissa ohjeistuksissaan sekä häirintää ja syrjivää kohtelua koskevissa periaatteissaan. Konserni tunnistaa myös tarpeen kiinnittää erityishuomiota niihin, jotka voivat olla haavoittuvassa asemassa tai syrjäytyneitä, mutta tämän asian hallintaan ei ole olemassa erillisiä toimintaperiaatteita. Konserni on pyrkinyt

huomioimaan nämä henkilöt esimerkiksi vuoropuhelukäytännöissään. Henkilöstöpolitiikassa linjattuja yhdenvertaisuutta ja syrjinnän ehkäisyä koskevat periaatteita siis viedään käytäntöihin useiden eri operatiivista toimintaa ohjaavien dokumenttien avulla.

Jotta toimintaperiaatteita noudatettaisiin tehokkaasti, Tokmanni-konserni järjestää kaikille työntekijöilleen vuosittain pakollisen eettisen toimintaohjeen koulutuksen. Aiheiden ymmärtäminen varmistetaan asiaan liittyvällä testillä. Tokmanni-konsernilla on selkeät menettelytavat, kuten anonyymi ilmoitusmahdollisuus, syrjinnästä ilmoittamista varten, jotta huolenaiheiden esille ottaminen tuntuisi kaikista työntekijöistä turvalliselta. Myös kansallinen lainsäädäntö ottaa kantaa tasa-arvon ja monimuotoisuuden edistämiseen.

Konserni tunnistaa myös tarpeen kiinnittää erityishuomiota niihin, jotka voivat olla haavoittuvassa asemassa tai syrjäytyneitä, mutta tämän asian hallintaan ei ole olemassa erillisiä toimintaperiaatteita. Konserni on pyrkinyt huomioimaan nämä henkilöt esimerkiksi vuoropuhelukäytännöissään.

Vuorovaikutus omien työntekijöiden kanssa (S1-2)

Tokmanni-konserni ottaa henkilöstönsä näkökulmat huomioon päätöksentekoprosesseissaan ja toiminnassaan due diligence -prosessin mukaisesti noudattamalla kansallista lainsäädäntöä, työehtosopimuksia ja muita sisäisiä vuorovaikutusprosesseja. Kestävyyden hallintorakenne ja vastuut -kuvassa esitettyjen roolien ja vastuiden, sekä luvussa: Sisäinen tiedonkulku vastuullisuuden osalta, selostettujen sisäisten raportointiprosessien avulla varmistetaan, että työntekijöiden näkemykset ja ehdotukset otetaan huomioon strategiassa ja toiminnassa.

Vuorovaikutus oman henkilöstön kanssa perustuu esimerkiksi Pulssi-henkilöstökyselyihin, kehityskeskusteluihin ja työntekijöiden edustajien kanssa pidettäviin yhteistyökokouksiin kansallisen lainsäädännön mukaisesti tai ne ylittäen. Lisäksi työntekijöillä on mahdollisuus kertoa mielipiteensä suoraan esihenkilölleen, henkilöstöhallinnolle tai työntekijöiden edustajille. Tokmanni-konserni pyrkii tarjoamaan helposti saatavilla olevaa tietoa esimerkiksi digitaalisten viestintäkanavien avulla. Kanavat ovat kaikkien työntekijöiden käytettävissä. Lisäksi voidaan hyödyntää esimerkiksi tiedotustilaisuuksia henkilöstölle ja tiimikokouksia. Konsernin viestinnässä käytetään visuaalisia elementtejä kuten videoita, kuvia ja grafiikkaa havainnollistamaan ja selkeyttämään asiasisältöjä.

Tokmanni-konserni on sitoutunut käsittelemään ja ratkaisemaan työntekijöiden mahdolliset eturistiriidat oikeudenmukaisesti ja avoimesti. Työntekijät voivat ilmoittaa eturistiriidoista anonyymien ilmoituskanavien kautta, kertomalla asiasta esihenkilölleen tai ottamalla yhteyttä henkilöstöhallintoon. Riippumaton ryhmä tutkii kaikki ilmoitukset. Ryhmä koostuu henkilöistä, jotka eivät ole osallisina asiassa. Konfliktitilanteissa kaikkia osapuolia kuullaan tasapuolisesti ja heille annetaan mahdollisuus esittää näkemyksensä. Ristiriidat ratkaistaan keskinäisellä sopimuksella siten, että pyritään kunnioittamalla kaikkien osapuolten oikeuksia.

Tokmanni-konsernin esihenkilöillä ja henkilöstöpäälliköillä on operatiivinen vastuu siitä, että työntekijöiden kanssa ollaan aidosti vuorovaikutuksessa ja vuoropuhelun tulokset ohjaavat Tokmanni-konsernin toimintaa.

Pulssi-henkilöstökysely

Vuotuiseen Pulssikyselyyn vastataan anonyymisti, jotta myös kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevat henkilöt saadaan mukaan. Osa työntekijöistä ei puhu paikallista kieltä äidinkielenään, mikä voi vaikeuttaa vuorovaikutusta. Siksi työntekijäkyselyihin on mahdollista vastata useilla kielillä (suomi, ruotsi ja englanti ja vuodesta 2025 eteenpäin tanskaksi). Viestintämateriaaleissa käytetään myös videoita ja kuvia havainnollistamaan ja parantamaan viestin ymmärrettävyyttä.

Tuloksia tarkastellaan vähintään yhtiötasolla, ja toimenpiteitä toteutetaan konserni-, segmentti-, yhtiö- tai mahdollisesti jopa tiimitasolla. Jokainen tiimi laatii oman toiminta- ja seurantasuunnitelmansa Pulssikyselyn tulosten perusteella ja henkilöstöosaston ohjeiden mukaisesti. Vuosi 2024 oli ensimmäinen vuosi, jolloin Pulssikysely tehtiin konsernitasolla, myös Dollarstore-segmentissä.

Kyselyjen avulla saadaan arvokasta tietoa työntekijöiden näkemyksistä ja parannustarpeista. Niiden avulla arvioidaan myös työntekijöiden kokemuksia vuorovaikutuksen tehokkuudesta. Dollarstore-segmentti järjestää johdolle lisäkoulutusta vuoden 2025 aikana siitä, miten palautetta ja Pulssikyselyn tuloksia sovelletaan jatkossa.

Kehityskeskustelut

Kaikkien työntekijöiden kehityskeskusteluprosessiin kuuluu vähintään vuosittainen keskustelu esihenkilön kanssa. Kehityskeskustelu voidaan käydä osittain ryhmäkeskusteluna. Kehityskeskustelussa asetetaan tavoitteet ja keskustellaan työntekijän suorituksesta. Keskeisintä on työntekijän ammatillinen kehittyminen. Tilaisuus antaa mahdollisuuden molemminpuoliseen palautteeseen.

Terveyttä ja turvallisuutta koskevat havainnot

Tokmanni-konserni kannustaa kaikkia työntekijöitä ilmoittamaan työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyvistä havainnoista. Johtajien ja avainhenkilöiden kanssa järjestetään vähintään neljännesvuosittain säännöllisiä tapaamisia, joissa keskustellaan ajankohtaisista aiheista.

Vuoropuhelukäytäntöjen tehokkuus

Tokmanni-konsernin ihmisoikeuspolitiikalla ja -sitoumuksilla varmistetaan, että yhtiön toiminta on ihmisoikeusnormien mukaista ja työntekijöiden oikeuksia suojellaan ja kunnioitetaan kaikissa toimintamaissa. Konserni tekee lisäksi yhteistyötä ammattiliittojen kanssa kaikissa asioissa, joilla voi olla vaikutuksia työntekijöihin, kuten laki ja työehtosopimukset edellyttävät. Dollarstore-segmentti tapaa paikallisten ammattiliittojen paikallisyhdistysten edustajia säännöllisesti. Näissä tapaamisissa keskustellaan ajankohtaisista asioista, jaetaan tietoa ja varmistetaan päätöksenteon avoimuus.

Pulssi-henkilöstökyselyn lisäksi työntekijöiden sitouttamisen tehokkuutta arvioidaan seuraamalla trendejä sekä keskeisten suorituskykymittareiden (Key Performance Indicator, KPI) kehitystä, kuten osallistumisastetta ja henkilöstön suosittelevuusindeksiä (Employee Net Promoter Score, eNPS). Konserni pyrkii näin varmistamaan aiheiden kehityksen järjestelmällisen seurannan, työpaikan käytäntöjen parantamisen sekä tietojen käyttämisen päätöksenteon tukena. eNPS-mittari otettiin käyttöön konsernitasolla ensimmäisen kerran vuonna 2024. eNPS-mittarin asteikko on -100–+100, jossa -30 on huono, -30–0 alle keskitason, 0–30 hyvä ja yli 30 erinomainen. Vuoden 2024 konsernitaso kyselyn tulos oli 9 eli hyvä, joka toimii vertailuarvona tulevalle kehitykselle. Pulssikyselyn vastausprosentti oli 72,7, mikä kertoo aktiivisesta osallistumisesta ja tarjoaa luotettavan perustan analyysille.

Haavoittuvassa asemassa olevat työntekijäryhmät, kuten henkilöt, jotka eivät puhu äidinkielenään paikallista kieltä, ja henkilöt, joilla on henkisen hyvinvoinnin haasteita, on pyritty huomioimaan, erityisesti vuoropuhelukäytännöissä. Tokmanni-myymläketjussa henkilöille, joiden suomen kielen taito kaipaa parantamista, on tarjottu mahdollisuutta osallistua Suomi työkielenä -koulutukseen. Myös tulkkauspalveluja käytetään tarvittaessa. Esihenkilöille suunnattuun kattavaan valmennusohjelmaan on lisätty vuonna 2024 uusi inhimillisen johtamisen, monimuotoisuuden ja vuorovaikutustaitojen kehittämisen aihealue. Lisäksi esihenkilöt myymälöissä ovat saaneet koulutusta mielenhyvinvoinnista ja kuuntelemisen taidosta.

Kanavat huolenaiheiden esiin tuomiseen

(S1-3)

Jos Tokmanni-konserni saa tietää omaan työvoimaan kohdistuvasta kielteisestä vaikutuksesta tai tunnistaa tällaisen vaikutuksen, se ryhtyy välittömästi tutkimaan asiaa ja mukauttaa toimintaansa havaintojen perusteella. Tokmanni-konserni noudattaa muun muassa työehtosopimusten mukaisia neuvottelumenettelyjä konfliktitilanteissa. Kielteiset vaikutukset ja mahdolliset korjaavat toimenpiteet ratkaistaan ja niistä sovitaan yhteisymmärryksessä siten, että pyritään kunnioittamaan kaikkien osapuolten oikeuksia ja löytämään oikeudenmukainen ja tasapuolinen lopputulos.

Kielteisiä vaikutuksia koskevia tapauksia seurataan säännöllisesti, ja toimenpiteiden tehokkuutta arvioidaan esimerkiksi varmistamalla, että ongelmat ratkaistaan yhtiössä due diligence -prosessin mukaisesti, jotta ihmisoikeusvaikutuksia voidaan hallita ja niihin voidaan puuttua. Näin korjaustoimenpiteitä voidaan toteuttaa tarpeen mukaan.

Prosessin päätavoitteena on kielteisten vaikutusten välttäminen. Jos kielteisiä vaikutuksia ilmenee, konserni toimii kansallisen lainsäädännön ja viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti. Tokmanni-konsernin henkilöstöpolitiikka

sisältää menettelytavat luvun alussa olevassa taulukossa kuvattujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja tunnistettujen kielteisten vaikutusten välttämiseksi.

Tokmanni-konsernilla on anonyymit ilmoituskanavat kaikille sidosryhmilleen eettisen toimintaohjeen ja muiden eettisen ohjeistusten rikkomusten, ihmisoikeusloukkaukset mukaan lukien, ilmoittamista varten direktiivin (EU) 2019/1937 mukaisesti. Tokmanni-konsernin työntekijät pääsevät kanaviin sisäisten digitaalisten järjestelmien ja muut kuin työsuhteiset työntekijät, pääosin vuokratyöntekijät, verkkosivujen kautta. Ilmoituskanavia kuvataan tarkemmin luvussa: Ilmoituskanavat.

Tokmanni-konsernin työntekijät saavat tietoa konsernin ilmoituskanavista perehdytyksen ja vuosittaisen eettisen toimintaohjeen koulutuksen yhteydessä. Tietoa on lisäksi aina saatavilla sisäisillä digitaalisilla alustoilla. Tietoisuutta ja luottamusta järjestelmiin ei mitata erikseen, mutta niiden käyttöä seurataan edellä mainittujen raportointikanavien kautta saatujen ilmoitusten perusteella. Ilmoituskäytäntöihin ja ilmoittajien suojeluun liittyvät periaatteet on linjattu Tokmanni-konsernin Eettisessä toimintaohjeessa. Eettisestä toimintaohjeesta voi lukea lisää luvusta: Hyvään hallintotapaan liittyvät toimintaperiaatteet.

Kohti kaupan alan parasta työpaikkaa (S1-4, MDR-A)

Vuonna 2024 Tokmanni-konserni panosti käytäntöjen kartoittamiseen ja yhdenmukaistamiseen. Henkilöstöosasto on asettanut yhteisiä tavoitteita omaa työvoimaa koskevien IROjen hallintaa varten. Aiemmin toiminta perustui pitkälti tytäryhtiöiden omiin työvoiman kehittämissuunnitelmiin.

Alla olevissa taulukoissa kuvataan toteutettuja ja suunniteltuja toimia, joilla pyritään ehkäisemään tai lieventämään olennaisia kielteisiä vaikutuksia ja vähentämään riskejä. Taulukossa kuvataan myös toimia, joilla pyritään edistämään olennaisia myönteisiä vaikutuksia ja ehkäisemään siten henkilöstöön liittyviä liiketoimintariskejä. Tokmanni-konsernin liiketoiminta on työvoimasta riippuvaista, joten kaikki esitellyt toimet liittyvät riippuvuussuhteisiin. Kaikki esitetyt toimet koskevat omaa työvoimaa kokonaisuudessaan. Toimet esitetään joko konserni-, segmentti- tai myymäläketjukohtaisella tasolla. Käytetyt raportointisegmentit on avattu selvityksen alussa olevassa taulukossa.

Tokmanni-konsernilla on kolme toimintaperiaatetta, joiden avulla se pyrkii hallitsemaan IROja ja ohjaamaan omaa työvoimaansa koskevia toimia:

Ihmisoikeuspolitiikka:

Tokmanni-konserni kunnioittaa ja arvostaa henkilöstönsä monimuotoisuutta eikä hyväksy minkäänlaista syrjintää missään työsuhteen vaiheessa. Konserni on sitoutunut siihen, että sen työntekijöillä on oikeus mahdollisimman hyvään fyysiseen terveyteen ja mielenterveyteen sekä terveellisiin työoloihin.

Eettinen toimintaohje:

Tokmanni-konserni kunnioittaa ja noudattaa ihmisoikeuksia sekä työntekijöidensä yksityisyyden suojaa koskevaa kansallista lainsäädäntöä ja kohtelee kaikkia ihmisiä tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Konserni minimoi työtapaturmat ja edistää työterveyttä. Toiminnassaan se keskittyy ennaltaehkäisyyn sekä turvallisuustoimien ja -laitteiden tehokkuuteen.

Henkilöstöpolitiikka:

Kaikkia Tokmanni-konsernin työntekijöitä kohdellaan tasa-arvoisesti. Konserni kunnioittaa yksilön yksityisyyden suojaa ja kansallista lainsäädäntöä. Tavoitteena on varmistaa terveellinen ja turvallinen työympäristö johdon, esihenkilöiden ja työntekijöiden välisellä yhteistyöllä. Tokmanni-konserni on sitoutunut edistämään työntekijöiden hyvinvointia, varmistamaan turvallisen, terveellisen ja toimivan työyhteisön sekä keräämään, käsittelemään ja suojaamaan henkilötietoja vastuullisesti.

Toimintaperiaatteiden lisäksi konsernilla on yhteiset arvot, joihin sen johtamisperiaatteet perustuvat. Toimien edistymistä seuraa vastuullisuuden ohjausryhmä yhteistyössä hallituksen kestävyys- ja henkilöstövaliokunnan kanssa, arvioiden tarvittavia korjaustoimenpiteitä.

Omaan henkilöstöön kohdistuviin vaikutuksiin ja niistä johtuvien riskien hallintaan liittyvät toimenpiteet:**Toimet, joilla ehkäistään tai lievennetään olennaisia kielteisiä vaikutuksia työtapaturmiin liittyen**

Toimet 2024	Saavutetut ja odotetut tulokset	Suunnitellut toimet 2025
Tokmanni-konserni: Järjestettiin turvallisuuskampanja.	Tokmanni-konserni: Työtapaturmien määrä väheni, ja tavoite saavutettiin (katso luku: Menestyksen mittaaminen). Myönteisen kehityksen odotetaan jatkuvan vuonna 2025.	Tokmanni-konserni: Yhteisen työsuojelukäsikirjan laatiminen.

Toimet, joilla edistetään olennaisia myönteisiä vaikutuksia työhyvinvointiin ja kansallisen lainsäädännön noudattamiseen liittyen

Toimet 2024	Saavutetut ja odotetut tulokset	Suunnitellut toimet 2025
Tokmanni-konserni: Luotiin yhteinen henkilöstöpolitiikka ja jaettiin parhaita käytäntöjä. Laajennettiin kehityskeskustelut koskemaan koko konsernia.	Tokmanni-konserni: Vahvistetaan työntekijöiden sitoutumista ja parannetaan työoloja. Näiden toimien tulosten odotetaan näkyvän pitkällä aikavälillä.	Tokmanni-konserni: Luodaan johtamislupaukset ja käynnistetään näihin lupauksiin liittyvä esihenkilökoulutus. Seurantaprosessien toteuttaminen uusien konsernitason tavoitteiden mukaisesti.
Tokmanni-myyväläketju: Selkeytettiin myymäläketjun johtoryhmän rooleja ja vastuualueita esimerkiksi lisäämällä koulutuksia. Järjestettiin erilaisia koulutuksia hankintaorganisaatiossa. Jatkettiin hyvinvointiohjelmaa erilaisilla koulutuksilla, ja muokattiin työkyvyn hallintaprosessia ennaltaehkäisevämpään suuntaan.	Tokmanni-myyväläketju: Varmistettiin johtamisen yhdenmukaisuus ja lisättiin siten työn tehokkuutta ja mielekkyyttä. Tulosten odotetaan näkyvän Pulssi-henkilöstökyselyssä vuonna 2025. Esihenkilöiden tukeminen, johtamisen kehittäminen ja työntekijöiden hyvinvoinnin lisääminen. Tulosten odotetaan näkyvän Pulssi-henkilöstökyselyssä vuonna 2025. Sairauspoissaolojen väheneminen, työntekijöiden hyvinvoinnin paraneminen, johtamisen johdonmukaisuus ja työkyvyttömyyseläkkeelle joutumisen ehkäiseminen. Tulosten odotetaan näkyvän pitkällä aikavälillä sekä Pulssi-henkilöstökyselyssä vuonna 2025.	
Dollarstore-myyväläketju: Jatkettiin kaikille uusille esihenkilöille suunnattua pakollista työterveys- ja työturvallisuuskoulutusta sekä järjestettiin kaikille myymälöiden ja varaston esihenkilöille työlainsäädäntöä, henkilöstösuunnittelua ja työn mukauttamista/kuntouttamista koskeva verkkokoulutus. Aloitettiin uuden sairauspoissaoloja ja kuntoutusta koskevan järjestelmän pilotointi keskusvarastossa ja kahdessa myymälässä Ruotsissa.	Dollarstore-myyväläketju: Varmistetaan kaikkien johtajien osaamistaso, ja kehitetään johtajien osaamista työntekijöiden hyvinvoinnin lisäämiseksi. Tulosten odotetaan näkyvän Pulssi-henkilöstökyselyssä pitkällä aikavälillä. Sairauspoissaolojen odotetaan vähenevän ja työntekijöiden hyvinvoinnin paranevan sekä töissä että työn ulkopuolella pitkällä aikavälillä. Sairauspoissaolot eivät vielä vähentyneet vuonna 2024, mutta tulevaa työtä varten saatiin parempi yleiskuva tilanteesta.	Dollarstore-myyväläketju: Työhyvinvointiin ja -turvallisuuteen liittyvien lisäkoulutusten järjestäminen.

Toimet, joilla edistetään olennaisia myönteisiä vaikutuksia yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden edistämiseksi sekä ja kansallisen lainsäädännön noudattamiseen liittyen

Toimet 2024	Saavutetut ja odotetut tulokset	Suunnitellut toimet 2025
Tokmanni-konserni: Toteutettiin ensimmäinen konsernitason Pulssi-henkilöstökysely. Laajennettiin HAY-arviointi kattamaan koko konserni. Toteutettiin henkilöstökysely, jossa arvioitiin yhdenvertaista kohtelua ja työntekijöiden kokemuksia osallisuudesta.	Tokmanni-konserni: Saatiin eNPS-perustaso koko konsernille. Pitkän aikavälin tavoitteena on lisätä vuoropuhelua työntekijöiden kanssa ja määritellä kehittämistoimenpiteitä. Varmistetaan samapalkkaisuus. Tulosten odotetaan näkyvän pitkällä aikavälillä. Kyselyn perusteella tunnistettiin kriittisimmät kehitettävät asiat. Nämä kohdat arvioitiin, ja monet niistä korjattiin välittömästi. Tulosten odotetaan näkyvän Pulssi-henkilöstökyselyssä vuonna 2025.	Tokmanni-konserni: Yhteisen palkitsemisjärjestelmien täytäntöönpano.
Dollarstore-myyväläketju: Palkkatasa-arvon lisäämiseksi otettiin käyttöön Sysarb-järjestelmä pakolliseen vuotuisen palkkakartoitukseen.	Dollarstore-myyväläketju: Tavoitteena on varmistaa samapalkkaisuus. Tulosten odotetaan näkyvän pitkällä aikavälillä. Vuoden 2024 kartoituksessa havaittujen epätasa-arvoisten palkkaerojen pienentämiseksi laadittiin ruotsalaisten säännösten("DO") mukainen suunnitelma.	Dollarstore-myyväläketju: Sysarb-järjestelmällä varmistetaan jatkossakin tehokkaampi tapa käsitellä palkkaeroja.

Toimet, joilla ehkäistään tai lievennetään olennaisia kielteisiä vaikutuksia tietoturvaloukkauksiin liittyen. Tämä koskee oman työvoiman lisäksi myös potentiaalisia uusia työntekijöitä

Toimet 2024	Saavutetut ja odotetut tulokset	Suunnitellut toimet 2025
Tokmanni-konserni: Aloitettiin Jobylonin rekrytointijärjestelmän käyttöönotto kaikkien tytäryhtiöiden rekrytointiprosesseissa.	Tokmanni-konserni: Vältettiin tietoturvaloukkaukset vuonna 2024. Tietosuojaloukkaukset pyritään välttämään myös tulevaisuudessa.	Tokmanni-konserni: Jobylonin käyttöä jatketaan kaikkien tytäryhtiöiden rekrytointiprosesseissa.

Edellä kuvattujen toimien lisäksi Tokmanni-konserni toteuttaa jatkuvaluonteisia turvallisuusriskien arviointeja. Lisäksi on kehitetty perehdytysprosessia ja ilmoitusmenettelyä, joilla pyritään estämään kielteisiä vaikutuksia omaan henkilöstöön. Vuoden 2024 aikana ei ilmennyt toimenpiteitä vaativia vakavia tapauksia tyypillisten työtapaturmien tutkinnan ja siihen liittyvien toimien lisäksi. Lakisääteinen työterveyshuolto järjestetään yhteistyössä vakuutus- ja terveydenhuoltopalvelujen tarjoajien kanssa.

Tokmanni-konserni on kehittänyt seuraavia asioita, joiden ensisijaisena tavoitteena on vaikuttaa myönteisesti sen omaan työvoimaan:

- henkilöstöedut, esimerkiksi ePassi Suomessa ja Benefits Ruotsissa
- vuosittainen Pulssi-henkilöstökysely, jolla varmistetaan, että jokainen työntekijä voi osallistua konsernin kehittämiseen
- Tokmanni- ja Dollarstore-myyväläketjujen kaikkien uusien työntekijöiden maakohtaiset keskitetyt perehdytysjärjestelmät.

Lisäksi Tokmanni-segmentissä

- on yhteinen turvallisuushavaintojärjestelmä
- on yhteinen työvuorosunnittelujärjestelmä viestintäkanavineen
- 190 työntekijää suoritti ammatillisen tutkinnon työn ohessa vuonna 2024
- esihenkilöille on käytössä neliportainen valmennuspolku, jolla edistetään hyvää johtajuutta ja jokaisen työntekijän yhdenvertaista kohtelua työpaikalla on toteutettu valmennusta ergonomiasta ja psykologisesta turvallisuudesta yhteistyössä työterveyspalveluntarjoajan, eläkeyhtiön ja tapaturmavakuutusyhtiön kanssa.

Lisäksi Dollarstore-myymläketjussa

- aloitettiin uuden sairauspoissaoloja ja kuntoutusta koskevan järjestelmän pilotointi keskusvarastossa ja kahdessa myymälässä Ruotsissa
- on keskitetty verkkoperehdytysjärjestelmä kaikille uusille työntekijöille
- jatkettiin työterveyskoulutuksen tarjoamista kaikille uusille myymälä- ja varastopäälliköille vuonna 2024.

Toimien tuloksellisuuden seuranta

Toimien tuloksellisuutta seurataan luvussa, menestyksen mittaaminen, esitettyjen suorituskykymittareiden avulla.

Suositusmittareita ovat

- sairauspoissaoloprosentti
- tapaturmataajuus
- eettisen toimintaohjeen koulutuksen läpäisyaste
- kehityskeskustelujen toteutusaste
- Pulssi-henkilöstökyselyn tulokset (eNPS ja DEI)
- turvallisuushavaintojen määrä

Konserni kannustaa työntekijöitään kehittämään ammatillista osaamistaan. Esimerkiksi kaikki uudet työpaikat ja tehtävät ovat aina avoimesti kaikkien haettavissa rekrytointikanavassa sisäisen urakehityksen edistämiseksi.

Toimenpiteiden tunnistaminen ja delegointi

Tunnistaakseen tarvittavat toimenpiteet ja asianmukaiset vastineet tosiasiallisiin tai mahdollisiin kielteisiin vaikutuksiin Tokmanni-konserni on ottanut käyttöön seuraavat prosessit due diligencen mukaisesti:

Tokmanni-konserni ehkäisee ja hallitsee vaikutuksia luvussa: Omaan työvoimaan kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat toimintaperiaatteet, mainituilla toimintaperiaatteilla ja sitoumuksilla.

- Tokmanni-konserni noudattaa kansallista lainsäädäntöä omiin työntekijöihinsä ja työntekijäyhteistyöhön liittyvässä toiminnassaan. Henkilöstön edustajien kanssa järjestettävissä säännöllisissä kokouksissa keskustellaan ajankohtaisista operatiivisista asioista ja käydään vuoropuhelua työntekijöihin liittyvistä kysymyksistä. Järjestelmällinen vuoropuhelu auttaa tunnistamaan toimet, joita tarvitaan tosiasiallisten kielteisten vaikutusten minimoimiseksi. Ruotsissa järjestetään säännöllisiä kokouksia työntekijöiden edustajien (ammattiliittojen) kanssa vain niissä myymälöissä sekä varastossa, joissa on ammattiliittojen paikallisyhdistyksiä tai ammattiliittojen edustajia.
- Säännöllinen riskien tunnistaminen ja arviointi auttaa valitsemaan toimenpiteet, joita tarvitaan mahdollisten kielteisten vaikutusten minimoimiseksi. Kullekin tunnistetulle riskille määritetään riskiluokka todennäköisyyden ja vakavuuden perusteella. Lisäksi suunnitellaan toimenpiteet riskin poistamiseksi, ehkäisemiseksi tai sen esiintymisen tai vakavuuden vähentämiseksi. Arvioinneissa otetaan huomioon aiempien vuosien riskitilastot. Jokainen Tokmanni-konsernin työntekijä voi ilmoittaa turvallisuushavainnoista, riskeistä tai läheltä piti - tilanteista. Kun ilmoitus on tehty, esihenkilöt ovat vastuussa havaintojen asianmukaisesta käsittelystä.
- Tokmanni-konserni tekee vuosittain Pulssi-henkilöstökyselyn, jolla kerätään palautetta työntekijöiltä eri näkökohdista, kuten työstä, työympäristöstä ja johtamisesta. Tulosten perusteella on mahdollista yksilöidä erityistoimia, jotka toteutetaan konserni-, segmentti-, yritys- tai tiimitasolla.
- Tokmanni-konsernissa on käytössä kehityskeskusteluprosessi, jonka tavoitteena on varmistaa asetettujen tavoitteiden selkeys, henkilökohtaisen osaamisen kehittäminen ja organisaation toiminnan kehittäminen. Kehityskeskustelut ovat tärkeitä urakehityksen ja työhyvinvoinnin kannalta. Ne järjestetään kerran vuodessa, ja niitä täydennetään jatkuvalla vuoropuhelulla, jolla varmistetaan tavoitteiden saavuttaminen ja työssä onnistuminen.
- Henkilöstöjohtajat kuuluvat konsernin maakohtaisten yhtiöiden johtoryhmiin, jotka ovat päätöksentekuelimiä. Henkilöstöosaston HR Business Partnersit ovat edustettuina yhtiöiden eri osastojen johtoryhmissä. Partnersien tarkoituksena on varmistaa, että työntekijöiden näkökulmat tulevat kuulluiksi päätöksenteossa. Samalla niillä pyritään estämään kielteisten vaikutusten toteutuminen päätöksenteossa.

- Erityisissä konfliktitilanteissa Tokmanni-myyväläketjulla on kuulemismenettely, jossa kaikilla konfliktin osapuolilla on mahdollisuus tulla kuulluksi. Osapuolten lisäksi prosessiin osallistuvat sekä henkilöstöosaston että työntekijöiden edustaja.
- Tokmanni-myyväläketju selvittää kyselyllä lähtevien työntekijöiden mielipiteitä. Kysely lähetetään automaattisesti niille, joiden työsuhde on päättynyt. Kyselyssä pyritään selvittämään lähdön syitä ja keräämään palautetta ja ajatuksia sekä työstä että Tokmannista työnantajana. Vastaukset ovat luottamuksellisia, ja henkilöstöhallinto käyttää niitä vain Tokmannin toiminnan kehittämiseen. Dollarstore-segmentillä on käytössään samat periaatteet ja kysymykset henkilöstöhallinnon toimihenkilöille järjestämissä lähtöhaastatteluissa.
- Ilmoituskanavat ovat yksi tapa tunnistaa tilanteita ja toimenpiteitä kielteisten vaikutusten lieventämiseksi. Yksityiskohtaisempi kuvaus ilmoituskanavista on luvussa: Ilmoituskanavat.

Esitettyihin toimiin/toimintasuunnitelmiin ei ole allokoitu erityisiä toiminta- tai pääomamenoja. Tokmanni-konsernin henkilöstöhallinto pyrkii hallinnoimaan henkilöstöön liittyviä olennaisia vaikutuksia ja riskejä. Henkilöstöhallinto ja työntekijöiden edustajat tukevat näiden olennaisten vaikutusten ja riskien operatiivista hallintaa. Kaikkiaan näihin tehtäviin on osoitettu noin 12 henkilöä. Hallinnoinnissa hyödynnetään myös ulkoisia palveluja, kuten työterveyshuoltoa ja vakuutusyhtiöitä. Lisäksi eri järjestelmät tukevat olennaisten vaikutusten hallintaa.

Menestyksen mittaaminen

(S1-5, MDR-T)

Vuonna 2024 Tokmanni-konserni päätti uusista konsernitason suorituskykymittareista, jotka liittyvät omaan henkilöstöön: eNPS ja sairauspoissaoloprosentti. Tokmanni-segmentillä kyseiset mittarit olivat jo aiemmin käytössä, mutta Dollarstore-segmentti integroi nämä uudet suorituskykymittarit järjestelmiinsä vuoden 2024 aikana. Konsernin vuoden 2024 tavoitteena oli varmistaa datanhallintaprosessit ja ottaa käyttöön yhtenäinen konsernitason tiedonhallintamalli.

Valikoidut vuoden 2024 tunnusluvut muodostivat perustason konsernin vuoden 2025 tavoiteasetannalle. Alla olevassa taulukossa esitetyt tavoitteet koskevat kaikkia konsernin omia työntekijöitä. Puuttuvien lähtötasotietojen vuoksi tavoitetasot vuodelle 2024 asetettiin ainoastaan Tokmanni-myyväläketjulle. Dollarstore-myyväläketjulla oli vuonna 2024 yksi suorituskykymittari, turvallisuushavaintojen määrä. Vuodelle 2025 asetettiin tavoitteet kummallekin segmentille ja koko konsernille. Tokmanni-myyväläketjuun liittyvät tavoitteet on asetettu Tokmannin strategiakauden mukaisesti vuosille 2021–2025. Luvussa: Omaan työvoimaan kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat toimintaperiaatteet, mainitut toimintaperiaatteet sisältävät ohjeita IROjen hallintaa ja niihin liittyvien tavoitteiden asettamista varten.

Omaan henkilöstöön kohdistuviin vaikutuksiin ja niistä johtuvien riskien hallintaan liittyvät tavoitteet

Tavoitteet, joilla seurataan olennaisia kielteisiä vaikutuksia työtapaturmiin liittyen:

Tapaturmataajuus*

Raportointisegmentti	Tavoitteet 2024	Perusvuosi ja -arvo	Tulokset 2024	2024 tulosten arviointi	Tavoitteet 2025
Tokmanni-konserni	-	Vuoden 2024 tulokset toimivat vuoden 2025 tavoitteen perusarvona	16,09***	Työturvallisuusyhteistyö aloitettiin konsernitasolla, ja se jatkuu vuonna 2025.	11
Tokmanni-segmentti	-	Vuoden 2024 tulokset toimivat vuoden 2025 tavoitteen perusarvona	17,61	-	9
Dollarstore-segmentti	-	Vuoden 2024 tulokset toimivat vuoden 2025 tavoitteen perusarvona	12,86****	-	15

Tokmanni-myymäläketju	15**	vuosi 2021: 25,2	16,90	Vuodelle 2024 asetettua tavoitetta ei saavutettu. Myymälöissä on tehty pitkäjänteistä työtä ja osallistutettu työntekijöitä työturvallisuuden edistämiseksi, mutta tämä ei aivan riittänyt.	-
-----------------------	------	------------------	-------	---	---

* Tapaturmataajuus lasketaan seuraavalla kaavalla: tapaturmien määrä kerrottuna 1 000 000 tunnilla, jaettuna kokonaistyöajalla.

** Tokmanni-myymäläketju on ottanut työntekijöiden edustajat mukaan työturvallisuuteen ja työterveyteen liittyvien tavoitteiden asettamiseen. Vahinkotiedot on saatu suoraan vakuutuksenantajalta. Luvut perustuvat vakuutusyhtiöltä saatuihin tietoihin.

*** Tokmanni-konsernin tulokset ovat segmenttien tulosten painotettu keskiarvo.

Turvallisuushavainnot*

Raportointisegmentti	Tavoitteet 2024	Perusvuosi ja -arvo	Tulokset 2024	2024 tulosten arviointi	Tavoitteet 2025
Tokmanni-konserni	-	Vuoden 2024 tulokset toimivat vuoden 2025 perusarvona.	3 577	-	4 000
Tokmanni-segmentti	-	-	-	-	3 525
Dollarstore-segmentti	-	-	-	-	475
Tokmanni-myymäläketju	3000	vuosi 2021: 392	3317	Aktiivinen vuorovaikutus henkilöstön kanssa ja henkilöstön kannustaminen turvallisuushavaintojen tekemiseen ovat olleet ratkaisevassa asemassa turvallisuushavaintotavoitteen saavuttamisessa.	-
Dollarstore-myymäläketju	-	-	260	Turvallisuushavaintojen määrä on kasvanut sen jälkeen, kun syksyllä 2023 otettiin käyttöön digitaalinen havaintojen ilmoittamista helpottava työkalu. Turvallisuusriskejä ja -ongelmia koskevalla aktiivisella työntekijävuorovaikutuksella on ollut ratkaiseva vaikutus tietoisuuden lisäämiseen ja tehtyjen havaintojen määrään.	-

* Turvallisuushavaintojen määrä ja eettisen toimintaohjeen koulutuksen tulokset saadaan suoraan käytetyistä järjestelmistä.

Tavoitteet, joilla seurataan olennaisia myönteisiä vaikutuksia työhyvinvointiin ja kansallisen lainsäädännön noudattamiseen liittyen:

eNPS*

Raportointisegmentti	Tavoitteet 2024	Perusvuosi ja -arvo	Tulokset 2024	2024 tulosten arviointi	Tavoitteet 2025
Tokmanni-konserni	-	Vuoden 2024 tulokset toimivat vuoden 2025 perusarvona.	9	Vuosi 2024 oli ensimmäinen vuosi, jolloin eNPS:ää mitattiin konsernitasonlailla. Se, ettei tavoitteena ollut suoritusastetta saavutettu, saattaa johtua edelleen käynnissä olevasta siirtymisestä maakohtaisista kulttuureista ja käytännöistä konsernitason toimintoihin.	10
Tokmanni-segmentti	-	Vuoden 2024 tulokset toimivat vuoden 2025 perusarvona.	13	-	-

Dollarstore-segmentti	-	Vuoden 2024 tulokset toimivat vuoden 2025 perusarvona.	-0,2	-	-
Tokmanni-myymläketju	20	vuosi 2021: 14	13	-	-

*eNPS-tulokset saadaan koko konsernille yhtenäisestä vuosittaisesta Pulssi-henkilöstökyselystä.

Sairauspoissaoloprosentti %*

Raportointisegmentti	Tavoitteet 2024	Perusvuosi ja -arvo	Tulokset 2024	2024 tulosten arviointi	Tavoitteet 2025
Tokmanni-segmentti	-	Vuoden 2024 tulokset toimivat vuoden 2025 perusarvona.	5,6 %	-	5,5 %
Dollarstore-segmentti	-	Vuoden 2024 tulokset toimivat vuoden 2025 perusarvona.	6,0 %	-	5,9 %
Tokmanni-myymläketju	4,3 %	vuosi 2021: 4,4 %	5,6 %	Sairauspoissaoloissa ei ole suuria muutoksia edellisiin vuosiin verrattuna. Konserniyhtiöissä käytetyn laskentamenetelmän yhtenäistäminen aiheutti noin prosentin lisäyksen sairauspoissaoloprosenttiin verrattuna aiemmalla menetelmällä saatuun lukuun.	-
Dollarstore-myymläketju	-	-	6,0 %	Dollarstore katsoo, että sairauspoissaolojen määrä vastaa hyvin alan yleistä määrää ja myös Tokmanni-myymläketjun tilannetta. Tämän koetaan olevan hyvä lähtökohta tulevaa työtä ajatellen.	-

* Sairauspoissaoloprosentti (%) lasketaan jakamalla vuoden 2024 sairauspoissaolotunnit vuoden aikana tehdyillä työtunneilla.

TyEL-vakuutus-maksuluokka*

Raportointisegmentti	Tavoitteet 2024	Perusvuosi ja -arvo	Tulokset 2024	2024 tulosten arviointi	Tavoitteet 2025
Tokmanni-myymläketju	4	vuosi 2023: 5	4	-	-

*Tokmanni-myymlät ovat ottaneet työntekijöiden edustajat mukaan työturvallisuuteen ja -terveyteen liittyvien tavoitteiden asettamiseen. Maksuluokka määräytyy yrityksen työkyvyttömyysriskin mukaan ja vaikuttaa TyEL-maksun määrään. Maksuluokka lasketaan toteutuneiden eläkemenojen perusteella etukäteen seuraavalle vuodelle.

Tavoitteet, joilla seurataan olennaisia myönteisiä vaikutuksia yhdenvertaisuuteen ja monimuotoisuuteen sekä kansallisen lainsäädännön noudattamiseen liittyen:

Eettistä toimintaohjetta koskevan koulutuksen suoritusaste*

Raportointisegmentti	Tavoitteet 2024	Perusvuosi ja -arvo	Tulokset 2024*	2024 tulosten arviointi	Tavoitteet 2025
Tokmanni-konserni	100 %	Vuoden 2024 tulokset toimivat vuoden 2025 perusarvona.	58,6 %	Koulutuksia järjestettiin ensimmäistä kertaa koko konsernin henkilöstölle. Se, ettei tavoitteena ollut suoritusastetta saavutettu, saattaa johtua edelleen käynnissä olevasta siirtymisestä maakohtaisista kulttuureista ja käytännöistä konsernitason toimintoihin.	100 %

*Konsernitason tulokset ovat segmenttien tulosten painotettu keskiarvo

DEI*

Raportointisegmentti	Tavoitteet 2024	Perusvuosi ja -arvo	Tulokset 2024	2024 tulosten arviointi	Tavoitteet 2025
Tokmanni-konserni	-	Vuoden 2024 tulokset toimivat vuoden 2025 perusarvona.	3,41**	Vuosi 2024 oli ensimmäinen vuosi, jolloin DEI:tä mitattiin konsernitasonalla. Näiden lukujen kehityksen odotetaan olevan nähtävissä vuonna 2025.	3,45
Tokmanni-segmentti	-	Vuoden 2024 tulokset toimivat vuoden 2025 perusarvona.	3,39	-	-
Dollarstore-segmentti	-	Vuoden 2024 tulokset toimivat vuoden 2025 perusarvona.	3,58	-	-

*DEI-luku on saatu vuotuisen Pulssi-henkilöstökyselyn tuloksista. DEI-luku on kahden kysymyksen kokonaistulos. Kysymyksiä arvioidaan asteikolla 1–4: Yrityksessämme kaikkia kohdellaan yhdenvertaisesti ja heidät otetaan mukaan työyhteisöön ja ”tunnen, että voin olla yhtiön työntekijänä oma itseni”.

**Konsernitason tulokset ovat segmenttien tulosten painotettu keskiarvo.

Esihenkilötyön arvosana*

Raportointisegmentti	Tavoitteet 2024	Perusvuosi ja -arvo	Tulokset 2024	2024 tulosten arviointi	Tavoitteet 2025
Tokmanni-myymläketju	3,4	vuosi 2021: 3,2	3,3	Tokmanni-myymläketjussa esihenkilötyön arvosana parani edellisvuosiin verrattuna, mutta tavoitetta ei saavutettu. Tuloksiin vaikuttavia erityisiä ongelmia ei havaittu.	-

*Esihenkilötyön arvosana perustuu vuotuisen Pulssi-henkilöstökyselyn esihenkilöitä koskeviin kysymyksiin.

Vuonna 2024 ei ollut tavoitteita, jotka liittyisivät suoraan oman henkilöstön tietoturvaan. Tokmanni-konserni on asettanut vuodelle 2025 tavoitteeksi nolla (0) häirintä- tai työpaikkasyrjintätapausta ja nolla (0) tietosuojaloukkausta.

Tokmanni-konserni asettaa seuraavalle strategiakaudelle konsernitason toimintaa ohjaavat, aikaan sidotut ja tulossuuntautuneet tavoitteet. Konsernin johtoryhmä asettaa tavoitteet, ja hallitus hyväksyy ne. Konsernin tavoitteenasetantaa vuosille 2026–2030 ohjaa työntekijöiden edustajilta ja työntekijöiltä saatu, Pulssi-henkilöstökyselyillä kerätty palaute. Tokmanni-segmentissä työntekijöiden edustajat olivat mukana vuoden 2024 työturvallisuuden ja -terveyshuoltoon liittyvien tavoitteiden asettamisessa.

Kaksi kertaa vuodessa pidettävillä hallituksen strategiapäivillä arvioidaan strategian ja siihen liittyvien tavoitteiden saavuttamista. Mahdollisten uusien tietojen perusteella tehdään päätöksiä, ja tulosten perusteella tehdään parannuksia strategiaan tarvittaessa. Strategian ja siihen liittyvien tavoitteiden edistymistä seurataan myös hallituksen kokouksissa. Tokmanni-segmentin strategisia hankkeita ohjaavat ohjausryhmät, joihin kuuluvat kunkin hankkeen kannalta keskeiset johtoryhmän jäsenet ja hankkeen johtaja. Projektiryhmät toteuttavat strategiassa määritellyt toimet. Dollarstore-segmentissä strategisia asioita käsitellään johtoryhmätasolla tai erikseen määritellyllä johtajatasolla.

Tavoitteiden ja suorituskykymittareiden tuloksia seuraavat myös kustakin mittarista vastaavat segmenttien johtajat ja johtoryhmät. Tokmanni-myymläketjussa näitä asioita käydään säännöllisesti läpi työhyvinvointiryhmässä. Työntekijöiden edustajat osallistuvat työturvallisuuteen ja -terveyteen liittyvien tavoitteiden seuraamiseen. Näiden tilaisuuksien yhteydessä käydään vuoropuhelua tulosten pohjalta myös uuden oppimiseksi ja kehitysmahdollisuuksien tunnistamiseksi. Ruotsissa ammattiliitot voidaan kutsua mukaan tulosten läpikäynteihin Dollarstore-segmentin osalta.

Tokmanni-konserni 2024

(S1-6, S1-8)

Seuraavissa taulukoissa kuvataan henkilöstöön liittyviä vuoden 2024 lopun tunnuslukuja. Luvut ovat linjassa konsolidoidun tilinpäätöksen luvussa: Henkilöstö, esitettyjen henkilöstölukujen kanssa. Tokmanni-konserni toimii alalla, jossa työskentelee tyypillisesti enemmän naisia kuin miehiä. Työntekijöiden sukupuolijakaumaa koskevia tavoitteita ei ollut vuonna 2024, mutta jakaumaa seurataan ja siitä raportoidaan vuosittain kestävyysraportissa.

Työntekijät sukupuolen mukaan

Sukupuoli	Henkilömäärä	FTE*
Miehet	1 476	876
Naiset	5 137	3 551
Muut	-	-
Ei ilmoitettu	-	-
Työsuhteiset työntekijät yhteensä	6 613	4 427

* Konsernissa joulukuun 2024 aikana tehdyt työtunnit jaettuna kokoaikaisten työntekijöiden työtunneilla.

Kaikilla työntekijöillä on mahdollisuus ilmoittaa oma sukupuolensa henkilöstöhallinnolle. Tokmanni-konserni ilmoittaa yksityisyydensuojasyistä vain kaksi suurinta sukupuoliryhmää, sillä konsernissa työskentelee alle 0,2 prosenttia muunsukupuolisia henkilöitä. Muunsukupuolisiksi itsensä määrittelevät työntekijät on sisällytetty miehiin ja naisiin henkilötunnuksen perusteella. Luvut kattavat koko henkilöstön.

Työntekijät maittain

Maa	Henkilömäärä	FTE
Suomi	4 488	3085
Ruotsi	2 016	1 274
Tanska	109	68
Työntekijöiden kokonaismäärä	6 613	4 427

Työntekijöiden vaihtuvuus (henkilömäärä)

	Suomi	Ruotsi	Tanska	Yhteensä
Vakinaiset työntekijät vuoden 2024 lopussa*	3 773	1 632	88	5 493
Vuoden 2024 aikana lähteneet työntekijät	494	301	35	830
Vaihtuvuus (%)	13 %	18 %	40 %	15 %

* Henkilöstön vaihtuvuus lasketaan jakamalla päättyneet työsuhteet vakituisten työntekijöiden määrällä raportointikauden lopussa. Luvuissa otetaan huomioon vakituiset sopimussuhteiset työntekijät, jotta voidaan nähdä työntekijöiden vaihtuvuus ilman määräaikaista sopimuksia, jotka koskevat lähinnä kausityövoimaa.

Konsernin henkilöstön vaihtuvuusaste oli vuonna 2024 hyvällä tasolla ottaen huomioon yleisen markkinatilanteen ja vähittäiskaupan alan luonteen. Elinkeinoelämän keskusliiton julkaisemien tietojen perusteella vaihtuvuusaste kaupan alalla Suomessa oli 22 % vuonna 2023. Tämän oletetaan vastaavan muita Pohjoismaita. Laskentamenetelmä vakioitiin Tokmanni-konserniin kuuluvissa yhtiöissä vuonna 2024, joten lukua ei voida luotettavasti verrata aiempiin vuosiin.

Työntekijät sopimustyyppin ja sukupuolen mukaan (henkilömäärä)

	2024				Yhteensä
	Naiset	Miehet	Muut	Ei ilmoitettu	
Työsuhteisten työntekijöiden määrä					
Vakinaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	4 273	1 220	-	-	5 493
Määräaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	735	231	-	-	966
Vaihtelevalla työajalla työskentelevien työsuhteisten työntekijöiden määrä	129	25	-	-	154
Kokoaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	1 299	659	-	-	1 958
Osa-aikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	3 709	792	-	-	4 501
Työntekijöiden määrä (henkilömääränä)	5 137	1 476	-	-	6 613

Työntekijät sopimustyyppin ja maan mukaan (henkilömäärä)

	2024			Yhteensä
	Suomi	Ruotsi	Tanska	
Työsuhteisten työntekijöiden määrä	4 488	2 016	109	6 613
Vakinaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	3 773	1 632	88	5 493
Määräaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	561	384	21	966
Vaihtelevalla työajalla työskentelevien työsuhteisten työntekijöiden määrä	154	0*	0*	154
Kokoaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	1 443	486	29	1 958
Osa-aikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	2 891	1 530	80	4 501

* Dollarstore-segmentissä ei ole vaihtelevalla työajalla työskenteleviä työntekijöitä.

Kaupan alalla sesongit vaikuttavat työvoimatarpeeseen, minkä vuoksi alalla on paljon määräaikaista ja osa-aikaista työntekijöitä. Lain vaatimusten mukaisesti Tokmanni-konserni tarjoaa aina ensin lisätyötä yrityksen omille osa-aikaisille työntekijöille, mutta myymälöissä ja varastoissa tarvitaan silti määräaikaista kausityöntekijöitä. Tokmanni-konserni käyttää vuokratyöntekijöitä tilapäisesti. Lisäksi joitakin erityistoimintoja on ulkoistettu, esimerkiksi Tokmannin IT-neuvontapalvelu sekä Big Dollarin palkanlaskenta ja henkilöstöhallinnon päivittäinen operatiivinen työ.

Työehtosopimusneuvottelujen kattavuus ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu

	Työehtosopimusneuvottelujen kattavuus	Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu
Kattavuusaste*	Työsuhteiset työntekijät (ETA)	Edustus työpaikalla (ETA)
0–19 %		
20–39 %		
40–59 %		
60–79 %		
80–100 %	Suomi	Suomi
	Ruotsi	Ruotsi
	Tanska	Tanska

* Kattavuus on laskettu käyttämällä työntekijöiden henkilömäärää raportointikauden 2024 lopussa.

Kaikki Tokmanni-konsernin omat työntekijät työskentelevät ETA-maissa. Lähes kaikki työntekijät kuuluvat kaupan alan kansallisen työehtosopimuksen piiriin (yhteensä 99,8 % kaikista työntekijöistä). Kaikki työehtosopimuksen piirissä työskentelevät työntekijät ovat edustettuina kansallisen lainsäädännön ja työehtosopimusten mukaisesti. Työntekijöiden edustuksesta on huolehdittu kansallisella tasolla. Eurooppalainen yritysneuvosto, eurooppayhtiön (SE) yritysneuvosto tai eurooppaosuuskunnan (SCE) yritysneuvosto eivät huolehdi edustuksesta. Ainoastaan ylemmät toimihenkilöt eivät kuulu virallisesti työehtosopimusten piiriin, mutta konserni noudattaa myös näiden työntekijöiden osalta kaupan alan työehtosopimuksen keskeisiä ehtoja, ellei yksittäisissä työsuhteissa ole toisin sovittu.

Työhyvinvointi (S1-14)

100 % Tokmanni-konsernin työntekijöistä kuuluu lakisääteisten vaatimusten mukaisen työterveyden ja -turvallisuuden hallintajärjestelmän piiriin. Työturvallisuusyhteistyö segmenttien välillä aloitettiin 2024 ja se jatkuu vuonna 2025. Tokmanni-myymläketjun tapaturmataajuus oli vuoden 2024 tavoitetta alempi pitkäaikaisen työturvallisuustyön ansiosta. Tokmanni-konsernilla on lisäksi turvallisuushavaintoihin liittyvä tavoite työolojen kehittämiseksi ja tapaturmien ehkäisemiseksi.

Terveyttä ja turvallisuutta koskevat mittarit

	Tokmanni-segmentti	Dollarstore-segmentti	Yhteensä
Työhön liittyvien kuolemantapausten määrä	0	0	0
Työtapaturmien määrä*	100	34	134
Tehdyt työtunnit yhteensä	5 622 441	2 643 988	8 266 429
Tapaturmataajuus**	17,61	12,86	16,09

* Tokmanni-segmentti saa vahinkotiedot suoraan vakuutuksenantajalta. Luvut perustuvat vakuutusyhtiöltä 10.1.2025 saatuihin tietoihin. Dollarstore-segmentti kerää tiedot omista HR-järjestelmistään.

** Tapaturmataajuus on laskettu 1 000 000 työtunnin perusteella.

Yhdenvertainen kohtelu työpaikalla (S1-9, S1-10, S1-16, S1-17)

Alla olevissa taulukoissa esitetään ylimmän johdon ja henkilöstön määriin liittyviä vuoden 2024 lopun tunnuslukuja. Tokmanni-konsernin ylimpään johtoon kuuluvat konsernin ja segmenttien maakohtaisten johtoryhmien jäsenet. Tällä hetkellä ylimmän johdon ja henkilöstön ikäjakaumalle ei ole asetettu tavoitetta, mutta jakaumaa seurataan ja siitä raportoidaan vuosittain kestävyys selvityksessä.

Ylin johto sukupuolen mukaan

	Naiset	Miehet	Yhteensä
Henkilöstön määrä	6	12	18
Prosenttiosuus (%)	33 %	67 %	

Työntekijät iän mukaan

	Ikä	< 30	30–50	> 50	Yhteensä
Henkilöstön määrä		2 492	2 755	1 366	6 613
Prosenttiosuus (%)		38 %	42 %	21 %	

Konsernin palkat vahvistetaan aina maakohtaisten työehtosopimusten mukaisesti. Nämä sopimukset neuvotellaan työnantajien ja ammattiliittojen välillä, ja niillä varmistetaan oikeudenmukaiset palkat ja työolot. Alla olevassa taulukossa on esitetty sukupuolten väliset palkkaerot tuntipalkkoina kahdessa eri työntekijäryhmässä: toimihenkilöt ja työntekijät. Toimihenkilöt-ryhmä sisältää työntekijöitä, jotka työskentelevät monilla eri vaativuustasoilla, yleensä toimistotehtävissä. Näiden työntekijöiden palkoissa ei ole samanlaista ennalta sovittua palkka-asteikkoa kuin työehtosopimusten piirissä olevilla myymälä- ja logistiikkatyöntekijöillä.

Sukupuolten väliset palkkaerot (tuntipalkka euroin)

	Naisten keskimääräinen palkkataso*	Miesten keskimääräinen palkkataso*	Palkkaero (%)
Toimihenkilöt			15,86
<i>Suomi</i>	24,15	29,23	17,38
<i>Ruotsi</i>	20,62	24,00	14,08
<i>Tanska</i>	-	35,51	-
Työntekijät			-0,38
<i>Suomi</i>	14,30	14,25	-0,35
<i>Ruotsi</i>	13,93	13,87	-0,47
<i>Tanska</i>	18,09	18,09	0,00

* Tuntipalkat on laskettu vuoden lopussa työssä olleiden työntekijöiden osalta joulukuun perustuntipalkoista. Palkoissa ei siis ole huomioitu lisiä tai bonuksia.

** Tanskassa työskentelee kaksi toimihenkilöä, jotka ovat molemmat miehiä. Konsernin palkkaero muodostuu maiden palkkaerojen painotetusta keskiarvosta, jonka takia Tanskan toimihenkilöiden palkkoja ei ole huomioitu konsernin luvussa.

Toimihenkilöiden tasa-arvoinen palkkaus varmistetaan HAY-vaativuudenarviointijärjestelmän avulla. Tarkemmissa tehtäväkohtaisissa palkkavertailuissa, jotka on tehty yrityksen sisäisen vaativuudenarviointijärjestelmän mukaisesti, naisten ja miesten väliset palkkaerot ovat pieniä. Yllä olevassa taulukossa esitetyt erot johtuvat siis pääasiassa siitä, että korkeamman vaativuusasteen tehtävissä on enemmän miehiä ja matalamman vaativuusasteen tehtävissä naisia. Tasa-arvolain mukaiset palkkavertailut tehdään vuosittain, ja mahdollisista palkkaeroista keskustellaan ja ne selvitetään yhteistyössä työntekijöiden edustajien kanssa.

Suurin osa konsernin työntekijöistä kuuluu suoraan kansallisen kaupan alan työehtosopimuksen palkka-asteikon piiriin. Kun käytetään ainoastaan työehtosopimusten mukaisia palkka-asteikkoja, sukupuolten välisiä palkkaeroja ei pitäisi syntyä.

Tokmanni-konsernin korkeimmin palkattu henkilö on konsernin toimitusjohtaja, joka työskentelee Suomessa. Toimitusjohtajan ja työntekijöiden palkkauksen mediaanisuhde oli 21 vuonna 2024. Palkkoja koskevat luvut sisältävät kaikki vuonna 2024 maksetut rahapalkat. Toimitusjohtajan palkka oli 760 633 euroa vuonna 2024. Konsernin mediaanivuospalkka (37 065) on estimoitu käyttämällä painotettua keskiarvoa kansallisista mediaaneista käyttäen nimittäjänä vuoden 2024 FTE-lukua. Sekä työntekijöiden, että toimitusjohtajan palkoissa on otettu huomioon kaikki maksetut rahapalkat sekä etuudet, jotka on maksettu konsernin palkkiomenettelyjen mukaisesti.

Kansalliset vuotuiset mediaanipalkat on laskettu ottamalla tuntipalkan mediaani ja kertomalla se kokoaikaisen työntekijän vuotuisilla työtunneilla. Tässä on käytetty kokoaikaisten työntekijöiden työtunteja koskevia kansallisia ohjeita. Tanskan ja Ruotsin kruunut on muutettu euroiksi 31.12.2024 valuuttakurssien mukaan. Ruotsin ja Tanskan mediaanit on lisäksi korjattu Suomen hintatasoon, jotta palkkatasoa voitaisiin verrata Suomessa olevan toimitusjohtajan palkkaan. Korjaus tehtiin Tilastokeskuksen toimittaman vuoden 2023 kokonaishintatasoindeksin perusteella: Suomi (100), Ruotsi (108) ja Tanska (85).

Tokmanni-konserni ei ole aiemmin laskenut työntekijöiden palkkojen mediaaneja tai suhdelukuja. Vuoden 2025 alussa julkaistavien ensimmäisten CSRD-raporttien odotetaan antavan paremman kuvan alan ja Pohjoismaiden tilanteesta.

Ilmoitukset ilmoituskanavien kautta ja vahvistetut tapaukset

Vuonna 2024 vastaanotettiin yhteensä 91 (Tokmanni-segmentti: 79, Dollarstore-segmentti: 12) ilmoitusta ilmoituskanavien kautta. Suurin osa ilmoituksista luokiteltiin asiakaspalvelupalautteeksi. Raportointijaksolla ei ollut vahvistettuja syrjintä- tai häirintätapauksia tai ihmisoikeusloukkauksia, eikä näihin liittyen näin ollen maksettu sakkoja tai muita korvauksia.

S2 Arvoketjun työntekijät

Olennaiset arvoketjuun liittyvät kestävyysseikat ja niiden hallinta (SBM-3)

Tokmanni-konsernin olennaisiksi tunnistamat IROt esitetään alla olevassa taulukossa. Sekä olennaiseksi tunnistettu vaikutus, että riski realisoituvat toimitusketjussa potentiaalisesti lyhyellä, keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä. Epäoikeudenmukaiset olosuhteet arvoketjussa liittyvät jokaiseen ESRS 1:ssä määriteltyihin arvoketjun työntekijöihin liittyviin kestävyysseikkoihin. Tässä luvussa esitettyjä mittareita ei ole varmennettu muiden ulkopuolisten varmentajien toimesta kuin PwC:n, joka on varmentanut tämän kestävyyspalveluksen.

Vastuullisen ja edullisen valikoiman tarjoaminen kaikkien kuluttajien saataville on keskeinen osa Tokmanni-konsernin strategisesta tavoitetta tulla johtavaksi vastuullisuustoimijaksi Pohjois-Euroopan halpakauppa-segmentissä. Yksi tämän tavoitteen painopistealueista on ihmisoikeuksien kunnioittaminen, joka koskee erityisesti toimitusketjua. Tokmanni-konserni hankkii tuotteita monilta eri toimittajilta ja keskittyy lisäämään suorien hankintojen osuutta hallitakseen vaikutuksiaan tehokkaammin. Tätä työtä tehdään esimerkiksi yhteistyössä Shanghaiin hankintatoimiston kanssa. Vaikutukset ja riskit ovat siis suoraan johdannaisia strategiasta ja liiketoimintamallista sekä toisin päin.

Tokmanni konserni on riippuvainen toimittajasuhteistaan, sillä ne ovat ratkaisevia Tokmanni-konsernin menestykselle sekä liiketoiminnan että vastuullisuuden kannalta potentiaalisen epäoikeudenmukaisten olosuhteiden hallitsemiseksi arvoketjussa. Kaikki olennaiset IROt liittyvät näihin riippuvuussuhteisiin. Konserni ei tunnistanut riippuvuussuhteita tietyistä toimitusketjun osista, vaan toiminta on riippuvaista toimittajista ylipäätään.

Tunnistetut IROt ovat linjassa sen kanssa, mitä strategiassa ja liiketoiminnan johtamisessa on aikaisemmin otettu huomioon. Vuonna 2024 valmistuneen DMan pohjalta ei toistaiseksi ole tehty muutoksia strategiaan ja liiketoimintaan. Olennaiset IROt otetaan huomioon strategian seuraavassa päivityksessä, joka on tarkoitus julkaista vuoden 2025 lopussa. Tokmanni-konserni pyrkii vastaamaan strategiaan tavoitteisiin lisäämällä omien tuotemerkkien ja suoran tuonnin osuutta hankinnoista kaukomailta, sekä tekemällä kolmannen osapuolen toimittajatarkastuksia omien tuotemerkkiensä tuotteiden valmistajille.

Maine vaikuttaa Tokmanni-konsernin liiketoimintaan, ja vastuullisella hankinnalla on tässä merkittävä rooli. Arvoketjun työntekijöihin kohdistuvat kielteiset vaikutukset voivat aiheuttaa Tokmanni-konsernille oikeudellisia, taloudellisia ja maineeseen liittyviä seurauksia. Toisaalta tehokkaat lieventämistoimenpiteet ja niissä onnistuminen voivat tuoda mainehyötyjä.

Arvoketjun työntekijöihin liittyvät IROt

Sijainti arvoketjussa

Oma toiminta

toimitusketjun alkupää   toimitusketjun loppupää

- tosiasiallinen, myönteinen
- mahdollinen, myönteinen
- mahdollinen, kielteinen
- tosiasiallinen, kielteinen

Olennot IROt	Sijainti arvoketjussa	Kuvaus
Vaikutus: epäoikeudenmukaiset olosuhteet arvoketjussa	 	Tokmanni-konsernin nykyiset periaatteet ja ohjeistukset eivät kykene takaamaan, ettei epäoikeudenmukaisia työoloja arvoketjussa olisi lainkaan. Epäoikeudenmukaiset työolot arvoketjussa vaikuttavat kielteisesti työntekijöiden hyvinvointiin, turvallisuuteen (terveys ja turvallisuus, vakaa työpaikka, työajat, riittävä palkka, yhdenvertaisuus) ja ihmisoikeuksiin. Tokmanni-konsernin toimitusketjussa on riskimaita, joissa on kohonnut lapsi- ja pakkotyön riski. Työoloja on mahdollista parantaa yhteistyöllä tavarantoimittajien kanssa ja tavarantoimittajiin kohdistuvilla vastuullisuus- vaatimuksilla.
Riski: riittämättömistä toiminnasta aiheutuvat mainehaitat sekä kustannukset	 	Erityisesti ihmisoikeusloukkauksista saattaisi aiheutua vakavia mainevahinkoja, asiakkaiden menetyksiä, sekä oikeudellisia ja taloudellisia seuraamuksia. Nämä vaikuttavat konsernin oman henkilöstön saatavuuteen, investointimahdollisuuksiin sekä mahdollisuuksiin hankkia lupia. Odotukset ylittävästä työstä taas voidaan saada mainehyötyä.

Olennot IROjen kannalta merkittäviä työntekijöitä ovat henkilöt, jotka työskentelevät Tokmanni-konsernin hankintaketjussa, eli toimittajien ja tuottajien työntekijät. Arvioinnissa on pyritty huomioimaan työntekijät, jotka työskentelevät alkutuotannossa sekä valmistuksessa sekä logistiikassa. Yhteisyrityksen, eli Shanghain hankintatoimiston työntekijät on otettu myös huomioon osana arvoketjua. Konserni tunnisti DMA:ssa tiettyjen arvoketjun työntekijöiden olevan erityisen alttiita kielteisille vaikutuksille. Kyseessä olevat työntekijät työskentelevät riskimaissa konsernin arvoketjun alkupäässä. Kaikkia toimitusketjun työntekijöitä käsiteltiin yhtenä ryhmänä olennot vaikutusten arvioinnissa.

Tokmanni-konsernilla on sosiaalisen vastuun säädösten noudattamiseen liittyvä riskien hallintajärjestelmä, jossa keskitytään riskimaihin. Riskimaiksi luokitellaan ne maat, joissa on Maailmanpankin Worldwide Governance -indikaattorin mukaan suurin järjestelmällisten ja laajalle levinneiden työ- ja ihmisoikeusloukkausten riski. Näissä maissa toimivilla toimittajilla on kohonnut lapsi- ja pakkotyöhön, työterveyteen ja -turvallisuuteen sekä riittämättömiin työoloihin liittyviä riskejä. Valtaosa Tokmanni-konsernin riskimaatoimittajista sijaitsee Kiinassa. Muita keskeisiä hankintamaita, jotka ovat riskiluokituksestaan korkeita, ovat Bangladesh, Intia, Vietnam, Turkki ja Pakistan.

DMA:ssa tunnistettiin myös, että joidenkin raaka-aineiden, esimerkiksi kahvin ja puuvillan, toimitusketjuihin liittyy merkittäviä ihmisoikeusriskejä. Riskit koskevat erityisesti maataloudessa ja tuotannossa työskenteleviä ihmisiä. Useisiin ryhmiin, esimerkiksi nuoriin työntekijöihin, raskaana oleviin naisiin ja tuoreisiin äiteihin, vammaisiin sekä osa-aikaisiin ja siirtotyöläisiin, kohdistuu suurempi vahingon riski.

Toimittajien toimintaohje (Supplier Code of Conduct) asettaa toimittajille velvollisuuden noudattaa arvoketjun työoloihin liittyviä vaatimuksia. Tokmanni-konserni pyrkii parantamaan toimitusketjunsä työntekijöiden työoloja myös tekemällä yhteistyötä tavarantoimittajien kanssa. Lisäksi Tokmanni-konserni on sitoutunut terveyden ja turvallisuuden edistämiseen erityisesti Bangladeshin tekstiili- ja vaatetusteollisuudessa, jossa monet sen omien tuotemerkkien vaatteet valmistetaan. Joissakin tehtaissa esimerkiksi ylitöitä koskevat käytännöt eivät silti aina täytä vaatimusta. Vastuullisen hankinnan periaatteiden mukaisesti Tokmanni-konserni hyväksyy amfori BSCI -auditoinneista kokonaisarvosanan A, B ja C, eli huomautukset auditoinneissa liittyen esimerkiksi työaikaan, riittävään palkkaan tai vakaaseen työpaikkaan, eivät estä yhteistyötä tehtaiden kanssa.

Arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat toimintaperiaatteet (S2-1, MDR-P)

Tokmanni-konserni on hyväksynyt neljä keskeistä toimintaperiaatetta, jotka kattavat kaikki arvoketjun työntekijöihin liittyvät olennaiset kestävyysseikat: eettinen toimintaohje (avattu luvussa: Hyvään hallintotapaan liittyvät toimintaperiaatteet), ihmisoikeuspolitiikka (avattu luvussa: Omaan työvoimaan kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat toimintaperiaatteet), toimittajien toimintaohje (Supplier Code of Conduct) (ks. alla oleva taulukko) ja vastuullisen hankinnan periaatteet (ks. alla oleva taulukko). Toimintaperiaatteet perustuvat kansainvälisiin yleissopimuksiin, ja niissä otetaan huomioon kaikki asiaankuuluvat ihmisoikeuskysymykset. Toimintaperiaatteet ja sitoumukset hyväksyy joko Tokmanni-konsernin hallitus tai konsernin johtoryhmä, ja ne koskevat kaikkia liiketoimintoja ja -kumppaneita. Liikekumppanilla tarkoitetaan mitä tahansa oikeushenkilöä, jonka kanssa Tokmanni-konserni harjoittaa liiketoimintaa. Tokmanni-konsernin liikekumppaneita ovat muun muassa tavarantoimittajat, palveluntarjoajat ja alihankkijat.

Vuodesta 2024 alkaen kaikkien uusien tuotteiden toimittajien on pitänyt allekirjoittaa toimittajien toimintaohje (Supplier Code of Conduct) ja Tokmanni-konsernin yleiset hankintaehdot. Tokmanni-konserni pyrkii ostamaan tuotteensa vain vastuullisilta toimittajilta vastuullisen hankinnan periaatteiden mukaisesti, jotta eettisesti hyväksyttävät tuotanto-olosuhteet arvoketjussa voidaan varmistaa. Dollarstore-segmentti ja Shoe House ovat ottamassa käyttöön periaatteita, jotka koskevat riskiraaka-aineita.

Tokmanni-konsernin yleisten hankintaehtojen mukaan toimittajat sitoutuvat noudattamaan toimittajien toimintaohjetta, johon sisältyvät esimerkiksi amfori BSCI:n eettiset periaatteet. Tavarantoimittajat sitoutuvat myös suorittamaan itsearviointeja ja auditointeja amfori BSCI:n mallien mukaisesti sekä noudattamaan liiketoiminnassaan amfori BSCI:n määrittämiä eettisiä standardeja. Tokmanni-konsernin yleisten hankintaehtojen mukaisesti toimittajien on noudatettava sovellettavia kansainvälisiä pakotteita sekä toimittava rahanpesun ja lahjonnan vastaisten säännösten mukaisesti.

Tokmanni-konsernin ihmisoikeuspolitiikka päivitettiin vuonna 2023 ja hyväksyttiin hallituksen kestävyys- ja henkilöstövaliokunnassa, jotta se vastaisi tuleviin viranomaisvaatimuksiin ja sidosryhmien odotuksiin sekä kattaisi Tokmanni-konsernin kokonaisuudessaan. Tärkeimmät tarkistukset ja päivityksen syyt liittyivät sidosryhmien palautteeseen ja DMA-prosessin tuloksiin.

Alla olevassa taulukossa esitetyistä sitoumuksista tiedotetaan asiaankuuluville sisäisille ja ulkoisille sidosryhmille sopimuksissa ja niihin liittyvissä neuvotteluissa, kokouksissa, verkkosivustoilla, intranetissä ja tärkeimmissä ohjeissa, kuten työntekijöiden perehdyttämismateriaalissa.

Arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat politiikat

Politiikan nimi	Toimittajien toimintaohje (Supplier Code of Conduct)	Vastuullisen hankinnan periaatteet
Kolmannen osapuolen sitoumukset	Toimintaperiaate perustuu seuraaviin periaatteisiin ja viittaa niihin: - Kansainvälisen työjärjestön ILO:n keskeiset yleissopimukset ja suositukset - Yhdistyneiden kansakuntien (YK) ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus, YK:n liike-elämän ja ihmisoikeuksien perusperiaatteet (UNGP), YK:n lasten oikeuksia ja liike-elämää koskevat periaatteet sekä YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden sukupuolinäkökulma - OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille ja alakohtaiset ohjeasiakirjat.	Toimintaperiaate perustuu seuraaviin periaatteisiin ja viittaa niihin: - Yhdistyneiden kansakuntien (YK) ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus ja lapsen oikeuksia koskeva yleissopimus - Kansainvälisen työjärjestön ILO:n keskeiset yleissopimukset ja suositukset - OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille.

Politiikan keskeinen sisältö	Tokmanni-konsernin toimittajien toimintaohje on sitoumusasiakirja, jonka allekirjoittajat sitoutuvat noudattamaan ihmisoikeuksia koskevaa huolellisuusvelvoitetta ja suojelemaan ympäristöä globaaleissa toimitusketjuissaan kansainvälisesti tunnustettujen periaatteiden mukaisesti, mukaan lukien ihmiskauppa, pakkotyö ja lapsityövoiman käyttö. Toimintaohje ohjaa vastuullisen liiketoiminnan harjoittamiseen sekä toimitusketjujen kielteisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten tunnistamiseen, ehkäisemiseen, lieventämiseen, huomioon ottamiseen ja korjaamiseen.	Toimintaperiaate varmistaa eettiset ja kestävät käytännöt koko Tokmanni-konsernin toimitusketjussa sekä kansainvälisten ihmisoikeus- ja työelämän normien noudattamisen. Toimintaperiaate vahvistaa keskeiset periaatteet, jotka noudattavat amfori BSCI:n eettisiä periaatteita, ja siinä määritellään vastuualueet yrityksen eri rooleille, kuvataan esimerkiksi amfori BSCI - auditointeja, oman tehtaan tarkastuksia ja riskinarviointeja koskevat periaatteet sekä annetaan ohjeet epäillyistä rikkomuksista ilmoittamiseen.
Vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	Kaikki IROt taulukossa Arvoketjun työntekijöihin liittyvät IROt	Kaikki IROt taulukossa Arvoketjun työntekijöihin liittyvät IROt
Ylin asema, jolla on vastuuvollisuus täytäntöönpanosta	Tokmanni-konsernin johtoryhmä sekä Tokmanni- ja Dollarstore-segmenttien hankintapäälliköt ovat vastuussa täytäntöönpanosta.	Tokmanni-konsernin toimitusjohtaja, johtoryhmä ja hankintajohtaja ovat päävastuussa näiden periaatteiden täytäntöönpanosta.
Seurantaprosessi	Sekä toimittajien että riskimaissa sijaitsevien tehtaiden on allekirjoitettava toimittajien toimintaohje. Eurooppalaisissa hankinnoissa toimittajien toimintaohje on osa toimittaja- ja ostosopimuksia. Seuranta perustuu amfori BSCI auditointeihin ja satunnaistarkastuksiin (Final Random Inspection, FRI) tuotantovaiheen jälkeen.	Täytäntöönpanoa seurataan mahdollisten epäilyjen perusteella. Kaikista epäillyistä rikkomuksista on raportoitava Tokmanni-konsernin compliance-toiminnolle ilmoituskanavien kautta, jotta asiasta voidaan ilmoittaa viipymättä vastuullisuus- tai laatu päällikölle. Tokmanni-konsernin compliance-toiminto käsittelee kaikki ilmoitukset luottamuksellisin ja tekee päätökset epäillyistä rikkomuksista. Rikkomustapauksissa noudatetaan taloudellisten väärinkäytösten tutkintapolitiikkaa.
Soveltamisala ja kattavuus	Kaikki Tokmanni-konsernin toimittajat ja tehtaat.	Kaikki hankintatoimet, mukaan lukien palvelut ja epäsuorat hankinnat. Toimintaperiaate kattaa kaikki näiden toimintojen parissa työskentelevät työntekijät, mukaan lukien johto ja muut henkilöt, jotka työskentelevät Tokmanni-konsernin hallinnossa.
Sidosryhmävuoropuhelu toimintaperiaatteiden määrittämiseksi	Tokmanni-konserni ei ole itsenäisesti toteuttanut sidosryhmävuorovaikutusta, koska asiakirja perustuu amfori BSCI:n eettisiin periaatteisiin. Amfori BSCI on kuitenkin ottanut mukaan eettisten periaatteiden laatumiseen ulkoisia sidosryhmiä, kuten YK:n virastot, sidosryhmä- ja teollisuusaloitteet sekä alueelliset kansalaisjärjestöt.	Toimintaperiaate kehitettiin yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa, ja sisäiset sidosryhmät osallistuivat toimintaperiaatteen laatumiseen.
Toimintaperiaatteen saatavuus ja saavutettavuus	Tokmanni-konsernin toimittajien toimintaohje lähetetään toimittajille erikseen. Toimintaohje vastaa amfori BSCI:n eettisiä periaatteita, joten asiakirjan sisältöä voi tarkastella amfori BSCI:n kautta.	Tokmanni-konserni kouluttaa hankinnan ja ostotoiminnan parissa työskenteleviä työntekijöitään vastuullisen hankinnan toimintaohjeen avulla.

Konsernin tärkein sitoumus hyvien käytäntöjen edistämiseksi ja arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien kielteisten vaikutusten lieventämiseksi on amfori BSCI. Tokmanni-konsernin hankinta noudattaa amfori BSCI:n toimintamallia. Osana Tokmanni-konsernin hankintasopimuksia kaikkien yhteistyökumppaneiden on sitouduttava toimittajien

toimintaohjeeseen, joka päivitettiin viimeksi vuonna 2022 vastaamaan päivitettyjä amfori BSCI:n eettisiä periaatteita. Päivitetyn toimintaohjeen käyttöönotto saadaan päätökseen vuonna 2025. Vastuullisen hankinnan toimintaohje edellyttää, että Tokmanni-konserni arvioi kaikki uudet riskimaiden tehtaat ennen yhteistyön aloittamista.

Tokmanni-konserni tunnistaa, että arvoketjun työntekijöiden epäoikeudenmukaiset olosuhteet, erityisesti ihmisoikeushaasteet ovat monimutkaisia ja systeemisiä. Konserni pyrkii edistämään ihmisoikeuksia pitkäaikaisilla sitoumuksilla yhteistyössä paikallisten ja globaaleiden sidosryhmien kanssa. Ihmisoikeusvaikutusten hallinta arvoketjussa perustuu Tokmanni-konsernin sitoumuksiin ja hankintaprosessiin.

Toimintaperiaatteiden sitoumukset sisällytetään jatkuvaan vaatimustenmukaisuuden seurantaan ja koulutukseen. Kaikille konsernin työntekijöille pakollisen eettisen toimintaohjeen koulutuksen lisäksi hankinnan ja ostotoiminnan parissa työskentelevät työntekijät saavat koulutusta vastuullisen hankinnan toimintaohjeista. Liiketoimintasuhteissa, joista suurin osa on toimittajien kanssa, sitoumukset pannaan täytäntöön toimittajien toimintaohjeella ja yleisillä hankintaehdoilla, joissa vaaditaan toimittajia noudattamaan keskeisiä ihmisoikeussitoumuksia.

Jotta Tokmanni-konserni kykenisi noudattamaan toimintaperiaatteiden sitoumuksia ja ILO:n ja YK:n periaatteita sekä tunnistamaan ja arvioimaan tosiasiallisia ja mahdollisia haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia, se tekee maariskianalyyskejä amfori BSCI:n avulla ja tehdastason ihmisoikeusarviointeja uusissa hankintamaissa. Lisäksi se on vuorovaikutuksessa kansalaisjärjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa sekä tukeutuu kolmansien osapuolten raportteihin ja tutkimuksiin. Tokmanni-konserni tekee yhteistyötä toimitusketjunsä työntekijöiden kanssa amforin BSCI-auditointien, omien tehdasarviointiensä ja kolmannella osapuolella teetettyjen lisäarviointien avulla. Niistä saadut tiedot auttavat vastuullisen hankinnan ohjeiden, riskienhallinnan ja liiketoiminnan integroinnin kehittämisessä. Tokmanni-konsernilla on ulkoisille sidosryhmille tarkoitettuja ilmoituskanavia arvoketjun työntekijöiden huolenaiheiden kuulemiseksi.

Tokmanni-konsernin ihmisoikeuspyrkimyksiä ohjaavat edellä olevassa taulukossa mainitut kolmansien osapuolten sitoumukset. Ne edellyttävät due diligence -prosessia ihmisoikeusvaikutusten hallitsemiseksi ja käsittelemiseksi sekä tarvittaessa korjausten tekemiseksi tai niiden toteuttamiseksi yhteistyössä relevanttien osapuolten kanssa. Tokmanni-konserni korostaa, edistää ja kunnioittaa oikeutta tehokkaisiin resursseihin kaikille osapuolille, jotka ovat ilmoittaneet, että heidän oikeuksiaan on loukattu. Resursseja ovat esimerkiksi valitusmekanismit, oikeussuojakeinot ja oikeudenmukaiset korvaukset. Tokmanni-konserni on sitoutunut korjaaviin toimenpiteisiin, jos se ei ole täyttänyt ihmisoikeuspolitiikassaan asetettuja vaatimuksia omassa tai yhteistyökumppaneidensa toiminnassa.

Jos Tokmanni-konsernin työntekijä, liikekumppani tai liikekumppanin työntekijä todistaa tai on tietoinen Tokmanni-konsernin toimintaan liittyvistä kielteisistä tapahtumista, on hänen ilmoitettava asiasta ilmoituskanavien kautta viipymättä.

Vuonna 2024 amfori BSCI -järjestelmä havaitsi yhden nollatoleranssitapauksen, joka koski pakkotyövoiman käyttöä Tokmanni-konserniin toimintaan liittyvässä tehtaassa. Konserni ei tehnyt tilauksia kyseiselle tehtaalle vuoden 2024 aikana. Nollatoleranssilla viitataan amfori BSCI:n määritelmän mukaisesti lapsityövoimaan, orja- ja pakkotyöhön, epäinhimilliseen kohteluun, työterveyteen ja -turvallisuuteen sekä epäeettiseen käyttäytymiseen liittyviin tapauksiin.

Vuoropuhelu arvoketjun työntekijöiden kanssa (S2-2)

Tärkeä osa Tokmanni-konsernin ihmisoikeustyötä on kansainvälinen yhteistyö ihmisoikeusloukkausten perimmäisten syiden tunnistamiseksi ja niiden haitallisiin vaikutuksiin puuttumiseksi. Tokmanni-konserni pyrkii ihmisoikeuksia koskevan due diligence -prosessinsa mukaisesti tunnistamaan ja arvioimaan sekä tosiasiallisia että mahdollisia haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia. Tämä tehdään maakohtaisten riskianalyyysien, tehdastason ihmisoikeusarviointien (esimerkiksi uusissa hankintamaissa), kolmansien osapuolten raporttien ja tutkimusten sekä tarvittaessa esimerkiksi kansalaisjärjestöjen kanssa käytävän sidosryhmävuoropuhelun avulla.

Vuoropuhelun tavoitteena on antaa selkää tietoa ihmisoikeuskysymyksistä valituilla toimialoilla ja valituissa maissa. Nämä tiedot auttavat vastuullisen hankinnan ohjeiden, riskienhallinnan kehittämisessä ja liiketoimintojen integroinnin edistämässä. Erityistä huomiota kiinnitetään niihin työntekijäryhmiin, joiden katsotaan olevan erityisen alttiita kielteisille ihmisoikeusvaikutuksille. Toimittajien toimintaohjeeseen sitoutumalla toimittajat sitoutuvat amfori BSCI:n ehtoihin haavoittuvassa asemassa olevien työntekijöiden suojelemiseksi ja aihe on siten osana auditointeja.

Tokmanni-konserni on vuorovaikutuksessa toimitusketjun työntekijöiden lainmukaisten edustajien kanssa amfori BSCI -auditointien, omien tehdasarviointiensa ja kolmansilla osapuolilla teetettyjen lisäarviointien avulla.

Tokmanni-konserni on vuorovaikutuksessa toimitusketjun työntekijöiden lainmukaisten edustajien kanssa amfori BSCI -auditointien, omien tehdasarviointiensa ja kolmansilla osapuolilla teetettyjen lisäarviointien avulla. Arvoketjun työntekijät voivat myös ilmoittaa huolenaiheistaan ilmoituskanavien kautta. DMA:ssa arvoketjun työntekijöiden tarpeita kuultiin kansalaisjärjestön välityksellä vuonna 2023.

Vuorovaikutuksen tehokkuutta arvioidaan auditointiraporttien, omien tehdastarkastusten tulosten ja jatkuvan parantamisen suunnitelmien täytäntöönpanon seurannan avulla. Konsernin henkilöstö- ja vastuullisuusjohtajalla on kokonaisvastuu vastuullisuuden operatiivisesta hallinnoinnista, omaan työvoimaan ja arvoketjun työntekijöihin liittyvistä aiheista sekä sidosryhmävuoropuhelusta. Kestävyyden hallintorakenne ja vastuut -kuvassa esitettyjen roolien ja vastuiden, sekä luvussa: Sisäinen tiedonkulku vastuullisuuden osalta, selostettujen sisäisten raportointiprosessien avulla varmistetaan, että vuoropuhelun tulokset sisällytetään strategiaan ja olennaisiin toimintamalleihin.

Amfori BSCI -auditoinnit:

Amfori BSCI -auditoinnit, mukaan lukien seuranta-auditoinnit ja täydet auditoinnit, tehdään aiempien auditointien tuloksista riippuen 1–2 vuoden välein. Lisäksi vuosittain teetetään useita kolmannen osapuolen ylimääräisiä arviointeja.

Omat tehdasarvioinnit:

Shanghain hankintatoimisto sekä Tokmanni-konsernin laatu- ja vastuullisuustiimit tekevät vuosittain kymmeniä tehdasarviointeja. Omissa tehdastarkastuksissaan Tokmanni-konserni kerää palautetta, kuulee mahdollisia huolenaiheita ja edistää yritys vastuuseen liittyviä hyviä käytäntöjä haastatteleamalla tehtaiden työntekijöitä suoraan, jos käytössä on yhteinen kieli.

Kanavat huolenaiheiden esiin tuomiseksi

(S2-3)

Sitoutuminen amfori BSCI:hin ja sen eettisiin periaatteisiin sisältää sisäänrakennettuja prosesseja kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavia, joiden kautta tehtaan työntekijät voivat tuoda esiin huolenaiheita. Allekirjoittamalla Tokmanni-konsernin toimittajien toimintaohjeen (Supplier Code of Conduct) sekä Tokmanni-konserni että toimittaja sitoutuvat perustamaan tehokkaat operatiivisen tason valitusmekanismit tai muuten tarjoamaan niitä sellaisille henkilöille ja yhteisöille, joihin saattaa kohdistua haitallisia vaikutuksia. Operatiivisen tason valitusmekanismin on oltava YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden 31. artiklan mukainen. Allekirjoittajat sitoutuvat varmistamaan, että työntekijöitä ei häiritä, heitä kohtaan ei ryhdytä vastatoimiin eikä heitä rangaista siitä, että he ilmoittavat mistä tahansa ongelmista.

Operatiivisen tason valitusmekanismin on oltava käytettävissä asiaankuuluvilla paikallisilla kielillä, ja sen on mahdollistettava ongelmien tehokas käsittely ja korjaustoimenpiteet eri lainkäyttöalueilla Tokmanni-konsernin kaikilla sidosryhmillä on oikeus käyttää ilmoittamiskanavia, joiden kautta voi nimettömästi ilmoittaa eettisen toimintaohjeen ja eettisen ohjeistuksen rikkomuksista, mukaan lukien ihmisoikeusloukkaukset, direktiivin (EU) 2019/1937 mukaisesti. Arvoketjun työntekijät ja muut ulkoiset sidosryhmät voivat käyttää kanavia verkkosivustojen kautta. Ilmoituskanavia kuvataan tarkemmin luvussa: Ilmoituskanavat.

Amfori BSCI:n jäsenenä Tokmanni-konserni tukee toimittajia tehdaskohtaisten valitusmekanismien kehittämisessä. Tämä on erittäin tärkeää, koska Tokmanni-konserni ei omista itse tehtaita. Amfori BSCI:n Speak for Change on toimitusketjun valitusmekanismiohjelma, joka tukee yrityksiä niiden pyrkimyksissä tarjota tehokkaita ja välittömiä korjaustoimenpiteitä vaikutusten alaisille työntekijöille ja muille sidosryhmille. Amfori BSCI:n Speak for Change -ohjelma on tällä hetkellä käytössä Vietnamsissa, Turkissa, Bangladeshissa, Kambodžassa ja tietyillä Intian alueilla, mutta toistaiseksi ei Kiinassa. Työntekijät voivat tuoda esiin huolenaiheita, kun liiketoiminnan eettisyys tarkastetaan vuosittain tai puolivuosittain, ja tarkastajan tässä yhteydessä tekemissä työntekijähaastatteluissa. Amfori BSCI -alustalla kustakin tehtaasta vastaa henkilö, joka hallinnoi tehtaan tarkastuksia ja käynnistää mahdolliset korjaussuunnitelmat due diligence -prosessin mukaisesti.

Jos tavara- tai palveluhankinnoissa nousee esiin ihmisoikeuksiin liittyviä kysymyksiä, asiaa ryhdytään tutkimaan välittömästi. Korjaavista toimista ja mahdollisista korvaustarpeista sovitaan asianomaisen liiketoimintakumppanin kanssa, ja niiden toteuttamista seurataan muun muassa auditoinneilla tehokkuuden varmistamiseksi. Yhteistyötä liikekumppanin kanssa ei ensisijaisesti lopeteta, koska se ei edistäisi ihmisoikeuksien toteutumista. Yhteistyö voidaan lopettaa, jos kumppani ei sitoudu korjaamaan toistuvasti havaittuja puutteita tai ei suostu kolmannen osapuolen suorittamaan riippumattomaan auditointiin.

Jos amfori BSCI:n nollatoleranssitapauksia ilmenee, Tokmanni-konserni jäädyttää kaikki aktiiviset ostot välittömästi ja ottaa yhteyttä toimittajaan lisätutkimuksia varten. Lisätutkimusten jälkeen yhteistyön jatkaminen tehtaan kanssa arvioidaan tapauskohtaisesti. Amforin BSCI -järjestelmän mukaisesti nollatoleranssiongelmat käsitellään yhteistyössä amfori BSCI:n edustajan kanssa. Yleisimmät auditoinneissa ja omissa arvioinneissa havaitut vähäiset epäkohdat liittyvät ylityöhön, palkkaukseen ja vähäisiin puutteisiin turvallisuusohjeiden noudattamisessa. Tokmanni-konserni sallii toimittajiensa oman alihankinnan, mutta alihankintatehtaiden ja niihin liittyvien muutosten on oltava amfori BSCI -auditoituja ja Tokmanni-konsernin hyväksymiä.

Tavarantoimittajat ja tehtaat ovat lisäksi sitoutuneet perustamaan tehokkaita operatiivisen tason valitusmekanismeja tai muuten tarjoamaan niitä sellaisille henkilöille ja yhteisöille, joihin saattaa kohdistua haitallisia vaikutuksia, ja pitämään valituksista tarkkaa kirjaa. Tokmanni-konserni pyrkii myös saamaan palautetta, kuulemaan mahdollisista huolenaiheista ja edistämään hyviä käytäntöjä omien tehdastarkistustensa kautta. Tokmanni-konserni ei ole erikseen arvioinut, ovatko arvoketjun työntekijät tietoisia ilmoituskanavista ja -prosesseista ja luottavatko he niihin keinona tuoda esiin huolenaiheitaan. Tokmanni-konserni pitää amfori BSCI -prosessia kuitenkin luotettavana menetelmänä.

Toiminta tuotteiden kestävyys- ja jäljitettävyyden edistämiseksi (S2-4, MDR-A)

Alla olevassa taulukossa on kuvaus keskeisistä toimista arvoketjun työntekijöihin liittyen. Toimilla pyritään, sekä ehkäisemään että lieventämään kielteisiä vaikutuksia. Olennainen riski aiheutuu arvoketjun työntekijöihin kohdistuvista vaikutuksista, sillä vastuullinen hankinta on merkittävä Tokmanni-konsernin maineeseen vaikuttava tekijä ja josta konsernin liiketoiminta on riippuvainen. Toimet esitetään alla olevassa taulukossa joko konserni-, segmentti- tai myymäläketjukohtaisella tasolla. Käytetyt raportointisegmentit on avattu kestävyys selvityksen alussa olevassa taulukossa. Pääpaino on Tokmanni-konsernin välittömään vaikutuspiiriin kuuluvissa toimittajissa eli Tokmanni-konsernin hallinnoimissa tuotemerkeissä (omat merkit, yksinoikeusmerkit ja merkittömät tuotteet).

Tokmanni-konsernilla on neljä toimintaperiaatetta, joiden avulla se hallitsee IROja ja ohjaa arvoketjua koskevia toimia:

Eettinen toimintaohje:

Tokmanni-konserni vaatii, että tuotteiden valmistajat noudattavat työoloja ja ihmisoikeuksia koskevaa lainsäädäntöä ja kansainvälisiä normeja. Konserni valvoo toimitusketjua due diligence -periaatteen mukaisesti ja pyrkii vähentämään siihen liittyviä yritys vastuuriskejä.

Ihmisoikeuspolitiikka:

Tokmanni-konserni on sitoutunut kunnioittamaan ihmisoikeuksia ja korjaamaan haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia kaikessa liiketoiminnassaan. Konserni odottaa liikekumppaneiltaan samaa sitoutumista.

Vastuullisen hankinnan periaatteet:

Vastuullisella hankinnalla pyritään varmistamaan työntekijöiden perusoikeuksien toteutuminen, ja siksi Tokmanni-konserni edellyttää, että sen asiakkailleen tarjoamat tuotteet valmistetaan eettisesti hyväksyttävissä tuotanto-olosuhteissa. Lisäksi Tokmanni-konserni pyrkii ostamaan tuotteensa vain vastuullisilta toimittajilta due diligence -periaatetta noudattaen.

Toimittajien toimintaohje (Supplier Code of Conduct):

Tokmanni-konserni on sitoutunut tunnistamaan, ehkäisemään, lieventämään, ottamaan huomioon ja korjaamaan haitalliset ihmisoikeusvaikutukset toimitusketjussaan ja odottaa samaa kaikilta liikekumppaneiltaan.

Toimenpiteet epäoikeudenmukaisten olosuhteiden ehkäisemiseksi sekä tästä johtuvien potentiaalisten riskien hallitsemiseksi

Toimet 2024*

Tokmanni-konserni:

Ohjeistuksen päivittäminen: Vastuullisen hankinnan ohjeistus hyväksyttiin konsernitasolla (mukaan lukien konsernitason ihmisoikeuksia koskevan due diligence -prosessin määrittely).

Auditoinnit: Kaikilta konsernin riskimaissa käyttämiltä tehtailta edellytettiin voimassa olevaa amfori BSCI -auditointia Tokmanni-konsernin vastuullisen hankinnan periaatteiden mukaisesti.

Tokmanni-konserni suoritti 57 omaa tehdasarviointia ja 64 kolmannen osapuolen lisäarviointia.

Sitoumukset: Tekstiili- ja vaatetusteollisuuden International Accord for Health and Safety in the Textile and Garment Industry -yleissopimuksen mukaisesti konserni hankki omien tuotemerkkiensä vaatteita Bangladeshista ainoastaan sopimuksen piiriin kuuluvilta tehtailta.

Tokmanni-myyväläketju:

Tokmanni (pl. Click Shoes ja Shoe House) aloitti hankkeen toimittajahallintajärjestelmän rakentamiseksi.

Dollarstore-segmentti:

Toimintaperiaatteiden ja muiden periaatteiden integrointi: Dollarstore-segmentti aloitti konsernin toimintaperiaatteiden käyttöönoton (vastuullisen hankinnan periaatteet ja vastuullisen hankinnan ohjeistus) vastuullisten ja laadultaan varmennettujen tuotteiden hankkimiseksi. Käyttöönottoon sisältyi koulutusta ja työpajoja hankintaosaston kanssa. Dollarstore-segmentti keskittyi raaka-aineisiin, erityisesti puuhun ja paperiin, joille segmentti hankki FSC:n tavaramerkkilisenssin. Dollarstore-segmentti aloitti puuvillaa koskevien raaka-aineperiaatteiden käyttöönoton kokoamalla dataa, jotta se voisi liittyä Better Cotton Initiative -aloitteen jäseneksi.

Nykyisten toimittajien ja tehtaiden kartoitus: Dollarstore-segmentti aloitti kartoittamaan nykyisiä tavarantoimittajiaan ja tehtaitaan riskimaissa ja selvittämään nykyisen valikoimansa tilaa. Tuotteille, joilla ei ollut voimassa olevaa amfori BSCI -auditointia, laadittiin toimintasuunnitelma.

Kaikki Dollarstore-segmentin toistuvaistuotteiden hankinta on siirretty Shanghaissa sijaitsevaan hankintatoimistoon, ja Dollarstore-segmentin tuotteet korvataan mahdollisuuksien mukaan Tokmanni-segmentin tuotteilla.

Voimassa oleva amfori BSCI -auditoinnin tulos tai vastaava auditointi vaaditaan vuodesta 2024 alkaen, kun hankitaan uusia tuotteita riskimaista.

Jäsenyydet: Dollarstore-segmentistä tuli Ethical Trade Initiative -järjestön (ETI) jäsen. Dollarstore on Ruotsin ensimmäinen ETIin liittynyt halpakauppaketju. ETI käynnisti yhteistyön järjestämällä marraskuussa valikoimapäälliköiden kanssa vastuullisen ostotoiminnan seminaarin.

Toimittajavuoropuhelu: Dollarstore-segmentti järjesti tärkeimmille pohjoismaisille toimittajilleen hankintaosastonsa johtaman toimittajatapaamisen. Tilaisuudessa aiheena oli esimerkiksi vastuullisuus ja laatu, jonka puitteissa käsiteltiin erityisesti toimittajien toimintaohjeita ja Dollarstore-segmentin tulevia tavoitteita sekä sitä, mitä toimittajilta odotetaan. Dollarstore-segmentin omille tavarantoimittajille lähetettiin yleiset hankintaehdot ja toimintaohjeet, ja kaikkien uusien tavarantoimittajien on allekirjoitettava ne ennen liikesuhteen käynnistämistä.

** Toimittajahallintajärjestelmää lukuun ottamatta kaikki toimet ovat jatkuvaluonteisia. Liiketoimintojen integraatioihin liittyviä toimia jatketaan vuonna 2025. Tokmanni-konsernin tarkoituksena on edistää kehittää hankintahenkilöstön vastuullisuusosaamista, ja tämän edistämiseksi vuonna 2025 hankintaosastoille järjestetään vastuullisuuskoulutuksia. Uusia toimintasuunnitelmia harkitaan strategian päivityksen yhteydessä.*

Jatkamalla käynnissä olevien toimien toteuttamista organisaation eri tasoilla konserni odottaa, että pitkällä aikavälillä:

- Hankinnan vastuullisuus paranee ja tarkastettujen tehtaiden määrää lisätään ottamalla käyttöön vastuullisen hankinnan ohjeistus konsernitasolla.
- Arvoketjun työntekijöiden ihmisoikeuksiin liittyviä kielteisiä vaikutuksia ehkäistään ja tehtaiden työoloja parannetaan.
- Kolmannen osapuolen tekemien tarkastusten tulokset validoidaan lisäarvioinneilla ja löydettyjen epäkohtien korjaamista valvotaan sitoumusten ja vaatimusten täyttymisen varmistamiseksi.
- Saadaan syvällisempi ymmärrys tehtaiden nykytilasta ja kerätään lisätietoja tuotevalikoimaa koskevia päätöksiä varten.

Arvoketjun työntekijöihin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia pyritään ehkäisemään pitkäaikaisilla sitoumuksilla sekä yhteistyöllä paikallisten ja globaaleiden sidosryhmien kanssa. Positiivisia vaikutuksia pyritään saavuttamaan erilaisten

kansainvälisten yhteistöiden ja ohjelmien kautta. Näitä ovat Tekstiili- ja vaatetusteollisuuden International Accord for Health and Safety in the Textile and Garment Industry -yleissopimus, amfori BSCI:n Speak for Change-ohjelma sekä Dollarstoren jäsenyys Ethical Trading Initiatiivissä eli ETI:ssä. Toimien tehokkuutta mitataan seuraavassa luvussa, Menestyksen mittaaminen, esitettyjen tavoitteiden avulla.

Tokmanni-konsernin prosessi, jolla tunnistetaan tarvittavat ja asianmukaiset toimet arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien kielteisten vaikutusten varalta, on kuvattu Tokmanni-konsernin due diligence -prosessissa luvussa: Due diligence ja riskienhallinta. Tokmanni-konserni käyttää maakohtaisia riskianalyyskejä sekä kolmansien osapuolten raportteja ja tutkimuksia mahdollisten kielteisten ihmisoikeusvaikutusten tunnistamiseksi ja arvioimiseksi. Tärkeää tietoa saadaan myös tehdasarvioinneista, tarkastuksista ja sidosryhmävuorovaikutuksesta kansalaisjärjestöjen kanssa. Ne voivat myös johtaa korjaaviin toimiin, kuten jäljempänä kuvataan.

Hankintakäytäntöihin sisällytetyt toimet

Tokmanni-konsernin hankintaprosessin alkuvaiheessa tunnistetaan ja arvioidaan tavarantoimittajat ja tehtaat. Tähän sisältyy mahdollisten tavarantoimittajien ja tehtaiden taustatietojen perusteellinen tutkiminen ja arviointi Tokmanni-konsernin vastuullisen hankinnan ohjeistuksen mukaisesti. Toimittajaa tai tehdasta voidaan harkita mahdolliseksi kumppaniksi vain, jos se täyttää vastuullisen hankinnan ohjeistuksessa esitetyt kriteerit ja kykenee osoittamaan noudattavansa EU:n lainsäädännön vaatimuksia.

Vastuullisen hankinnan ohjeistuksen mukaisesti Tokmanni-konserni arvioi 100 % uusista riskimaiden tehtaista. Tärkein sitoumus kielteisten vaikutusten lieventämiseksi on amfori BSCI, jonka toimintatapaa Tokmanni-konserni noudattaa kaikissa hankinnoissaan. Tokmanni-konserni edellyttää hankintasopimuksissaan, että brändituotteiden toimittajat sitoutuvat varmistamaan, että niiden tuotannon vastuullisuus täyttää amfori BSCI -auditoinnin edellyttämän tason. Tätä sitoumusta valvotaan ennen jokaista tuotelähetystä, jolloin julkaistaan lopullinen satunnaistarkastusraportti (FRI). Tokmanni-konsernin hallinnoimien tuotemerkkien osalta riskimaissa valmistetuille tuotteille tehdään lopullinen satunnaistarkastus sen varmistamiseksi, että tuotanto ja tehdas täyttävät asiaankuuluvat laatu- ja vastuullisuusvaatimukset, mukaan lukien amfori BSCI -standardeissa ja konsernin vastuullisen hankinnan ohjeistuksessa esitetyt vaatimukset (vähintään C-tason auditointitulos). Jos työoikeuksia koskeva kansallinen sääntely on heikompaa kuin amfori BSCI:n sääntely, Tokmanni-konserni edellyttää, että noudatetaan työntekijän kannalta suotuisampaa käytäntöä.

Amfori BSCI -auditoinnin tulokset arvioidaan viisiportaisella asteikolla arvosanoilla A, B, C, D ja E. Tokmanni-konsernin amfori BSCI:n mukaisten RSP-tehtaiden (Tokmanni-konsernin vastuulla olevat tuottajat) osalta vastuullisuustiimi ilmoittaa huonoista amfori BSCI -auditoinnin tuloksista valikoimapäällikölle ja konsernin valikoimapäällikölle. Tämän jälkeen valikoimapäällikköä kehoitetaan ilmoittamaan tuloksista toimittajalle sekä pyytämään tehdasta korjaamaan auditointiraportissa esiin tuodut seikat. Tulokset ovat huonot, jos arvosana on C ja työturvallisuudessa on ongelmia tai D tai E. Lisäksi valikoimapäällikkö pyytää RSP-tehtaalta konkreettista jatkuvan parantamisen suunnitelmaa (korjaussuunnitelma) ja aikataulua havaittujen ongelmien korjaamiseksi. Vastuullisuustiimi varmistaa, että tehdas lisää korjaussuunnitelman amfori BSCI -alustalle. Tehtaalta ei tehdä tilauksia, jos se on saanut arvosanan E. Ennen kuin arvosanan D saaneelle tehtaalle voi tehdä tilauksen, on keskusteltava vastuullisuustiimin ja hankintajohtajan kanssa vaihtoehtojen ja riskien kartoittamiseksi. Sen jälkeen tilauksesta päätetään yhdessä. Valikoimapäälliköiden on harkittava vaihtoehtoja tehtaille, joiden toiminta on puutteellista ja jotka eivät huolehdi korjaavista toimista. SA8000-auditoidut tehtaat saavat automaattisesti hyvän kokonaisarvion amfori BSCI -alustalla. SMETA- ja lelujen ICTI Care -sertifikaatit hyväksytään tapauskohtaisesti.

Konsernin omia tehdastarkastuksia tekee Shanghaissa toimiva laatu- ja compliance-tiimi sekä Suomessa tai Ruotsissa toimivat konsernin laatu-, hankinta- ja vastuullisuustiimit. Tehtaiden tarkastusten tulokset ja jatkuvan parantamisen suunnitelmat lähetetään konsernin vastuullisuustiimille sekä toimittajalle tai tehtaalle ja kyseessä olevan tuotteen valikoimapäällikölle. Kaikissa tapauksissa vastuuhenkilö joko Shanghai hankintatoimistossa tai segmenttien hankintatoimistoissa seuraa jatkuvan parantamisen suunnitelman toteuttamista ja edistymistä toimittajan ja/tai tehtaan kanssa kolmen kuukauden välein ja tiedottaa asiasta valikoimapäällikölle.

Prosessit korjausten tekemiseksi ja mahdollistamiseksi

Allekirjoittamalla Tokmanni-konsernin toimittajien toimintaohjeen (Supplier Code of Conduct) sekä Tokmanni-konserni että toimittajat sitoutuvat perustamaan tehokkaat operatiivisen tason valitusmekanismit tai muuten tarjoamaan niitä sellaisille henkilöille ja yhteisöille, joihin saattaa kohdistua haitallisia vaikutuksia, sekä pitämään valituksista tarkkaa kirjaa. Operatiivisen tason valitusmekanismin on oltava YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden 31. artiklan mukainen. Operatiivisen tason valitusmekanismin on oltava käytettävissä asiaankuuluvilla paikallisilla kielillä, ja sen on mahdollistettava ongelmien tehokas käsittely ja korjaaminen eri lainkäyttöalueilla kumppanuuksien ja koordinoinnin avulla. Tokmanni-konserni valvoo tätä vaatimusta amfori BSCI -auditoinneilla (PA 2: Workers Involvement and Protection, työntekijöiden osallistuminen ja suojele) sekä jatkuvan parantamisen suunnitelmien avulla, mikäli väärinkäytöksiä havaitaan.

Nollatoleranssitapauksissa Tokmanni-konserni noudattaa amfori BSCI:n Speak for Change -ohjelmaa ja pyrkii tehokkaiisiin korjaustoimenpiteisiin arvoketjun alkupään työntekijöiden osalta yhteistyössä kaikkien osapuolten, kuten kaikkien muiden samaan liikekumppaniin liittyvien amforin jäsenten ja asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa. Jos toimittajalla havaitaan olevan nollatoleranssiin liittyviä vaikeuksia, Tokmanni-konserni osallistuu kumppaneiden kanssa tapauksen käsittelyyn, vaikka toimittaja ei valmistaisi Tokmanni-konsernin tuotteita. Kyseiseltä toimittajalta pyydetään kirjallinen selvitys, ja kaikki ostotoimet keskeytetään, kunnes vastaus on saatu.

Toimien tuloksellisuuden seuranta

Tokmanni-konserni on osoittanut henkilöresursseja (vastuullisuuden ohjausryhmän ja vastuullisuustiimit) jotka työskentelevät vastuullisuustavoitteiden parissa. Hankintaketjuun liittyvien vaikutusten hallintaan on sidottu myös hankinta- ja laatuosaston henkilöstöresursseja. Lisäksi konserni on mm. amfori BSCI:n sekä Accordin jäsen, joihin on sidottu taloudellisia resursseja sekä henkilötyötunteja. Resurssien jakautumista eri vastuullisuusteemojen tai avainalueiden välillä ei kuitenkaan ole seurattu, eikä sitä siksi voida luotettavasti arvioida.

Toimien tehokkuutta seurataan ja arvioidaan seuraavassa alaluvussa esiteltujen tavoitteiden lisäksi amfori BSCI:n tulosten avulla sekä seuraamalla jatkuvan parantamisen suunnitelmien täytäntöönpanoa. Nollatoleranssihälytykset (tai niiden puuttuminen) kertovat toimenpiteiden tehokkuudesta. Nämä hälytykset voi laukaista vain valvontakumppani amfori BSCI:n Sustainability Platform -alustan kautta. Kaikille alustaan linkitetyille jäsenille lähetetään automaattisesti ilmoitus, kun seurantakumppani antaa hälytyksen. Vaikka toimittaja ei valmistaisikaan Tokmanni-konsernin tuotteita, konserni osallistuu tapauskohtaisen amfori BSCI -jäseniä koskevan protokollan mukaan tapausta koskevan korjausryhmän perustamista käsittelevään puhelinkokoukseen ja lisäksi kolmen kuukauden kuluttua seurantapuheluun, jossa annetaan palautetta jatkuvan parantamisen suunnitelman toteuttamisesta.

Vuonna 2024 havaittu nollatoleranssitapaus koski pakkotyövoiman käyttöä Tokmanni-konserniin liittyvässä tehtaassa. Konserni ei tehnyt tilauksia tältä tehtaalta vuoden 2024 aikana.

Menestyksen mittaaminen

(S2-5, MDR-T)

Alla olevissa taulukoissa kuvataan asetettuja tavoitteita, jotka liittyvät olennaisten kielteisten vaikutusten ehkäisemiseen ja lieventämiseen sekä riskien vähentämiseen. Esitetyt tavoitteet kattavat luvun alussa määritellyt arvoketjun työntekijät. Edellisessä luvussa: Toiminta tuotteiden kestävyys ja jäljitettävyyden edistämiseksi, mainitut toimintaperiaatteet ohjaavat IROjen hallintaa ja niihin liittyvien tavoitteiden asettamista. Vuonna 2024 tavoitteet asetettiin konsernin ja myymäläketjujen tasolla, kun taas vuonna 2025 tavoitteet asetettiin vain konsernille. Vuoden 2024 tulokset muodostivat perustason konsernin vuoden 2025 tavoitteita varten.

Tavoitteet asetettiin ilman, että arvoketjun työntekijöitä osallistettiin suoraan, mutta työntekijät osallistuivat epäsuorasti tulosten seurantaan ja parannusten tunnistamiseen auditointien välityksellä.

Tavoitteet arvoketjun työntekijöihin liittyvien negatiivisten vaikutusten, ja näistä johtuvien riskien hallitsemiseksi

Raportointi -segmentti	Tavoitteet 2024	Perusvuosi ja -arvo	Tulokset 2024	2024 tulosten arviointi	Tavoitteet 2025
Tokmanni-konserni	Omat tehdasarviointit ja kolmannen osapuolen tarkastukset: yhteensä 100	Vuoden 2024 tulokset toimivat vuoden 2025 perusarvona.	Omat tehdasarviointit : 57 Kolmannen osapuolen tarkastukset: 64 Yhteensä: 121	Omien tehdasarviointien ja kolmannen osapuolen auditointien määrätavoite saavutettiin.	Tokmanni-konserni jatkaa kolmannen osapuolen auditointeja ja omia tehdasarviointejaan mutta ei ole asettanut tavoitetasoja. Amfori BSCI:n mukaiset nollatoleranssitapaukset **: 0
Tokmanni-segmentti	Amfori BSCI - compliance prosentti*: 100 %	-	97 %*	amfori BSCI -compliance tasoa ei saavutettu täysin, vaikka Tokmannin hallinnoimien merkkien toimittajat sitoutuvat varmistamaan, että niiden tuotannon vastuullisuus täyttää vaaditun amfori BSCI -auditoinnin tason. Monimutkaisten laskelmien sekä tiedonkeruuseen ja tietojen päivittämiseen liittyvien manuaalisten prosessien vuoksi taulukkoa koskee virhemarginaali, josta on lisätietoa alempana.	100 %
Dollarstore-segmentti	80 % segmentin tavarantoimittajista on allekirjoittanut tavarantoimittajien toimintaohjeet ja Tokmanni-konserniin yleiset hankintaehdot.	-	37 %	Dollarstore-segmentti otti käyttöön digitaalisen sopimuksen ja allekirjoitustyökalun vuonna 2024. Sopimukset on vuoden aikana lähetetty kaikille suurille Dollarstore-toimittajille. 156 sopimusta (GTO ja CoC) allekirjoitettiin 2025 tammikuuhun mennessä. Suurten volyymimuutosten ja toimittajiin ja valikoimaan liittyvien muutosten myötä vuoden 2025 tilanne on todennäköisesti hyvin erilainen ja järjestelmät ovat käytössä vuoden alusta lähtien	Amfori BSCI - compliance prosentti*: 85 %

* Tokmanni-segmentin osalta amfori BSCI -compliance prosentti on laskettu tarkistamalla tarkastuksen pätevyys raportointikauden ostotietojen perusteella. Vuonna 2024 aloitettiin Tokmanni-segmentin osalta prosessi, jossa manuaalinen tiedonkeruu automatisoitiin, mikä edellytti huomattavia muutoksia tehokkuuden ja tarkkuuden parantamiseksi. Tästä syystä amfori BSCI -compliance prosentti taso vuodelle 2024 perustuu arvioon. Arvioitu amfori BSCI -compliance prosentti taso vuodelle 2024 on 97 %. Koska vastuulliseen hankintaan liittyvät toimintaperiaatteet ja siten myös niihin liittyvät prosessit ovat pysyneet samoina, tuloksen voidaan odottaa olevan samanlainen kuin edellisenä vuonna. Arvion virhemarginaali on 2 %.

Tavoitteena on vahvistaa prosessia ja tarjota järjestelmäteknistä tukea, jotta tarkemmat luvut voidaan varmistaa vuodesta 2025 alkaen. Dollarstore-segmentin osalta toimintatapojen ja prosessien täytäntöönpano on vielä kesken. Tavoitteena on arvioida amfori BSCI -compliance prosentti perustaso ja kehittää tiedonkeruuprosessia vuoden 2025 aikana.

Tiedot omien ja kolmansien osapuolten arviointien määrästä on saatu Shanghain-hankintatoimistolta ja Tokmanni-myyväläketjun laatuapäälliköltä.

Amfori BSCI -compliance tarkoittaa, että kaikilla Tokmanni-konsernin hallinnoimien merkkien tuotantoon osallistuvilla tehtailla, jotka sijaitsevat Maailmanpankin Worldwide Governance -indikaattoreiden mukaan korkean riskin maissa, on oltava voimassa oleva amfori BSCI -auditointi ja auditoinnin tuloksen on oltava A, B tai C. Amfori BSCI -auditointien lisäksi konserni hyväksyy SA8000-sertifikaatin ja/tai vastaavan sertifikaatin todisteeksi eettisesti vastuullisesta tuotannosta. On toivottavaa, että tuottaja liittyy amfori BSCI -järjestelmään, mutta erillistä amfori BSCI -auditointia ei vaadita. Tapauskohtaisesti hyväksytään myös SMETA- ja ICTI Care -sertifikaatit ja/tai vastaavat todistukset.

** Nollatoleranssitapauksista saadaan tiedot amfori BSCI -alustan kautta. Tokmanni-konsernilla on nollatoleranssi seuraaviin amfori BSCI:n toimintaperiaatteissa määriteltyihin tapauksiin: lapsityövoima, orjatyö, työterveys- ja työturvallisuusongelmat, jotka aiheuttavat välitöntä vaaraa työntekijöiden hengelle, sekä yritykset lahjoa tarkastaja tai väärentää toimitusketjua koskevia tietoja.

S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät

Olenaiset asiakkaisiin liittyvät kestävyysseikat ja niiden hallinta (SBM-3)

Halpakauppaketijuna Tokmanni-konserni on vastuussa asiakkaille myytävien tuotteiden laadun ja turvallisuuden varmistamisesta, asiakkaiden tietoturva sekä asiakkaiden tarpeisiin vastaamisesta. Tämä on linjassa niiden IROjen kanssa, jotka Tokmanni-konserni tunnisti DMA:ssa kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyviksi olennaisiksi. IROt sekä niiden sijainti arvoketjussa on esitetty alla olevassa taulukossa. Kaikki IROt voivat realisoitua lyhyellä, keskipitkällä sekä pitkällä aikavälillä. Tässä luvussa esitetyt mittareita ei ole varmennettu muiden ulkopuolisten varmentajien toimesta kuin PwC:n, joka on varmentanut tämän kestävyys selvityksen.

Asiakkaiden luottamuksen ja uskollisuuden vahvistaminen on yksi Tokmanni-konserniin strategian keskeisistä osa-alueista ja tavoitteista. Keskeisiä toimenpiteitä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ovat panostukset valikoiman laajentamiseen, asioiden vaivattomuuteen, mielenkiintoiseen asiakaskokemukseen, laatuun, yksityisyyden suojaan, myymäläverkoston laajentamiseen, vastuullisuuteen ja toiminnan tehokkuuteen. Asiakaskokemuksen ja liiketoiminnan tehokkuuden tasapainottaminen ja optimointi on Tokmanni-konsernille tärkeää. Vastuullisuus sisältyy Tokmanni-konsernin liiketoimintastrategiaan yhtenä menestyksen osatekijänä. Tokmanni-konsernin vastuullisuustyöllä pyritään lieventämään liiketoimintariskejä, hyödyntämään mahdollisuuksia ja tuottamaan lisäarvoa arvoketjun eri sidosryhmille, erityisesti omalle henkilöstölle ja asiakkaille.

Tunnistetut IROt ovat siis linjassa sen kanssa, mitä strategiassa ja liiketoiminnan johtamisessa on aikaisemmin otettu huomioon. Vuonna 2024 valmistuneen DMA:n pohjalta ei toistaiseksi ole tehty muutoksia strategiaan ja liiketoimintaan. Olenaiset IROt otetaan huomioon strategian seuraavassa päivityksessä, joka on tarkoitus julkaista vuoden 2025 lopussa. Tokmanni-konserni pyrkii vastaamaan asiakkaidensa kasvaviin vastuullisia tuotteita koskeviin vaatimuksiin ja tarpeisiin hyödyntämällä esimerkiksi asiakaspalautetta tuotevalikoiman kehittämisessä.

Maineeseen ja kustannuksiin liittyvän olennaisen riskin realisoituminen on riippuvainen siitä, miten hyvin tunnistettujen olennaisten vaikutusten hallinnassa ja johtamisessa onnistutaan. Tokmanni-konserni on riippuvainen maineestaan sekä asiakkaistaan ja näiden käyttäytymisestä. Tähän vaikuttaa, miten hyvin kyetään vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin, eikä tietoturvaan liittyviä haasteita esiinny. Konserni kehittää toiminnan ja prosessien vastuullisuutta ja esimerkiksi vastuullisia tuotteita, jotka vaikuttavat voimakkaasti myös maineeseen, ottaen vastuun tuotteiden laadusta ja turvallisuudesta. Tällä tavoin Tokmanni-konserni voi merkittävästi parantaa kykyään pitää nykyiset asiakkaansa ja houkutella uusia asiakkaita, laajentua uusille markkinoille ja houkutella uusia kumppaneita tai sijoittajia. Myymällä hinta-laatusuhteeltaan hyviä ja turvallisuustestattuja tuotteita varmistetaan asiakastytyväisyys ja -uskollisuus sekä houkutellaan asiakkaita tekemään ostoksia uudelleen. Tokmanni-konsernin hinnoittelustrategia on määritetty niin, että mahdollisimman monella asiakkaalla olisi taloudellisesti varaa sen myymiin tuotteisiin, mikä mahdollistaa laajan asiakaskunnan.

Asiakkaisiin liittyvät IROt

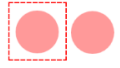
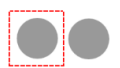
Sijainti arvoketjussa

Oma toiminta

toimitusketjun alkupää toimitusketjun loppupää

- tosiasiallinen, myönteinen
- mahdollinen, myönteinen
- mahdollinen, kielteinen
- tosiasiallinen, kielteinen

Olenaiset IROt	Sijainti arvoketjussa	Kuvaus
Vaikutus: tietoturva		Myönteisiä vaikutuksia saavutetaan suojaamalla oikeus yksityisyyteen ja ajantasaisella tietoturvan hallintamallilla.

Vaikutus: vastuu tuotteiden laadusta ja vastuullisuudesta		Myymällä laadukkaita ja turvallisuustestattuja tuotteita konserni voi varmistaa asiakkaiden turvallisuuden ja suojelun. Tokmanni pyrkii vastaamaan vastuullisten tuotteiden kysyntään tarjoamalla paremmin tietoa esimerkiksi tuotteiden alkuperästä, asiakkaiden vastuullisten valintojen tueksi. Jollei Tokmanni-konserni kykenisi vastaamaan asiakkaiden tiedon tarpeisiin tai viranomaistahojen terveys- ja hygieniavaatimuksiin, siitä saattaisi aiheutua negatiivisia vaikutuksia. Erityisesti lapset ovat herkässä asemassa harhaanjohtavan tiedon osalta.
Vaikutus: asiakkaiden tarpeisiin vastaaminen		Tokmanni-konserni kehittää tarjontaansa kuuntelemalla tarkasti asiakaspalautetta. Konsernin tavoitteena on tarjota asiakkaille tuotteita, jotka vastaavat heidän tarpeisiinsa. Hinnittelustrategia mahdollistaa sen, että mahdollisimman monella asiakkaalla on varaa sen tuotteisiin.
Riski: asiakasturvallisuuden vaarantamisesta johtuvat maineriskit ja kustannukset		Tietoturvaloukkaukset, heikko, epäeettinen tai harhaanjohtava viestintä, terveyden ja turvallisuuden laiminlyönnistä tai lasten ja muiden heikommassa asemassa olevien suojaamisen laiminlyönnin seurauksena saattaa olla suoria taloudellisia tai oikeudellisia seuraamuksia sekä mainehaittoja.

Kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuvien vaikutusten tunnistamisessa Tokmanni-konserni otti huomioon kaikki asiakasryhmät. Tokmanni-konsernilla on kaikenikäisiä ja kaikkia sukupuolia edustavia asiakkaita, eikä heitä ole eroteltu eri ryhmiksi DMA-prosessissa. Konserni ei ole tunnistanut asiakasryhmiä, jotka olisivat erityisen alttiita kroonisten tautien riskeille tai joilla olisi korostunut henkilösuojaan liittyvien riskien vaara.

Tokmanni-konserni tiedostaa, että joihinkin sen myymiin tuotteisiin voi liittyä muita suurempi vahingon riski. Esimerkiksi vaaralliset kemikaalit ovat tällaisia tuotteita. Mahdollisten riskien hallitseminen perustuu riskituotteiden luokitteluun, jolla pyritään hallitsemaan riskituotteita ostaviin asiakkaisiin kohdistuvia negatiivisia vaikutuksia. Tokmanni-konserni varmistaa tuotteiden riskiluokituksen perusteella, että se käyttää asianmukaisia tuoteselosteita, esimerkiksi tarroja näkövammaisille (kolmio) tai lapsiturvallisia korkkeja. Tokmanni-konserni pyrkii käyttämään riskituotteiden yhteydessä suomen, ruotsin ja tanskan kielen lisäksi yhdenmukaistettuja symboleja mahdollisuuksien mukaan, jotta tuotteiden käyttö olisi turvallista kielitaidosta riippumatta. Varoitustekstit ovat aina paikallisella kielellä ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Lapset ja nuoret saattavat olla erityisen haavoittuvia markkinointi- ja myyntistrategioille ja konserni kiinnittääkin erityistä huomiota viestintään ja tuoteturvallisuuteen lapsiin ja nuoriin liittyen.

Tokmanni-konserni voi vaikuttaa asiakkaisiinsa myönteisesti pakkausmerkinnöillä, esimerkiksi ilmoittamalla tuotteiden alkuperän ja antamalla näin asiakkaille mahdollisuuden tehdä yhä vastuullisempia valintoja. Tämä vastaa osaltaan vastuullisten tuotteiden kasvavaan kysyntään ja tarpeeseen. Myymällä laadukkaita ja turvallisuustestattuja tuotteita Tokmanni-konserni tekee parhaansa varmistaakseen asiakkaidensa turvallisuuden. Lisäksi Tokmanni-konsernin hinnoittelustrategialla on asiakkaisiin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia. Tokmanni-konserni suojaa asiakkaiden oikeutta yksityisyyteen ja pitää tietoturvan hallintamallin ajan tasalla. Kuluttajatietojen osalta konserni noudattaa yksityisyyden suojaa koskevia lainsäädännöllisiä vaatimuksia.

Tokmanni-konsernin liiketoiminnan menestyminen liittyy maineeseen, asiakkaiden käyttäytymiseen ja asiakkaisiin yleensä. Kaikki olennaiset IROt liittyvät näihin riippuvuussuhteisiin. Konserni ei tunnistanut riippuvuussuhteita tietyistä asiakasryhmistä, vaan toiminta on riippuvaista asiakkaista ylipäätään. Ihmisoikeuksien tai asiakkaiden ja loppukäyttäjien terveyden ja turvallisuuden laiminlyönti voi haitata konsernin kykyä saada työvoimaa, hankkia lupia, tehdä investointeja tai muita menestyvän ja kestävä liiketoiminnan kannalta olennaisia asioita.

Asiakkaisiin kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat toimintaperiaatteet (S4-1, MDR-P)

Tokmanni-konserni on ottanut käyttöön neljä keskeistä toimintaperiaatetta kuluttajiin ja loppukäyttäjiin kohdistuvien olennaisten vaikutusten hallitsemiseksi: eettinen toimintaohje (avattu luvussa: Hyvään hallintotapaan liittyvät toimintaperiaatteet), ihmisoikeuspolitiikka (avattu luvussa: Omaan työvoimaan kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat toimintaperiaatteet), tietoturvapolitiikka (ks. lisätietoja alla olevasta taulukosta) ja tietosuojapolitiikka (ks. lisätietoja alla olevasta taulukosta). Eettinen toimintaohje ja ihmisoikeuspolitiikka sekä niissä olevat sitoumukset ohjaavat erityisesti ihmisoikeuksia, vuorovaikutusta ja korjaavia toimenpiteitä koskevaa työtä. Toimintaperiaatteisiin ei tehty merkittäviä muutoksia vuonna 2024.

Tokmanni-konsernilla ei ole erillistä markkinointipolitiikkaa. Tokmanni-segmentti on kuitenkin Suomen Asiakkuusmarkkinointiliiton (ASML) jäsen ja siten sitoutunut noudattamaan ASML:n käytäntesääntöjä. Lisäksi Tokmanni-segmentti noudattaa Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) mainonnan ja markkinointiviestinnän sääntöjä. Tokmanni-segmentti ottaa huomioon myös ICC:n mainonnan eettisen neuvoston mainoksia ja mainonnan käytäntöjä koskevat lausunnot. Neuvosto käsittelee muun muassa syrjintää, säädyllisyyttä ja sosiaalista vastuuta. Tokmanni-konserni noudattaa yllä kuvattuja toimintaperiaatteita due diligence -prosessin mukaisesti, jolla hallitaan ja käsitellään ihmisoikeusvaikutuksia ja tehdään tarvittaessa yhteistyötä relevanttien osapuolten kanssa kielteisten vaikutusten korjaamiseksi. Konserni valvoo tuoteturvallisuutta tarkastamalla asiakirjoja, valvomalla laatua tuotannon aikana ja tarkastamalla lähetyksiä. Tuotteiden tarkistuksia tehdään niin oman laadunvarmistuksen, kuin ulkopuolisten testauslaitosten avulla. Kaikille Tokmannin myymille tuotteille on määritetty tuoteturvallisuuden riskitaso, jonka mukaisesti tuotteiden testausvaatimus määritellään.

Myös ilmoituskanavien kautta ilmoitetut tapaukset ovat keino valvoa mahdollisia rikkomuksia (esimerkiksi ihmisoikeudet, tuotteet ja markkinointi). Ilmoituskanavien tai asiakaspalvelun tietojen perusteella vuonna 2024 ei havaittu yhtään tapausta, jossa käytössä olevia toimintaperiaatteita ei olisi noudatettu.

Asiakkaisiin kohdistuvien vaikutusten hallintaa koskevat toimintaperiaatteet

Politiikan nimi	Tietoturvapolitiikka	Tietosuojapolitiikka
Kolmannen osapuolen sitoumukset	-	Tietosuojaselosteessa määritellään, miten kaikki konsernin toiminnot pyrkivät varmistamaan henkilötietojen lainmukaisen käsittelyn ja korkeatasoisen tietosuojan sekä miten tietosuoja hallitaan Tokmanni-konsernissa. Tietojen käsittely perustuu sovellettavaan GDPR-lainsäädäntöön.
Politiikan keskeinen sisältö	Politiikalla varmistetaan Tokmanni-konsernin toiminnan kannalta kriittisten tietojärjestelmien ja -verkkojen keskeytymätön toiminta, estetään tietojen ja tietojärjestelmien luvaton käyttö, tietojen vahingossa tai tahallisesti tapahtuva tuhoaminen tai vääristäminen sekä lievennetään aiheutuvia vahinkoja.	Tietosuojapolitiikanmukaisella tietosuojalla turvataan Tokmanni-konsernin asiakkaiden, työntekijöiden ja muiden sidosryhmien oikeudet, jotka liittyvät lainsäädännön mukaiseen henkilötietojen käyttöön, ja varmistetaan, että henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan tietojen käsittelijän oikeuksia ja velvollisuuksia.
Liittyvät IROt	Vastuu tuotteiden laadusta ja vastuullisuudesta (taulukossa: Asiakkaisiin liittyvät IROt).	Tietoturvaloukkaukset (taulukossa: Omaan työvoimaan liittyvät IROt), Epäoikeudenmukaiset olosuhteet arvoketjussa (taulukossa: Arvoketjun työntekijöihin liittyvät IROt) ja Tietoturva (taulukossa: Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvät IROt).
Ylin asema, jolla on vastuuvollisuus täytäntöönpanosta	Tokmanni-konsernin hallitus	Tokmanni-konsernin johtoryhmä

Seurantaprosessi	Jatkuvaan seurantaprosessiin kuuluu tietoturvan valvonta sekä sen tason ja poikkeamien raportointi ja niihin reagoiminen. Valvonta noudattaa sovellettavaa lainsäädäntöä, ja sitä tehdään automaattisesti teknisten välineiden avulla sekä esimerkiksi osana esihenkilötehtäviä.	Toteutusta seurataan mahdollisten tietomurtojen perusteella. Epäillyt ja havaitut tietosuojaloukkaukset tutkitaan viipymättä.
Soveltamisala ja kattavuus	Kaikki Tokmanni-konsernin työntekijät ja asiakkaat. Poliitiikan mukainen tietoturva on sisällytetty kaikkeen toimintaan, erityisesti tietosujoaan.	Kaikki Tokmanni-konsernin työntekijät ja asiakkaat.
Sidosryhmävuoropuhelu toimintaperiaatteiden määrittämiseksi	-	Tietosuojapolitiikka kehitettiin yhteistyössä konsernin kaikkien toimialojen kanssa, ja sisäiset sidosryhmät osallistuivat sen laatimiseen.
Toimintaperiaatteen saatavuus ja saavutettavuus	Politiikka on digitaalisesti kaikkien työntekijöiden saatavilla.	Tietosuojapolitiikka on julkisesti saatavilla suomeksi ja englanniksi. Tokmanni-segmentin työntekijöille järjestetään pakollista sisäistä tietosuojakoulutusta.

Tokmanni-konsernin yleinen lähestymistapa asiakkaidensa ihmisoikeuksien kunnioittamiseen on noudattaa kansallista lainsäädäntöä ja EU:n säädöksiä sekä edellä ja mainittuja kolmannen osapuolen sitoumuksia, joita konsernin toimitusketjulta edellytetään.

Tokmanni-konserni on vuorovaikutuksessa asiakkaidensa kanssa ja pyrkii ymmärtämään heidän näkemyksiään ja mahdollisia ihmisoikeusriskejä kyselytutkimusten, sosiaalisen median seurannan sekä päivittäisten keskustelujen avulla. Asiakkaat voivat myös kertoa huolenaiheistaan ottamalla yhteyttä asiakaspalveluun tai käyttämällä ilmoituskanavia. Tokmanni-konserni kerää Suomessa päivittäin kuluttajatutkimustietoja verkossa. Nämä tutkimukset tehdään satunnaisotannalla asiakkaista, jotka käyvät Tokmanni-myymlöissä.

Tokmanni-konserni huolehtii toiminnastaan aiheutuvien kielteisten vaikutusten korjaamisesta tai tekee yhteistyötä relevanttien osapuolten kanssa niiden korjaamiseksi siinä määrin kuin se on kohtuudella mahdollista. Tokmanni-konsernilla on anonyymit ilmoituskanavat eettisen toimintaohjeen ja eettisten ohjeistusten, ihmisoikeusloukkaukset mukaan lukien, rikkomuksista ilmoittamista varten. Kanavat ovat kaikkien sidosryhmien, myös asiakkaiden, käytettävissä. Korjaavien toimenpiteiden tarjoaminen ja mahdollistaminen kuvataan tarkemmin luvussa: Kanavat huolenaiheiden esiin tuomiseksi. Samaa lähestymistapaa sovelletaan myös ihmisoikeusvaikutuksiin.

Vuoropuhelu asiakkaiden kanssa (S4-2)

Tokmanni-konserni pyrkii due diligence -prosessin mukaisesti käymään vuoropuhelua suoraan asiakkaidensa kanssa, jotta asiakkaat voivat tuoda esiin näkemyksiään ja huolenaiheitaan ja jotta konserni voi jatkuvasti arvioida ja parantaa kykyään hallita vaikutuksia, ymmärtää asiakkaiden odotuksia ja tarpeita sekä saavuttaa yhteisiä tavoitteita. Kyselyt, sosiaalisen median seuranta ja päivittäiset keskustelut auttavat ymmärtämään asiakkaiden näkökulmia ja tavoittamaan heidät kattavasti.

Asiakassuhteen aikana tehdyt havainnot ohjaavat päätöksentekoa, ja niistä keskustellaan esimerkiksi myyntikokouksissa, ohjausryhmissä ja tarvittaessa muissa ylimmän johdon kokouksissa. Havaintoja ja myyntimäärien seurannan tuloksia hyödynnetään markkina-analyysissä, mikä osaltaan mahdollistaa tuotekehityksen ja sen priorisoinnin kuluttajien ja loppukäyttäjien mieltymysten ja tarpeiden perusteella. Asiakaspalautetta käytetään myös asiakasviestinnän parantamiseen ja tuotevalikoiman kehittämiseen esimerkiksi tuotteiden merkintöjä ja pakkauksia hienosäätämällä, tuotekuvauksia tai tuotteiden saatavuutta selventämällä sekä tuotteiden yleistä laatua parantamalla.

Yleinen vastuu asiakasviestinnän, vuorovaikutuksen ja keskustelujen operatiivisesta hallinnoinnista on Tokmanni- ja Dollarstore-segmentin omalla markkinointiosastolla, asiakaspalvelutoiminnolla ja kunkin myymälän työntekijöillä, joita henkilöstöhallinto ohjaa. Kummankin segmentin liiketoimintajohto on vastuussa siitä, että asiakkaiden tarpeet ja odotukset otetaan päätöksenteossa huomioon.

Asiakaspalvelu:

Asiakkaat voivat antaa palautetta ja ottaa yhteyttä Tokmanni-konserniin sen virallisten kanavien eli verkkosivujen tai asiakaspalvelun kautta. Yhteydenotto voi tapahtua puhelimitse, sähköpostitse, myymälöissä tai sosiaalisessa mediassa. Tokmanni-konserni pyrkii käymään vuoropuhelua asiakkaidensa kanssa ja käsittelemään heidän palautteensa ja asiaankuuluvat havaintonsa mahdollisimman hyvin. Tokmanni-konsernin koulutettu asiakaspalvelutiimi pyrkii vastaamaan kaikkiin yhteydenottoihin 24 tunnin kuluessa Dollarstore-myymäläketjussa ja 48 tunnin kuluessa Tokmanni-myymäläketjussa (viikonloppuja lukuun ottamatta). Asiakaspalvelun tehokkuutta arvioidaan palautteen määrän ja laadun sekä vastausajan perusteella.

Vuonna 2024 Tokmanni-myymäläketjun asiakaspalvelussa otettiin tukitoimintorobotti, jonka kanssa asiakas voi keskustella verkkosivuilla. Tokmanni aikoo kehittää tukitoimintorobottiaan niin, että se pystyy tulevaisuudessa vastaamaan asiakkaille yhä tehokkaammin. Tokmanni on myös kehittänyt Tokmanni Klubi -kanta-asiakasohjelman, jonka avulla se pitää yhteyttä asiakkaisiinsa ja saa lisätietoa asiakkaiden tarpeista ja käyttäytymisestä. Yleisesti ottaen konserni etsii keinoja hyödyntää teknologiaa asiakaskokemuksen parantamiseksi.

Kyselyt:

Tokmanni-konserni tekee Suomessa päivittäin asiakastytyväisyyskyselyjä verkossa. Nämä tutkimukset tehdään satunnaisotannalla asiakkaista, jotka käyvät Tokmanni-myymälöissä. Jatkuvan vuorovaikutuksen lisäksi Suomessa tehdään vuosittain Luottamus&Maine-tutkimus ja ASML:n asiakasindeksitutkimus, joiden avulla pyritään ymmärtämään yhä paremmin asiakkaiden kokemuksia ja asenteita yritystä ja sen vastuullisuustyötä kohtaan. Kyselyn tuloksia käytetään myös vuorovaikutuksen tehokkuuden arviointiin. Vuorovaikutuksen tehokkuutta arvioidaan lisäksi sisäisillä tarkastuksilla ja ulkoisilla arvioinneilla. Tokmanni-konsernilla on molemmissa segmenteissään laatutoiminto, joka valvoo tuoteturvallisuutta tarkastamalla asiakirjoja, tarkastamalla tuotannon laatua sekä lähetyksiä.

Kanavat huolenaiheiden esiin tuomiseksi

(S4-3)

Tokmanni-konserni on vastuussa omien tuotemerkkiensä tuotteiden ja muiden EU:n alueelle tuomiensa tuotteiden turvallisuudesta. Kielteisiä vaikutuksia koskevia tapauksia seurataan säännöllisesti, ja tehokkuutta arvioidaan esimerkiksi varmistamalla, että asiat ratkaistaan noudattamalla huolellisuusvelvoitetta ihmisoikeusvaikutusten hallitsemiseksi ja käsittelemiseksi sekä tarvittaessa korjaamiseksi. Jos Tokmanni-konserni havaitsee, että se on aiheuttanut asiakkailleen haittaa tai myötävaikuttanut haittaan, korjaavia toimenpiteitä voivat olla anteeksipyyntö ja selitys, korjaus, vaihto, rahallinen hyvitys virheellisestä tuotteesta tai tuotteen vetäminen pois markkinoilta. Arvioidakseen tarjotun korjaavan toimenpiteen tehokkuutta Tokmanni-konserni seuraa asiakaspalautetta ja kolmansien osapuolten tekemiä tutkimuksia. Johtoryhmä saa viikoittain raportin kaikista asiakaspalautteista.

Molempien raportointisegmenttien laatuosasto toimii tiiviissä yhteistyössä omien asiakaspalvelutoimintojensa kanssa. Tosiasiallisia tai mahdollisia vakavia asiakastapaturmia (kuten tuotteen huonosta laadusta seurannut loukkaantuminen) varten segmenteillä on käytössään menettelytavat ja prosessit tuotepalautuksille ja asiakaspalvelulle. Dollarstore-segmentillä on lisäksi sisäinen työkalu, jonka avulla työntekijät voivat raportoida asiakastytyväisyyteen ja -turvallisuuteen liittyvistä havainnoistaan.

Tokmanni-konsernilla on anonyymit ilmoittamiskanavat kaikille sidosryhmilleen eettisen toimintaohjeen ja muiden eettisen ohjeistuksen rikkomusten, mukaan lukien ihmisoikeusloukkaukset, ilmoittamista varten direktiivin (EU) 2019/1937 mukaisesti. Asiakkaat ja muut ulkoiset sidosryhmät voivat käyttää kanavia verkkosivustojen kautta. Ilmoituskanavia kuvataan tarkemmin luvussa: Ilmoituskanavat. Konsernilla ei ole erityisiä prosesseja, joiden avulla se edellyttäisi kanavien saatavuutta liikekumppaneiltaan tai tukisi sitä.

Tokmanni-konserni analysoi saamaansa palautetta ja asiakaskyselyjen tuloksia arvioidakseen, kuinka tietoisia asiakkaita ja loppukäyttäjät ovat kanavista. Asiakaspalvelun saaman asiakaspalautteen määrää voidaan pitää osoituksena lisääntyneestä luottamuksesta raportointikanaviin ja -prosesseihin.

Paras vaihtoehto kaikille
(S4-4, MDR-A)

Tokmanni-konsernille laatuprosessit ovat olennainen osa asiakasvaikutusten hallintaa, ja siksi laatuprosessit ja niihin liittyvät toimenpiteet ovat osa päivittäistä liiketoimintaa. Vuonna 2025 Tokmanni keskittyy kehittämään laatuprosessejaan ja lisäämään omien tuotemerkkiensä tuotteiden määrää tuotevalikoimassaan, jotta se voi hallita paremmin asiakkaisiin liittyviä IROja. Tämä tarkoittaa sitä, että mainittujen konsernitason laatuprosessien ja -käytäntöjen sekä reklamaatioprosessin täytäntöönpanoa ja kehittämistä jatketaan kuluttajien paremman turvallisuustason varmistamiseksi. Kehitystyö pitää sisällään muun muassa laatuprosessien mukauttamisen uuteen tuoteturvallisuuslainsäädäntöön. Kehitystoimenpiteisiin kuuluvat myös tuoteriskien arvioinnit ja Suomessa kanta-asiakasohjelmatietojen hyödyntäminen tuotteiden markkinoilta vetämisen yhteydessä.

Tokmanni on sitoutunut tunnistamaan, arvioimaan ja hallitsemaan kyberriskejä riskinottohalukkuuden mukaisella tasolla noudattaen asiaankuuluvia standardeja ja määräyksiä, kuten NIS2 ja ISO27001.

Tokmanni-konsernilla on neljä toimintaperiaatetta, joiden avulla se pyrkii hallitsemaan asiakkaisiin kohdistuvia IROja ja ohjata arvoketjua koskevia toimia:

Eettinen toimintaohje:

Tokmanni-konserni on sitoutunut kunnioittamaan ihmisoikeuksia ja puuttumaan kielteisiin ihmisoikeusvaikutuksiin kaikessa liiketoiminnassaan, mukaan lukien terveys, turvallisuus sekä kuluttajien ja loppukäyttäjien yhdenvertainen kohtelu.

Ihmisoikeuspolitiikka:

Tokmanni-konserni on sitoutunut kunnioittamaan ihmisoikeuksia ja korjaamaan haitallisia ihmisoikeusvaikutuksia kaikessa liiketoiminnassaan, myös asiakkaiden osalta. Vuonna 2024 ei raportoitu yhtään asiakkaisiin liittyvää ihmisoikeusongelmaa tai -tapausta.

Tietoturvapolitiikka:

Tokmanni-konsernin tavoite on varmistaa toiminnan kannalta kriittisten tietojärjestelmien ja -verkkojen keskeytymätön toiminta, estää tietojen ja tietojärjestelmien luvaton käyttö, tietojen vahingossa tai tahallisesti tapahtuva tuhoutuminen tai vääristyminen sekä lieventää mahdollisia vahinkoja. Tietoturva on konsernille ratkaisevan tärkeää yksityisyyden suojan varmistamiseksi.

Tietosuojapolitiikka:

Tokmanni-konsernin tietopolitiikalla turvataan konsernin asiakkaiden, työntekijöiden ja muiden sidosryhmien oikeudet, jotka liittyvät lainsäädännön mukaiseen henkilötietojen käyttöön. Lisäksi tietosuojaselosteella varmistetaan, että henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan tietojen käsittelijän oikeuksia ja velvollisuuksia.

Alla olevissa taulukoissa kuvataan toteutettuja ja suunniteltuja toimenpiteitä, joilla pyritään edistämään olennaisia myönteisiä vaikutuksia ja ehkäisemään riskejä. Hallitsemalla olennaisia vaikutuksia, pyritään ehkäisemään riskien realisoituminen. Toimet esitetään alla olevissa taulukoissa joko konserni-, segmentti- tai myymäläketjukohtaisella tasolla. Tokmanni-konsernin liiketoiminnan menestyminen on riippuvainen maineesta, asiakkaiden käyttäytymisestä ja ylipäättään asiakkaista. Kaikki olennaiset IROt liittyvät näihin riippuvuussuhteisiin.

Asiakkaisiin kohdistuviin vaikutuksiin ja niistä johtuvien riskien hallintaan liittyvät toimenpiteet

Toimet, joilla pyritään edistämään tietoturvaan liittyviä positiivisia vaikutuksia

Toimet 2024	Odotetut tulokset	Suunnitellut toimet 2025
Tokmanni-konserni: Työntekijöiden perehdyttämiskoulutukseen kuului pakollinen tietosuojaa ja tietoturvaa koskeva verkkokoulutus.	Tokmanni-konserni: Parannetaan valmiuksia vastata muuttuviin kyberturvallisuushaasteisiin. Vältetään järjestelmissä ja rekistereissä esiintyvät olennaiset yksityisyyden suojan rikkomistapaukset ja tietosuojaviranomaisten korjausilmoitukset.	Tokmanni-konserni: Rakennetaan ja parannetaan kyberturvallisuusstrategiassa mainittuja kyvykkyyskäsitteitä, joiden on tarkoitus olla valmiina vuoden 2025 loppuun mennessä. Tämän jälkeen siirrytään normaaliin ylläpito- ja parannussykliin. Uusien toimintaohjeiden hyväksyntä ja käyttöönotto. Parannetaan käytössä olevaa teknisen valmiuden (suojaaminen, havaitseminen ja palauttaminen) edellyttämää teknologiaa. Tietoisuusvalmiuksien kehittäminen ja parantaminen. Kehitetään edelleen kolmiportaista tietoverkkoturvallisuuden hallintomallia.
Tokmanni-segmentti: Tehtiin töitä häiriönsietokyvyn laajentamiseksi työaikojen ulkopuolelle ja entistä kattavampien työkalujen käyttöönottamiseksi, jotta voidaan reagoida asianmukaisesti kyberturvallisuuden vaaratilanteisiin, mukaan lukien kyberturvallisuustapahtumien seuranta ja eristäminen. Hyväksyttiin kyberturvallisuusstrategia ja otettiin käyttöön uusi tietoturvan hallintomalli.	Tokmanni-segmentti: Parannetaan valmiuksia vastata muuttuviin kyberturvallisuushaasteisiin. Vältetään järjestelmissä ja rekistereissä esiintyvät olennaiset yksityisyyden suojan rikkomistapaukset ja tietosuojaviranomaisten korjausilmoitukset.	Tokmanni-segmentti: Luodaan toimintaohjeet kaikille työntekijöille.

Toimet, joilla pyritään parantamaan tuotteiden laatua ja toiminnan vastuullisuutta

Toimet 2024*	Odotetut ja saavutetut tulokset
Tokmanni-konserni: Otettiin käyttöön yhteiset laatuohjeet, hankintaprosessi ja toimittajasopimukset, ja määriteltiin laatuolosuhteiden ja tuotteiden laadun sekä lainsäädännön noudattamisen edellytykset. Varmistettiin tuotehallinnan laatu noudattamalla yhdenmukaistettuja tuotehallintaprosesseja, jotka kattavat tuotekohtaiset erityistiedot, perustietojen ja tuotekuvausten hallinnan sekä asiakkaiden ja viranomaisten tuotevaatimusten ja -tarpeiden (palaute) hallinnan koko tuotteen elinkaaren ajan. Valvottiin tuoteturvallisuutta tarkastamalla asiakirjoja, tarkastamalla tuotannon laatua ja lähetyksiä. Tuotteita tarkastettiin riskitasojen mukaisesti niin oman laadunvalvonnan kuin kolmannen osapuolen toimesta. Valvottiin tuotetietojen oikeellisuutta määritelyjen hallintomallien mukaisesti.	Tokmanni-konserni: Myydyissä tuotteissa ei ollut vakavia tuoteturvallisuuspuutteita. Valitukset omien tuotemerkkien tuotteista ovat vähentyneet. Asiakasuskollisuus paranee laadukkaammilla tuotteilla. Tätä seurataan pitkällä aikavälillä. Lisääntynyt omien tuotemerkkien myyntiosuus. Tätä seurataan pitkällä aikavälillä. Enemmän asiakaskäyntejä myymälöissä ja suurempi keskiostos. Ei kielteisiä vaikutuksia Tokmanni-konsernin asiakkaiden terveyteen ja turvallisuuteen.

Tokmanni-segmentti: Asetettiin tavoitteet, kehitettiin omien tuotemerkkien tuotteita ja sovitettiin tavoitteet yhteen konsernin strategian kanssa. Jatkettiin korvausvaatimusten määrää koskevaa Claim Rate -hanketta, jossa tutkitaan korvausvaatimusten perimmäisiä syitä.	Tokmanni-segmentti: Ympäristökuormituksen (jätteet ja sähkö-/elektroniikkaromu) minimointi ja kuluttajien luottamuksen lisääminen tuotteita kohtaan. Tuotteiden laadun ja luotettavuuden kehittyminen on näkynyt parempina tuloksina Luottamus&Maine-tutkimuksessa.
Dollarstore-segmentti: Varastojen siivoaminen ja riskianalyysi 23 876 tuotteen osalta. Koulutusta EU:n säädöksistä, kemikaalivaatimuksista ja leluihin liittyvistä aiheista ja sekä jatkuvaa vuoropuhelua Ruotsin kemikaaliviraston kanssa. Toimintatapojen ja prosessien täytäntöönpano ja integrointi, mukaan lukien kestävä ja laatuvarmistettua valikoimaa koskevat prosessit ja häiriöiden käsittely. Riskien tunnistaminen toteutettiin noin 20 000 tuotteen osalta. Jatkuva vuoropuhelu ja tapaamiset Dollarstore-segmentin suurimpien toimittajien kanssa Kiinassa.	Dollarstore-segmentti: Edistettiin kohti yhä laadukkaampaa, nykyistä lainsäädäntöä vastaavaa valikoimaa, jolla voidaan vastata asiakkaiden vaatimuksiin poistamalla hitaasti liikkuvia tai vanhentuneita tuotteita. Riskianalyysi lisää sisäistä tietoisuutta.

* Vuonna 2024 ei ollut yhtään tuoteturvallisuuteen liittyvää tapausta, jonka seurauksena viranomaiset olisivat vaatineet Tokmanni-konsernia vetämään tuotteita markkinoilta.

Toimet, joilla pyritään vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden tarpeisiin

Toimet 2024*	Tulokset	Suunnitellut toimet 2025
Tokmanni-konserni: Otettiin käyttöön tekoälyä (AI), joka auttaa vastaamaan asiakkaiden kysymyksiin ja ratkaisemaan heidän ongelmiaan, jotka liittyvät esimerkiksi ostokokemukseen, tuotteisiin ja Tokmanni-myymläketjuun yleensä.	Tokmanni-konserni: Markkinointi on avointa ja totuudenmukaista, eikä markkinointiin liittyviä viranomaisilmoituksia siten tullut. Saatiin uusia asiakkaita ja laajennuttiin uusille markkinoille.	Tokmanni-konserni: Jatketaan tekoälyn kehittämistä asiakaspalveluprosessin parantamiseksi. Näin palautteeseen voidaan vastata ja asiakkaiden ongelmia ratkaista yhä tehokkaammin. Jatketaan kanta-asiakasohjelman kehittämistä.
Tokmanni-segmentti: Parannettiin kanta-asiakasohjelmaa, johon sisältyy jatkuvia asiakastytyväisyyskyselyitä ja muita toimia asiakaspalautteen keräämiseksi ja seuraamiseksi sekä yhteydenpitoa asiakkaiden kanssa. Lisäksi kampanjaprosessia kehitettiin ja tehostettiin asiakaslähtöisemmäksi.	Tokmanni-segmentti: Parannettiin asiakastytyväisyyttä. Tätä seurataan pitkällä aikavälillä.	Tokmanni-segmentti: Jatketaan tekoälyn kehittämistä asiakaspalveluprosessin parantamiseksi. Näin palautteeseen voidaan vastata ja asiakkaiden ongelmia ratkaista yhä tehokkaammin. Jatketaan kanta-asiakasohjelman kehittämistä.

Toimien tehokkuutta seurataan jäljempänä kuvatuilla operatiivisilla mittareilla. Operatiivisia mittareita seurataan strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja jotta voidaan reagoida joustavasti tarpeen vaatiessa. Strategiset tavoitteet on esitetty seuraavassa luvussa: Menestyksen mittaaminen.

Strategisten mittareiden lisäksi seurataan yksityisyydensuojan ja kyberturvallisuuden toimenpiteiden tehokkuutta. Seurantaa tehdään Tokmanni-konsernin hallinnassa olevissa järjestelmissä ja rekistereissä tosiasiallisten tai epäiltyjen olennaisten yksityisyydensuojan loukkausten sekä tietosuojaviranomaisten tekemien ilmoitusten perusteella.

Tuoteturvallisuutta seurataan laatupoikkeamin määrän perusteella, jotka eivät täytä kaikkia Tokmanni-konsernin laatu- tai turvallisuusvaatimuksia, ja joudutaan poistamaan myynnistä tämän takia. Vuonna 2024 Tokmanni-konserni havaitsi 22 tällaista tapausta, joista suurin osa johtui puutteellisesta laadusta (esimerkiksi värin siirtyminen tekstiilistä). Vuonna 2024 yksikään oman tuotemerkin tai maahan tuoma tuote ei aiheuttanut vakavaa vahinkoa kuluttajien turvallisuudelle tai omaisuudelle.

Tuotteiden yhä parempaan laatuun ja turvallisuuteen liittyvien toimien tehokkuutta seurataan palautetuista tuotteista saadun asiakaspalautteen (rekламаatioaste) ja vuosittain tehtävien kyselyjen avulla. Tokmanni-konserni seuraa viikoittain myös omien tuotemerkkiensä tuotteiden myynninkehitystä, sillä omien tuotemerkkien tiimin suunnittelemien, arvioimien ja käsittelemien tuotteiden lukumäärän ja myyntiosuuden kasvu parantaa tuoteturvallisuutta ja vaatimustenmukaisuutta kokonaisuudessaan.

Asiakastyytyväisyyttä ja -palautetta seurataan jatkuvasti. Asiakastyytyväisyys sisältää muun muassa hintojen oikeellisuuden ja on siten tärkeä suorituskykymittari. Dollarstore-segmentillä on käytössään sisäinen työkalu, jonka avulla työntekijöitä kannustetaan raportoimaan asiakastyytyväisyyteen liittyvistä havainnoista, joita he kuulevat asiakkailta suoraan tai tunnistavat itse käyttäessään tuotteita sekä purkaessaan kuormia ja laittaessaan tuotteita esille myymälöissä.

Tokmanni-konsernin toimet asiakkaille mahdollisesti aiheutuvien kielteisten vaikutusten lieventämiseksi liittyvät arvoketjun alkupäässä tuotteiden hankintaprosessiin ja prosessin aikana toteutettaviin ennaltaehkäiseviin toimiin. Tähän sisältyvät laadukkaampien tuotteiden ja ammattitaitoisten toimittajien ja tehtaiden valinta sekä tuotekohtaisten tietojen määrittely. Tuotantoa valvomalla voidaan varmistaa, että asiakkaita suojellaan yhä paremmin. Tokmanni-konsernin vastuuvollisuus tuontitavaroiden ja omien tuotemerkkien tuotteiden osalta on korkealla tasolla.

Tokmanni-konserni tekee omavalvontaa, vierailee toimittajien luona ja testaa tuotteita itse ja kolmansien osapuolten kanssa hankintaprosessin eri vaiheissa. Arvoketjun loppupäässä Tokmanni-konserni on vastuussa siitä, että myytyjen tuotteiden tekstit ja pakkausmerkinnät ovat asianmukaisia. Kaikissa Tokmanni-konsernin omien tuotemerkkien tuotteissa ilmoitetaan myös valmistusmaa ja pakkausmateriaalien kierrätettävyys.

Tokmanni-konsernin omien merkkien kehityksessä otetaan huomioon sekä nykyiset että tulevat vaatimukset ja riskit, mikä näkyy esimerkiksi raaka-aineiden valinnassa ja prosessien suunnittelussa. Toimenpiteiden toteuttamista seurataan muun muassa mainetutkimusten, asiakaspalautteen, asiakaskyselyjen, sisäisten auditointien ja ulkoisten arviointien avulla. Omien merkkien tekeminen ja laaturesurssit ovat konsernissa keskitettyjä, jotta tuotteiden kehitystä pystytään paremmin ja yhdenmukaisemmin johtamaan.

Tuotetietojen hallintaprosesseihin kuuluvat vakiintuneet käytännöt, joilla varmistetaan tuotetietojen ajantasaisuus ja korjataan mahdolliset virheet. Tuotetietoja hallinnoivat toiminnot valvovat tietojen oikeellisuutta. Suomessa tuotetietoja ja -vaatimuksia hallitaan tuotetiedonhallintajärjestelmällä (Product Information Management, PIM), ja raportteja kehitetään tukemaan uusien tuotetietojen hallinnan tarpeita.

Tokmanni-konsernin markkinointiprosesseissa (jotka on keskitetty kullekin segmentille) on useita osioita, joissa se voi varmistaa oikean hinnoittelun ja viestinnän. Esitettäviä tietoja käsitellään monivaiheisessa seulontaprosessissa, johon osallistuu useita henkilöitä. Kyberturvallisuuden osalta Tokmanni-myyväläketju hallinnoi työtään kolmella eri tasolla: operatiivisella, taktisella ja strategisella tasolla. Luonteesta riippuen aihetta käsitellään jollakin näistä tasoista. Lisäksi Tokmanni-myyväläketju on ottanut käyttöön IT-toimintamallin, jolla varmistetaan, että kyberturvallisuus ja -arkkitehtuurin hallinta ovat sen kaikkien toimintojen ytimessä. Yksityisyyden suojan osalta kaikkia henkilötietoja käsitteleviä henkilöitä sitoo joko lakisääteinen tai erikseen sovittu ja dokumentoitu salassapitovelvollisuus. Henkilötietoja sisältävien tietojärjestelmien käyttöä kontrolloidaan käyttäjähallinnalla. Henkilötietoja pääsevät käsittelemään vain ne henkilöt, joilla on siihen lakisääteinen tarve. Lokitiedot kerätään erikseen laissa säädetyllä tai muutoin riittävällä tarkkuudella kaikista rekistereistä.

Jatkuva seuranta ja kehittäminen

Tokmanni-segmentti on tehnyt Suomessa sisäisen kyberturvallisuusarvioinnin ja täydentänyt sitä ulkoisella arvioinnilla. Dollarstore-segmentti on tehnyt sisäisen kyberturvallisuusarvioinnin Ruotsissa. Tietoturvan edistämiseen tähtäävät toimet perustuvat näihin arviointeihin. Lisäksi Tokmanni-segmentillä on kyberturvallisuus- ja riskienhallintafoorumi, joka koostuu IT- ja liiketoiminnan avainhenkilöistä. Kyberturvallisuus on kaikkien vastuulla, ja

sen omistajuus on segmentin ylimmällä johdolla. Tokmanni-myymläketjulla on käytössä riskienhallintaprosessi, ja lisäksi sen riskienhallintafoorumi hyväksyi vuonna 2024 ehdotuksen riskienhallintarekisterin luomisesta kyberturvallisuusriskejä varten.

Asiakkaiden kokemukset laadusta, tuotteiden palautusaste (reklamaatioaste) ja kuluttajien turvallisuus liittyvät toisiinsa. Kun tuoteturvallisuudesta, kestävydestä tai laadusta johtuvien vaatimustenvastaisten tuotteiden määrä on mahdollisimman pieni, asiakkaiden kokemus laadusta kasvaa.

Osana vastuutaan tuotteiden laadusta ja turvallisuudesta, Tokmanni-konserni kiinnittää erityistä huomiota viestintään ja tuoteturvallisuuteen lapsiin ja nuoriin liittyen. Yksi esimerkki Tokmanni-myymläöistä Suomessa on työntekijöiden ikärajapassit, jotka vaaditaan ikärajavalvottujen tuotteiden myynnissä. Dollarstore-myymläöissä Ruotsissa ja Big Dollar -myymälöissä Tanskassa on lain edellyttämät ikärajat tuotteille, jotka sisältävät pieniä määriä alkoholia (18 vuoden ikäraja) tai kofeiinia (15 vuoden ikäraja). Lisäksi vuoden 2024 lopussa otettiin käyttöön 18 vuoden ikäraja veitsien myymiselle Dollarstore- ja Big Dollar -myymälöissä, vaikka laki ei tätä edellyttä. Vaatimusten noudattamiseksi Dollarstore-segmentti vähentää myymälöissään saatavilla olevien veitsien määrää. Lisäksi se pyrkii varmistamaan, että myymälöissä on selkeät kyltit, joissa kerrotaan, mitä sääntöjä veitsien myyntiin sovelletaan.

Tokmanni-konserni seuraa jatkuvasti asiakastyytyväisyyttä ja -palautetta. Yksi tyytyväisyysmittareista on se, ovatko kampanjahinnat Tokmanni-myymläöissä oikein. Avointa palautetta kerätään ja analysoidaan, ja näin Tokmanni-konserni saa asiakkaiden palautteen markkinoinnin totuudenmukaisuudesta. Suomessa asiakastyytyväisyyden tunnuslukuja seurataan säännöllisesti johtoryhmässä, markkinoinnissa ja myynnissä. Näihin suorituskykyymittareihin kuuluu NPS-mittari, jonka kehitykseen vaikuttaa tuotteiden saatavuus, myymälätyöntekijöiden ystävällisyys ja hintojen oikeellisuus. Dollarstore-segmentin sisäinen kanava auttaa lisäämään tietämystä asiakkaiden huolenaiheista, jotka saattavat olla liian pieniä, jotta asiakas voisi tehdä virallisen valituksen, mutta joilla voi silti olla merkittävä vaikutus tuotekehitykseen, turvallisuuteen ja asiakastyytyväisyyteen.

Tokmanni-konsernin kokonaisvaltainen lähestymistapa asiakkaiden yksityisyyden suojaan, terveyteen ja turvallisuuteen sekä tuotteiden laatuun ja markkinointiin sisältää kansainvälisiä ja paikallisia standardeja sekä laadunhallintaa ja prosesseja. Säännöllisen koulutuksen ja tiedotuksen avulla Tokmanni-konserni auttaa työntekijöitään varmistamaan, että tuotteet, järjestelmät ja alustat ovat turvallisia sekä vaatimusten ja kuluttajien odotusten mukaisia. Sisäiset laatuolosuhteet auttavat ennakoimaan haasteita ja vastaamaan niihin. Vuonna 2024 ei tunnistettu tarvetta laajemmille toimialan kattaville toimille tai yhteistyölle toimialan muiden toimijoiden kanssa.

Tokmanni-konsernilla on vankat perusteet henkilötietojen käsittelylle. Yleisimmät perusteet, jotka oikeuttavat Tokmannin käsittelemään henkilötietoja, ovat henkilökohtainen suostumus, asiakas- ja palvelusuhteet, elintärkeä etu ja muu erityislainsäädäntö. Tokmanni-konserni käsittelee henkilötietoja aina yleisten periaatteiden mukaisesti, joita ovat huolellisuusvelvoite, käsittelyn määritelty tarkoitus, käyttötarkoituussidonnaisuus ja sekä tarpeellisuus- ja tarkkuusvaatimukset. Konsernin laatuolosuhteet on suunniteltu niin, että niiden avulla voidaan ennakoita ja käsitellä säännösten tai toimittajien muutoksia. Näihin muutoksiin kuuluvat myös esimerkiksi uudet pakkausmateriaalit tai -järjestelmät ja tuotevalikoimainnovaatiot.

Tokmanni-konserni noudattaa paikallisia ja kansainvälisiä riskienhallintaohjeita huolellisesti testatessaan materiaaleja, prosesseja ja tuotteita. Tokmanni-konsernilla on laatutiimeissä yli 20 asiantuntijaa, jotka tutkivat tuotteiden eri ominaisuuksia ja merkintöjä. Tokmanni-konserni pyrkii luomaan vahvan turvallisuuskulttuurin kaikkiin liiketoimintoihinsa ja rohkaisee kaikkia arvoketjussaan toimivia noudattamaan samoja normeja. Konsernin asiantuntijat osallistuvat aktiivisesti esimerkiksi seuraavien valtakunnallisten järjestöjen toimintaan: Kaupan liitto, Päivittäistavarakauppa ry (PTY), Kosmetiikka- ja hygieniateollisuus ry ja Suomen Kauppakeskushdistys ry.

Due diligence -prosessi ja ennalta varautumisen periaate ohjaavat kaikkia Tokmanni-konsernin toimintoja, asiakastyö mukaan lukien. Kaikki vastaanotetut tuotevalitukset tutkitaan sisäisesti ja tarvittaessa esimerkiksi tutkimuslaitosten tai muiden ulkopuolisten tahojen tuella. Tokmanni-konsernilla on käytössään tuotteiden laadunvarmistusprosessi, jonka mukaisesti toteutetaan juurisyyanalyyskejä ja ryhdytään korjaaviin toimenpiteisiin laatuolosuhteiden yhteydessä. Tuoteturvallisuusriskien ilmetessä noudatetaan vakio-olosuhteista prosessia, jolla varmistetaan, että kaikki mahdollisesti haitalliset tuotteet poistetaan markkinoilta.

Tokmanni-konsernilla on käytössään sisäisiin ohjeisiin sisältyvä prosessi vaatimustenvastaisten tuotteiden markkinoilta poistamiseksi. Prosessi on olennainen osa asiakasviestintää kuluttajien turvallisuuden varmistamiseksi.

Viranomaisten määräämien tuotteiden markkinoilta poistamisten lisäksi Tokmanni-konserni tekee omia sisäisiä tarkastuksiaan sekä tuotannon jälkeisiä tarkastuksia ja muita selvityksiä löytääkseen mahdollisia poikkeamia turvallisuudessa tai laadussa. Jos tällaisia vaatimustenvastaisuuksia havaitaan, Tokmanni-konserni voi soveltaa useita kieltoja estääkseen tuotteiden pääsyn markkinoille. Näitä ovat tilaus-, toimitus- ja myyntikiellot.

Jos Tokmanni-konsernissa epäillään tietosuojarikkomusta tai sellainen havaitaan, asia tutkitaan viipymättä. Tokmanni-segmentissä asiasta ilmoitetaan tietosuojavastaavalle, joka koordinoi tutkintaa. Tietosuojavastaava ilmoittaa mahdollisista tietoturvaloukkauksista tietosuoja- ja GDPR-ohjausryhmälle. Mahdollisesta tietoturvaloukkauksesta ilmoitetaan myös tietosuojaviranomaiselle, jos ilmoitusraja ylittyy. GDPR-ohjausryhmä tekee tarvittavan päätöksen raportoinnista. Dollarstore-segmentissä tietosuojarikkomuksiin liittyvät tutkimukset ja muut menettelyt hoitaa IT-osasto.

Asiakkaat voivat käyttää Tokmanni-konsernin ilmoituskanavia ilmoittaakseen eettisistä huolenaiheista tai lainsäädännön laiminlyönneistä. Raporttien käsittelykanavia ja -prosessia kuvataan yksityiskohtaisemmin osiossa: G1 Liiketoiminnan harjoittaminen. Tokmanni-segmentti seuraa asiakastytyväisyysmittareita kyselyjen ja asiakaspalautteen avulla ja monitoroi samalla toimiansa tehokkuutta. Dollarstore-segmentti seuraa asiakastytyväisyysmittareita asiakaspalautteen ja asiakastytyväisyyteen liittyvien havaintojen raportointiin tarkoitetun sisäisen työkalun avulla.

Jatkuvaluonteisten prosessien kannalta tärkeimmät resurssit ovat tuotteista ja hankinnasta sekä markkinoinnista, tietoturvasta ja myynnistä vastaavat Tokmanni-konsernin toiminnot, joiden prosesseja ja toimintaa on edellä kuvattu.

Menestyksen mittaaminen

(S4-5, MDR-T)

Tokmanni-konsernilla on käytössään useita edellisessä luvussa kuvattuja operatiivisia laadullisia mittareita, joilla varmistetaan, että strategiset tavoitteet voidaan saavuttaa. Luvun: Paras vaihtoehto kaikille alussa mainitut toimintaperiaatteet sisältävät ohjeita IROjen ja niihin liittyvien tavoitteiden asettamisen hallintaan.

Alla olevassa taulukossa on kuvaus asetetuista tavoitteista. Suurin osa vuoden 2024 tavoitteista oli segmentti- tai myymäläketjukohtaisia, kun taas vuodelle 2025 asetettiin tavoitteet vain konsernille. Kaikki esitetyt tavoitteet liittyvät kaikkiin asiakkaisiin liittyviin olennaisiin IROihin ja kattavat kaikki luvun alussa kuvatut asiakaskohderyhmät. Tavoitteiden asettamisessa ei osallistettu asiakkaita suoraan, mutta prosessissa huomioitiin asiakaskyselyiden tulokset ja aiheisiin liittyviä asiakaspalautteita.

Asiakkaisiin kohdistuviin vaikutuksiin ja niistä johtuvien riskien hallintaan liittyvät tavoitteet

Tavoitteet, joilla seurataan, miten on vastattu asiakkaiden tarpeisiin:

Luottamus & Maine-tutkimus*

Raportointisegmentti	Tavoitteet 2024	Perusvuosi ja -arvo	Tulokset 2024*	Tavoitteet 2025
Tokmanni-myymläketju	Vastuullisuus-pisteet: > 3,34	2023: 3,34	3,42	3,44
Tokmanni-myymläketju	Kokonais-pisteet: > 3,55	2023: 3,55	3,60	3,62

* Luottamus&Maine-tutkimuksessa selvitetään Tokmanni-myymläketjun mainetta suomalaisten keskuudessa. Luottamus&Maine-tutkimus on johdon työkalu, joka tutkii organisaation mainetta esimerkiksi suuren yleisön keskuudessa. Vuonna 2024 tutkimuksen tiedonkeruu toteutettiin 4.–13.11.2024. Tokmanni-myymläketjua arvioi 306 henkilöä. Tutkimuksen kohderyhmänä olivat 15–65-vuotiaat henkilöt Suomessa (Ahvenanmaata lukuun ottamatta). Tutkimus paljastaa, miten seuraavat seikat vaikuttavat Tokmanni-myymläketjun kollektiiviseen maineeseen: hallinto, talous, johtaminen, innovaatiot, vuorovaikutus, tuotteet ja palvelut, työpaikka sekä vastuullisuus. Tutkimuksen vastuullisuutta koskeva osio sisältää kolme kysymystä. Tutkimuksen vastuullisuuspisteet ovat näiden kolmen kysymyksen pisteiden keskiarvo.

Tavoitteet, joilla seurataan tietoturvaan liittyviä positiivisia vaikutuksia. Tavoitteet kattavat Tokmanni-konsernin valvonnassa olevat järjestelmät ja rekisterit.

Merkittävät tosiasialliset tai epäillyt tietosuojaan liittyvät tapaukset järjestelmissä ja rekistereissä

Raportointisegmentti	Tavoitteet 2024	Perusvuosi ja -arvo	Tulokset 2024*	Tavoitteet 2025
Tokmanni-konserni	0	-	0	0

Tietosuojaviranomaisten korjausvaatimukset*

Raportointisegmentti	Tavoitteet 2024	Perusvuosi ja -arvo	Tulokset 2024*	Tavoitteet 2025
Tokmanni-konserni	0	-	0	0

* Epäiltyjä tietosuojaloukkauksia ja viranomaisten korjausilmoituksia seurataan erillisillä prosesseilla Tokmanni ja Dollarstore-segmenteissä.

Tavoitteet, joilla seurataan tuotteiden laatua ja toiminnan vastuullisuutta. Tavoitteet kattavat kaikki Tokmanni-konsernin markkinat (ilmoitukset Suomen, Ruotsin ja Tanskan viranomaisilta).

Vakavia tuoteturvallisuuspuutteita myydyissä tuotteissa

Raportointisegmentti	Tavoitteet 2024	Perusvuosi ja -arvo	Tulokset 2024*	Tavoitteet 2025
Tokmanni-konserni	0	-	0	0

Omien tuotemerkkien tuotteisiin liittyvät valitukset

Raportointisegmentti	Tavoitteet 2024	Perusvuosi ja -arvo	Tulokset 2024*	Tavoitteet 2025
Tokmanni-konserni	3 %	2020: 5 %	> 3 %	-

* Tokmanni-konserni on vastuussa kaikista konsernin sisällä myytävistä tuotteista. Tokmanni-konsernin hallinnoimille tuotemerkeille asetetaan korkeammat vaatimukset. Tiedot poimitaan tuotepalautusten raporteista.

Markkinointiin liittyvät viranomaisilmoitukset

Raportointisegmentti	Tavoitteet 2024	Perusvuosi ja -arvo	Tulokset 2024*	Tavoitteet 2025
Tokmanni-konserni	0	-	0	0

Hyvä hallinto**G1 Liiketoiminnan harjoittaminen****Tokmanni-konsernin kulttuuri**

Vuonna 2024 tehdyssä olennaisuusarvioinnissa tunnistetut olennaiset IROt sekä näiden sijainti arvoketjussa on esitetty alla olevassa taulukossa. Kaikki IROt voivat realisoitua lyhyellä, keksipitkällä tai pitkällä aikavälillä. Tässä luvussa esitettyjä mittareita ei ole varmennettu muiden ulkopuolisten varmentajien toimesta kuin PwC:n, joka on varmentanut tämän kestävyys selvityksen. Riskit ja mahdollisuudet realisoituvat riippuen siitä, miten hyvin onnistutaan toimintaperiaatteiden ja -mallien hallinnassa.

Tokmanni Groupin hyvä hallinto perustuu jatkuvaluontoiseen toimintaan sekä prosesseihin. Suoraan raportointikaudelle kohdistettuja toimia ei ole aikaisemmissa luvuissa mainittujen integraatiotoimenpiteiden lisäksi. Yrityskulttuuri, osaaminen ja kattavat toimintaperiaatteet heijastelevat kukin moneen eri toiminnan osa-alueeseen. Hyvään hallintoon liittyvät aiheen vaikuttavat siis välillisesti edellisissä osioissa esitettyihin mittareihin sekä tavoitteisiin.

Liiketoiminnan harjoittamiseen, eli hyvään hallintotapaan liittyvät IROt

Sijainti arvoketjussa:

Oma toiminta

toimitusketjun alkupää   toimitusketjun loppupää

- tosiasiallinen, myönteinen
- mahdollinen, myönteinen
- mahdollinen, kielteinen
- tosiasiallinen, kielteinen

Olenaiset IROt	Sijainti arvoketjussa	Kuvaus
Vaikutus: kattavat toimintaperiaatteet sekä -mallit	 	Tokmanni-konsernilla on kattavat toimintaperiaatteet ja ohjeistukset, jotka on dokumentoitu ja pantu täytäntöön koko konsernissa mahdollistaen luotettavan, yhtenäisen, johdonmukaisen ja eettisen toiminnan, mukaan lukien korruption ja lahjonnan ehkäiseminen. Konserni on tunnistanut puutteita toimitusketjun läpinäkyvyyden osalta sekä tarpeen kehittää sisäisiä valmiuksia lisääntyneen lainsäädännön vaatimuksiin vastaamiseksi.
Riski: puutteet osaamisessa ja toiminnassa voivat aiheuttaa mainehaittoja ja taloudellisia seuraamuksia	 	Puutteelliset toimintaperiaatteet ja rakenteet tai heikko laatu voivat aiheuttaa oikeudellisia, taloudellisia ja maineeseen liittyviä haittavaikutuksia sekä heikentää yhteistyötä sidosryhmien kanssa. Toiminnan kehittäminen voi vaatia mittavia investointeja.
Mahdollisuus: vastuullisesta yrityskulttuurista saatava mainehyöty	 	Vastuullinen yrityskulttuuri voi lisätä houkuttelevuutta liikekumppaneiden, sijoittajien ja asiakkaiden silmissä merkittävästi. Vastuullisuudesta voi tulla yhä merkittävämpi kilpailuetu tulevaisuudessa.

Hyvään hallintotapaan liittyvät toimintaperiaatteet

(G1-1, MDR-P)

Kaikkia työntekijöitä kunnioittavaa avointa ja oikeudenmukaista yrityskulttuuria pidetään Tokmanni-konsernissa olennaisena menestyksekkään ja vastuullisen liiketoiminnan kannalta. Osallistavan ja oikeudenmukaisen henkilöstöjohtamisen avulla Tokmanni-konserni kykenee kehittymään, hyödyntämään uusia liiketoimintamahdollisuuksia, vähentämään riskejä ja tuottamaan lisäarvoa kaikille sidosryhmilleen.

Tokmanni-konserni kehittää ja edistää yrityskulttuuriaan esimerkiksi huolehtimalla siitä, että työympäristö on työntekijöille turvallinen ja kaikkia kohdellaan oikeudenmukaisesti. Muille sidosryhmilleen konserni tarjoaa mahdollisuuden yhteistyöhön eettisen ja luotettavan vähittäistavarakauppiaan kanssa. Työntekijät oppivat eettisestä yrityskulttuurista perehdytysprosessin ja myöhemmin työsuhteen aikana verkkokoulutusten ja viestinnän avulla. Viestinnässä korostetaan erityisesti asiakaslähtöisyyttä, asiakaspalvelua, osaavaa henkilöstöä ja osaamisen kehittämistä. Tokmanni-konsernin arvoihin perustuvaa yrityskulttuuria tuetaan myös palkitsemalla. Tokmanni-konserni palkitsee vuosittain työntekijöitään, jotka ovat esimerkiksi noudattaneet konsernin arvoja esimerkillisesti omassa työssään. Eettistä kulttuurin noudattamista ja kehittämistä mitataan vuosittaisella henkilöstökyselyllä.

Varmistaakseen toimittajiensa, asiakkaidensa ja muiden kumppaneidensa vastuullisen toiminnan Tokmanni-konserni noudattaa prosesseissaan due diligence -menettelyjä ja -arviointeja. Shanghai hankintatoimisto Kiinassa tarkastaa tärkeimpien kumppaneiden taustat ja toimittajariskit vastuullisen hankinnan toimintaohjeen mukaisesti liittyen sanktioihin, korruption, rahanpesuun, ihmisoikeusrikkomuksiin tai muihin väärinkäytöksiin, ennen sitovien sopimusten tekemistä. Prosesseja valvotaan yhteistyösuhteen aikana.

Konsernin toimintaa ohjaavat ensisijaisesti yhteiset arvot ja eettinen toimintaohje. Eettisiä toimintaohjeita tai muita toimintaperiaatteita ei ole yhdenmukaistettu nimenomaan korruption vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) yleissopimuksen kanssa, eikä yhdenmukaistamista pidetä tällä hetkellä tarpeellisena. Eettisen toimintaohjeen ja muiden hyvään hallintotapaan liittyvien toimintaperiaatteiden sisältö on esitetty alla olevissa taulukoissa.

Tokmanni-konsernin arvot ovat:

Ylpeästi halpa: Olemme ylpeitä tarjotessamme asiakkaillemme hyvää laatua halvimpaan hintaan. Ostamme vastuullisesti ja tehokkaasti. Välitämme ympäristöstä sekä ihmisistä ja toimimme vastuullisesti kaikessa, mitä teemme.

Uskallamme uudistua: Uskallamme uudistua ja erottua muista. Kehitymme ja opimme yhdessä epäonnistumisia pelkäämättä. Tartumme toimeen oma-aloitteisesti ja kannamme vastuun. Asiakkaidemme sekä henkilöstömme tyytyväisyys toimii mittarina onnistumisellemme.

Yhdessä: Meillä hyvä yhteistyö pohjaa keskinäiseen luottamukseen ja kunnioittamiseen. Olemme avoin, luotettava ja rehti kumppani kaikille.

Tokmanni-konsernin hyvää hallintotapaa ohjaavat toimintaperiaatteet*

	Eettinen toimintaohje	Riskienhallintapolitiikka	Palkitsemispolitiikka
Kolmannen osapuolen sitoumukset	Eettinen toimintaohje perustuu seuraaviin periaatteisiin ja viittaa niihin: • YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus • Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimukset ja suositukset • YK:n Global Compact.	Riskienhallintapolitiikassa on otettu huomioon mm. Arvopaperimarkkinayhdistyksen ry:n hallinnointikoodiin suositukset.	Palkitsemispolitiikka noudattaa suomalaisen Arvopaperimarkkinayhdistyksen hallinnointikoodia vuodelta 2025 ja muuta soveltuvaa lainsäädäntöä. Pörssiyhtiöiden hyvä hallinto- ja ohjausjärjestelmä perustuu lakien ja niiden perusteella annettujen asetusten sekä itsesääntelyn ja muiden parhaiden käytäntöjen yhdistelmään. Keskeisimmät kansalliset säännökset sisältyvät seuraaviin lakeihin: • osakeyhtiölaki • arvopaperimarkkinalaki • tilintarkastuslaki • kirjanpitolaki. Suomalaisia pörssiyhtiöitä sitovat myös: • EU-tason säädökset • Helsingin pörssin säännöt • Finanssivalvonnan (FIN-FSA) määräykset ja ohjeet.

Toimintaperiaatteen keskeinen sisältö	Eettinen toimintaohje luotsaa Tokmanni-konsernin vastuullista liiketoimintaa. Toimintaohje kattaa muun muassa linjaukset ja rikkomusten seuraamukset seuraavien aiheiden osalta: ihmisten oikeudenmukaisen ja kunnioittavan kohtelun, liiketoiminnan rehellisyyden, ympäristövaikutusten minimoinnin, vastuullisen hankinnan, viestinnän ja markkinoinnin sekä rikkomuksista ilmoittamisen linjaukset.	Riskienhallinta on osa Tokmanni-konsernin johtamisjärjestelmää ja sisäistä valvontaa. Poliittikka kattaa riskienhallinnan puitteet (riskienhallintaprosessi, riskienhallintapolitiikka ja muut sisäiset ohjeet sekä riskitietoisuus koko organisaatiossa), raportoinnin, riskienhallinnan roolit ja vastuualueet sekä riskienhallintapolitiikan arvioinnin ja päivittämisen. Riskienhallintaprosessin tarkoituksena on tunnistaa, arvioida ja reagoida tapahtumiin, jotka voivat uhata Tokmanni-konsernin liiketoimintaa ja strategisten tavoitteiden saavuttamista.	Politiikassa määritellään Tokmanni-konsernin hallintoelinten palkitsemista koskevat periaatteet ja päätöksentekoprosessit. Palkitsemispolitiikka kuvaa Tokmanni-konsernin palkitsemisperiaatteet ja antaa kuvan siitä, miten konsernin hallintoelinten palkitsemista hallinnoidaan ja miten palkitsemisen eri näkökohdat liittyvät konsernin strategiaan.
Toimintaperiaatteeseen liittyvät olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	Kaikki olennaiset IROt.	Kaikki olennaiset IROt, jotka on lueteltu taulukossa: Liiketoiminnan harjoittamiseen, eli hyvään hallintotapaan liittyvät IROt.	Kaikki olennaiset IROt, jotka on lueteltu taulukossa: Liiketoiminnan harjoittamiseen, eli hyvään hallintotapaan liittyvät IROt.
Ylin asema, jolla on vastuu täytäntöönpanosta	Tokmanni-konsernin toimitusjohtaja.	Tokmanni-konsernin toimitusjohtaja.	Tokmanni-konsernin toimitusjohtaja.
Seurantaprosessi	Eettisen toimintaohjeen noudattamista seurataan esimerkiksi anonyymien ilmoituskanavien kautta saatujen ilmoitusten perusteella. Anonyymit ilmoituskanavat ovat saatavilla sekä sisäisille että ulkoisille sidosryhmille.	Riskienhallinta tukee Tokmanni-konsernin johtoa ja hallitusta konsernin strategian tehokkaassa noudattamisessa. Tokmanni-konserni toimii hallituksen hyväksymän riskienhallintapolitiikan mukaisesti.	Kestävyys- ja henkilöstövaliokunta avustaa hallitusta konsernin toimitusjohtajan palkitsemiseen liittyvissä asioissa toimintaperiaatteen mukaisesti. Lisäksi se avustaa hallitusta mm. konsernin palkitsemisperiaatteiden ja vuosittaisen palkitsemisraportin valmistelussa ja arvioinnissa. Hallituksen antaman valtuutuksen nojalla valiokunta arvioi ja vahvista lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinpalkkiotavoitteet ja hyväksyy palkkioiden maksamisen konsernin toimitusjohtajalle ja muulle johdolle.

Soveltamisala ja kattavuus	Kaikki Tokmanni-konsernin työntekijät ja liikekumppanit. Liikekumppanilla tarkoitetaan mitä tahansa oikeushenkilöä, jonka kanssa konserni harjoittaa liiketoimintaa. Näitä ovat muun muassa tavarantoimittajat, palveluntarjoajat ja alihankkijat.	Koko organisaatio ja arvoketju.	Hallituksen jäsenet, konsernin toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja.
Sidosryhmien osallistaminen toimintaperiaatteiden sisältöjen määrittämisessä	Sidosryhmät eivät osallistuneet sisältöjen määrittämiseen.	Tokmanni-konsernin hallituksen ja johtoryhmän jäsenten näkemykset otettiin huomioon. Myös muita sisäisiä sidosryhmiä osallistui politiikan laatimiseen.	Tokmanni-konsernin hallituksen ja johtoryhmän jäsenten näkemykset otettiin huomioon. Myös muita sisäisiä sidosryhmiä osallistui politiikan laatimiseen. Palkitsemiseen erikoistunut rahoituspalvelujen tarjoaja osallistui mm. esittämällä näkemyksiä politiikan rakenteesta ja sisällöstä.
Toimintaperiaatteen saatavuus ja saavutettavuus	Eettinen toimintaohje on julkisesti saatavilla suomeksi ja englanniksi. Jokaisen Tokmanni-konsernin työntekijän on osallistuttava vuosittain eettistä toimintaohjetta käsittelevään verkkokoulutukseen.	Konsernin henkilöstölle kerrotaan politiikan pääperiaatteet ja niitä sovelletaan kaikkialla konsernissa. Poliittikka on saatavilla sisäisesti.	Poliittikka on julkisesti saatavilla suomeksi ja englanniksi.

* Tokmanni-konsernilla on monia vastuullista hankintaa ohjaavia periaatteita, mukaan lukien eläinten hyvinvointi. Nämä periaatteet ovat nähtävillä konsernin verkkosivulla.

Jokaisen Tokmanni-konsernin työntekijän on noudatettava lakeja ja eettistä toimintaohjetta, ja ilmoitettava ohjeiden rikkomisesta sekä jaettava parhaita käytäntöjä kollegoiden kanssa ja kysyttävä jos ohjeistuksiin liittyen on epäselvyyksiä. Jokaisen Tokmanni-konsernin työntekijän hallituksen jäsenet mukaan lukien, on osallistuttava vuosittain järjestettävään verkkokoulutukseen, jossa käsitellään Tokmanni-konsernin liiketoimintaa ohjaavia eettisiä toimintaohjeita. Vuoden 2024 lopussa 58,6 % konsernin henkilöstöstä oli suorittanut kurssin. Kiinan Shanghaissa sijaitsevan, Tokmanni-konsernin puoliksi omistaman hankintayhtiön työntekijöiltä edellytetään yhtä lailla toimintaohjeiden noudattamista. Vuonna 2024, 82,1 % kyseisen hankintayhtiön työntekijöistä suoritti kurssin. Lisäksi vuonna 2024 kaikki Tokmanni-konsernin uudet työntekijät koulutettiin ilmoituskanavan käyttöön osana perehdytystä. Eettistä toimintaohjetta koskevan koulutuksen ohella kaikille Tokmanni-segmentin osto- ja hankintaorganisaation työntekijöille tarjotaan ajoittain koulutusta vastuullisesta hankinnasta. Vuoden 2024 aikana järjestettiin yksi tällainen koulutustilaisuus.

Tokmanni-konsernin compliance-toimintojen (Tokmanni-segmentin compliance-tiimi ja Dollarstore-segmentin whistleblower-valiokunta) tehtävänä on avustaa ylintä johtoa ja liiketoimintoja hallitsemaan sääntelyn noudattamatta jättämiseen liittyviä riskejä, valvomaan säädösten noudattamista ja kehittämään omalta osaltaan sisäistä valvontaa. Compliance-toiminnot käsittelevät taloudellisia ja hallinnollisia väärinkäytöksiä koskevia ilmoituksia, jotka on vastaanotettu sekä sisäisten että ulkoisten kanavien, kuten kaikkien sidosryhmien käytettävissä olevien virallisten ilmoituskanavien kautta. Toiminnot valvovat myös tapahtumia, jotka rikkoisivat Tokmanni-konsernin eettistä toimintaohjetta.

Kaikki rikkomuksia koskevat ilmoitukset, mukaan lukien mahdolliset korruptio- ja lahjonta-asiat, käsitellään luottamuksellisesti, nopeasti, riippumattomasti ja puolueettomasti tietosuojalainsäädännön edellyttämällä tavalla. Tokmanni-konserni ryhtyy tarpeellisiin toimiin näiden ilmoitusten perusteella. Ilmoitukset arvioidaan tapauskohtaisesti.

Hankinta- ja ostotoiminnot ovat tyypillisesti haavoittuvaisia korruptiolle ja lahjonnalle, koska hankintaprosessit voivat olla alttiita korruptiolle, erityisesti riskimaissa.

Compliance-toiminnot valmistelevat ja ylläpitävät ohjeita keskeisistä toimintakäytäntöihin liittyvistä asioista, kuten Tokmanni-konsernin eettistä toimintaohjetta ja muita periaatteita. Lisäksi toiminnot neuvovat ja kouluttavat työntekijöitä, tukevat liiketoimintoja sisäistä valvontaa edistävien toimenpiteiden kehittämisessä ja pitävät ylimmän johdon, konsernin johtoryhmän ja hallituksen ajan tasalla tulevista sääntelymuutoksista. Compliance-toiminnot raportoivat konsernin toimitusjohtajalle valvonnan tuloksista ja muista sääntöjen noudattamista koskeviin riskeihin liittyvistä havainnoista.

Ilmoituskanavat

Tokmanni-konsernilla on anonyymit ilmoituskanavat sekä sisäisille että ulkoisille sidosryhmille eettisen toimintaohjeen ja muiden eettisten ohjeistusten rikkomusten, ihmisoikeusloukkaukset mukaan lukien, ilmoittamista varten direktiivin (EU) 2019/1937 mukaisesti. Tokmanni-konserni kieltää ihmisoikeuspolitiikassaan vastatoimet työntekijöitä tai muita huolenaiheista hyvässä uskossa ilmoittavia sidosryhmiä kohtaan. Ilmoituksen voi tehdä nimettömänä, ja kaikki ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti paikallisen tietosuojalainsäädännön mukaisesti.

Tokmanni-konsernin omat työntekijät pääsevät kanaviin sisäisten digitaalisten järjestelmien ja ulkoiset sidosryhmät verkkosivujen kautta. Rikkomuksista voi ilmoittaa myös puhelimitse tai sähköpostitse compliance-toiminnoille. Tokmanni-segmentin ilmoituskanava on saatavilla suomeksi ja englanniksi sisäisen intranetin tai ulkoisen verkkosivun kautta. Kanava perustuu Falconyn Saas-sovellukseen. Dollarstore-segmentin ilmoituskanavan on toteuttanut ulkopuolinen palveluntarjoaja 2secure, ja se on käytettävissä verkkosivulla ja sisäisissä kanavissa muun muassa ruotsiksi ja tanskaksi.

Tehokkuuden varmistamiseksi käsiteltävänä olevasta asiasta riippumaton, asiaan koulutetuista henkilöistä koostuva ryhmä käsittelee kanavista saadut ilmoitukset. Tokmanni-segmentissä vain kahdella työntekijällä on pääsy ilmoituksiin, Chief Compliance Officerilla ja HR Business Partnerilla. Dollarstore-segmentissä koko ilmoitusprosessin hoitavat kolmannen osapuolen palveluntarjoajan 2securen erityisesti valtuutetut henkilöt. Dollarstore nimitti vuonna 2024 whistleblower-valiokunnan, joka vastaanottaa ilmoitukset 2securelta. Valiokunta koostuu keskeisistä johtajista ja sitä johtaa henkilöstöjohtaja. Vakavat tapaukset saatetaan välittömästi konsernin ylimmän johdon käsiteltäviksi.

Kaikkien konsernin työntekijöiden on suoritettava eettistä toimintaohjetta koskeva verkkokoulutus, jossa käsitellään Tokmanni-konsernin keskeisiä eettisiä periaatteita ja kuvataan liiketoiminnan kestävyysliittymiä parhaita käytäntöjä esimerkkien ja harjoitusten avulla. Esimerkit ja harjoitukset käsittelevät myös ilmoittamiskäytäntöjä. Ilmoittamiskäytäntö on myös osa jokaisen työntekijän perehdytysprosessia. Jos työntekijät ovat epävarmoja Tokmanni-konsernin eettisen toimintaohjeen oikeasta tulkinnasta tai henkilöstöasioista, he voivat ottaa yhteyttä segmenttien compliance- tai HR-toimintoihin. Työntekijöiden on ilmoitettava välittömästi epäilyistä sisäisistä taloudellisista tai hallinnollisista väärinkäytöksistä tai muista toimintaohjeiden rikkomuksista.

Vuonna 2024 Tokmanni-segmentin ilmoituskanavien kautta tehtiin 79 ilmoitusta ja Dollarstore-segmentin kanavien kautta 12 ilmoitusta. Suurin osa tapauksista luokiteltiin asiakaspalautteiksi sekä osa omien työntekijöiden sellaisiksi valituksiksi ja palautteiksi, jotka liittyivät huonoon esihenkilötyöhön ja muihin työyhteisön tai työympäristön haasteisiin ja työmenetelmiin. Muutama ilmoitus koski henkilöstöetujen väärinkäyttöä. Nämä tapaukset tutkittiin ja tarvittaessa ryhdyttiin asianmukaisiin toimiin. Vakavia tapauksia, esimerkiksi työsyRJintää tai epäasiallista tai epäeettistä käyttäytymistä, ei havaittu.

Toimiminen luotettavana kumppanina (G1-2)

Tokmanni-konserni hankkii tuotteita monilta eri toimittajilta ja käy aktiivista vuoropuhelua kaikkien toimittajiensa kanssa. Vuoropuhelua ohjaavat kolme painopistettä: hankinta- ja toimittajavaatimukset, ihmisoikeudet ja työelämän käytännöt sekä ympäristövaikutusten lieventäminen. Luvussa S2 Arvoketjun työntekijät esitetyjen sosiaalisten vaikutusten sekä luvuissa E1 Ilmastonmuutos ja E5 Resurssien käyttö ja kiertotalous esitetyjen ympäristövaikutusten lisäksi konsernilla on myös hallintotapaan liittyviä vaikutuksia toimitusketjussa kohdistuen tavarantoimittajiin, sillä konserni on merkittävä ostaja monille toimittajille. Lain noudattamisen ja kestävien liikesuhteiden varmistamiseksi Tokmanni-konserni noudattaa linjattuja maksukäytäntöjä. Kaikista toimintaperiaatteista ja sitoumuksista kerrotaan

asianomaisille sidosryhmille sopimusten ja sopimuksiin liittyvien neuvottelujen, ostoehtojen sekä virallisten ja epävirallisten kokousten puitteissa. Liiketoiminnan luonteesta johtuen toimittajien määrä on suuri.

Tokmanni-konserni on linjannut maksukäytännöt, joiden mukaisesti laskut tulee maksaa ajallaan. Konsernilla on standardoidut prosessit laskujen käsittelyssä. Kaikki laskut käsitellään näiden yhtenäisten maksukäytäntöjen mukaisesti. Tokmanni-konsernilla ei ole erityisiä toimintatapoja, joilla pyritään estämään maksujen viivästyminen pienille ja keskisuurille yrityksille. Konsernin vakiomaksuehto on maksaa laskut ajallaan. Tokmanni-konsernin taloudellinen tilanne on vakaa, ja laskut kyetään siis maksamaan ajallaan vakiomaksuehdon mukaisesti. Tämä päti 81 %:iin maksuista vuonna 2024. Yleisin syy maksuviivästyksiin on, ettei kaikkia tilauksessa mainittuja tavaroita ole toimitettu laskun eräpäivään mennessä.

Konsernilla on käytössään toimintaperiaatteita ja muita ohjeita, jotka ohjaavat toimittajasuhteiden hallintaa. Tuote- ja palvelutoimittajien on noudatettava amfori BSCI:n eettisiä periaatteita allekirjoittamalla konsernin toimittajien toimintaohjeet (Supplier Code of Conduct). Toimittajien toimintaohjeiden toimeenpano on vielä kesken. Tavoitteena on saada kaikki toimittajat sitoutumaan niihin vuoden 2025 aikana. Riskimaissa sijaitsevia tehtaita, jotka toimittavat Tokmanni-konsernin omien tuotemerkkien tuotteita, valvotaan lisäksi kolmansien osapuolten tekemillä auditoinneilla ja omilla tehdasarvioinneilla.

Vastuullinen hankinta tarkoittaa Tokmanni-konsernille ennen kaikkea sen varmistamista, että tuote- ja palvelutoimittajien työntekijöiden ihmisoikeuksia kunnioitetaan ja ympäristövaikutuksia hallitaan koko toimitusketjussa, kuten edellä on kerrottu. Koska toimitusketjuun liittyvät keskeiset tavoitteet ja toimet keskittyvät sosiaaliseen vastuuseen ja ympäristöön liittyvien asioiden hallintaan, on ne esitetty osana edellä lueteltuja aihekohtaisia lukuja. Keskittymällä omien tuotemerkkien tuotteisiin ja suoraan tuontiin, luomalla pitkäaikaisia toimittajasuhteita ja tekemällä tiivistä yhteistyötä eri osapuolten kanssa Tokmanni-konserni pystyy seuraamaan toimitusketjun vaikutuksia. Tokmanni-konsernin vastuullisen hankinnan periaatteet ja ohjeet tukevat prosessia.

Tokmanni-konsernin odotukset toimittajia ja palveluntarjoajia kohtaan kattavat:

- hankinta- ja toimittajavaatimukset
 - sitoutuminen amfori BSCI:n ja Tokmanni-konsernin vaatimusten noudattamiseen
 - sitoutuminen Tokmanni-konsernin yleisiin hankintaehtoihin
- ihmisoikeuksien ja ihmisarvoisten työelämäkäytäntöjen kunnioittaminen
- ympäristövaikutusten lieventäminen (suosituksena SBTi).

Tokmanni-konserni pyrkii tuntemaan kaikkien määriteltyjen korkean riskin raaka-aineiden (puuvilla, palmuöljy, kala, kahvi ja puu/paperi) alkuperän. Tavarantoimittajien tarkastuksissa varmistetaan, että riskiraaka-aineita käytettäessä yrityksen tuotteet täyttävät lakisääteiset vaatimukset ja Tokmanni-konsernin omat tuoteturvallisuusvaatimukset. Konserni on määritellyt tuotteidensa korkean riskin raaka-aineet ja asettanut niille sertifiointitavoitteet, eli kaikkien tuotteiden tulee olla sertifioitua tai muulla tapaa vastuullista, jos ne sisältävät korkean riskin raaka-ainetta.

Toimittajien, asiakkaiden ja muiden kumppaneiden vastuullisuuden varmistamiseksi Tokmanni-konserni noudattaa amfori BSCI:n due diligence -prosessia. Prosessissa kumppaneiden taustat tarkistetaan esimerkiksi pakotteisiin, korruption, rahanpesuun, ihmisoikeusloukkauksiin ja muihin väärinkäytöksiin liittyvien riskien varalta ennen sitovan sopimuksen tekemistä. Yhteistyösuhteen aikana vastuulliset käytännöt varmistetaan jatkuvaluonteisella seurannalla. Tokmanni-konsernin toimintaohjeet ovat toimittajille pakollinen virallinen sitoumus, jolla sitoudutaan noudattamaan ihmisoikeuksia koskevaa huolellisuutta ja toteuttamaan ympäristönsuojelutoimenpiteitä toimittajien omissa globaaleissa toimitusketjuissa. Toimittajien valintaa koskevia erillisiä kriteerejä ei ole.

Korruption ja lahjonnan nollatoleranssi

(G1-3, G1-4)

Sovellettavien lakien ja eettisen toimintaohjeen mukaisesti Tokmanni-konserni ei hyväksy lahjontaa eikä korruptiota arvoketjussaan. Lahjonnan vastaiset periaatteet ovat yhdenmukaisia YK:n korruption vastaisen yleissopimuksen kanssa. Tokmanni-konsernin korruptiontorjunnan keskeiset periaatteet liittyvät lahjojen antamiseen tai vieraanvaraisuuden osoittamiseen ja vastaanottamiseen, sponsoroinnin tai lahjoitusten hyväksymiseen ja tekemiseen sekä eturistiriitojen ymmärtämiseen ja välttämiseen. Konserni hyväksyy vain tavanomaisen, avoimen ja vähäarvoisen vieraanvaraisuuden, eikä se hyväksy lahjuksia missään toimitusketjun tai toiminnan vaiheessa. Korkean korruptionriskin toiminnot liittyvät hankintoihin riskimaista. Tokmanni-konsernia ei ole rekisteröity EU:n avoimuusrekisteriin eikä konserni lahjoita rahaa poliittisille puolueille.

Korruptioon liittyviä riskejä arvioidaan osana Tokmanni-konsernin vuosittaista riskienhallintaa. Talousjohtaja vastaa vuosittaisesta riskienarvioinnista. Korruptiotapausten tutkinnasta vastaa compliance-tiimi, jota johti vuonna 2024 talousjohtaja. Compliance-toiminnot vastaavat siitä, että ylin johto, ja hallitus ovat ajan tasalla korruptioon ja lahjontaan liittyvistä tapauksista. Arvioinnissa otetaan huomioon Tokmanni-konsernin koko toiminta ja arvoketju (100 %). Keskeisiä riskejä tunnistetaan ja arvioidaan säännöllisesti vuoden aikana.

Tokmanni-konsernin anonyymien ilmoituskanavien kautta voidaan ilmoittaa korruptio- tai lahjusepäilyt sekä eettisen toimintaohjeen tai eettisten ohjeistusten rikkomuksia. Niitä voi ilmoittaa myös puhelimitse tai sähköpostitse suoraan compliance-toiminnoille. Lisäksi Tokmanni-konserni noudattaa asianmukaista huolellisuutta yhteistyökumppaneidensa korruption ja lahjonnan havaitsemiseksi ja ehkäisemiseksi taustatarkastusten avulla (amfori BSCI due diligence). Tokmanni-konserni pyrkii jatkuvasti kehittämään eettistä toimintaa toimitusketjussaan.

Osana korruption vastaisia prosesseja Tokmanni-segmentin vastuullisuustiimi tekee kauppapakotteisiin liittyviä tarkastuksia valituille riskimaiden tavarantoimittajille. Sanktioperiaatteet ja tarkastusprosessi on sisällytetty vastuullista hankintaa koskeviin toimintaohjeisiin. Näihin liittyvistä toimintaperiaatteista tiedotetaan kaikille (100 %) konsernin liikekumppaneille yleisissä ostoehdoissa, sopimuksissa ja niihin liittyvissä neuvotteluissa sekä virallisissa ja epävirallisissa tapaamisissa. Näin pyritään varmistamaan, että molemmat osapuolet ymmärtävät toimintaperiaatteet ja sitoumukset oikein. Eettistä toimintaohjetta koskevaan pakolliseen verkkokoulutukseen sisältyy lahjonnan ja korruption vastainen osio siinä laajuudessa kuin se on kuvattu kyseisessä toimintaohjeessa. Tokmanni-konserni ei raportoi prosenttiosuutta koulutusohjelmien kattamista riskitoiminnoista. Jokaisen Tokmanni-konsernin työntekijän (100 %) ja hallituksen jäsenen on osallistuttava kurssille. Tokmanni-konsernilla ei ollut korruptioon tai lahjontaan liittyviä tapauksia tai seuraamuksia vuonna 2024.

Aktiivinen yhteiskunnan jäsen

(G1-5)

Tokmanni-konserni ei tue taloudellisesti poliittisia puolueita, ryhmiä tai yksittäisiä poliitikkoja eikä osta heiltä mitään. Eettisen toimintaohjeen mukaisesti konserni ei tehnyt vuonna 2024 suoraan tai välillisesti poliittisia lahjoituksia rahallisesti tai luontoissuorituksina. Tokmanni-konsernissa ei ole nimetty henkilöä, joka vastaisi konsernin lobbaustoiminnan valvonnasta, eikä Tokmanni-konsernia ole rekisteröity EU:n avoimuusrekisteriin, koska sitä ei pidetä tarpeellisenä.

Tokmanni-konsernilla on kuitenkin välillisiä yhteiskunnallisia vaikutuksia, koska se osallistuu aktiivisesti useiden kansallisten järjestöjen toimintaan. Näitä ovat Suomessa Kaupan liitto, Päivittäistavarakauppa ry (PTY) ja Suomen Kauppakeskushdistus ry. Kosmetiikka- ja hygieniateollisuus ry. Konsernilla on edustus myös Kaupan liiton eri toimikunnissa sekä PTY:n ryhmissä. Tokmanni-konsernin henkilöstö- ja vastuullisuusjohtaja on Helsingin seudun kauppakamarin hallituksen varapuheenjohtaja ja edustaa Tokmannia kauppakamarin koulutus- ja työvoima-asiain valiokunnassa. Lisäksi konserni on yritysvastuuverkosto FIBSin jäsen (FIBS Pro -palvelut) ja kuuluu YK:n Global Compact Suomi -verkostoon.

Edellä mainittujen järjestöjen toiminta liittyy pääsääntöisesti työhön, jolla kehitetään ja parannetaan tukku- ja vähittäiskaupan alalla toimivien yritysten toimintaedellytyksiä, edistetään alan sisäistä yhteistyötä ja vahvistetaan kaupallisia ja työnantajien etuja. Myös ammattitaidon kehittäminen ja työvoimakysymykset ovat osa niiden toimintaa.

KONSERNITILINPÄÄTÖS (IFRS)

Konsernin tuloslaskelma

Tuhatta euroa	Liite	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
LIIKEVAIHTO	2.2	1 674 960	1 392 654
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	4 896	4 238
Materiaalit ja palvelut	2.3	-1 078 580	-905 792
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	2.6	-224 094	-174 434
Poistot	2.5	-127 645	-96 804
Liiketoiminnan muut kulut	2.4	-150 025	-126 887
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	3.9	65	74
LIIKEVOITTO		99 576	93 049
Rahoitustuotot	2.7	6 529	2 624
Rahoituskulut	2.7	-45 376	-27 281
TULOS ENNEN VEROJA		60 729	68 392
Tuloverot	2.8	-12 321	-14 386
TILIKAUDEN TULOS		48 409	54 005
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		48 409	54 005

Konsernin laaja tuloslaskelma

Tuhatta euroa	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Tilikauden tulos	48 409	54 005
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi		
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	-6 357	8 830
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä	-6 357	8 830
Tilikauden laaja tulos	42 052	62 835
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	42 052	62 835

Osakekohtainen tulos	2024	2023
Emoyhtiön omistajille	48 409	54 005
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	2.9	0,82
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	2.9	0,82

Konsernitase

Tuhatta euroa	Liite	31.12.2024	31.12.2023
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3.1	638 596	633 393
Liikearvo	3.2	217 322	218 070
Muut aineettomat hyödykkeet	3.2	42 368	45 769
Pitkäaikaiset saamiset	3.5	1 675	2 005
Osuudet yhteisyrityksissä	3.9	327	254
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	3.5	167	650
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		900 455	900 141
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	3.3	428 434	342 851
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3.4	29 138	31 019
Tuloverosaamiset	3.4	2 436	2 636
Rahavarat	3.8	15 869	133 687
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		475 876	510 193
VARAT YHTEENSÄ		1 376 331	1 410 334
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	4.1	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4.1	109 902	109 902
Omat osakkeet	4.1	-305	-706
Muuntoerot		2 480	8 837
Kertyneet voittovarot		150 915	147 290
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		263 072	265 402
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	2.8	10 323	12 894
Pitkäaikaiset korolliset velat	4.2	702 501	726 063
Pitkäaikaiset korottomat velat	3.7	3 833	4 327
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		716 656	743 284
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset velat	4.2	129 663	138 068
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	3.6	266 634	259 941
Tuloverovelat	3.6	305	3 639
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		396 603	401 648
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		1 376 331	1 410 334

Konsernin rahavirtalaskelma

Tuhatta euroa	Liite	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden tulos		48 409	54 005
Oikaisut			
Poistot	2.5	127 645	96 804
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot		232	-52
Rahoitustuotot ja -kulut	2.7	38 914	24 646
Tuloverot	2.8	12 321	14 386
Muut oikaisut		-4 709	-191
Käyttöpääoman muutokset			
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys / vähennys		1 139	-7 637
Vaihto-omaisuuden lisäys / vähennys		-88 038	36 971
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys / vähennys		16 087	36 025
Maksetut korot liiketoiminnasta		-45 593	-19 655
Muut rahoituserät liiketoiminnasta		-340	1 269
Maksetut verot liiketoiminnasta		-16 960	-16 392
Liiketoiminnan nettorahavirta		89 104	220 179
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-39 380	-53 950
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot		305	88
Hankitut liiketoiminnat ja yhtiöt		-	-166 086
Investoinnit muihin sijoituksiin		-	-
Luovutustulot muista sijoituksista		465	3
Myönnettyt lainat		-	-
Kiinteistön mynnistä saatu vastike		-	52 701
Lainasaamisten takaisinmaksut		289	242
Investointien nettorahavirta		-38 321	-167 002
Rahoituksen rahavirrat			
Lyhytaikaisten lainojen nostot		328 500	224 769
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-341 500	-210 000
Pitkäaikaisten lainojen nostot		230 000	174 613
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-245 000	-
Vuokrasopimusvelkojen takaisinmaksut	3.1	-95 488	-73 988
Maksetut osingot		-44 726	-44 707
Rahoituksen nettorahavirta		-168 213	70 686
Rahavarojen muutos			
		-117 429	123 864
Rahavarat tilikauden alussa			
		133 687	9 051
Rahavarojen muutos		-117 429	123 864
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-388	772
Rahavarat tilikauden lopussa		15 869	133 687

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Tuhatta euroa	Liite	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajat yhteensä	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2024	4.1	80	109 902	-706	8 837	147 290	265 402	265 402
Laaja tulos								
Tilikauden tulos						48 409	48 409	48 409
Muuntoerot					-6 357		-6 357	-6 357
Muut laajan tuloksen erät yhteensä					-6 357		-6 357	-6 357
Tilikauden laaja tulos yhteensä					-6 357	48 409	42 052	42 052
Osingonjako						-44 726	-44 726	-44 726
Omien osakkeiden luovutus				401		-401	-	-
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset								
Johdon kannustinjärjestelmä						344	344	344
Oma pääoma 31.12.2024		80	109 902	-305	2 480	150 915	263 072	263 072

Tuhatta euroa	Liite	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajat yhteensä	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2023	4.1	80	109 902	-819	7	137 789	246 959	246 959
Laaja tulos								
Tilikauden tulos						54 005	54 005	54 005
Muuntoerot					8 830		8 830	8 830
Muut laajan tuloksen erät yhteensä					8 830		8 830	8 830
Tilikauden laaja tulos yhteensä					8 830	54 005	62 835	62 835
Osingonjako						-44 707	-44 707	-44 707
Omien osakkeiden luovutus				113		-113	-	-
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset						-3	-3	-3
Johdon kannustinjärjestelmä						319	319	319
Oma pääoma 31.12.2023		80	109 902	-706	8 837	147 290	265 402	265 402

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

1.1. Konsernin perustiedot

Konsernin emoyhtiö on suomalainen julkinen osakeyhtiö Tokmanni Group Oyj, Y-tunnus 2483212-7. Emoyhtiön osakkeet on listattu Nasdaq Helsingin pörssilistalla.

Tokmanni Group Oyj:n liiketoimintana on myydä hallintopalveluja konsernin muille yhtiöille. Konserniin kuuluu Retail Leasing Oy, jonka toimialana on omistaa ja vuokrata käyttöomaisuutta konsernin muille yhtiöille. Tokmanni Oy on Retail Leasing Oy:n 100 % omistama tytäryhtiö. Tokmanni Oy harjoittaa tukku-, vähittäis- ja erikoistavarakauppaa. Taitomanni Oy on Tokmanni Oy:n omistama yhtiö, jonka toimialana on tarjota konserniyhtiöille henkilöstövuokrausta ja kaupan alan tukipalveluita. Kenkäkauppaliiketoimintaa harjoittavaa Shoe House Oy on Tokmanni Oy:n 100 % omistama tytäryhtiö.

Konserniin kuuluu myös Retail Property Investment Oy, joka harjoittaa kiinteistöliiketoimintaa sijoittamalla omiin kiinteistöyhtiöihin, jotka rakentavat myymälätiloja konserniyhtiöiden käyttöön. Retail Property Investment Oy perusti tilikauden aikana viisi uutta kiinteistöyhtiötä, Kiinteistö Oy Tokmanni Ivalo, Kiinteistö Oy Tokmanni Nikkilä, Kiinteistö Oy Tokmanni Nilsia, Kiinteistö Oy Tokmanni Sodankylä ja Kiinteistö Oy Tokmanni Suonenjoki. Kiinteistö Oy Tokmanni Pälkäne ja Kiinteistö Oy Tokmanni Eurajoki ovat yhtiön 100 % omistamat tytäryhtiöt. Retail Property Investment Oy voi myös omistaa, hallita, myydä, vuokrata ja ostaa kiinteistöjä. Tokmanni Group Oyj on Retail Leasing Oy:n ja Retail Property Investment Oy:n emoyhtiö.

Tokmanni Group Oyj omistaa ruotsalaisen Dollarstore halpakauppaketjuun kuuluvat yhtiöt Tokmanni Retail AB:n, Dollarstore AB:n sekä Tanskassa toimivan Dollarstore ApS:n kaikki osakkeet.

Yhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite on Isolammintie 1, 04600 Mäntsälä. Jäljennös Tokmanni Group Oyj:n ja konsernin tilinpäätöksestä on saatavissa Tokmannin pääkonttorista osoitteesta Isolammintie 1, 04600 Mäntsälä ja internet-osoitteessa ir.tokmanni.fi. Tokmanni Group Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 9.4.2025 tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Lisäksi yhtiökokouksella on mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

1.2. Tilinpäätöksen laatimisperusta

Tämä tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2024 voimassa olevia IAS- ja IFRS-tilinpäätösstandardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Tilinpäätöstiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, jollei laatimisperiaatteissa ole muuta kerrottu.

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ellei muuta ole todettu.

Konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista sekä muun muassa tulevaisuuteen liittyviä arvioita ja oletuksia, joilla saattaa olla vaikutusta omaisuus- ja velkaerien, vastuiden sekä tuottojen ja kulujen määriin. Tietoa merkittävimmistä harkintaan perustuvista ratkaisuista esitetään kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

1.3. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yhdistelyperiaatteet - tytäryhtykset

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Tokmanni Group Oyj:n, lisäksi tytäryhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvallan katsotaan syntyvän, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai konserni on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja konserni pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Käytännössä määräysvalta syntyy yleensä silloin, kun konserni omistaa yli puolet tytäryhtiön äänivallasta. Hankitut tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä ajankohdasta lähtien, jona konserni on saanut määräysvallan ja ne yhdistellään konsernitilinpäätökseen siihen saakka, kun määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat, realisoitumattomat voitot ja sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Keskinäinen osakkeenomistus konsernissa eliminoidaan hankintamenetelmää käyttäen. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat sekä vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi, pois lukien vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuneet kulut. Konsernissa ei ollut määräysvallattomien omistajien osuuksia 31.12.2024 eikä 31.12.2023. Tytäryhtiöiden hankinnoista sekä liiketoimintakaupasta syntyneen liikearvon käsittelytapa kuvataan jäljempänä liitteessä 3.2 Aineettomat hyödykkeet.

Yhdistelyperiaatteet – yhteisyritys

Konserniin kuuluu myös Hong Kongissa toimiva yhteisjärjestely, joka on luokiteltu yhteisyritykseksi (Tokmanni – Europris Sourcing Ltd.). Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Yhteisessä toiminnossa konsernilla on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita, kun taas yhteisyritys on järjestely, jossa konsernilla on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen.

Yhteisyritys yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus yhteisyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus yhteisyrityksen tilikauden tuloksesta esitetään ennen liikevoittoa.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuttaminen

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräiseksi käyttämällä tapahtumapäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräisten liiketapahtumien ja erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on käsitelty tulosvaikutteisesti ja esitetty liikevoiton alapuolella Rahoitustuotot ja -kulut -erässä. Poikkeuksina ovat seuraavat erät, jotka sisältyvät tilikauden ostokuluihin:

- Valuuttamääräisten ostovelkojen muuntamisesta syntyvät kurssivoitot ja -tappiot
- Valuuttamääräisiä ostoja suojaavien valuuttaoptioiden käypien arvojen muutoksista johtuvat kurssivoitot ja -tappiot

Tilikauden tuloksen ja laajan tuloksen muuttaminen eri kursseilla toisaalta tuloslaskelmassa ja laajassa tuloslaskelmassa ja toisaalta taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

1.4. Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi konsernin johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassa olevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapoja.

Alla on listattu merkittävimmät osa-alueet, joiden kohdalla johto on käyttänyt edellä kuvattua harkintaa. Tarkemmat kuvaukset harkinnanvaraisuudesta löytyvät erien liitetiedoista:

- Vuokrasopimusten luokittelu, liite 3.1
- Vaihto-omaisuuden arvostaminen, liite 3.3
- Liikearvon arvonalentumistestaus, liite 3.2

1.5. Uudet ja muuttuneet standardit ja tulkinnat

Uusien tai uudistettujen IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen käyttöönotto

Tokmanni-konserni otti 1.1.2024 alkaen käyttöön seuraavat muutokset IASB:n julkaisemiin ja EU:n hyväksymiin tilinpäätösstandardeihin:

- Muutokset IAS 1 -standardiin - Velkojen luokittelu lyhyt- ja pitkäaikaisiksi
- Muutokset IFRS 16 -standardiin - Vuokrasopimusvelka myynti- ja takaisinvuokraustilanteessa

Muutoksilla ei ollut olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätöksen esittämiseen.

Muita olennaisia uusia IFRS-standardeja tai IFRIC-tulkintoja ei ole tilikauden aikana otettu käyttöön.

Tulevat IFRS-standardit

Konserni ei ole soveltanut ennenaikaisesti sellaisia standardeja, tulkintoja tai muutoksia, jotka on julkaistu, mutta jotka eivät ole vielä voimassa:

- Muutokset IAS 21 -standardiin - Vaihdeavuuden puute
- IFRS 18 - Esittäminen ja tilinpäätöksen liitetiedot
- IFRS 19 - Tytäryhtiöt ilman julkista vastuullisuutta: Liitetiedot vähennetyllä liitetietovaatimuksilla

Konserni aikoo ottaa käyttöön uudet ja muutetut standardit ja tulkinnat, jos ne ovat sovellettavissa, kun ne tulevat voimaan ja hyväksytään sovellettavaksi EU:ssa. IFRS 18:n käyttöönotto saattaa vaikuttaa konsernin tilinpäätökseen tulevana kautena. IAS 21 - muutosten ja uuden IFRS 19 -standardin ei odoteta vaikuttavan konsernin tilinpäätökseen, kun ne otetaan käyttöön.

Myöhemmin voimaan tulevia IFRS-standardeja, jotka vaikuttaisivat konsernin tulokseen, taloudelliseen asemaan tai liitetietoihin niiden käyttöönoton yhteydessä, ei tilinpäätöshetkellä ole tiedossa.

2. Liiketoiminnan kehitys

2.1. Toimintasegmentit

Laadintaperiaatteet

Ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii toimitusjohtaja, jonka päätöksenteon perusteena segmenttien tuloksellisuuden arvioinnissa sekä resurssien kohdistamisessa toimii liikevoitto ja vertailukelpoinen liikevoitto. Toimintasegmenttien raportointi on yhdenmukaista ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa.

Segmenttien sisäiset liiketapahtumat eliminoidaan ja segmenttien väliset tapahtumat ovat markkinaehtoisia. Segmenttiraportoinnissa esitettävät tuotot, kulut, varat ja velat ovat eriä, jotka ovat suoraan tai perustellusti kohdennettavissa segmenteille. Konsernitoiminnot ja eliminoinnit esitetään erikseen raportoitavista segmenteistä. Konsernitiilinpäätöksessä segmenttien väliset tapahtumat on eliminoitu ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä lukuun ottamatta segmenttiraportointi tuotetaan konsernitiilinpäätöksen laatimisessa noudatettavien periaatteiden mukaisesti.

Toimintasegmentit

Toimintasegmenttien liikevaihto muodostuu pääosin päivittäis- ja käyttötavaroiden myynnistä. Palveluiden myynnin määrä on vähäistä. Konsernilla ei ole sellaisia yksittäisiä ulkoisia asiakkaita, joilta saatujen tuottojen määrä ylittäisi 10 % Tokmanni-konsernin tuotoista.

Tokmanni-konsernin liiketoimintaa seurataan maantieteellisesti ja konsernin raportoitavat segmentit koostuvat Suomessa toimivasta Tokmanni-segmentistä sekä Ruotsissa ja Tanskassa toimivasta Dollarstore-segmentistä. Tokmanni-segmentti sisältää Tokmanni-, Miny-, Click Shoes- ja Shoe House -myymälät sekä Tokmannin ja Click Shoesin verkkokaupat. Click Shoesin ja Shoe Housen luvut on yhdistetty Tokmanni-konsernin lukuihin 1.3.2023 alkaen. Dollarstore-segmentti muodostuu Dollarstore- ja Big Dollar-myymälöistä. Dollarstore-liiketoiminnan taloudelliset luvut on yhdistetty Tokmanni-konsernin lukuihin 1.8.2023 alkaen.

Toimintasegmentit 2024

Tuhatta euroa	Tokmanni	Dollarstore	Konsernitoiminnot ja eliminoinnit	Yhteensä
Tulos				
Ulkoinen liikevaihto	1 232 549	442 411	-	1 674 960
Sisäinen liikevaihto	1 124	-	-1 124	-
Liikevaihto yhteensä	1 233 672	442 411	-1 124	1 674 960
Poistot	-81 375	-46 270	-	-127 645
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	65	-	-	65
LIIKEVOITTO	87 842	14 845	-3 111	99 576
Vertailtavuuteen vaikuttavat oikaisut	-904	1 068	-	165
Vertailukelpoinen liikevoitto	86 938	15 913	-3 111	99 741
Rahoitustuotot	3 986	3 019	-476	6 529
Rahoituskulut	-33 478	-12 373	476	-45 376
Tulos ennen veroja	58 349	5 491	-3 110	60 729
Muut erät				
Vaihto-omaisuus kauden lopussa	298 898	129 536	-	428 434
Investoinnit	32 578	6 802	0	39 380

Toimintasegmentit 2023

Tuhatta euroa	Tokmanni	Dollarstore	Konsernitoiminnot ja eliminoinnit	Yhteensä
Tulos				
Ulkoinen liikevaihto	1 208 577	184 077	-	1 392 654
Sisäinen liikevaihto	66	-	-66	-
Liikevaihto yhteensä	1 208 643	184 077	-66	1 392 654
Poistot	-79 156	-17 648	-	-96 804
Osuus yhteisyritysten tuloksesta	74	-	-	74
LIIKEVOITTO	84 718	9 909	-1 578	93 049
Vertailtavuuteen vaikuttavat oikaisut	3 127	2 667	-	5 794
Vertailukelpoinen liikevoitto	87 845	12 576	-1 578	98 843
Rahoitustuotot	2 419	468	-262	2 624
Rahoituskulut	-22 649	-4 894	262	-27 281
Tulos ennen veroja	64 488	5 482	-1 578	68 392
Muut erät				
Vaihto-omaisuus kauden lopussa	248 775	94 076	-	342 851
Investoinnit	236 484	2 230	-	238 714

Maantieteelliset tiedot

Joulukuun 2024 lopussa Tokmanni-konsernilla oli yhteensä 380 myymälää (372). Suomessa konsernilla oli 204 Tokmanni-, 33 Click Shoes-, 2 Shoe House- ja 1 Miny-myymlää. Ruotsissa Tokmanni-konserniin kuului 133 Dollarstore-myymlää ja Tanskassa 7 Big Dollar-myymlää.

Maantieteelliset tiedot 2024

	Suomi	Ruotsi ja Tanska	Konsernitoiminnot ja eliminoinnit	Yhteensä
Ulkoinen liikevaihto, tuhatta euroa	1 232 549	442 411	-	1 674 960
Pitkäaikaiset varat, tuhatta euroa *	550 780	349 675	-	900 455
Myymlöiden määrä kauden lopussa, kpl	240	140	-	380

* ilman laskennallisia veroja

Maantieteelliset tiedot 2023

	Suomi	Ruotsi ja Tanska	Konsernitoiminnot ja eliminoinnit	Yhteensä
Ulkoinen liikevaihto, tuhatta euroa	1 208 577	184 077	-	1 392 654
Pitkäaikaiset varat, tuhatta euroa *	554 925	345 215	-	900 141
Myymlöiden määrä kauden lopussa, kpl	238	134	-	372

* ilman laskennallisia veroja

2.2. Tuotot**Laadintaperiaatteet**

Konserni harjoittaa tukku-, vähittäis- ja erikoistavarakauppaa. Liikevaihtoon luetaan tavaroiden ja palveluiden myynti, ja liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä veroilla sekä myynnin oikaisueroilla. Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle ja on todennäköistä, että myyntiin liittyvä taloudellinen hyöty koituu konsernille. Suurin osa myynnistä on käteis- ja luottokorttimyyntiä, joten myyntituottojen tuloutus tapahtuu tuotteiden luovutuksen yhteydessä.

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot, kuten vuokratuotot, myyntivoitot aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutuksista, vakuutuskorvaukset sekä muut erilaiset palvelukorvaukset ja provisiot. Palveluista saadut tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu.

Tuhatta euroa	2024	2023
Liikevaihto		
Suomi	1 232 549	1 208 577
Ruotsi	427 752	179 314
Tanska	14 659	4 763
Yhteensä	1 674 960	1 392 654
Liiketoiminnan muut tuotot		
Palvelutuotot	1 000	1 154
Vuokratuotot	511	838
Muut tuotot	3 384	2 246
Yhteensä	4 896	4 238
Yhteensä	1 679 856	1 396 892

Konsernin liikevaihto muodostuu kokonaisuudessaan tavaroiden ja palveluiden myynnistä. Liiketoiminnan muissa tuotoissa esitettävät palvelutuotot sisältävät kauppapaikkojen peliautomaatti- ja veikkausprovisioita. Vuokratuotot koostuvat alivuokralaisilta veloitetuista kiinteistöjen käyttökuluista. Muut tuotot sisältävät muun muassa Mäntsälän logistiikkakeskuksen takaisinvuokrausjärjestelystä johtuvat tuotot ja lavamyynnin.

2.3. Materiaalit ja palvelut

Tuhatta euroa	2024	2023
Ostot tilikauden aikana	-1 165 057	-865 928
Varastojen lisäys / vähennys	88 475	-37 803
Ulkopuoliset palvelut	-1 998	-2 060
Yhteensä	-1 078 580	-905 792

2.4. Liiketoiminnan muut kulut

Laadintaperiaatteet

Liiketoiminnan muissa kuluissa esitetään muut kuin myytyjen suoritteiden hankintamenot kuten vuokra-, markkinointi-, kiinteistöjen ja kauppapaikkojen ylläpitokulut, tietojärjestelmäkulut sekä ulkopuoliset palvelut. Liiketoiminnan muissa kuluissa esitetään myös aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutuksesta syntyvät tappiot sekä hyödykeriskien suojaukseen käytettyjen johdannaisten realisoituneet tappiot ja käyvän arvon muutokset.

Tuhatta euroa	2024	2023
Vuokratulot	-2 647	-1 657
Markkinointikulut	-26 060	-19 459
Kiinteistöjen ja kauppapaikkojen kulut	-62 714	-51 540
Tietohallintokulut	-15 591	-13 094
Ulkopuoliset palvelut	-15 897	-16 738
Muut kulut	-27 115	-24 398
Yhteensä	-150 025	-126 887

Taulukossa esitetty Muut kulut -ryhmä sisältää vuokratyövoimaan ja muihin henkilöstömenoihin ja matkustamiseen liittyviä kuluja sekä konttori- ja hallintokuluja. Muut kulut sisältävät myös muut liiketoiminnan kulut kuten luottokorttiprovisiot, pankki- ja vakuutuskulut.

Tilikauden vuokratulot käsittävät muiden vuokrasopimusten muuttuvat vuokrat, joista annetaan lisätietoa liitteessä 3.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.

Tilintarkastajien palkkiot

Tuhatta euroa	2024	2023
PricewaterhouseCoopers Oy		
Tilintarkastus	-364	-189
Muut palvelut	-171	-80
Veroneuvonta	-7	
Yhteensä	-541	-269
Muut yhteisöt		
Tilintarkastus	-9	-66
Muut palvelut	-11	
Veroneuvonta	-10	-16
Yhteensä	-29	-82
Yhteensä	-571	-422

Tokmanni-konsernin tilintarkastajana toimii PricewaterhouseCoopers Oy pois lukien Shoe House Oy. Dollarstore AB:n tilintarkastajana toimi vertailukaudella Ernst & Young Sweden AB. Muut kuin tilintarkastuspalkkiot sisältävät muun muassa kestävyysraportoinnin varmennuksen.

2.5. Poistot

Tuhatta euroa	2024	2023
Aineettomat hyödykkeet		
Tavaramerkit	-2 349	-1 166
Muut aineettomat hyödykkeet	-1 478	-1 355
Yhteensä	-3 828	-2 520
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	-152	-18
Rakennukset ja rakennelmat	-106 529	-80 606
Koneet ja kalusto	-17 135	-13 660
Yhteensä	-123 817	-94 284
Yhteensä	-127 645	-96 804

Konsernissa ei ole kirjattu arvonalentumisia aineellisista tai aineettomista hyödykkeistä raportointikausilla.

Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääosin IT-ohjelmista ja lisensseistä. Käyttöoikeusomaisuuserien poistot kohdeomaisuuseräluokittain esitetään liitetiedossa 3.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.

2.6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Laadintaperiaatteet

Konserniin kuuluvilla yrityksillä on maksupohjaisia eläkejärjestelyjä, joihin liittyvät maksut kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sillä kaudella, johon veloitus liittyy. Konsernilla ei ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta.

Tuhatta euroa	2024	2023
Palkat ja palkkiot	-178 964	-141 540
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-24 185	-21 241
Eläkekulut - etuuspohjaiset järjestelyt	-	-45
Muut henkilösivukulut	-20 945	-11 609
Yhteensä	-224 094	-174 434
Henkilöstö keskimäärin, henkilötyövuosi	4 611	3 706

Koko henkilökuntaa koskeva tulospalkkiomalli jakautuu myynnin sekä asiantuntijoiden ja konttorityöntekijöiden palkkiomalliin. Myynnin myyntipalkkiomalli perustuu neljännesvuosittaiseen myynnin toteutumiseen ja leikkurina mallissa toimii katemarginaali. Asiantuntijoiden ja konttorityöntekijöiden palkkiomallissa huomioidaan kaikille yhteiset yhtiökohtaiset tavoitteet sekä johtoryhmän hyväksymät osastokohtaiset tavoitteet. Palkkiot maksetaan Tokmannin henkilöstölle, jolle Tokmanni on tarkastelukaudesta maksanut palkkaa, ja joka on kyseisellä kaudella ollut töissä. Henkilön pitää olla myös maksuhetkellä työsuhteessa Tokmanniin. Tulospalkkioiden kuluvaikutus tilikaudella oli 742 tuhatta euroa (654 tuhatta euroa).

Konsernin avainhenkilöille suunnattu vuosiperusteinen palkkio-ohjelma jakautuu kahteen osaan: vuosittain rahana maksettavaan lyhyen aikavälin palkkioon ja pitkän aikavälin osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään. Vuosiperusteisen palkkio-ohjelman tavoitteet perustuivat yhtiön kasvuun ja tulokseen sekä Tokmannin ja Dollarstoren saavutettuihin euromääräisiin synergiaetuihin.

Tilikaudella käyttöön otettu uusi osakepohjainen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä koostuu suoritusperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä (Performance Share Plan) ("PSP") sekä ehdollisesta osakepalkkiojärjestelmästä (Restricted Share Plan) ("RSP"). RSP on tarkoitettu käytettäväksi täydentävänä osakepohjaisena sitouttamisohjelmaksi. Kummassakin järjestelmässä on rullaava rakenne, eli PSP- ja RSP-ohjelmat alkavat vuosittain hallituksen päätöksellä. Osallistujat, ansaintamahdollisuudet, suoritusmittarit ja tavoitetasot päätetään erikseen kullekin ohjelmalle.

Ensimmäinen yksittäinen ohjelma PSP-rakenteessa, PSP 2024-2026, alkoi vuoden 2024 alusta ja sen nojalla mahdollisesti ansaitut palkkiot maksetaan Tokmanni Group Oyj:n osakkeina ja mahdollisesti osittain rahana vuoden 2027 ensimmäisen puoliskon aikana. PSP 2024–2026 -ohjelman mittarit olivat osakekohtainen tulos, osakkeen suhteellinen kokonaistuotto suhteessa verrokkiyhtiöiden mediaanituottoon sekä ympäristöön liittyvä scope 3 - ilmastotavoite sekä monimuotoisuuteen, tasapuolisuuteen ja osallisuuteen liittyvä DEI-mittari. Ensimmäinen yksittäinen ohjelma RSP-rakenteessa, RSP 2024-2026, alkoi vuoden 2024 alusta ja sen nojalla maksettavat osakepalkkiot maksetaan erissä vuosittain ohjelman rajoitusjakson aikana.

Konsernin avainhenkilöille suunnatusta vuosiperusteisesta palkkio-ohjelmasta vuodelle 2024 kirjattiin kuluja 462 tuhatta euroa (465 tuhatta euroa) ja osakepalkkiojärjestelmästä kirjatut kulut olivat 205 tuhatta euroa (814 tuhatta euroa). Lisätietoa osakeperusteisista palkkioista esitetään kohdassa 4.1 Oma pääoma, Osakeperusteiset maksut.

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 5.1 Lähipiiritapahtumat.

2.7. Rahoitustuotot ja -kulut

Tuhatta euroa	2024	2023
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot		
Korkotuotot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista	951	489
Osinkotuotot	2	2
Valuuttakurssivoitot rahavaroista	5 544	2 133
Muut rahoitustuotot	32	-
Yhteensä	6 529	2 624
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusveloista	-15 868	-10 441
Korkokulut vuokrasopimuksista	-24 530	-15 256
Valuuttakurssitappiot rahavaroista	-4 633	-1 987
Muut rahoituskulut	-345	403
Yhteensä	-45 376	-27 281
Yhteensä	-38 847	-24 657

Valuuttakurssieroja on rahoitustuottojen ja -kulujen lisäksi kirjattu tilikauden ostoihin. Valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutoksia on kirjattu tilikauden ostojen oikaisuiksi 1 034 tuhatta euroa (250 tuhatta euroa).

2.8. Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

Laadintaperiaatteet

Verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi niiden liittyessä suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin, jolloin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta voimassa olevan verokannan perusteella.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Konsernissa merkittävimmät väliaikaiset erot liittyvät aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä verotuksessa vähennyskelpoiseen liikearvoon. Laskennalliset verot lasketaan tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla verokannoilla ja verokantojen muuttuessa tiedossa olevalla uudella verokannalla, mikäli se on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättämispäivään mennessä.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan aina jokaisen raportointikauden päättämispäivänä.

Tuloverot

Tuhatta euroa	2024	2023
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-14 484	-15 361
Edellisten tilikausien verot	20	-21
Laskennallisten verojen muutos	2 143	996
Yhteensä	-12 321	-14 386

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma

Tuhatta euroa	2024	2023
Tulos ennen veroja	60 729	68 392
Verot laskettuna kotimaan verokannalla 20,0 % (20,0 %)	-12 146	-13 678
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	-40	-39
Verovapaat tuotot	2	23
Vähennyskeltottomat kulut	-163	-672
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	6	-
Verot aikaisemmilta tilikausilta	20	-21
Yhteensä	-12 321	-14 386
Efektiivinen veroaste	20,3 %	21,0 %

Laskennalliset verosaamiset ja -velat**Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2024 aikana**

Tuhatta euroa	1.1.2024	Kirjattu tulosvaikutteisesti	Yrityshankinnat	Muuntoerot	31.12.2024
Laskennalliset verosaamiset					
Vuokrasopimukset	114 435	691	-	-1 327	113 799
Myynti- ja takaisinvuokrausjärjestely	964	-99	-	-	865
Muut erät	59	-59	-	-	-
Yhteensä	115 458	533	-	-1 327	114 664
Laskennalliset verovelat					
Vuokrasopimukset	107 136	-796	-	-1 312	105 028
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon, yrityshankinnat	10 883	-715	-	-318	9 849
Verotuksessa vähennyskelpoisen liikearvopoiston peruutus	4 359	172	-	-	4 532
Kertyneet poistoerot	3 091	127	-	-62	3 157
Muut erät	2 883	-399	-	-63	2 421
Yhteensä	128 352	-1 610	-	-1 755	124 987
Laskennallinen nettoverosaaminen	-				-
Laskennallinen nettoverovelka	12 894				10 323

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2023 aikana

Tuhatta euroa	1.1.2023	Kirjattu tulosvaikutteisesti	Yrityshankinnat	Muuntoerot	31.12.2023
Laskennalliset verosaamiset					
Vuokrasopimukset	56 595	14 749	41 461	1 630	114 435
Myynti- ja takaisinvuokrausjärjestely	1 063	-99	-	-	964
Muut erät	121	-62	-	-	59
Yhteensä	57 779	14 588	41 461	1 630	115 458
Laskennalliset verovelat					
Vuokrasopimukset	50 139	13 923	41 461	1 612	107 136
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon, yrityshankinnat	-	-843	11 334	392	10 883
Verotuksessa vähennyskelpoisen liikearvopoiston peruutus	4 189	170	-	-	4 359
Kertyneet poistoerot	909	554	1 552	76	3 091
Muut erät	925	-212	2 091	78	2 883
Yhteensä	56 163	13 593	56 438	2 158	128 352
Laskennallinen nettoverosaaminen	1 616				-
Laskennallinen nettoverovelka	-				12 894

Konsernilla ei ole merkittäviä käyttämättömiä vahvistettuja tappioita tilikauden päättymishetkellä.

2.9. Osakekohtainen tulos

Laadintaperiaatteet

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden nettotulos tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden nettotulos tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla, huomioiden kaikkien laimentavien potentiaalisten osakkeiden laimentava vaikutus.

Osakekohtainen tulos	2024	2023
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, tuhatta euroa	48 409	54 005
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana (1 000 kpl)	58 844	58 819
Laimennettu osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo kauden aikana (1 000 kpl)	58 872	58 878
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,82	0,92
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,82	0,92

3. Varat ja velat

3.1. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Laadintaperiaatteet

Yleiset periaatteet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet muodostuvat maa-alueista, rakennuksista ja niihin liittyvistä perusparannusmenoista sekä koneista ja kalustosta. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumistappioilla.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista tehtävät poistot koskevat maa-alueen parannustoita. Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi ja kun se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -tilinpäätösstandardin mukaisesti, poistoja ei enää kirjata.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

- Rakennukset ja rakennelmat 15–20 vuotta
- Koneet ja kalusto 3–15 vuotta

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulospaikotteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa tai kuluissa. Myyntivoitto tai -tappio määritetään myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintameno erotuksena. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden normaalit korjaus-, huolto- ja ylläpitomenot kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne toteutuvat.

Omaisuuserän jäännösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvaamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Vuokrasopimusten laadintaperiaatteet

Tokmanni-konserni vuokraa käyttöönsä myymälätiloja, logistiikkakeskukset, ajoneuvoja ja laitteistoja. Konsernilla on muutamia edelleenvuokrasopimuksia, jotka liittyvät toimisto- tai myymälätilan vuokraamiseen ulkopuoliselle

toimijalle. Näiden sopimusten merkitys on vähäinen, eikä näitä huomioida konsernin IFRS 16:n mukaisina vuokrasopimuksina.

Konserni arvioi sopimuksen syntymähetkellä onko kyseessä IFRS 16 -tilinpäätösstandardin tarkoittama vuokrasopimus. Sama arviointi toteutetaan myös aina sopimuksen ehtojen muutoshetkellä. Olennaista vuokrasopimuksen tunnistamisessa on tarkastella antaako sopimus oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan sopimuksessa määritellyn tai mahdollistavan ajanjakson aikana sovitulla vastikkeella. Vuokrasopimukseen liittyy lukuisia eri ehtoja, jotka neuvotellaan aina tapaus- tai käyttöoikeusomaisuuseräkohtaisesti. Muutamiin vuokrakohteisiin liittyy erillisiä vuokravakuuksia ja konserni ei voi käyttää vuokrasopimuskohteita lainojen vakuutena.

Vuokra-ajalla tarkoitetaan ajanjaksoa, jonka aikana vuokrasopimusta ei voida tai aiota purkaa. Vuokra-aika alkaa sopimuksen alkamisajankohtana ja sisältää myös sellaiset ajanjaksot, joilta vuokralle antaja ei peri vuokraa. Vuokra-aikaan luetaan myös toteutettavissa olevat jatkamis- tai päättämisoptiot, mikäli option käyttäminen on kohtuullisen varmaa. Konsernin vuokrasopimusten vuokra-ajat vaihtelevat 1 kk irtisanomisajalla toistaiseksi voimassa olevista sopimuksista aina 20 vuoden määräaikaisiin sopimuksiin. Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten osalta todennäköisen vuokra-ajan arviossa huomioidaan vuokrakohteen omaisuuserän tärkeys konsernille sekä muun muassa vuokrasopimuksen päättämiseen ja mahdolliseen korvaamiseen liittyvät menot. Toistaiseksi voimassa oleviin sekä optioehtoja käsittäviin sopimuksiin liittyy merkittävää johdon harkintaa. Sopimuksen keston arvioimisessa huomioidaan muun muassa sopimuskohteen sijainti, merkitys konsernin liiketoiminnalle ja vaihtoehtoisten sopimuskohteiden saatavuus. Sopimuksen kesto perustuu aina tarkasteluhetken olosuhteille.

Konsernin korolliset velat kasvavat vuokrasopimuksen alkaessa ja velan tasearvo perustuu tulevien vuokrien nykyarvoon. Diskonttauskorkona käytetään ensisijaisesti vuokrasopimuksen sisäistä korkokantaa. Konsernin myymäläkiinteistöihin liittyvien vuokrasopimusten kohdalla on tavanomaista, että vuokrasopimuksen sisäinen korko ei ole helposti määritettävissä ja tällöin käytetään lisäluoton korkoa, jota konserni maksaisi lainatessaan varat, joita tarvittaisiin kyseisen käyttöoikeusomaisuuden hankintaan vastaavaksi ajaksi. Lisäluoton koron osatekijät ovat riskitön viitekorko sekä lisäluoton luottoriskimarginaali. Lisäluoton koron määrittämiseen liittyy johdon harkintaa ja korkoa arvioitaessa huomioidaan omaisuuserän luonne, vuokrasopimuksen kesto sekä arviointihetken mukaiset konsernin riskitekijät. Mahdollisuuksien mukaan koron määrittämisessä huomioidaan myös ulkopuoliselta taholta saatua rahoitusta, jota oikaistaan mahdollisten rahoituksen saannin jälkeen tapahtuneiden muutosten osalta. Vuokrasopimusten perusteella maksettavat vuokrat kohdistuvat pääomaan ja rahoitusmenoon, joka kirjataan tulosaikavaihteisesti vuokra-aikana. Jäljellä olevan velan korkoprosentti on jokaiselta jäljellä olevalta kaudelta yhtä suuri.

Vuokrasopimusvelan arvo määritetään alkuperäisen arvostamisen hetkellä seuraavin periaattein:

- Mukaan luetaan kohdeomaisuuserän vielä maksamattomat, vuokra-aikana suoritettavat kiinteät maksut, joista vähennetään mahdolliset saatavat kannustimet. Indeksiiin tai hintatasoon perustuvat tulevat maksut huomioidaan sopimuksen alkamisajankohdan mukaisella indeksillä tai hintatasolla.
- Huomioidaan summat, joita konsernin odotetaan maksavan jäännösarvotakuiden perusteella.
- Huomioidaan tulevaisuuden vuokrat sellaisten jatko-optioiden osalta, jotka tullaan todennäköisesti käyttämään.
- Huomioidaan mahdolliset sopimukseen liittyvät ennenaikaisen päättämisen sanktiot sekä mahdolliset osto-optiot, mikäli on todennäköistä, että näihin seikkoihin liittyviä optioita tullaan käyttämään.

Vuokrasopimuksen perusteella muodostuva vuokrasopimusvelka arvostetaan alkuperäisen arvostamisen jälkeen efektiivisen koron menetelmällä. Vuokrasopimusvelka arvioidaan uudelleen kassavirran muuttuessa ja näin tapahtuu muun muassa maksuja määrittävän indeksin tai vaihtuvan koron muuttuessa alkuperäisen vuokrasopimuksen ehtojen mukaisesti. Indeksimuutoksen perusteella tehty uudelleenarviointi tehdään vuokrasopimuksen alkuperäisen arvostamisen diskonttauskorkoa käyttämällä. Vuokra-ajan muutoksen yhteydessä uudelleenarviointi tehdään muutoshetken mukaisella korkokannalla. Vuokrasopimusvelan muutos saatetaan myös käyttöoikeusomaisuuserän oikaisuksi.

Konsernin varat kasvavat vuokrasopimuksen alkamishetkellä lasketun käyttöoikeusomaisuuserän perusteella ja omaisuuserä poistetaan vuokrakauden aikana. Poistot tehdään lähtökohtaisesti tasapoistoina omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana tai tätä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Käyttöoikeusomaisuuserän arvo määritetään alkuperäisen arvostamisen hetkellä seuraavin periaattein:

- Mukaan luetaan vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukainen määrä.
- Huomioidaan vuokrasopimuksen alkamisajankohtaan mennessä maksetut vuokrat, joista vähennetään mahdollisesti saadut kannustimet sekä mahdolliset alkuvaiheen välittömät menot.
- Huomioidaan mahdolliset ennallistamismenot, joilla tarkoitetaan vuokrakohteeseen liittyvän purkamisen, poistamisen tai alkuperäiseen kuntoon palauttamisen aiheuttamat menot. Velvoite ennallistamismenojen maksamiselle syntyy sopimuksen alkamisajankohtana tai kun omaisuuserää on käytetty tietty ajanjakso.

Tokmanni-konserni soveltaa käytännön apukeinoa, jonka mukaisesti konserni yhdistää salkkuun keskenään samankaltaisia vuokrasopimuksia. Kyseisen apukeinon mukaisesti käsiteltävien vuokrasopimusten vaikutus konsernin käyttöoikeusomaisuuseriin ja vuokravelkoihin ei ole merkittävä.

Lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin sovelletaan poikkeuskäsittelyä ja nämä erät jäävät taseen ulkopuolelle. Erät kirjataan ajan kulumisen perusteella tuloslaskelmaan vuokrakuluksi.

Jatkamis- ja päättämisoptiot

Konsernin menestyksekkään liiketoiminnan kannalta on tavoiteltavaa pysyä hyvällä kauppapaikalla pitkään. Tästä johtuen vuokrasopimukseen pyritään saamaan optioehtoja, joilla mahdollistetaan vuokrasopimuksen jatkuminen alkuperäisen sopimuskauden päättyessä näin haluttaessa. Optioiden käytön todennäköisyyteen vaikuttavat oleellisesti konsernin sisäisten mittareiden lisäksi myös monet ulkopuoliset tekijät, kuten kilpailutilanne, muutokset kaupunki- ja kuntarakenteessa sekä yleinen taloudellinen tilanne.

Sopimuksen alkamisajankohtana johto arvioi sopimuksella mahdollisesti olevan vuokra-ajan jatko-option käytön todennäköisyyttä ja mikäli on kohtuullisen varmaa, että konserni käyttää kyseisen option, luetaan tämä osaksi vuokra-aikaa. Täten option sisältämä vuokra-aika tulee huomioiduksi vuokravelan ja käyttöoikeusomaisuuserän arvoon sopimuksen alkamishetkellä. Vuokra-aikaa arvioidaan uudelleen, mikäli tapahtuu jokin aiempaan arvioon vaikuttava merkittävä tapahtuma tai olosuhteiden muutos, ja tällöin vuokra-ajan muuttumisen aikaansaama taloudellinen vaikutus kirjataan taseeseen käyttöoikeusomaisuuserien ja vuokrasopimusvelkojen oikaisuna.

Jatko-optioiden käyttöä puoltavat muun muassa seuraavat johdon arvioinnin alaisena olevat seikat:

- Vuokrakohteen kannattavuus, sijainti ja asettuminen suhteessa kilpailijoihin ovat tarkoituksenmukaisella tasolla. Johto seuraa olosuhteiden muuttumista jatkuvasti tältä osin.
- Kohteeseen vuokrasopimuksen voimassaoloaikana jo tehdyt perusparannusmenot, joista voidaan odottaa taloudellista hyötyä myös jatko-optiokaudella.
- Jatko-option käyttämättä jättämisen aikaansaamat resurssitarpeet, jotka liittyisivät uuden sopimuskohteen etsimiseen, sopimusneuvotteluihin ja potentiaalisen uuden vuokrakohteen muokkaamiseen.
- Vuokrakohteen jatko-optiokaudelle muodostuva hintataso verrattuna markkinahintaan.
- Vuokrakohteessa jo toteutunut vuokra-aika, joka indikoi osaltaan myös tulevan vuokrasuhteen jatkumisen todennäköisyyttä.

Muuttuvat vuokrat

Eräissä konsernin myymälätiloihin liittyvissä vuokrasopimuksissa on sovittu vuokramaksuista, jotka perustuvat joko osittain tai täysin sopimuskohteena olevan myymälän liikevaihtoon. Mikäli vuokrasopimuksella on määritetty liikevaihdosta riippumaton minimivuokrataso, luetaan tämä vuokramaksun osuus osaksi käyttöoikeusomaisuuserän tasearvoa. Mahdollinen minimivuokratason ylittävä liikevaihtoperusteinen osuus puolestaan kirjataan tulosta vaikutteisesti tilikaudelle. Muuttuvia vuokria koskevat ehdot ovat tavanomaisia kauppakeskuskohteissa.

Myynti- ja takaisinvuokraustapahtuma

Myynti- ja takaisinvuokraustilanteessa konserni arvioi, täyttääkö tapahtuma IFRS 15 -tilinpäätösstandardin mukaisen omaisuuserän myynnin kriteerit. Myyntitilanteessa taseeseen kirjataan käyttöoikeusomaisuuserän arvoksi se osuus omaisuuserän alkuperäisestä kirjanpitoarvosta, joka vastaa konsernille jäänyttä arvoa. Tällöin myyntivoitoksi tai -

tappioksi kirjataan myyntihinnan osa, joka vastaa ostajalle siirtyneitä oikeuksia. Mikäli tapahtuma ei vastaa käypää arvoa, oikaistaan erotus omaisuuserän myyntituottona kohdistuen joko enakkoon maksettuihin vuokriin tai rahoitusvelkoihin. Jos myynnin kriteerit eivät täyty, omaisuuserän raportointi jatkuu taseessa ja luovutushinta esitetään rahoitusvelkana.

Konsernin taseessa olevat myynti- ja takaisinvuokraustapahtumat käsitellään vuokrasopimuksena ja ne ovat osa käyttöoikeusomaisuuserää ja vuokrasopimusvelkaa. Tapahtumista mahdollisesti syntyneet myyntivoitot jaksotetaan vuokra-ajalle.

Jäännösarvotakuut

Jäännösarvotakuiden perusteella maksettavaksi odotettavat määrät arvioidaan ja luetaan osaksi vuokrasopimusvelkaa sen alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Jäännösarvotakuista esiintyy muutamassa rakennukset ja rakennelmat sekä koneet ja kalusto -käyttöoikeusomaisuuseriin lukeutuissa vuokrasopimuksissa. Jäännösarvotakuiden vaikutus konsernin toimintaan ja talouteen ei ole merkittävä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kokonaisuus esitetään taseessa yhdellä rivillä ja tässä liitetiedossa erät jaotellaan ryhmiin aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja vuokrasopimukseen liittyvät käyttöoikeusomaisuuserät.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2024

Tuhatta euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut	Yhteensä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4 381	31 146	54 839	3 852	94 220
Käyttöoikeusomaisuuserät	-	532 242	6 932	-	539 173
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 381	563 388	61 771	3 852	633 393
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	5 145	47 177	57 140	99	109 561
Käyttöoikeusomaisuuserät	-	523 489	5 546	-	529 035
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 145	570 666	62 687	99	638 596

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2023

Tuhatta euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut	Yhteensä
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	442	7 572	35 119	35 835	78 968
Käyttöoikeusomaisuuserät	-	250 070	627	-	250 697
Kirjanpitoarvo 1.1.	442	257 642	35 746	35 835	329 666
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4 381	31 146	54 839	3 852	94 220
Käyttöoikeusomaisuuserät	-	532 242	6 932	-	539 173
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 381	563 388	61 771	3 852	633 393

Rakennukset ja rakennelmat sisältävät myös niihin liittyviä vuokrahuoneistojen peruseräparannusmenoja. Konserni on vuokrannut ulkopuolisilta tahoilta logistiikka- ja myymäläkiinteistöjä, autoja ja IT-laitteita.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (ilman käyttöoikeusomaisuuseriä) 2024

Tuhatta euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.	4 662	61 693	167 523	3 852	237 730
Muuntoerot	-17	-949	-1 292	-22	-2 280
Yrityssostot	-	-	-	-	-
Hankintamenon lisäykset tilikaudella	925	2 682	7 778	26 777	38 161
Kiinteistön myynti	-	-	-	-	-
Hankintamenon vähennykset tilikaudella	-	-384	-1 317	-115	-1 817
Siirrot erien välillä	-	19 236	10 690	-30 393	-467
Hankintameno 31.12.	5 569	82 277	183 382	99	271 327
Kertyneet poistot					
Kertyneet poistot 1.1.	-281	-30 547	-112 684	-	-143 511
Muuntoerot	9	333	843	-	1 184
Yrityssostojen kertyneet poistot	-	-	-	-	-
Tilikauden poistot	-152	-5 219	-15 348	-	-20 719
Vähennysten poistot	-	332	948	-	1 280
Kertyneet poistot 31.12.	-425	-35 101	-126 241	-	-161 767
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 381	31 146	54 839	3 852	94 219
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 145	47 177	57 140	99	109 561

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (ilman käyttöoikeusomaisuuseriä) 2023

Tuhatta euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.	442	24 879	110 203	35 835	171 360
Muuntoerot	21	1 167	1 586	27	2 801
Yrityssostot	522	28 802	39 363	298	68 985
Hankintamenon lisäykset tilikaudella	2 498	1 828	7 393	39 612	51 331
Kiinteistön myynti	-1 539	-44 548	-10 318	-	-56 405
Hankintamenon vähennykset tilikaudella	-	-	-133	-	-133
Siirrot erien välillä	2 719	49 564	19 428	-71 920	-209
Hankintameno 31.12.	4 662	61 693	167 523	3 852	237 731
Kertyneet poistot					
Kertyneet poistot 1.1.	-	-17 307	-75 085	-	-92 392
Muuntoerot	-11	-408	-1 033	-	-1 452
Yrityssostojen kertyneet poistot	-252	-9 312	-24 085	-	-33 649
Tilikauden poistot	-18	-3 520	-12 575	-	-16 113
Vähennysten poistot	-	-	95	-	95
Kertyneet poistot 31.12.	-281	-30 547	-112 684	-	-143 511
Kirjanpitoarvo 1.1.	442	7 572	35 119	35 835	78 968
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 381	31 146	54 839	3 852	94 220

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimusten taseessa esitettävät määrät 2024

Tuhatta euroa	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Käyttöoikeusomaisuuserät			
Kirjanpitoarvo 1.1.	532 242	6 932	539 173
Hankintamenon lisäykset tilikaudella	101 607	1 287	102 894
Hankintamenon vähennykset tilikaudella	-11 110	-1 159	-12 270
Tilikauden poistot	-101 310	-1 787	-103 098
Vähennysten poistot	8 556	477	9 033
Muuntoerot	-6 494	-204	-6 698
Kirjanpitoarvo 31.12.	523 489	5 546	529 035

Vuokrasopimusvelat

Pitkäaikaiset	476 648	5 418	482 066
Lyhytaikaiset	81 358	1 710	83 068
Vuokrasopimusvelat 1.1.	558 006	7 128	565 134
Pitkäaikaiset	469 226	4 122	473 348
Lyhytaikaiset	86 104	1 559	87 663
Vuokrasopimusvelat 31.12.	555 330	5 681	561 011

Vuokrasopimusten taseessa esitettävät määrät 2023

Tuhatta euroa	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Käyttöoikeusomaisuuserät			
Kirjanpitoarvo 1.1.	250 070	627	250 697
Yrityssostot	208 574	2 830	211 404
Hankintamenon lisäykset tilikaudella	144 618	4 412	149 030
Hankintamenon vähennykset tilikaudella	-7 825	-679	-8 503
Tilikauden poistot	-77 086	-1 087	-78 173
Vähennysten poistot	5 913	576	6 488
Muuntoerot	7 978	252	8 230
Kirjanpitoarvo 31.12.	532 242	6 932	539 173

Vuokrasopimusvelat

Pitkäaikaiset	222 948	308	223 257
Lyhytaikaiset	59 420	299	59 719
Vuokrasopimusvelat 1.1.	282 369	607	282 976
Pitkäaikaiset	476 648	5 418	482 066
Lyhytaikaiset	81 358	1 710	83 068
Vuokrasopimusvelat 31.12.	558 006	7 128	565 134

Käyttöoikeusomaisuuden lisäykset ovat myymälöihin (rakennukset ja rakennelmat) sekä työsuhteautoihin ja laitteisiin (koneet ja kalusto) liittyviä uusia vuokrasopimuksia sekä olemassa olevien sopimusten muutoksia. Vähennykset koostuvat vuokrasopimusten päättämisestä sekä vuokrasopimusehtojen muutoksista.

Jatko-optioiden käyttämiseen liittyvän uudelleenarvioinnin aikaansaama vuokra-aikojen oikaisun vaikutus taseeseen merkittyjen käyttöoikeusomaisuuserien ja vuokrasopimusvelkojen arvoon oli tilikaudella 11 606 tuhatta euroa (8 047 tuhatta euroa).

Tilikauden 2024 lopussa arvioidaan tulevaisuudessa maksettavaksi tulevia, diskonttaamattomia jäännösarvoja olevan 376 tuhatta euroa (1 211 tuhatta euroa). Kyseinen jäännösarvo on luettu osaksi taseessa esitettäviä vuokrasopimusvelkoja.

Vuokrasopimusten tuloslaskelmassa esitettävät määrät

Tuhatta euroa	2024	2023
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot		
Rakennukset ja rakennelmat	-101 310	-77 086
Koneet ja kalusto	-1 787	-1 087
Yhteensä	-103 098	-78 173
Vuokrasopimuksiin liittyvät muut erät		
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut	-24 530	-15 256
Muuttuviin vuokriin liittyvät kulut (ei osa vuokrasopimusvelkoja)	-1 089	-996
Lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut (2–12 kk)	-1 034	-884
Arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin liittyvät kulut	-402	-356
Tuotot käyttöoikeusomaisuuserien edelleenvuokrauksesta	511	838
Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta yhteensä	-120 018	-89 244

Myynti- ja takaisinvuokraustapahtuma

Tokmanni-konserni on 8.12.2023 allekirjoitetulla sopimuksella myynyt Mäntsälään marraskuussa 2023 valmistuneen Moreeni-logistiikkakeskuksensa kiinteistösijoitus- ja -kehitysyhtiö NREP Oy:lle. Lisäksi Tokmanni Oy on siirtynyt rakennuksen pitkäaikaiseksi vuokralaiseksi 15.12.2023 allekirjoitetulla vuokrasopimuksella. Sopimusten taustalla on osapuolten vuonna 2021 solmima hankesopimus, jonka mukaisesti Tokmanni-konserni on myynyt rakennuttamansa Moreeni-logistiikkakeskuksen sen valmistuttua ja vuokrannut tilat takaisin 20 vuoden mittaisella vuokrasopimuksella.

Moreeni-logistiikkakeskuksen ja tieyhteyden rakentamiseen liittyvien kustannusten osuus vuoden 2023 investoinneista oli 23,2 miljoonaa euroa. Investointi oli kokonaisuudessaan 59 miljoonaa euroa ja se jaksottui vuosille 2022–2023. Kiinteistön myynnistä saatu vastike oli 52,7 milj. euroa ja se esitetään konsernin rahavirtalaskelmassa osana investointien rahavirtaa. Järjestelystä syntyi konsernin tuloslaskelmaan myyntivoittoa 3 tuhatta euroa.

3.2. Aineettomat hyödykkeet**Laadintaperiaatteet****Liikearvo**

Liiketoimintojen yhdistymisestä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja lisäksi aina, kun on viitteitä arvonalentumisesta.

Liikearvoon liittyvä harkinnanvaraisuus

Arvonalentumistestauksessa konserni joutuu arvioimaan viitteitä arvonalentumisista käyttäen hyväksi sekä sisäisiä ja ulkoisia tietolähteitä. Konsernin johdon on tehtävä arvioita analysoidessaan näistä lähteistä saatavia tietoja ja tehdessään johtopäätöksiä. Määrittäessään käyttöarvoa konserni tekee arvioita tulevasta markkinakehityksestä, kuten kasvuvauhdista ja kannattavuudesta. Vaikutuksiltaan merkittävimpiä arvioiden perustana olevia tekijöitä ovat liikevaihto, keskimääräinen liikevoittoprosentti ja diskonttauskorko. Näiden oletusten muutokset voivat vaikuttaa olennaisesti arvioituihin tulevaisuudessa kertyviin rahavirtoihin. Liikearvon kohdistaminen ja testauskäytäntö - kappaleessa on esitetty lisätietoja kerrytettävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille.

Tavaramerkit ja muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintamenoa siinä tapauksessa, että hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Konsernin muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääasiassa IT-ohjelmista, tuotemerkeistä ja lisensseistä. Ne arvostetaan hankintamenoa vähennettyinä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Hankintameno muodostuu ostohinnasta ja kaikista niistä menoista, jotka välittömästi johtuvat hyödykkeen saattamisesta valmiiksi käyttötarkoitustaan varten.

Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistot niiden tunnetun tai arvioitun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Määräaikaan sidotut aineettomat hyödykkeet kirjataan poistoina kuluiksi sopimuskauden kuluessa. Poistojen kirjaaminen lopetetaan silloin, kun aineeton hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi. Tavaramerkkien poistoaajat ovat noin 10 - 20 vuotta ja muiden aineettomien hyödykkeiden poistoaika on keskimäärin viisi vuotta.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti.

Aineettomat hyödykkeet 2024

Tuhatta euroa	Liikearvo	Tavaramerkit	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.	218 070	43 430	22 516	-	284 016
Muuntoerot	-1 601	-1 230	-7	-	-2 838
Yrityssostot	-	-	-	-	-
Hankintamenon lisäykset tilikaudella	853	4	1 165	-	2 022
Hankintamenon vähennykset tilikaudella	-	-	-11	-	-11
Siirrot erien välillä	-	-	467	-	467
Hankintameno 31.12.	217 322	42 204	24 130	-	283 656
Kertyneet poistot					
Kertyneet poistot 1.1.	-	-1 310	-18 867	-	-20 177
Muuntoerot	-	27	0	-	27
Tilikauden poistot	-	-2 349	-1 478	-	-3 828
Vähennysten poistot	-	-	11	-	11
Kertyneet poistot 31.12.	-	-3 632	-20 334	-	-23 966
Kirjanpitoarvo 1.1.	218 070	42 120	3 649	-	263 839
Kirjanpitoarvo 31.12.	217 322	38 572	3 796	-	259 690

Aineettomat hyödykkeet 2023

Tuhatta euroa	Liikearvo	Tavaramerkit	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno					
Hankintameno 1.1.	136 216	154	21 508	-15	157 863
Muuntoerot	3 004	1 513	8	-	4 526
Yrityssostot	78 849	41 753	1	-	120 603
Hankintamenon lisäykset tilikaudella	-	10	778	27	815
Siirrot erien välillä	-	-	222	-13	209
Hankintameno 31.12.	218 070	43 430	22 516	-	284 016
Kertyneet poistot					
Kertyneet poistot 1.1.	-	-112	-17 512	-	-17 625
Muuntoerot	-	-32	0	-	-32
Tilikauden poistot	-	-1 166	-1 355	-	-2 520
Kertyneet poistot 31.12.	-	-1 310	-18 867	-	-20 177
Kirjanpitoarvo 1.1.	136 216	41	3 995	-15	140 238
Kirjanpitoarvo 31.12.	218 070	42 120	3 649	-	263 839

Liikearvon kohdistaminen ja testauskäytäntö

Tokmanni-konsernin arvonalentumistestausta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, joita ovat enintään raportoitavat segmentit. Johto on tunnistanut rahavirtaa tuottaviksi yksiköiksi Tokmannin ja Dollarstoren. Rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmä testataan arvonalentumisen varalta vertaamalla rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmän kirjanpitoarvoa sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Testattava kirjanpitoarvo sisältää liikearvon, aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä nettokäyttöpääoman. Konserni suorittaa liikearvon vuosittaisen arvonalentumistestauksen kunkin tilikauden viimeisen neljänneksen aikana. Arvonalentumistestaus tehdään aina myös silloin, kun esiintyy viitteitä siitä, että omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmän kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaa sen kirjanpitoarvon. Konsernilla ei ole liikearvon lisäksi muita aineettomia hyödykkeitä, joilla katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Tokmannille kohdistetun liikearvon kirjanpitoarvo on 167,5 miljoonaa euroa ja Dollarstoren vastaava kirjanpitoarvo on 49,9 miljoonaa euroa.

Arvonalentumistappio on määrä, jolla omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavien yksikköjen ryhmän kirjanpitoarvo ylittää vastaavan erän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulospaikutteisesti. Arvonalentumistappion kirjaaminen heikentää konsernin tulosta ja siten omaa pääomaa, mutta sillä ei ole vaikutusta konsernin rahavirtoihin. Aineellisten ja vaikutusajaltaan rajallisten aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Rahavirtojen määrittäminen

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Liikearvon testauksessa kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvoon (nykyarvoon), joka on määritetty diskonttaamalla arvioidut vastaiset nettorahavirrat tarkasteluajankohtaan.

Vastaiset arvioidut nettorahavirrat koostuvat kahdesta osasta: johdon hyväksymään liiketoimintasuunnitelmaan perustuvien seuraavien kolmen vuoden jakson rahavirroista sekä ennustejakson jälkeisestä ns. terminaaliarvosta. Ennustejakson liikevaihdon nimellinen vuosikasvu oli keskimäärin 5,2 % - 10,4 %. Liikevoittoprosentti oli keskimäärin 5,4 % - 7,5 %. Terminaaliarvo on määritetty ekstrapoloimalla ennusteisiin perustuvat rahavirrat. Ennustejakson jälkeisten vuosien kasvutekijä on laskelmissa 2,0 % - 3,5 %, joiden ei arvioida ylittävän toimialan ennustettua pitkän aikavälin kasvua.

Oletukset rahavirtojen kasvusta ja kannattavuuden parantumisesta kuvaavat johdon käsitystä myynnin ja kustannusten kehityksestä ennustekaudella. Liiketoimintasuunnitelman ja ennusteiden perusteella laskettuja rahavirtoja on kuitenkin oikaistu arvonalentumistestauksessa siten, että niistä on eliminoitu ne vastaiset rahavirrat, joiden odotetaan syntyvän sellaisista uudelleenjärjestelyistä, joihin ei ole vielä sitouduttu, sekä rahavirrat, joiden odotetaan syntyvän omaisuuserän suorituskyvyn parantamisesta tai lisäämisestä.

Arvonalentumistestauksissa käytetyt oletukset ovat liiketoimintasuunnitelmassa ja ennusteissa käytetyt johdon hyväksymät oletukset. Käytetyt oletukset perustuvat toteutuneeseen kehitykseen sekä ulkoisista informaatiolähteistä saatuihin markkinatietoihin. Tulevaisuuden rahavirtaennusteiden määrittämisessä eniten johdon harkintaa vaativat oletukset liittyvät markkina- ja kannattavuusnäkyymiin. IFRS 16 -tilinpäätösstandardin mukaisista vuokrasopimuksista kirjatut käyttöoikeusomaisuuserät ovat myös arvonalentumistestauksen kohteena.

Mikäli rahamäärien laskemisessa käytetyt oletukset muuttuvat, arvonalentumistestauksessa käytetty kerrytettävissä oleva rahamäärä saattaa muuttua.

Diskonttauskorko

Kerrytettävän rahamäärän diskonttauskorkona on käytetty Tokmanni-konsernille laskettua ennen veroja määritettyä keskimääräistä pääoman tuottovaatimusta (weighted average cost of capital, WACC). Tuottovaatimuksen osatekijät ovat riskiton korko, oman pääoman beta, markkinariskipreemio, toimialakohtainen riskilisä, vieraan pääoman marginaali sekä käytetty pääomarakenne. Ennen veroja määritetty WACC oli Tokmannin osalta 10,3 % (10,1 %) ja Dollarstoren osalta 9,9 % (9,7 %). Arvonalentumistestauksen diskonttauskoron eri komponentit perustuvat verrokkiryhmästä johdettuun tietoon.

Arvonalentumistestauksen herkkyyshanalyysit

Käyttöarvon määrittämisessä käytetyt keskeiset oletukset ovat Tokmannin johdon määrittelemiä. Merkittävimmät oletukset ovat liikevaihto, diskonttauskorko ja keskimääräinen liikevoittoprosentti. Oletukset pohjautuvat tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin, joiden uskotaan olevan realistisia näissä olosuhteissa. Konsernin johtoryhmä ja hallitus on hyväksynyt käytetyt oletukset.

Herkkyyshanalyysit on laadittu olettaen, että keskimääräinen liikevoittotaso laskisi sekä ennustekaudella että sen jälkeen tai että diskonttauskorko nousisi. Vuoden 2024 arvonalentumistestauksen perusteella voidaan todeta, että yhdenkään, ennakoitavissa olevan keskeisen oletuksen muutoksella ei olisi vaikutusta kerrytettävissä olevan rahamäärän vähentymiseen alle kirjanpitoarvon.

Tilikausien 2024 ja 2023 aikana liikearvosta ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

3.3. Vaihto-omaisuus

Laadintaperiaatteet

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen. Valmiiden tuotteiden hankintamenoon luetaan kaikki ostomenot, välittömät kuljetus- ja käsittelymenot sekä muut menot, joista on vähennetty ostohyvitykset. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen menot ja arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuteen liittyvä harkinnanvaraisuus

Konsernin vaihto-omaisuuteen kuuluvat nimikkeet luokitellaan eri ryhmiin niiden kiertoaikojen perusteella ja hitaimmin kiertävistä tuotteista kirjataan tarvittaessa arvonalennus. Arvonalentumistarkastelu kohdistuu tuotteisiin, joiden saapumisesta on kulunut yli 18 kuukautta. Mahdollinen alaskirjaus perustuu kunkin tuoteryhmän toteutuneeseen ikäjakaumataseeseen katteeseen ja arvonalennus vaihtelee tuoteryhmäkohtaisesti portaittain ikäjakaumaan perustuen 0–100 %. Tuotteista, jotka ovat saapuneet yli 36 kuukautta sitten kirjataan 100 % arvonalennus.

Arvonalentumiskirjausten tekeminen edellyttää harkinnan käyttöä ja arvioita esimerkiksi tuotteiden tulevasta kysynnästä. Näiden arvioiden muutokset voivat vaikuttaa vaihto-omaisuuden arvostamiseen tulevilla kausilla.

Tuhatta euroa	2024	2023
Valmiit tuotteet	408 569	346 171
Vaihto-omaisuuden arvonalennus	-10 651	-12 880
Valmiit tuotteet, matkalla olevat	35 064	13 552
Ostohyvitejaksotus	-4 565	-4 001
Ennakkomaksut	17	10
Yhteensä	428 434	342 851

3.4. Muut saamiserät ja tuloverosaamiset

Muut saamiserät ja tuloverosaamiset

Tuhatta euroa	2024	2023
Lainat ja muut saamiset		
Myyntisaamiset	2 198	1 940
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Johdannaispimukset - ei suojauslaskennassa	708	-
Muut saamiserät		
Siirtosaamiset	8 835	5 888
Tuloverosaamiset	2 436	2 636
Muut saamiset	17 396	23 192
Yhteensä	28 666	31 716
Yhteensä	31 573	33 655

Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä ja luottoriskin enimmäismäärä vastaa saamisten kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa. Konsernin myyntisaamisista kirjattujen arvonalentumistappioiden määrä ei ole merkittävä. Odotettu luottotappioriski ei ole olennainen johtuen liiketoiminnan laskutusmyynnin vähäisestä määrästä. Muut saamiset -erä sisältää laskutettuja vuosihyvitesaamisia 12 190 tuhatta euroa (10 839 tuhatta euroa).

Myyntisaamisten ikäjakauma konsernin ulkopuolisilta tahoilta

Tuhatta euroa	2024	2023
Ei erääntyneet	1 691	1 697
7 päivää tai alle erääntyneet	245	184
8–21 päivää erääntyneet	129	38
22 päivää tai yli erääntyneet	133	21
Yhteensä	2 198	1 940

Lyhytaikaiset siirtosaamiset

Tuhatta euroa	2024	2023
Vuosihyvitejaksotus	998	492
Käyttötarvikkeiden kulujaksotukset	1 994	1 466
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 382	778
Saamiset työterveyshuollon maksuista	1 157	1 001
Veikkaussaaminen	190	172
Muut siirtosaamiset	3 114	1 978
Yhteensä	8 835	5 888

Muut siirtosaamiset sisältävät muun muassa saatavaa liittyen palautettuihin palvelutuotteisiin 0 tuhatta euroa (593 tuhatta euroa).

3.5. Pitkäaikaiset saamiset ja muut pitkäaikaiset rahoitusvarat

Tuhatta euroa	2024	2023
Lainat ja muut saamiset		
Lainasaamiset	155	173
Muut saamiset	12	477
Muut saamiserät		
Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset	1 675	1 946
Pitkäaikaiset muut saamiset	-	58
Yhteensä	1 842	2 654

Lähipiirilainojen tiedot ja ehdot esitetään liitetiedossa 5.1 Lähipiiritapahtumat.

3.6. Muut velkaerät ja tuloverovelat

Laadintaperiaatteet

Ostovelat ja muut lyhytaikaiset korottomat velat ovat syntyneet konsernille ennen tilikauden päättymistä toimitetuista tavaroista tai palveluista, joita ei ole maksettu. Velat ovat vakuudettomia ja yleisimmät maksuehdot ovat 15-60 päivää. Ostovelat ja muut velat luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi, jos ne erääntyvät maksettaviksi 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä.

Muut velkaerät ja tuloverovelat

Tuhatta euroa	2024	2023
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvelat		
Ostovelat	168 987	159 746
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Johdannaissovimukset - ei suojauslaskennassa	-	326
Muut velkaerät		
Muut korottomat velat	44 602	41 898
Siirtovelat	53 046	57 971
Tuloverovelat	305	3 639
Yhteensä	97 952	103 508
Yhteensä	266 939	263 580

Lyhytaikaiset siirtovelat

Tuhatta euroa	2024	2023
Lomapalkat	27 305	25 509
Palkat sosiaalikuuluineen	9 858	9 680
Lakisääteiset vakuutukset	10 605	11 159
Lyhytaikaiset korkovelat	274	6 480
Muut siirtovelat	5 004	5 144
Yhteensä	53 046	57 971

Muut siirtovelat koostuvat kulujaksotuksista liittyen mm. kierrätysmaksuihin, sähköenergiaan ja luottokorttiprovisioihin.

3.7. Pitkäaikaiset korottomat velat

Tuhatta euroa	2024	2023
Muut velkaerät		
Myynti- ja takaisinvuokrausjärjestely	3 833	4 327

3.8. Rahavarat

Tuhatta euroa	2024	2023
Käteinen raha ja pankkitalletukset	15 869	133 687

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista likvideistä sijoituksista. Rahavaroiksi luetaan myös myymälöiden pohjakassat sekä tilitettäväksi menossa olevat matkalla olevat rahat.

3.9. Osuudet yhteisyrityksissä

Laadintaperiaatteet

Yhteisyritys yhdistellään konserniin pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus yhteisyrityksen tilikauden tuloksesta esitetään omana eränään ennen liikevoittoa.

Tuhatta euroa	2024	2023
Hankintameno 1.1.	254	191
Osuus tilikauden tuloksesta	65	74
Muuntoerot	9	-11
Hankintameno 31.12.	327	254

Tokmanni Oy omistaa Hong Kongissa toimivan yhteisyritys Tokmanni-Europris Sourcing Ltd:n osakkeista 50 %. Yhteisyritys omistaa Shanghaissa toimivan hankintayhtiön Tokmanni-Europris (Shanghai) Trading Co., Ltd:n, joka toimii Kiinasta ja Kaukoidästä hankittavien tavarastojen tukijalkana. Yhtiön toimintaan kuuluu osallistua paikallisten toimittajien löytämiseen ja valintaan, varmistaa oikea laatu ja seurata toimitusaikoja sekä varmistaa toimittajien vastuullista toimintaa.

3.10.Liiketoimintojen yhdistäminen

Laadintaperiaatteet

Liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä hankitut yksilöitävissä olevat varat ja velat arvostetaan hankinta-ajankohtana käypään arvoon ja hankintaan kohdistuvat menot kirjataan kuluiksi. Liiketoimintojen yhdistymisestä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Mikäli määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina alittavat hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon, kirjataan erotus tulosvaikutteisesti edullisesta kaupasta syntyneenä voittona.

Tilikauden 2024 hankinnat

Tilikaudella 2024 ei tehty uusia yrityshankintoja.

Tokmanni-konserni sai päätökseen Dollarstoren yrityshankinnan 1.8.2023. Hankintamenolaskelma esitettiin 2023 tilinpäätöksessä alustavana. Hankintahinta 174,1 milj. euroa on kohdistettu yksilöityyn nettovarallisuuteen ja jäljelle jäänyt jäännösarvo on kirjattu liikearvoon. Alustavaa hankintamenolaskelmaa oikaistiin kesällä 2024 vaihto-omaisuuden osalta ja tämän johdosta liikearvo kasvoi 2,0 milj. eurolla.

Tokmanni-konserni sai päätökseen Click Shoes Oy:n ja Shoe House Oy:n yrityshankinnan 1.3.2023. Hankintamenolaskelma esitettiin 2023 tilinpäätöksessä alustavana. Hankintahinta 10,7 milj. euroa on kohdistettu yksilöityyn nettovarallisuuteen ja jäljelle jäänyt jäännösarvo on kirjattu liikearvoon.

Hankintameno

	2023	2023	2023
Tuhatta euroa	Dollarstore	Click Shoes Oy ja Shoe House Oy	Yhteensä
Käteisellä maksettu hankintameno	-174 086	-10 678	-184 764
Yrityskaupan yhteydessä siirtyneet rahavarat	18 156	922	19 078
Hankinnan rahavirtavaikutus	-155 930	-9 755	-165 686

Hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen käyvät arvot hankintahetkellä, lopullinen

	2023	2023	2023
Tuhatta euroa	Dollarstore	Click Shoes Oy ja Shoe House Oy	Yhteensä
Aineettomat hyödykkeet	36 979	4 533	41 512
Aineelliset hyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät	244 498	58	244 555
Vaihto-omaisuus	85 095	5 064	90 159
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 576	760	2 336
Rahat ja pankkisaamiset	18 156	922	19 078
Varat yhteensä	386 303	11 337	397 640
Vuokrasopimusvelat	203 007	-	203 007
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	70 704	3 717	74 422
Laskennallinen verovelka	13 974	912	14 886
Velat yhteensä	287 685	4 629	292 314
Hankittu nettovarallisuus yhteensä	98 618	6 708	105 326
Liikearvo	75 468	3 970	79 438

Tilikauden 2023 hankinnat**Dollarstore**

Tokmanni-konserni kertoi 7.7.2023 allekirjoittaneensa sopimuksen Ruotsin johtavan halpakauppaketjun Ahlberg-Dollarstore AB:n sekä Ahlberg Dollarstore ApS:n omistajan kanssa. Sopimuksessa Tokmanni Group Oyj sitoutui ostamaan 100 prosenttia Storsjöbygdens Kapitalförvaltning AB:n osakekannasta. Storsjöbygdens Kapitalförvaltning AB on Ahlberg-Dollarstore AB:n ja Ahlberg Dollarstore ApS:n holdingyhtiö (yhdessä "Dollarstore"). Tokmanni Group Oyj sai kaupan päätökseen 1.8.2023, jolloin Dollarstoren omistus siirtyi Tokmanni-konsernille. Transaktion yhteydessä Tokmanni-konsernin myymälämäärä kasvoi 130 myymälällä Ruotsissa ja kahdella myymälällä Tanskassa.

Lopullinen kauppahinta oli 2,028 miljardia Ruotsin kruunua, eli 174,1 milj. euroa, ja se maksettiin käteisellä. Tokmanni Group Oyj rahoitti kaupan 175 milj. euron pankkilainalla. Noin puolet kauppahinnasta suojattiin allekirjoituspäivän 7.7.2023 ja kaupan toteutumispäivän 1.8.2023 välillä, ja kauppahinnan suojaamisesta syntyi noin 1,3 milj. euron rahoitustuottoihin kirjattu voitto. Järjestelyyn ei sovellettu suojauslaskentaa.

Click Shoes Oy ja Shoe House Oy

Tokmanni-konserni osti kotimaisten kenkäkauppaketjujen Click Shoes Oy:n ja Shoe House Oy:n kaikki osakkeet. Näiden yhtiöiden omistus siirtyi Tokmanni-konsernille 1.3.2023. Hankinnan tavoitteena on kasvattaa pukeutumisen myyntiä ja vahvistaa konsernin markkinaosuutta pukeutumisen tuoteryhmissä. Yhtiöillä oli maaliskuun alussa yhteensä 28 myymälää eri puolilla Suomea sekä verkkokauppa.

Lopullinen kauppahinta oli 10,7 milj. euroa ja se maksettiin käteisellä. Kauppahinta käsitti myös työvelvoitteeseen perustuvan lisäkauppahinnan ja mikäli myyjä irtisanoutuu tai työsuhte puretaan henkilökohtaisilla perusteilla, lisäkauppahintaa ei makseta. Lisäkauppahinta on luokiteltu IFRS 3:n mukaisesti palkaksi eikä osaksi kauppahintaa.

4. Pääomarakenne, rahoitus ja riskienhallinta**4.1. Oma pääoma**

Oma pääoma koostuu osakepääomasta, sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta, omista osakkeista, muuntoeroista sekä kertyneistä voittovaroista.

	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä (kpl)	Osakepääoma (tuhat euroa)	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (tuhat euroa)	Omat osakkeet (tuhat euroa)	Yhteensä (tuhat euroa)
31.12.2022	58 818 689	80	109 902	-819	109 162
Omien osakkeiden luovutus	7 025	-	-	113	-
31.12.2023	58 825 714	80	109 902	-706	109 275
Omien osakkeiden luovutus	24 429	-	-	401	-
31.12.2024	58 850 143	80	109 902	-305	109 677

Tokmanni Group Oyj:llä on yksi osakesarja. Osakkeiden enimmäismäärää eikä osakkeen nimellisarvoa ole määritetty. Jokainen osake tuottaa yhden äänen. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Omat osakkeet

Omat osakkeet -rahasto sisältää Tokmanni Group Oyj:n hallussa olevien omien osakkeiden hankintamenon.

Tokmanni Group Oyj luovutti vuoden 2024 aikana yhteensä 24 935 yhtiön hallussa olevaa osaketta vastikkeetta yhtiön pitkäaikaiseen osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään kuuluville henkilöille. Vuoden 2024 aikana Tokmanni Group Oyj:lle palautui 506 omaa osaketta. Vuoden 2024 lopussa Tokmanni Group Oyj omisti 18 609 omaa osakettaan, joka on 0,03 % koko osakekannasta. Hallituksella on voimassa oleva valtuutus omien osakkeiden hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta.

	kpl
Omat osakkeet yhtiön hallussa 31.12.2023	43 038
Luovutettu tilikauden aikana osakepalkkiojärjestelmän perusteella	-24 935
Palautunut tilikauden aikana	506
Omat osakkeet yhtiön hallussa 31.12.2024	18 609

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Muuntoerot

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yritysten tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Rahaston muutos esitetään laajan tuloksen erissä.

Osingot

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 219 486 237,94 euroa, josta tilikauden voitto oli 41 585 172,74 euroa. Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on esittänyt, että 31.12.2024 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkona enintään 0,68 euroa osakkeelta ja osingonjako on yhteensä 40 018 097,24 euroa. Jäljelle jäävä osa kertyneistä voittovaroista jätetään vapaaseen omaan pääomaan.

Osakeperusteiset maksut

Tokmanni Group Oyj:n hallitus päätti 13.12.2023 uuden osakepohjaisen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin johdolle ja valituille avainhenkilöille. Järjestelmä koostuu suoritusperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä (Performance Share Plan) ("PSP"). Hallitus päätti lisäksi ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän (Restricted Share Plan) ("RSP") käynnistämisestä. Se on tarkoitettu käytettäväksi täydentävänä osakepohjaisena sitouttamisohjelmaksi. Kummassakin järjestelmässä on rullaava rakenne, eli PSP- ja RSP-ohjelmat alkavat vuosittain hallituksen päätöksellä. Osallistujat, ansaintamahdollisuudet, suoritusmittarit ja tavoitetasot päätetään erikseen kullekin ohjelmalle.

Ensimmäinen yksittäinen ohjelma PSP-rakenteessa, PSP 2024-2026, alkoi vuoden 2024 alusta ja sen nojalla mahdollisesti ansaitut palkkiot maksetaan Tokmanni Group Oyj:n osakkeina ja mahdollisesti osittain rahana vuoden 2027 ensimmäisen puoliskon aikana. PSP 2024–2026 -ohjelman mittarit olivat osakekohtainen tulos, osakkeen suhteellinen kokonaistuotto suhteessa verrokkiyhtiöiden mediaanituottoon sekä ympäristöön liittyvä scope 3 - ilmastotavoite sekä monimuotoisuuteen, tasapuolisuuteen ja osallisuuteen liittyvä DEI-mittari.

PSP 2024-2026 -ohjelmaan ovat oikeutettuja osallistumaan noin 80 henkilöä, mukaan lukien yhtiön johtoryhmän jäseniä sekä yhtiön muita avainhenkilöitä. Jos kaikki PSP 2024-2026 -ohjelmalle asetetut suoritustavoitteet saavutetaan kokonaisuudessaan, ohjelman perusteella maksettavien osakepalkkioiden kokonaismäärä on yhteensä enintään noin 200 000 osaketta, tarkoittaen bruttomääräistä palkkiota, josta suoritetaan soveltuva ennakonpidätys ennen osakkeiden toimittamista.

Ensimmäinen yksittäinen ohjelma RSP-rakenteessa, RSP 2024-2026, alkoi vuoden 2024 alusta ja sen nojalla maksettavat osakepalkkiot maksetaan erissä vuosittain ohjelman rajoitusjakson aikana. RSP 2024-2026 -ohjelman nojalla maksettavien osakepalkkioiden kokonaismäärä on yhteensä enintään noin 50 000 osaketta, tarkoittaen bruttomääräistä palkkiota, josta suoritetaan soveltuva ennakonpidätys ennen osakkeiden toimittamista.

IFRS 2:n mukaan osakeperusteinen kannustinjärjestelmä tulee arvostaa käypään arvoon myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Mikäli osakepalkkio maksetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä, jakautuu palkkion käyvän arvon määrittäminen IFRS 2-standardin mukaisesti kahteen osaan; osakkeina selvitettävään ja käteisenä selvitettävään osuuteen. Osakkeina selvitettävä osuus kirjataan omaan pääomaan ja käteisenä selvitettävä maksu kirjataan kuluksi. Osakeperusteisen maksun käypä arvo palkkion myöntämishetkellä oli yhtiön osakkeen kurssi kertaa palkkiona myönnettyjen osakkeiden lukumäärä.

Tilikauden 2024 osakepalkkiojärjestelmästä muodostuu henkilöille maksettavia palkkioita yhteensä 98 tuhatta euroa (319 tuhatta euroa). Ansainta perustuu konsernin tilikauden 2024 toteutuneeseen tulos per osake tunnuslukuun, Tokmanni Group Oyj:n osakkeen kokonaistuottoon verrokkiyhtiöihin verrattuna, ympäristöön liittyvään scope 3 - ilmastotavoitteeseen sekä monimuotoisuuteen, tasapuolisuuteen ja osallisuuteen liittyvään DEI-mittariin. Vuodelle 2024 IFRS 2 -tilinpäätösstandardiin perustuen järjestelmästä on kirjattu kulua 245 tuhatta euroa (136 tuhatta euroa).

4.2. Rahoitusvarat ja -velat

Laadintaperiaatteet

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi sekä jaksotettuun hankintamenoan arvostettaviksi rahoitusvaroiksi. Muiden kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen osalta transaktiomenot lisätään alkuperäiseen hankintamenoan. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, joka on päivä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Konserni luokittelee tähän ryhmään johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä erääntyvät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Ryhmän erät on arvostettu käypään arvoon, joka perustuu ensisijaisesti raportointikauden päättymispäivänä noteerattuun markkinahintaan. Mikäli erälle ei ole noteerattua markkinahintaa, arvostus tapahtuu yleisiä arvostusmenetelmiä käyttäen ja perustuen ensisijaisesti todettavissa olevaan markkinatietoon. Käyvän arvon muutoksista johtuneet sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset

Ryhmään luetaan johdannaisvaroihin kuulumattomat varat, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Konserni ei pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa tai luokittele niitä alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä myytävissä oleviksi. Niiden arvostusperuste on jaksotettu hankintameno efektiivisen koron menetelmää käyttäen, ja ne sisältyvät luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja, ja joiden arvonmuutoksen riski on vähäinen. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

Konserni soveltaa myyntisaamisista odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamiseen yksinkertaistettua menettelyä, jonka mukaan kaikista myyntisaamisista ja sopimukseen perustuvista omaisuuseristä kirjataan koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämistä varten myyntisaamiset on ryhmitelty yhteisten luottoriskiominaisuuksien ja maksun viivästymisen perusteella.

Konserni on todennut, että arvonalentumisen määrä myyntisaamisista ei ole olennainen.

Konsernin johto on todennut, että muilla saamisilla sekä rahavaroilla on alhainen luottoriski, ja että niistä kirjattavan arvonalentumisen määrä ei ole olennainen.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusveloiksi sekä jaksotettuun hankintamenoan arvostettaviksi rahoitusveloiksi. Muiden kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvelkojen osalta transaktiomenot vähennetään alkuperäisestä hankintamenosta. Kaikki rahoitusvelkatransaktiot kirjataan sopimuspäivänä, joka on päivä, jolloin konserni sitoutuu rahoitusvelan sopimusehtoihin. Rahoitusvelkojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu, kun konsernin sopimusperusteinen velvoite on täytetty, kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Lainasitoumuksiin liittyvät järjestelypalkkiot kirjataan transaktiomenoiksi siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että koko lainasitoumus tai osa siitä tullaan nostamaan, ja tällöin palkkio merkitään taseeseen, kunnes laina nostetaan. Lainan noston yhteydessä lainasitoumuksiin liittyvä järjestelypalkkio merkitään osaksi transaktiokuluja. Siltä osin kuin on todennäköistä, että lainasitoumusta ei tulla nostamaan, järjestelypalkkio kirjataan ennakkomaksuksi maksuvalmiuteen liittyvästä palvelusta ja jaksotetaan kuluksi lainasitoumuksen ajaksi.

Johdannaissopimukset

Konserni solmii johdannaissopimuksia vain suojaustarkoituksessa, mutta konserni ei sovelta suojauslaskentaa. Johdannaissopimukset voivat sisältää sähköjohdannaissopimuksia sekä valuuttajohdannaissopimuksia. Koronvaihtosopimuksilla konserni voi suojaautua pitkäaikaisista rahalaitoslainoista aiheutuvalta korkovirtariskiltä. Sähkötermiineillä voidaan suojaautua sähkön hinnan vaihteluilta, enimmillään konsernin oman sähkönkulutuksen verran. Valuuttatermiineillä ja -optioilla suojaudutaan ennakoitujen valuuttamääräisten ostojen rahavirtojen muutokselta. Johdannaissopimukset arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon, kun konsernista tulee sopimusosapuoli, myöhemmin ne arvostetaan edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot luokitellaan tulosvaikutteisesti johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Rahoitusvarat ja -velat 31.12.2024

Tuhatta euroa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Jaksotettuun hankintameno kirjattavat	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä
Rahoitusvarat			
Pitkäaikaiset rahoitusvarat			
Lainasaamiset	-	155	155
Lyhytaikaiset rahoitusvarat			
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	708	-	708
Myyntisaamiset	-	2 198	2 198
Rahavarat	-	15 869	15 869
Yhteensä	708	18 067	18 776
Rahoitusvarat yhteensä	708	18 222	18 931
Rahoitusvelat			
Pitkäaikaiset rahoitusvelat			
Lainat rahoituslaitoksilta *	-	229 153	229 153
Vuokrasopimusvelat	-	473 348	473 348
Yhteensä	-	702 501	702 501
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Lainat rahoituslaitoksilta *	-	20 000	20 000
Yrityslainat	-	22 000	22 000
Vuokrasopimusvelat	-	87 663	87 663
Ostovelat	-	168 987	168 987
Yhteensä	-	298 650	298 650
Rahoitusvelat yhteensä	-	1 001 151	1 001 151
Rahoitusvarat ja -velat yhteensä	708	-982 929	-982 220

* Lainat rahoituslaitoksilta, oikaistuna rahalaitoslainojen järjestelypalkkioilla lainan vaikutusajalle

Rahoitusvarat ja -velat 31.12.2023

Tuhatta euroa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat	Tase-erien kirjanpitoarvot yhteensä
Rahoitusvarat			
Pitkäaikaiset rahoitusvarat			
Lainasaamiset	-	173	173
Lyhytaikaiset rahoitusvarat			
Myyntisaamiset	-	1 940	1 940
Rahavarat	-	133 687	133 687
Yhteensä	-	135 626	135 626
Rahoitusvarat yhteensä	-	135 799	135 799
Rahoitusvelat			
Pitkäaikaiset rahoitusvelat			
Lainat rahoituslaitoksilta *	-	243 997	243 997
Vuokrasopimusvelat	-	482 066	482 066
Yhteensä	-	726 063	726 063
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Lainat rahoituslaitoksilta *	-	55 000	55 000
Vuokrasopimusvelat	-	83 068	83 068
Johdannaiset - ei suojauslaskennassa	326	-	326
Ostovelat	-	159 746	159 746
Yhteensä	326	297 814	298 140
Rahoitusvelat yhteensä	326	1 023 877	1 024 203
Rahoitusvarat ja -velat yhteensä	-326	-888 078	-888 403

* Lainat rahoituslaitoksilta, oikaistuna rahalaitoslainojen järjestelypalkkioilla lainan vaikutusajalle

Lyhytaikaisten erien tasearvojen arvioidaan olennaisilta osin vastaavan niiden käypiä arvoja.

Rahoitusvelkojen täsmäytyslaskelma

Rahoitusvelkojen täsmäytyslaskelma 2024

Tuhatta euroa	Rahoitusvelat 1.1.2024	Rahoituksen rahavirrat	Muutokset, joihin ei liity maksutapahtumaa		Rahoitusvelat 31.12.2024
			Hankinnat - vuokrasopimukset	Muut muutokset	
Lainat rahoituslaitoksilta	298 997	-50 000	-	156	249 153
Yrityslainat	-	22 000	-	-	22 000
Vuokrasopimusvelat	565 134	-95 488	91 711	-348	561 011
Yhteensä	864 131	-123 488	91 711	-192	832 164

Rahoitusvelkojen täsmäytyslaskelma 2023

Tuhatta euroa	Rahoitusvelat 1.1.2023	Rahoituksen rahavirrat	Muutokset, joihin ei liity maksutapahtumaa		Rahoitusvelat 31.12.2023
			Hankinnat - vuokrasopimukset	Muut muutokset	
Lainat rahoituslaitoksilta	99 465	200 000	-	-468	298 997
Yrityslainat	10 000	-10 000	-	-	-
Vuokrasopimusvelat	282 976	-73 988	356 264	-128	565 134
Yhteensä	392 440	116 012	356 264	-595	864 131

Konsernin soveltamat käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitusinstrumenteista

Rahoitusvarojen ja -velkojen käypiä arvoja määritettäessä on käytetty seuraavia hintanoteerauksia, oletuksia ja arvostusmalleja:

Johdannaiset

Valuuttatermiinien ja -optioiden käypien arvojen määrittelyssä on käytetty vastapuolen hintanoteerauksia. Lisäksi konserni on laatinut oman tarkistuslaskelman yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä käyttäen.

Hyödykejohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja.

Vuokrasopimusvelat

Vuokrasopimusvelkojen käypä arvo on arvioitu diskonttaamalla vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa ensisijaisesti vuokrasopimusten sisäistä korkoa. Myymäläkiinteistöihin liittyvien vuokrasopimusten kohdalla on tavanomaista, että vuokrasopimuksen sisäinen korko ei ole helposti määritettävissä ja tällöin käytetään lisäluoton korkoa.

Lainat rahoituslaitoksilta

Lainojen käyvät arvot on laskettu tulevien kassavirtojen nykyarvon perusteella käyttäen tilinpäätöspäivän korkoja. Lainojen kirjanpitoarvot vastaavat olennaisilta osin lainojen käypiä arvoja, koska lainat ovat vaihtuvakorkoisia ja konsernin riskipremio ei ole olennaisesti muuttunut. Lainojen maturiteettijakauma on esitetty liitteessä 4.3 Rahoitusriskien hallinta.

Myyntisaamiset ja muut saamiset sekä ostovelat ja muut velat

Muiden kuin johdannaissopimuksiin perustuvien saamisten ja velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen näiden saamisten ja velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

Tason 1 instrumentit ovat markkinoilla aktiivisen kaupankäynnin kohteena, jolloin käyvät arvot perustuvat suoraan markkinahintaan. Tason 2 instrumenttien käypä arvo perustuu markkinoilta saataviin tietoihin. Tason 3 instrumenttien käypä arvo ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot).

Konsernin kaikki käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat, eli kaikki konsernin johdannaiset, kuuluvat IFRS 13 mukaisen käyvän arvon hierarkian tasolle 2. Näiden instrumenttien käypä arvo raportointikauden päättymishetkellä oli 708 tuhatta euroa (-326 tuhatta euroa).

Johdannaissopimukset**Johdannaissopimukset 2024**

	Käypä arvo (1 000 €)	Kohde-etuuden arvo (1 000 €)
Valuuttatermiinit ja -optiot	708	21 176

Johdannaissopimukset 2023

	Käypä arvo (1 000 €)	Kohde-etuuden arvo (1 000 €)
Valuuttatermiinit ja -optiot	-326	23 077

4.3. Rahoitusriskien hallinta

Konserni altistuu normaalissa liiketoiminnassa useille rahoitusriskeille, joista pääasialliset rahoitusriskit ovat valuutta- ja korkoriski. Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Konsernin riskienhallinnan yleiset periaatteet ovat hallituksen hyväksymät. Rahoitusriskien hallinnan käytännön toteutuksesta vastaa konsernin talousjohtaja tunnistamalla ja arvioimalla riskit,

sekä hankkimalla tarvittavat instrumentit riskeiltä suojautumiseen. Konserni voi käyttää riskienhallinnassaan valuuttatermiinejä ja -optioita, koronvaihto- ja sähköjohdannais sopimuksia. Konserni ei sovelle IFRS 9 mukaista suojauslaskentaa.

Valuuttariski

Tokmanni-konsernin liiketoimintaan liittyy valuuttakurssivaihteluista aiheutuvia riskejä, jotka johtuvat sekä eri valuutoissa syntyvien tulojen ja menojen rahavirtojen perusteella muodostuvista transaktioriskeistä, sekä ulkomaisten tytäryritysten tuloslaskelmien ja taseiden konsernivaluuttaan muuntamisen perusteella muodostuvista translaatoriskeistä. Konserni pyrkii hallitsemaan valuuttariskejä monin eri tavoin, kuten hyödyntämällä luonnollista suojausta tai tekemällä sopimuksia, jotka suojaavat yhtiötä valuuttakurssien vaihteluilta. Johto seuraa jatkuvasti valuuttakurssien kehitystä ja tekee tarvittaessa strategisia päätöksiä valuuttakurssiriskien hallitsemiseksi.

Konsernille merkittävimmät ulkomaan valuutat ovat Yhdysvaltain dollari (USD) ja Ruotsin kruunu (SEK). Yhdysvaltain dollari on Tokmanni-konsernin merkittävin ei-euromääräinen hankintavaluutta. Ruotsin kruunujen merkitys johtuu hankitun tytäryhtiön kotivaluutassa tapahtuvasta liiketoiminnasta.

Transaktioriskit

Valuuttakurssien epäsuotuisat muutokset voivat nostaa muissa valuutoissa kuin euroissa ostettujen tuotteiden hankintakustannuksia. Tokmanni-konsernin suojausperiaatteiden mukaan keskimäärin noin puolet USD-määräisistä ostoista suojataan keskimäärin kuuden kuukauden päähän. Valuuttasuojauksissa käytetään valuuttatermiinejä ja -optioita. Konsernin tuonti- ja talousosasto laativat yhteistyössä kuukausittain päivitetävän arvion USD-määräisistä ostoista.

Konsernin ulkomaan rahan määräiset valuuttapositiot (euroina) raportointikauden päättymispäivänä

	2024	2023
Tuhatta euroa	USD	USD
Ostovelat	-26 376	-19 413
Rahavarat	1 011	1 282
Yhteensä	-25 365	-18 132
Valuuttaoptiot	21 176	23 077
Positio yhteensä	-4 189	4 945

Valuuttajohdannaiset kirjataan hankinta-arvoonsa ja arvostetaan tilinpäätöshetkellä käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Alla olevassa taulukossa on esitetty vaikutukset konsernin tulokseen ennen veroja sekä vaikutus omaan pääomaan. Mikäli euro vahvistuisi tai heikkenisi USD:hen verrattuna (+/-10 %) ja muut tekijät säilyisivät muuttumattomina, vaikuttaisi se konsernin tulokseen verojen jälkeen -335 tuhatta euroa (396 tuhatta euroa) parantavasti tai heikentävästi. Herkkyyksianalyysi perustuu raportointikauden päättymispäivän valuuttapositioon.

	2024	2023
Tuhatta euroa	USD	USD
Muutos	+/-10 %	+/-10 %
Vaikutus voittoon verojen jälkeen	-335	396
Vaikutus omaan pääomaan	-	-

Translaatoriskit

Euroalueen ulkopuolisiin tytäryhtiöihin tehdyt investoinnit altistavat Tokmanni-konsernin muuntoeroriskille, joka syntyy ei-euromääräisten tytäryritysten varojen, velkojen ja tulojen konsolidoinnista konsernivaluuttaan. Taseet muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssilla ja tässä yhteydessä muodostuvat muuntoerot kirjataan suoraan omaan pääomaan. Mikäli ulkomainen tytäryhtiö myydään, kirjataan kertyneet muuntoerot tuloslaskelmaan. Konsernissa seurataan translaatoriskiä säännöllisesti ja samalla arvioidaan mahdollista suojaustarvetta. Translaatoriskin suojausta ei ole toistaiseksi katsottu tarpeelliseksi.

Seuraavassa taulukossa on esitetty euromääräisenä muuntoriskille altis oma pääoma valuutta-alueella, sekä mahdollinen vaikutus konsernin omaan pääomaan euron vahvistuessa tai heikentyessä +/-10 %, muiden tekijöiden säilyessä muuttumattomina.

Nettosijoitukset

Tuhatta euroa	2024		2023	
	SEK	DKK	SEK	DKK
Muuntoriskille alttiit omaisuuserät	158 090	773	159 937	423
Muutos	+/-10 %	+/-10 %	+/-10 %	+/-10 %
Vaikutus konsernin omaan pääomaan	15 809	77	15 994	42

Korkoriski

Konsernin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääasiallisesti riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista, ja siten konsernin altistuminen korkoriskille liittyykin lähinnä sen ulkoiseen lainaportfolioon. Riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti konserni pyrkii siihen, että hallituksen harkinnan mukaan vähintään kaksi kolmasosaa luottokannasta on kiinteäkorkoista tai suojattu korkojen muutoksilta. Hallitus arvioi säännöllisesti konsernin korkoriskille altistumista ja suojausten tasoa ja tekee tarvittaessa päätökset korkojen suojaamisesta. Konsernin korollisen velan keskimääräinen vuosikorko ilman IFRS 16 mukaisia vuokrasopimusvelkoja oli noin 5,1 % (4,7 %).

Konsernin korkopositio raportointikauden päättymispäivänä

Tuhatta euroa	2024	2023
Vaihtuvakorkoiset		
Rahoitusvelat	250 000	300 000

Alla olevassa taulukossa on esitetty vaikutukset konsernin tulokseen ennen veroja sekä vaikutus omaan pääomaan. Mikäli korot nousisivat tai laskisivat +/- 1,0 prosenttiyksikköä (+/- 1,0) ja muut tekijät säilyisivät muuttumattomina, vaikuttaisi se konsernin tulokseen verojen jälkeen 2 000 tuhatta euroa (2 400 tuhatta euroa) huonontavasti tai parantavasti. Herkkyyksianalyysi perustuu raportointikauden päättymispäivän vaihtuvakorkoisten positioon.

Tuhatta euroa	2024	2023
Muutos	+/-1,0 %	+/-1,0 %
Vaikutus voittoon verojen jälkeen	2 000	2 400
Vaikutus omaan pääomaan	-	-

Luottoriski

Konsernin luottoriski koostuu liiketoimintaan liittyvien saamisten luottoriskistä sekä muihin rahoitusinstrumentteihin liittyvästä vastapuoliriskistä.

Konsernilla ei ole merkittäviä saamisten luottoriskikeskittymiä, koska sillä on laajasti jakautunut asiakaskunta, myynti on pääosin käteiskauppana tapahtuvaa vähittäismyyntiä, eikä mikään yksittäinen asiakas tai asiakasryhmä muodostu konsernin kannalta merkittäväksi. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 3.4 Muut saamiserät ja tuloverosaamiset. Tilikauden tulosvaikutteisten luottotappioiden määrä ei ole ollut merkittävä. Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa (liitetieto 4.2 Rahoitusvarat ja -velat).

Kaukoidän ostoista joudutaan osa maksamaan ennakkomaksuina, ja tähän liittyvää riskiä pyritään minimoimaan yhteistyöllä pitkäaikaisesti tunnettujen tavarantoimittajien kanssa. Kiinassa Shanghaissa toimii yhdessä norjalaisen halpakauppa-alustan Europris AS:n kanssa omistettu hankintayhtiö, joka toimii Kiinasta ja Kauko-Idästä hankittavien tavaraostojen tukijalkana. Yhtiön toimintaan kuuluu osallistua paikallisten toimittajien löytämiseen ja valintaan, varmistaa oikea laatu ja seurata toimitusaikoja sekä varmistaa toimittajien vastuullista toimintaa. Yhtiön palveluksessa on 39 henkilöä.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää analysoimalla myynnin rahavirtaennusteita, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun.

Konsernin rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittireservien, lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman ja riittävän pitkien laina-aikojen avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja. Konsernilla oli 31.12.2024 käytettävissä olevaa luottolimiittireserviä, sisältäen yritystodistusohjelman mukaisen limiitin, yhteensä 226 milj. euroa (216 milj. euroa).

Tokmanni Group Oyj allekirjoitti tilikaudella 2024 uuden 325 miljoonan euron suuruisen rahoitus sopimuksen. Rahoituspakettiin sisältyy 250 miljoonan euron suuruinen pankkilaina ja 75 miljoonan euron luottolimiitti. Uusi rahoituspaketti korvasi vuonna 2021 allekirjoitetun rahoitusjärjestelyn sekä tilikaudella 2023 nostetun lisälainan Dollarstoren hankintaan liittyen. Vanhat lainat maksettiin pois uudella järjestelyllä. Rahoituspaketin maturiteetti on kolme vuotta kahdella yhden vuoden jatko-optiolla.

Konsernissa ei ole tunnistettu merkittäviä maksuvalmiusriskikeskittymiä liittyen rahoitusvaroihin tai -lähteisiin.

Velkoihin liittyvät laiminlyönnit ja sopimusehtojen rikkomiset

Rahoituslaitoslainat sisältävät kovenanttiehdon, jonka mukaan konsernin on saavutettava tietty nettovelkojen suhde oikaistuun käyttökatteeseen nähden. Lainakovenantin mukainen toiminta raportoidaan lainanantajille neljännesvuosittain ja konsernin johto tarkkailee lainakovenantin täyttymistä säännöllisesti. Vuonna 2024 konserni on täyttänyt vaadittavan kovenanttiehdon.

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi (muut kuin johdannaisvelat)

Alla esitettävät luvut käsittävät kaikki tilinpäätöshetkellä voimassa olevat instrumentit ja niiden sopimukseen perustuvat pääomat ja korot. Luvut sisältävät sekä tulevat korkomaksut että pääoman takaisinmaksut ja ovat sopimukseen perustuvia diskonttaamattomia rahavirtoja.

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi (muut kuin johdannaisvelat) 2024

Tuhatta euroa	Tasearvo 31.12.2024	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta ja yrityksiltä *	271 153	298 575	51 858	246 717	-
Vuokrasopimusvelat	561 011	673 603	121 848	369 882	181 873
Ostovelat	168 987	168 987	168 987	-	-
Yhteensä	1 001 151	1 141 165	342 692	616 600	181 873

* Lainat rahoituslaitoksilta, oikaistuna rahalaitoslainojen järjestelypalkkioilla lainan vaikutusajalle ja lainat yrityksiltä

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi (muut kuin johdannaisvelat) 2023

Tuhatta euroa	Tasearvo 31.12.2023	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta
Lainat rahoituslaitoksilta *	298 997	336 126	69 713	266 413	-
Vuokrasopimusvelat	565 134	682 585	115 861	369 286	197 439
Ostovelat	159 746	159 746	159 746	-	-
Yhteensä	1 023 877	1 178 457	345 319	635 699	197 439

* Lainat rahoituslaitoksilta, oikaistuna rahalaitoslainojen järjestelypalkkioilla lainan vaikutusajalle

Johdannaisvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi

Valuutta- ja sähköjohdannaisien rahavirtoina esitetään tilinpäätöspäivän käypä arvo erääntymispäivää vastaavassa maturiteetissa. Mahdolliset korkojohdannaisien rahavirrat esitetään nettomääräisinä.

Johdannaisvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi 2024

Tilikaudella 2024 konsernilla ei ole johdannaisvelkoja tilinpäätöshetkellä.

Johdannaisvelkojen sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettianalyysi 2023

Tuhatta euroa	Tasearvo 31.12.2023	Sopimuksiin perustuvat rahavirrat	alle 1 vuosi	1–5 vuotta
Valuuttatermiinit ja -optiot	326	326	326	-

Sähkön hintariski

Konserni altistuu toiminnassaan hyödykeriskille, joka syntyy sähkön hintariskin mahdollisista vaikutuksista konsernin energiakustannuksiin. Sähkön hinnanmuutoksilta voidaan suojautua sähköjohdannaisopimuksin Tokmanni-konsernin hallituksen määrittelemän politiikan mukaisesti, enimmillään kuitenkin oman sähkönkulutusarvion verran. Konserni suojautuu sähkön hintariskiltä ostamalla kiinteähintaista sähköä, joka kattaa kulutuksen noin 70 %:sti yhden vuoden eteenpäin ja laskee asteittain noin 3–4 vuoden ajanjaksolla. Tilinpäätöshetkellä 2024 ja 2023 konsernissa ei ollut voimassa olevia sähköjohdannaisopimuksia.

4.4. Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on säilyttää konsernin strategian mukainen optimaalinen pääomarakenne. Pääomaa hallinnoimalla konserni varmistaa liiketoiminnan häiriöttömän jatkumisen ja tulorahoituksen kaikissa olosuhteissa, joka mahdollistaa konsernin strategian mukaiset investoinnit ja kasvattaa omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä.

Tuhatta euroa	2024	2023
Korolliset velat	832 164	864 131
Korolliset velat ilman vuokrasopimusvelkoja	271 153	298 997
Rahavarat	15 869	133 687
Korollinen nettovelka	816 295	730 445
Korollinen nettovelka ilman vuokrasopimusvelkoja	255 284	165 310
Oma pääoma yhteensä IFRS:n mukaan	263 072	265 402
Omavaraisuusaste	19,1 %	18,8 %

Tokmanni-konsernin tavoitteena on säilyttää tehokas pääomarakenne. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen ilman vuokrasopimusvelkojen vaikutusta on alle 2,25 vuoden lopussa.

	Tavoitetaso	2024	2023
Nettovelat / oikaistu käyttökate	alle 3,20	3,59	3,73
Nettovelat / oikaistu käyttökate, ilman vuokrasopimusvelkoja	alle 2,25	2,39	1,56

4.5. Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset**Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset**

Rahoituslaitoslainojen vakuudeksi ei ole annettu omaisuutta, mutta niihin liittyy kovenanttieto, joka määrittää vaadittavan nettovelka/käyttökate -suhdeluvun. Vuonna 2024 konserni täytti kovenanttiehdon.

Ei purettavissa olevat vuokravastuut

Konserni vuokralle ottajana

Vuokravastuut koostuvat arvoltaan vähäisten vuokrasopimusten sekä lyhytaikaisten vuokrasopimusten vähimmäisvuokravastuista.

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

Tuhatta euroa	2024	2023
Alle vuoden kuluessa	9 678	9 625
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	23 177	25 831
Yli viiden vuoden kuluttua	5 562	6 242
Yhteensä	38 417	41 698

Liitetiedossa 3.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kuvataan vuokrasopimusten tuloslaskelmassa esitettävät määrät.

Konserni vuokralle antajana

Konserni on vuokrannut edelleen joitakin liiketiloja. Näistä liiketiloista aiheutuvat vuokratulot sekä tehtyjen edelleenvuokraussopimusten perusteella vastaisuudessa saatavat vähimmäisvuokrat eivät ole konsernin kannalta merkittäviä.

5. Muut**5.1. Lähipiiritapahtumat**

Konsernin lähipiiriin luetaan hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja, sekä tytäryhtiöt ja yhteisyritykset. Omistajien osalta määritellään lähipiiriin ne yhteisöt ja henkilöt, joilla on Tokmanni Groupissa määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta.

Lähipiiritapahtumina on esitetty sellaiset lähipiiriin kanssa toteutetut liiketoimet, jotka eivät eliminoidu Tokmanni Group Oyj:n konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Lähipiiriin kuuluvien kanssa tehty liiketoimet ovat kaikki tehty markkinaehtoisesti.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet

Yritys	Kotimaa	Omistusosuus %	Osuus äänivallasta %
Emoyritys Tokmanni Group Oyj	Suomi		
Kiinteistö Oy Tokmanni Eurajoki	Suomi	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Tokmanni Pälkäne	Suomi	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Tokmanni Sodankylä	Suomi	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Tokmanni Nikkilä	Suomi	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Tokmanni Ivalo	Suomi	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Tokmanni Suonenjoki	Suomi	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Tokmanni Nilsia	Suomi	100 %	100 %
Retail Leasing Oy	Suomi	100 %	100 %
Retail Property Investment Oy	Suomi	100 %	100 %
Shoe House Oy	Suomi	100 %	100 %
Taitomanni Oy	Suomi	100 %	100 %
Tokmanni Oy	Suomi	100 %	100 %
Tokmanni Retail AB	Ruotsi	100 %	100 %
Dollarstore AB	Ruotsi	100 %	100 %
Dollarstore ApS	Tanska	100 %	100 %

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistetty yhteisyritys Tokmanni - Europris Sourcing Ltd. myy ostopalvelujaan konsernille.

Erittely konsernin lähipiiritapahtumista

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat tilikaudella 2024 sekä lähipiirisaamiset, -velat ja -vastuut 31.12.2024

Tuhatta euroa	Pääomistaja ja tämän lähipiiriin kuuluvat	Hallitus ja johto	Yhteisyritykset
Tuloslaskelma			
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	-	2	-
Liiketoiminnan muut kulut	-	1 313	1 952
Rahoitustuotot	-	76	-
Tase			
Varat			
Saamiset omistusyhteisyrityksissä	-	-	155
Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset	-	1 675	-
Korkosaatavat lähipiiriltä	-	13	-
Yhteensä	-	1 688	155

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat tilikaudella 2023 sekä lähipiirisaamiset, -velat ja -vastuut 31.12.2023

Tuhatta euroa	Pääomistaja ja tämän lähipiiriin kuuluvat	Hallitus ja johto	Yhteisyritykset
Tuloslaskelma			
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	-	2	-
Liiketoiminnan muut kulut	-	1 372	1 794
Rahoitustuotot	-	88	-
Tase			
Varat			
Saamiset omistusyhteisyrityksissä	-	-	173
Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset	-	1 946	-
Korkosaatavat lähipiiriltä	-	23	-
Yhteensä	-	1 969	173

Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset

Tokmanni Group Oyj:n hallitus kannustaa konsernin johtoryhmän jäseniä kasvattamaan osakeomistusta. Järjestelyn tarkoituksena on yhdistää entistä paremmin omistajien ja johdon tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa heidät toteuttamaan yhtiön strategiaa entistäkin paremmin. Järjestelyssä Tokmanni-konsernin hallitus on päättänyt tarjota konsernin avainhenkilöille rahoituksen osakehankintojen tekemiseksi.

Lähipiiriin kuuluville on myönnetty markkinaehtoisia pitkäaikaisia lainoja seuraavasti:

- Tilikauden aikana ei myönnetty uusia lainoja. Lainoja lyhennettiin tilikaudella 272 tuhatta euroa (224 tuhatta euroa).
- Lainat uusittiin vuoden 2023 lopussa, uusien lainojen laina-aika on viisi vuotta, ja lainanottajalla on oikeus maksaa laina takaisin aikaisemmin.
- Hankitut osakkeet toimivat lainan vakuutena.
- Lainalle maksetaan vuotuisena korkona 12 kuukauden euribor lisättynä 1 %:lla. Korko tarkistetaan neljä kertaa vuodessa kvartaaleittain. Korko lasketaan jäljellä olevalle lainamäärälle jälkikäteen osingonmaksupäivänä ja korko maksetaan Tokmanni Group Oyj osingonmaksun jälkeen 1–2 kertaa vuodessa.

Johdon työsuhde-etuudet

Johtoon kuuluiin avainhenkilöihin luetaan hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä toimitusjohtaja.

Alla olevassa taulukossa on esitetty johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet. Henkilöille ei ole maksettu muita etuuksia.

Euroa		2024	2023
Mika Rautiainen	Toimitusjohtaja	706 710	602 213
Seppo Saastamoinen	Hallituksen puheenjohtaja	81 700	96 034
Mikko Bergman (22.3.2023 alkaen)	Hallituksen jäsen	47 328	38 331
Juha Blomster (22.3.2023 asti)	Hallituksen jäsen	-	10 500
Thérèse Cedercreutz (23.4.2024 asti)	Hallituksen jäsen	4 000	42 310
Erkki Järvinen	Hallituksen jäsen	78 513	59 343
Ulla Serlenius	Hallituksen jäsen	58 330	42 320
Harri Sivula	Hallituksen jäsen	52 354	50 849
Tuominen Eja (23.4.2024 alkaen)	Hallituksen jäsen	65 805	-
Konserniyhtiöiden toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet		1 094 740	941 900
Konsernijohtoryhmä		1 636 114	1 602 653
Rahapalkat, palkkiot ja luontoisedut yhteensä		2 730 854	2 544 553

Eläke-etuudet

Tokmanni Group Oyj -konsernissa johtoon kuuluvien avainhenkilöiden eläkkeet määräytyvät yleisten työntekijän eläkkeisiin Suomessa sovellettavien säännösten (TyEL) mukaisesti. Konserniyhtiöiden toimitusjohtajan lakisääteinen eläkekulu vuonna 2024 oli 81 845,32 euroa (94 333,06 euroa).

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet

Yhtiön irtisanoessa konserniyhtiöiden toimitusjohtajalla on irtisanomistilanteessa oikeus enintään 12 kuukauden kokonaispalkkaa vastaavaan korvaukseen. Muilla johtoryhmän jäsenillä on irtisanomistilanteissa oikeus enintään yhdeksän kuukauden kokonaispalkkaa vastaavaan korvaukseen.

5.2. Varaukset ja ehdolliset erät

Laadintaperiaatteet

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aiemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, velvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja velvoitteeseen liittyvistä riskeistä. Jos osasta velvoitteesta on mahdollista saada korvaus kolmannelta osapuolelta, kirjataan korvaus erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niitä muutetaan vastaamaan parasta arvioita tarkasteluhetkellä. Varauksen muutos merkitään tuloslaskelmaan samaan erään kuin varaus on alun perin kirjattu. Ajan kulumisesta johtuva varauksen lisäys kirjataan korkokuluksi.

Konsernilla ei ollut varauksia raportointi- tai vertailukauden päättymispäivänä.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdolliseen velkaan liittyviä lisätietoja annetaan liitetiedossa 4.2 Rahoitusvarat ja -velat ja 4.5 Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset.

5.3. Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat

Konserniin kuuluva Tokmanni Oy kertoi 14.1.2025 allekirjoittaneensa lisenssisopimuksen SPAR Internationalin kanssa. Myönnetty lisenssi antaa Tokmannille yksinoikeuden myydä SPAR-tuotteita ja käyttää SPAR-brändiä Suomessa.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS (FAS)

Emoyhtiön tuloslaskelma

Euroa	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
LIIKEVAIHTO	3 337 000,00	1 201 500,00
Liiketoiminnan muut tuotot	42 275,98	2 562,32
Palkat ja palkkiot	-874 236,13	-1 079 454,59
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-275 559,25	-96 573,03
Muut henkilösivukulut	-5 885,31	-15 961,46
Henkilöstökulut	-1 155 680,69	-1 191 989,08
Liiketoiminnan muut kulut	-3 015 604,02	-1 072 528,15
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-792 008,73	-1 060 454,91
Rahoitustuotot	5 746 831,12	3 023 313,67
Rahoituskulut	-19 428 816,08	-12 285 139,40
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-14 473 993,69	-10 322 280,64
Tilinpäätössiirrot		
Saadut (+) ja annetut (-) konserniavustukset	66 350 000,00	71 640 000,00
Tulos ennen veroja	51 876 006,31	61 317 719,36
Tuloverot	-10 290 833,57	-12 345 289,48
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	41 585 172,74	48 972 429,88

Emoyhtiön tase

Euroa	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	411 926 603,01	411 926 603,01
Muut osakkeet ja osuudet	-	464 944,31
Sijoitukset yhteensä	411 926 603,01	412 391 547,32
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	411 926 603,01	412 391 547,32
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	18 231 691,11	14 529 740,24
Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset	1 674 933,71	1 946 439,71
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	19 906 624,82	16 476 179,95
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	87 597 379,17	78 433 486,12
Muut saamiset	10 079,40	22 795,52
Siirtosaamiset	1 723 332,13	2 395 912,08
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	89 330 790,70	80 852 193,72
Rahat ja pankkisaamiset	3 921 600,01	97 653 139,84
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	113 159 015,53	194 981 513,51
VASTAAVAA YHTEENSÄ	525 085 618,54	607 373 060,83
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	80 000,00	80 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	114 629 589,41	114 629 589,41
Omat osakkeet	-304 979,71	-706 357,74
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	63 576 455,50	59 730 924,09
Tilikauden voitto (tappio)	41 585 172,74	48 972 429,88
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	219 566 237,94	222 706 585,64
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	230 000 000,00	245 000 000,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	20 000 000,00	55 000 000,00
Ostovelat	154 762,35	48 599,47
Velat saman konsernin yrityksille	32 808 820,64	77 477 423,85
Muut velat	22 101 661,62	147 172,07
Siirtovelat	454 135,99	6 993 279,80
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	75 519 380,60	139 666 475,19
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	305 519 380,60	384 666 475,19
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	525 085 618,54	607 373 060,83

Emoyhtiön rahoituslaskelma

Tuhatta euroa	31.12.2024	31.12.2023
Liiketoiminnan rahavirrat		
Tilikauden tulos	41 585	48 972
Oikaisut		
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot	-	-3
Rahoitustuotot ja -kulut	13 682	9 262
Tilinpäätössiirrot	-66 350	-71 640
Tuloverot	10 291	12 345
Käyttöpääoman muutokset		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys / vähennys	-2 502	-231
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys / vähennys	1 656	310
Maksetut korot liiketoiminnasta		
Muut rahoituserät liiketoiminnasta	1 035	1 594
Maksetut verot liiketoiminnasta	-9 647	-15 755
Liiketoiminnan nettorahavirta	-32 431	-19 517
Investointien rahavirrat		
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	-	-176 693
Luovutustulot muista sijoituksista	465	3
Myönnettyt lainat	-3 100	-35 050
Kiinteistön myynnistä saatu vastike		52 701
Lainasaamisten takaisinmaksut	272	624
Investointien nettorahavirta	-2 364	-158 416
Rahoituksen rahavirrat		
Konsernitilisaamisen muutos	-11 773	-2 879
Konsernitilivelan muutos	-26 587	33 768
Lyhytaikaisten lainojen nostot	328 500	248 432
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-360 601	-213 605
Pitkäaikaisten lainojen nostot	230 000	175 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-245 000	-
Maksetut osingot	-44 726	-44 707
Saadut ja maksetut konserniavustukset	71 640	75 980
Rahoituksen nettorahavirta	-58 545	271 988
Rahavarojen muutos	-93 340	94 056
Rahavarat tilikauden alussa	97 653	4 005
Rahavarat tilikauden lopussa	3 922	97 653
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-391	-408

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Yleistä

Tokmanni Group Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö ja sen osakkeet on listattu Nasdaq Helsingin pörssilistalla.

Yhtiön kotipaikka on Helsinki.

Tokmanni Group Oyj:n liiketoimintana on myydä hallintopalveluja konsernin muille konserninyhtiöille.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tokmanni Group Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain (FAS) mukaisesti sekä listayhtiötä koskevien kirjanpitoasetuksen säännösten mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusvälineet arvostetaan hankintahintaan.

Rahat ja pankkisaamiset

Yhtiöllä on Nordeassa Global Cash pool -konsernitilisopimus, johon on liitetty kaikki Tokmanni Group konserninyhtiöiden Nordeassa olevat pankkitilit. Konserninyhtiöiden rahavarat konsernitileillä on esitetty saamisena tai velkana saman konsernin yrityksiltä.

Eläkkeiden kirjaaminen

Yhtiön eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Tuloverot

Tuloveroihin sisältyvät tilikauden tuloksen perusteella lasketut tuloverot sekä aikaisemmilta tilikausilta maksuunpannut tai palautetut verot. Laskennallisia veroja ei sisällytetä emoyhtiön tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Hallituksen voitonjakoesitys on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 4.1 Oma pääoma.

2. Liikevaihdon jakautuminen markkina-alueittain

Tuhatta euroa	2024	2023
Suomi	2 475	1 135
Ruotsi	834	65
Tanska	29	2
Yhteensä	3 337	1 202

3. Liiketoiminnan muut tuotot

Tuhatta euroa	2024	2023
Arvonlisäveron palautus aikaisemmilta tilikausilta	42	-
Kertaluonteinen myyntivoitto lopetetuista toiminnoista, sijoitukset	-	3
Yhteensä	42	3

4. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

	2024	2023
Toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot, tuhatta euroa	-874	-1 079
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin, hlö	1	1

Toimitusjohtajalla tai hallituksen jäsenillä ei ole lakisääteisestä poikkeavia eläkejärjestelyjä. Toimielinkohtaiset palkat ja palkkiot on eritelty konsernin liitetiedossa 5.1 Lähipiiritapahtumat.

5. Liiketoiminnan muut kulut

Tuhatta euroa	2024	2023
Markkinointikulut	-18	-14
Konttori- ja hallintokulut yhteensä	-961	-513
Ulkopuoliset palvelut	-632	-398
Muut kulut	-1 405	-147
Yhteensä	-3 016	-1 073

6. Konserniavustukset

Tuhatta euroa	2024	2023
Saadut konserniavustukset	66 800	72 000
Annetut konserniavustukset	-450	-360
Yhteensä	66 350	71 640

7. Tuloverot

Tuhatta euroa	2024	2023
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-10 291	-12 345
Yhteensä	-10 291	-12 345

8. Tilintarkastajan palkkiot

Tuhatta euroa	2024	2023
Varsinainen tilintarkastus	-96	-111
Muut asiantuntijapalvelut	-167	-71
Veroneuvonta	-10	-
Yhteensä	-273	-182

9. Lähipiiriliiketoimet

Lähipiiriin kuuluvien kanssa tehtyt liiketoimet ovat kaikki tehty markkinaehtoisesti.

10. Sijoitukset

Tuhatta euroa	2024	2023
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	411 927	235 234
Hankintamenon lisäykset tilikaudella	-	176 693
Hankintameno 31.12.	411 927	411 927
Kirjanpitoarvo		
Retail Property Investment Oy, Mäntsälä	1 000	1 000
Retail Leasing Oy, Helsinki	234 234	234 234
Tokmanni Retail AB, Ruotsi	176 693	176 693
Yhteensä	411 927	411 927
Omistusosuus, %		
Retail Property Investment Oy, Mäntsälä	100	100
Retail Leasing Oy, Helsinki	100	100
Tokmanni Retail AB, Ruotsi	100	100
Tuhatta euroa		
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	465	465
Hankintamenon vähennykset tilikaudella	-465	-
Hankintameno 31.12.	-	465

11. Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Tuhatta euroa	2024	2023
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	17 604	14 351
Pitkäaikaiset lähipiirilainasaamiset	1 675	1 946
Muut saamiset		
Siirtosaamiset, korkosaamiset	628	178
Yhteensä	19 907	16 476

Lyhytaikaiset saamiset

Tuhatta euroa	2024	2023
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	121	-
Muut saamiset, konserniavustussaamiset	66 800	72 000
Muut saamiset, konsernihilisaamiset	17 853	6 080
Siirtosaamiset, muut konsernisiirtosaamiset	2 824	353
Yhteensä	87 597	78 433
Saamiset muilta		
Muut saamiset	10	23
Siirtosaamiset, muut siirtosaamiset	1 723	2 396
Yhteensä	1 733	2 419
Yhteensä	89 331	80 852

Siirtosaamiset

Tuhatta euroa	2024	2023
Korkosaamiset (muilta)	5	-
Muut rahoituserien jaksotukset (muilta)	42	-
Ennakkomaksut	3	-
Verosaamiset	1 672	2 316
Muut siirtosaamiset	-	80
Yhteensä	1 723	2 396

12. Oma pääoma

Tuhatta euroa	2024	2023
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	80	80
Osakepääoma 31.12.	80	80
Sidottu oma pääoma yhteensä	80	80
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	114 630	114 630
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	114 630	114 630
Omat osakkeet 1.1.	-706	-819
Omien osakkeiden luovutus	401	113
Omat osakkeet 31.12.	-305	-706
Edellisten tilikausien voitto (tappio) 1.1.	108 703	104 551
Osingonjako	-44 726	-44 707
Suorat kirjaukset voittovaroihin	-401	-113
Edellisten tilikausien voitto (tappio) 31.12.	63 576	59 731
Tilikauden voitto (tappio)	41 585	48 972
Vapaa oma pääoma yhteensä	219 486	222 627
Oma pääoma yhteensä	219 566	222 707

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta

Tuhatta euroa	2024	2023
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	63 576	59 731
Tilikauden voitto (tappio)	41 585	48 972
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	114 630	114 630
Omat osakkeet	-305	-706
Yhteensä	219 486	222 627

Osakkeiden keskeiset oikeudet ja määrät lajeittain on eritelty konsernin liitetiedossa 4.1 Oma pääoma.

13. Pitkäaikainen vieras pääoma

Tuhatta euroa	2024	2023
Lainat rahoituslaitoksilta	230 000	245 000

Tokmanni Group Oyj on tilikaudella allekirjoittanut uuden 325 miljoonan euron suuruisen rahoitussopimuksen. Rahoituspakettiin sisältyy 250 miljoonan euron suuruinen pankkilaina ja 75 miljoonan euron luottolimiitti. Uusi rahoituspaketti korvasi vuonna 2021 allekirjoitetun rahoitusjärjestelyn. Rahoituspaketin maturiteetti on kolme vuotta kahdella yhden vuoden jatko-optiolla.

Yhtiöllä ei ole yli viiden vuoden kuluessa erääntyviä lainoja.

14. Lyhytaikainen vieras pääoma

Tuhatta euroa	2024	2023
Korolliset lyhytaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	20 000	55 000
Yrityslainat	22 000	-
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	1	1
Siirtovelat saman konsernin yrityksille	1 929	274
Muut velat, konsernitilivelat	30 429	57 015
Muut velat	450	20 187
Velat muille		
Muut velat	256	196
Siirtovelat, muut siirtovelat	454	6 993
Yhteensä	75 519	139 666

Siirtovelat

Tuhatta euroa	2024	2023
Henkilöstökulujaksotukset	149	331
Korkovelat	274	6 480
Muut siirtovelat	31	182
Yhteensä	454	6 993

15. Luottolimiittisopimukset

Tuhatta euroa	2024	2023
Rahoitus sopimukset		
Myönnetyn limiitin kokonaismäärä	91 000	91 000
josta käytössä	-	25 000
Yritystodistusohjelma		
Myönnetyn limiitin kokonaismäärä	150 000	150 000
josta käytössä	15 000	-
Käytettävissä oleva luottolimiittireservi	226 000	216 000

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Sovellettavia tilinpäätössäännöksiä noudattaen laadittu tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan sekä yrityksen että sen konsernitilinpäätökseen sisältyvien yritysten kokonaisuuden varoista, vastuista, taloudellisesta asemasta sekä voitoista tai tappioista.

Hallituksen toimintakertomuksessa on todenmukaisen kuvan antava selostus yhtäältä yrityksen ja toisaalta sen konsernitilinpäätökseen sisältyvien yritysten kokonaisuuden liiketoiminnan kehittymisestä ja tuloksesta sekä kuvaus merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja muusta yrityksen tilasta.

Hallituksen toimintakertomukseen sisältyvä kestävyysraportti on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolain 7 luvussa tarkoitettuja raportointistandardeja sekä taksonomia-asetuksen 8 artiklaa.

Mäntsälä, 9. huhtikuuta 2025

Seppo Saastamoinen
Hallituksen puheenjohtaja

Mikko Bergman
Hallituksen jäsen

Erkki Järvinen
Hallituksen jäsen

Ulla Serlenius
Hallituksen jäsen

Harri Sivula
Hallituksen jäsen

Eja Tuominen
Hallituksen jäsen

Mika Rautiainen
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, 10. päivänä huhtikuuta 2025

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Ylva Eriksson
KHT